

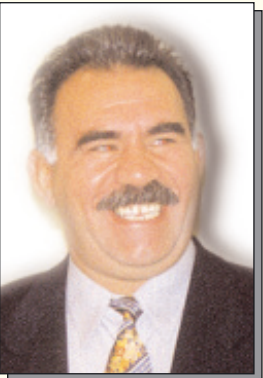

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 19 / Sayı: 227 / Kasım 2000

BIJÎ SEROK APO!

PKK ideolojik siyasal örgütsel ve ruhsal birliğin adıdır

ABDULLAH ÖCALAN

Yalnız kendi ulusal gerçekliğimiz içinde değil, uluslararası gerçeklik içinde de herkes bizi gerçek sosyalist olarak tanımlayabiliyor. Kapitalistlerin hepsi bütün çabalarına rağmen gelişmemizi, bizzat bizim şahsımızda yürütülen mücadeleyi engellemeye güç yetiremiyorlar. Hani sistem dağılmıştı, sosyalizm gözden düşmüştü! Eğer bu doğruysa beni niye önleyemiyorlar? Çünkü ben kendimi doğru üretiyorum, doğru yaşıyorum, doğru mücadele ettiriyorum.

20'de

AİHM süreci Kürt halkının tarihle hesaplaşması ve 21. yüzyıla çözümle girme platformudur

18'de

● Kürt sorunu AİHM gibi uluslararası bir platforma taşınmıştır. Komplo başarıya ulaşıyorsa, Önderliğimiz, partimiz ve halkımız mücadelesinde etkisiz kılınıyorsa, hiç kuşkusuz davamızın AİHM gibi bir platforma taşınması mümkün olmazdı. Buradan hareketle, komplocu güçlerle, buna karşı mücadelemizi yürüten halkımızın arasındaki mücadelenin ilginç olduğu kadar, yeni bir aşamaya girdiğini de söyleyebiliriz. AİHM'de görülen davanın Kürt halkı ile onun karşıtı olan güçler arasında süren mücadelenin davası olduğunu belirtmek, doğru bir belirleme olacaktır.

PKK Baflkanlık Konseyi

PKK sosyalizmden asla vazgeçmez

● Çıkış koşulları dikkate alındığında, koşullar oldukça ağır ve zordu. Hem ülkede, hem Ortadoğu'da ve hem de dünyada bu böyleydi. İki kutuplu bir dünya gerçeği yaşıyordu. Birinin başını ABD emperyalizmi, ötekini başını da SSCB çekiyordu. İki kutup arasında şiddetli bir mücadele vardı. Ayrıca sosyalizmin kendi içinde parçalanmışlığı söz konusuydu. Sovyetler Birliği, Çin ve Arnavutluk farklı merkezler durumundaydı. Bu parçalanma dünya sosyalist hareketini de etkiliyordu. Sosyalizmin gündeminde Kürt ve Kürdistan diye bir sorun yoktu. Emperyalizme göre de bu sorun çoktan çözümlenmişti, böyle bir sorun yoktu.

10'da

PKK Halktır Halk Burada

Fransa'nın Strasbourg kentinde 21 Kasım'da Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaşın AIHM'de görülen davası için Kürdistanlı yurtsever ve dostlardan oluşan yüz bini aşkın coşkulu bir kalabalık, gerçekleştirdiği yürüyüş ve mitingle Ulusal Önderine sahip çıktı. Aynı gün dünyanın her yerinde Kürtler, Önderliğiyle birlikte tek yumruk, tek yürek oldu. "Seninleyiz Öcalan" sloganı ile Kürtler, İmralı'da esir tutulunun, idamı istenenin bir kişi değil bir halk olduğunu bir kez daha dost düşman herkese gösterdi. Varlığı inkar edilen, kendisi olmadan hakkında kararlar alınıp idam fermanları defalarca onaylanan Kürtler, bu kez olana bitene sessiz kalmayacağını, kendisi hakkında verilmek istenen kararın kendisine sorulması gerektiğini gösterdi. Strasbourg, bu anlamda iradesini Başkanına teslim etmiş, varlığını borçlu olduğu Başkanını kendisi görerek varlığını O' nun varlığına kilitlemiş Kürtlere, O'nun gücüne ve mutlaka dikkate alınması gereken kararına tanık oldu. Dinamik bir Önderliğin yaratmış olduğu dinamik bir halkın şahlanmasıydı orada yaşanan. Dizgilenmesi, durulması öyle kolay olmayan, asla eski Kürtlerle karşılaştırılmaması gereken bir şahlanmadır bu.

Türkiye'nin başkenti Ankara'da 26 Kasım'da yüz bini aşkın Kürt ve Kürt dostu, Türkiye'nin demokratikleşmesinden yana olan sosyalist, demokrat, yurtsever insan; tüm riskleri göze alarak, tüm engelleri aşarak HADEP 4. Olağan Kongresi'nde bulundu. Bu coşkulu buluşma, atılan sloganlar, partisine ve Başkanına sahip çıkan halk karşısında oligarşi yine her zaman olduğu gibi paniğe kapıldı, tehditler savurmaya başladı. HADEP'in kapatılması için savcılar devreye girdi, Başbakan Ecevit her zaman olduğu gibi *"tehlikeli bir gerçeğe"* tekrar işaret etti. MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun, ilk defa usul dışı bir yaklaşımla gazetecilerle buluştu. Rantçı çevrelerin, hortumcuların sesi malum gazeteler ve kaleminden sadece irin damlayan ve etrafına sadece pis koku yayan malum gazeteciler(!) histerik krizlerle saldıırıya geçtiler.

27 Kasım 2000...

Türkiye, bütün parçalarıyla Kürdistan, Avrupa ve dünyanın her yerinde bütün Kürtler ayakta ve coşkuyla Kürt miladını kutladı.

Kasım ayı içerisinde PKK yeni bir atılımı Demokrasi ve Barış İçin Acil Eylem Planı'nı açıkladı. Avrupa Birliği Katılım Ortaklık Belgesi karşısındaki tutumunu belirledi.

Ne denirse densin, Strasbourg sokaklarında ancak bin kişiyi yürüterek, Genel Başkanımız şahsında Kürtlerin boynuna idam fermanının geçirilmesini isteyen Türk oligarşisine rağmen Kasım 2000, baştan başa Kürt ayı olarak geçti. Hem de bu ay Ecevit ve onun tehdit edici açıklamalarına rağmen, oligarşiye inat Başkanımızın **"Oligarşik düzen kaybedecektir, demokrasi, özgürlük ve adalet kazanacaktır"** şeklindeki belirlemesini doğrularcasına geçti. Kasım bir kez daha Kürtlerin miladı olduğunu gösterdi. Kasımda partisi PKK ile doğan Kürtler, tarihin en görkemli doğum gününü hem de bir ay boyunca militanca bir duruş içinde kutladı.

23 yıl önce 27 Kasım'da halkına ve kendisine dayatılan imhayı göğüslemek ve özgürlüğün yolunu açmak için bir araya gelen bir avuç genç insanın Ulusal Önder Başkan Apo önderliğinde yaratmış olduğu

"Kasım 2000, baştan başa Kürt ayı olarak geçti. Hem de Ecevit ve onun tehdit edici

açıklamalarına rağmen, oligarşiye inat Başkanımızın 'Oligarşik düzen kaybedecektir,

demokrasi, özgürlük ve adalet kazanacaktır' şeklindeki belirlemesini doğrularcasına geçti.

Kasım bir kez daha Kürtlerin miladı olduğunu gösterdi. Kasımda partisi PKK ile doğan Kürtler,

tarihin en görkemli doğum gününü bir ay boyunca militanca bir duruş içinde kutladı."

gelişmeyi, 23 yıl sonraki kasım ayında daha iyi gözlemleme imkanına kavuştuk. Her şeye, tüm inkar ve imhaya, ikiye bölme tutumlara rağmen; bir kişiden bir halka, oradan insanlığa nasıl ulaşıldığının daha yakın tanığı olduk.

1 Eylül 1998'de başlatılan, ama uluslararası güçlerin komplosu sonucu 9 Ekim ve 15 Şubat süreçleriyle kesintiye uğratılmak istenen, en son 2 Ağustos açıklamalarıyla artık ne pahasına olursa olsun uygulama sürecine sokulan, halen tek yanlı olmasına rağmen partimiz ve Önderliği-

ya getirdi. Geniş bir sanat ve yazar çevresi barışın yararlarını savunur hale geldi. Kürtler, Kürdistanlılar bir dinamik olarak kendi ulusal, kültürel, örgütsel kimliği ile Türkiye demokrasisinin, demokratik gelişiminin ayrılmaz bir parçası, esas dinamiği olarak algılandı, benimsendi. Bu dinamiğin bu şekildeki duruşunun yararları ya da zararları hep Türkiye gündemini açık ya da gizli bir şekilde doldurdu. Kürt kimliği, bir tehlike değil de, gelişme açısından ele alınıp değerlendirilmesi gereken bir olgu olarak görülmeye başlandı.

kurulan bu etten köprü, barışın teminatının ne olduğunu haykırdı. Haykırılanlar hiç de Ecevit'in 107 maddelik ekonomik paketinde yazılı olanlar değildi. Haykırılanlar, Barış Projemiz ve Acil Eylem Planımızın öngördükleriydi. Bunu en son olarak MİT müsteşarı da onayladı ve yapılması gerekenin ne olduğunu gösterdi. Hükümeti, dolayısıyla devleti zorlayan etkenleri ortadan kaldırma açıklamasıydı bu. Niyet ne olursa olsun, bugün Türkiye'nin gündemine giren, tartışılan bu açıklama, Türkiye açısından bir dönüm noktasını gösteriyor.

zin ısrarı temelinde yürütülen barış süreci, her açıdan sonuçlarını vermeye devam ediyor. Önderliğimizin sağlam duruşu, partimizin örgütlülüğü ve kararlılığı, halkımızın öncüsüne ve önderine duyduğu güvenini her koşul altında örgütlü bir şekilde göstermesi bunda rol oynuyor. Son bir buçuk yıllık gelişme içinde Türkiye'nin gündemini bu gerçeklik belirliyor.

Bu gerçeklik önce Yargıtay Başkanı'nı konuşturdu. Arkasından Cumhurbaşkanı seçimini belirledi. Hükümet ortaklarından birisini sürekli bu doğrultu yönlendirdi. Savaşa kilitlenmiş Türk toplumunun, kendi demokrasi gündemine dönmesini ve sokaklara dökülmesini yeni stratejimiz sağladı. Çeteleşen devletin sorgulanmasını ve irinleşen yanlarından kurtulma istemini savaştın durdurulması belirledi. İdamın kalkması ve af tartışmalarını toplumsal barışın ana noktası haline getirdi. İnkâr edilen bir ulusun, Kürt ulusunun varlığının kabulünü ve bunun olması gereken uygulamalarını tartıştırdı. Karşı çıkış, imha, kuşatma, güc-ten düşürme ve PKK'nin reddi biçiminde ortaya çıksa da, partimizi ve halkımızın örgütlü iradesini tanımayı, Kürtçe TV tartışmalarını gündemin başına oturttu. Kimilerini çıldırttı, kimilerini ise gerçek çıkarları üzerine yoğunlaştırdı bu süreç. İşadamlarını harekete geçiren süreç, Kürdistan'da sermayenin güven duyduğu, duyacağı bir yatırım alanı istemini öne çıkardı. Türkiye-li, Kürdistanlı işadamlarını bu nokta bir ara-

Elbette bunlar küçümsenmemesi gereken gelişmeler oluyor. Türk toplumunun değişik çevreleri barışın sonuçlarını gördü, tanıdı. Elbette bu, barıştan çıkarı olmayanları çıldırttı. Savaşa göre konumlanan, o koşullara göre örgütlenip çıkarlarını yürüten çevreler, medyadaki kan tacirleri aracılığıyla tüm kinlerini kismaya ve barışı sabote etmeye devam etti, ediyor. İşte, partimiz ve halkımız tarafından barışın temel teminatlarından biri olan af ve idam konusu da bu çerçevede savaş ve barış güçlerinin çatışma noktası oldu. Devlet bir ayırım noktasının temel kriterlerinden biri olan af ve idam konusunda karar vermede bunun için zorlanmaktadır.

Af ve idam... İnkâr ve imha sürecinin yarattığı ve o koşulların koşullandığı bir örgüt ve mücadele sürecinin ortaya çıkardığı tüm sonuçların ortadan kalkmasının, toplumsal barışın kökleşmesinin kriteri. Kürtlerin dil, kültür serbestliği ve bunun yasal düzenlemelerinin yapılması bir başka önemli kriter. Ama her ikisi de partimizin Barış Projesi'nin önemli temel belirlemeleri. Oligarşi şimdi bunu tüm yönleriyle tartışıyor. Bunun için devletin bütün güçlerinin uzlaşma ya da birleşme noktası olan MİT tam da böylesi bir zamanda devreye giriyor. Bu küçümsenmemesi gereken bir olay ve çok önemli bir gelişme.

Kürtler yüz binlerle yürüyor. En kapsamlı yürüyüşünü Türkiye'nin başkenti Ankara'da yaptı. Diyarbakır'dan Ankara'ya

ABD, yeni dünya düzeni (YDD) içindeki yerini yeniden düzenleme konusunda zorlanıyor. Başkanını bile seçemedi. Seçmenin ancak yüzde ellisi seçimlere katıldı. Halk seçimlere ilgisiz. Castro'nun deyimiyile, halk o gün sandık başına değil plajlara gitti. Filistin halkı ayakta, Balkanlar'da sonuç hiç de ABD'nin istediği gibi olmadı. Ortadoğu'da ABD düşmanlığı gelişiyor. Avrupa Türkiye'nin Birliğe girmesi konusunda gönülsüz yaklaşıyor. Kürtlerin adından bile bahsetmezken, tarihsel bir hak-sızlık konusunu gündeme getirerek olma-zı öne çıkarmak istiyor. Ermeni soykırımının özelleştirisi, ancak Demokratik Cumhuriyet ortamında sağlanır. Bunun yolu da Kürtleri ve haklarını kabullenmekten geçer. Şu anda nüfusunun üçte birini reddeden neredeyse bir soykırımdan geçirme pozisyonunda duran bir oligarşiye bu tutumundan vazgeçirecek gücü göstermeden, yüz yıllık bir geçmişi acil olarak gündeme getirmek dürüstlük olamaz. Tarihsel katliamları da lanetleyelim ama, acil olarak yok edilmek istenen bir halk gerçekliğini de koyalım. Kürtleri kabul etmeyen Avrupa, Ermenileri de kabul edemez. Bu söylem sahte bir görüntü ve çıkarların konuşturulmasının dilidir. İşte böylesi bir ikiye bölme Avrupa gerçekliği ile Türk-Yunan ilişkilerinde gerginlik tekrar gündeme geliyor. Rusya Putin ile atağa geçti. YDD kendini gözden geçirmek zorunda. İşte bunun için ABD eski başkanla idare etmek zorunda kalı-

yor. Bu gelişme çok önemli ve başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu ve dünyanın kaderini ilgilendiriyor. ABD bu haliyle dünyanın efendisi olamayacağını görüyor ve kendi sistemini sorgulatır hale geliyor. Bunun için başta Ortadoğu'ya yönelik olmak üzere kapsamlı hazırlıklar yapıyor. Özellikle son İsrail ve YNK saldırıları düşünüldüğünde yeni başkanlı dönemin tüm saldırılarına başta Filistin ve Kürt, Türk güçleri olmak üzere herkesin hazırlıklı olması gerektiği öne çıkıyor.

Türkiye ve ABD, 2001 yılına doğru gidışte, Kürt ayı olarak geçen kasım ayı içinde, Kürtler Başkanları ve partileriyle çözüm-mü zorlayan iradeyi özgürce ve örgütlü bir şekilde açığa çıkarırken; eski efendiler hem kendilerini yeniden gözden geçirmek ve eski kölelerini dikkate almak ve hem de özgür bir güç olarak dikkate almak gerektiği konusunda düşünüyorlar. Yani Başkan Abdullah Öcalan ve O'nun partisi PKK'nin kararlılığı kararlı bir Kürt halkını yaratırken diğerleri, eskiyi temsil edenler kararsızlaşıyor. Onun için ABD bir dönüm noktası kararsızlığını yaşıyor. Dünyayı eskisi gibi yönetemiyor. Onun için kendisini sorguluyor. Türkiye, Kürtleri ve kendi emekçilerini eskisi gibi yönetemiyor, onun için geçiş sürecinin kararsızlığını yaşıyor. Onun için politikacılarına söyletmediğini, istihbaratçılarına söyletiyor. Bu yolla kararsızlığını Kürt iradesini tanıma yönünde bir karara dönüştürmek istiyor. Elbette bu yeni kararlaşıma içinde barış görünmüyor. Bu da partimizi olası kapsamlı saldırılara karşı hazırlıklı tutuyor.

Diğer yandan, yıllardır PKK ve Kürtleri her türlü suçla itham eden çevreler bir bir açığa çıkıyor. Uyuşturucu ticaretinin faille-rinin kim olduğu Hollanda'da başlatılan operasyonla ortaya konuluyor. Başından beri partimizin her zaman dile getirdiği bu konu netleşiyor. İnsanlık dışı suçları işleyenlerin, insanı her türden pislik içine hapsedmek isteyenlerin kim olduğu bir kez daha kanıtlanıyor. Faşist çevrelerin devlet eliyle yürüttüğü uyuşturucu ticaretinin fail-leri kapsamlı operasyonlarla açığa çıkıyor. Bir insanlık hareketi olan PKK'nin üzerinde oluşturulmak istenen bu karanlık perdenin böylesine yırtılması Avrupalı çevre-leri de düşündürmeli ve PKK'ye ve Kürt halkına karşı tutumlarını bir kez daha gözden geçirmeliler.

Onun için Avrupa, kendi değerlerinin de reddi anlamına gelen o çıkarıcı yaklaşımlarını terk ederek, PKK ve Kürt halkına yönelik gerçek ve olması gereken kararlara ulaşmalıdır. Böylesi bir tutum demokratikleşen bir Türkiye istemek anlamına gelir. Demokratik değerlerin yeryüzü üzerinde etkinliğinin artırılması ve giderek egemen olmasının sağlanması anlamına gelir. ABD ve Avrupa YDD'yi yeniden gözden geçirirken, nasıl halkların iradesini dikkate almak ve demokrasisinin bir halk iradesi olduğunu bilmek zorunda ise, Strasbourg'da, Ankara'da ortaya çıkan ve **"PKK halktır, halk burada"** sloganında dile gelen gerçeği de dikkate almak zorundadır. Böylesi bir durum barıştan, demokrasiden yana olan herkesin yararına olur. Aksi durum savaşta ısrar anlamına gelir. 21. yüzyıl gerçekliği bunu ne kadar kaldrır; Kürtlerin eskisi gibi olmadığı, kendisi için, başarmak ve mutlaka özgürleşmek için mücadele ettiği ve kararlı, örgütlü bir demokrasi gücü olduğu düşünülerek hesaplanmalıdır.

Oligarşi kaybedecek, özgürlük ve demokrasi kazanacaktır!

Serxwebûn'dan

PKK Başkanlık Konseyi

YENİLENEN VE NETLEŞEN PARTİMİZ

23. yılda daha güçlü ve daha mücadelecidir

Partimizin 23. yılına girişi, başta partimizin yaratıcısı ve mimarı, büyük insan Başkan Apo olmak üzere, tüm yoldaşlara, değerli halkımıza ve dostlarımıza kutlu olsun!

Partimizin oluşumuna kanlarını ve bedenlerini harç yapan ve bizleri bu şanlı günlere taşıyan kahraman şehitlerimizi saygıyla anıyoruz.

Değerli yoldaşlar!

Her parti ve örgüt kendi kuruluş yıldönümünü kutlar. Ancak bizim kutlamakta olduğumuz yıldönümü herhangi bir partinin kuruluş yıldönümü değildir. Biz tarihsel, ulusal, sosyal ve siyasal açıdan birçok anlamla yüklü bir kuruluş, diriliş ve yeniden varoluşun dönüm noktasının yıldönümünü kutlamaktayız. Bu açıdan bu sadece bir siyasal partinin değil, bir toplumun varolmasının ve kurtuluşunun yıldönümü olmaktadır. Partimizin kuruluş süreçlerini hafızalarımızda canlandırdığımızda, bunun gerçekten sıradan bir siyasal organizasyonun kuruluşu olmadığını, bir bütün olarak, bir halkın yeniden inşasının başlangıcı olduğunu göreceğiz.

İnsanlığın ve uygarlığın ilk şekillendiği yer olarak Mezopotamya'da tarihin en eski halkı olan Kürt halkına dayatılan inkar ve imha siyasetiyle insanlığın tüm değerleri ayaklar altına alınmıştı. Bu insanlık dışı siyaseti sadece bölge devletleri değil, dünyadaki egemen devletler ve uluslararası emperyalist sistemin kurucuları da yoğun bir biçimde pekiştirmişlerdi. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde gerçekleşen Lozan Antlaşması'yla yaşanan bu insanlık ayıbını reel sosyalizm de sessiz kalıp onaylamış ve sonradan o da buna katılmıştır. Başlangıçta Kürt halkını bölgenin asli bir ögesi olarak değerlendiren Türk devleti ve diğer bölge güçleri, daha sonra Kürt halkının inkarına dayanan ve dünyada hakim olan bu sistemden cesaret alarak rotayı değiştirmişler ve acımasızca Kürt halkının ulusal ve toplumsal değerlerinin imhasına yönelmişlerdir.

Bununla çok ilginç bir benzerliği temsil eden Filistin gerçeği de var. Bu siyasetin baş mimarı olan İngiliz emperyalizmi, daha sonra ABD'yi de yedeğine alarak, dünyayı yeniden düzenleme süreci olan İkinci Dünya Savaşı sonrasında bu kez de biraz daha üst bir statüde aynı şeyi Filistin için öngörmüştür.

Mezopotamya'dan sonra insanlık ve uygarlık merkezinin Filistin olduğu biliniyor. Dolayısıyla hem Kürdistan'a, hem de Filistin'e bu siyasetin uygulanması tesadüfi değildir. Her iki halkın da çok derin tarihsel uygarlığa dayanarak, güncel tarihle bütünleştirme olasılığı söz konusudur. Bilindiği gibi dünyanın en stratejik alanı olan Ortadoğu'da ve Mezopotamya'da Filistin halkını tarihi köklerinden koparıp bu biçimde güdükleştirerek, Ortadoğu'nun tarihi zenginliği ile onurlu ve kimlikli gelişimi ve uygarlaşmasının önüne geçilmek istenmiştir. Tarihin uygarlık zenginliklerinde kök salacak halkları açlık, yokluk ve gerilik içinde yok olma korkusuyla inim inim inleterek; onları tarihin derinliklerine kök salan halklar değil, tarihin akışı içerisinde ezilen, yok olma ile yüz yüze gelen halklar sürecine sokmuşlardır. Emperyalizm bu biçimde bölgedeki stratejik çıkarlarını garanti altına almayı planlamıştır.

Bugün tarihle bağ kurup ulusal ve toplumsal gelişmeyi kimlikli ve onurlu biçimde

yaşamaları gereken Kürt halkı da tarihinden ve toplumsal gerçekliğinden kopartılarak, çağdışı bir yaşam tarzıyla karşı karşıya bırakılmıştır. 20. yüzyılda özgürlük, demokrasi, siyasal haklar, birey hakları, yaşama hakkı, hukukun üstünlüğü ve benzeri hususlar yükselen insanlık değerleri olurken, Kürdistan'da insanların katledilmesi yaşanıyor.

Günümüz dünyasında halen yasadışı durumda olan tek halk Kürt halkıdır. Mevcut dünya sistemine göre Kürt halkı kayıtlarda yoktur, yani yasadışıdır. Bu büyük bir çelişkidir ve çağla tam bir tezat teşkil etmektedir. İşte Apoculuk, Kürdistan'da insanlığın yaşadığı bu çelişkiyle yüz yüze gelmesi, onu anlama, kavrama ve inceleme çalışmaları sonucunda ortaya çıktı. Bu temelde çelişkiyi açığa çıkarma, ardından geliştirilen çözüm arayışıyla gruplaşma ve partileşme-

yıllık savaş sürecinin hangi çelişkiye dayandığı bilinmeden ne savaşı, ne de PKK'nın tarihi süreçlerini, politik, stratejik ve taktik yaklaşımlarını anlamak mümkün olabilir.

Çağın dışına itilen; dili, kulağı, gözü elinden alınan, beyni kuşatılan, kısaca insan olmanın dinamikleri yok edilmiş bu toplumsal gerçekliğin yaratıcıları kimlerdir? Bunu kim yaratmıştır? İşte bu soruların cevabını doğru verdiğimizde, sorunları gerçekçi tespit etmiş oluruz. Çünkü Kürdistan'da yaratılan tablo gerçekten insanlık dışı bir tablodur. Kendisine bile sahip çıkamayacak kadar insanlık dışına itilen Kürt halkına ölüm süreci dayatılmıştır. Bu ölüm sürecine insanlık adına "dur" diyen, 27 Kasım 1978 adımı olmuştur. Bu adım tükenişin başladığı yerde bitiş isyan, onu kabul etmeme ve ona başkaldırma adımıdır. Bu

güçsüzleştiği ve tükenişi yaşadığı bir toplumsal zeminde, derin bir ideolojik ve felsefi perspektifle çıkışını yapmıştır. İdeolojide derinlik ve sarsılmaz inanç olmadan, bu kadar zor ve kararlı bir adıma ulaşmak mümkün değildir.

Bu tarihi adımın yaratıcısı ve sahibi Başkan Apo'dur. Başkan Apo daha çocukluk yıllarında aile ve toplum düzenine karşı ilk isyanı geliştirmiştir. Daha o yıllarda doğruyu, hakkaniyeti, adaleti, düzeni ve insanlığı arama çabalarına girmiştir. İşte böyle bir kişilik yoğunlaşmasıyla derinleşen Başkan Apo, '70'lerin başında Kürdistan'da yaşanan bu büyük çelişkiyle yüz yüze gelmiş; bu büyük çelişkinin üzerinde derinleşmenin gereğini duymuştur. Çünkü bunu görüp de üzerinde durmaktan yüz çeviren kişiye insan demek mümkün olamazdı. 'İnsanım' diyen herkes, anladığı noktada ona katıl-

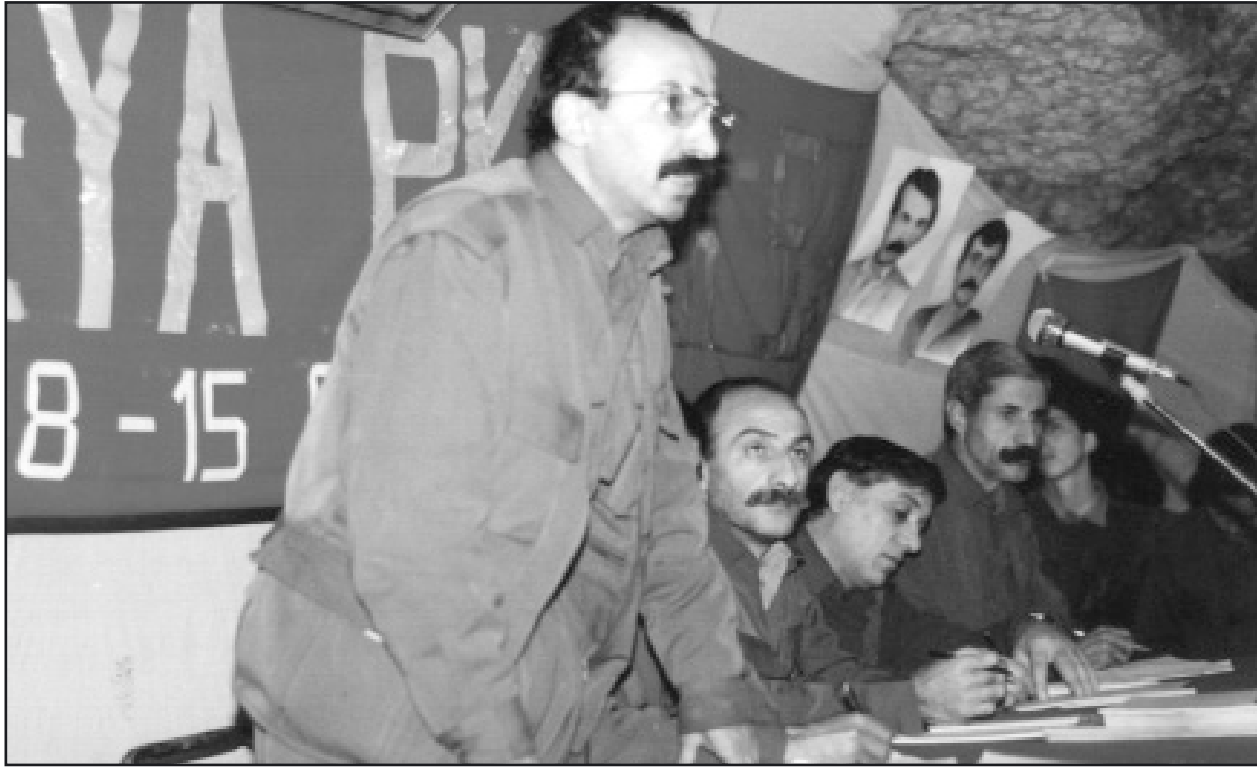
ve militan düzeyinde, daha sonra ise toplumsal düzeyde yeniden bir yaratılmayı gerçekleştirdi. Beyinlerdeki köleliği öldürdü, düğümlemiş dili çözdü, kapalı yüreği açtı ve fedai bir kuşak yarattı. Önce bir düşünce devrimi gerçekleştirdi, ardından bir sosyal devrim süreci yaratılıp geliştirildi. Yeni bir düşünce, yeni bir ruh ve yepyeni bir kişilikle iradileşerek yeni bir sistem yaratıldı. '90'lara gelindiğinde, kitleleşerek milyonları kucaklayan bir hareket haline geldi.

Bu bir toplumsal dönüşüm anlamına geliyor. Bu dönüşüm, dönüşen toplumda açığa çıkmamış bütün yetenekleri açığa çıkarma temelinde, toplumu yepyeni dinamiklere kavuşturdu. Kürt toplumunun çeşitli sınıf ve tabakalarında gelişen aydınlanma, ulusal bilinçlenme, arayış, demokratikleşme ve çağdaşlaşma sürecini hızlandırdı. Kürt kadını toplumun en geri kesimiyken, özgürlük arayışıyla kendisini yeniden yaratarak Zilanlaşmayı yaşadı ve toplumun en aktif ve fedai gücü haline geldi. Bu gelişme **Özgür Kadın Partisi**nde ifadesini buldu. Böylelikle toplumdaki geri feodal anlayış ve yaşam tarzı geride bırakılırken, gelişen ulusal birlik ruhuyla çağdaş demokratik bir toplum dinamisi açığa çıkarılmış oldu. Bütün bunların anlamı, güçlü ve çağdaş bir felsefe temelinde bir halkın yeniden yaratılmasıdır. Bu tabii zorlu, kahırlı ve büyük acılar pahasına olmuştur. Büyük acılar pahasına da olsa, dirilişini tamamlayan Kürt halkındaki bu devrimci evrilme, insanlığa ve Ortadoğu halklarına çok şey verecek bir performansı temsil etmektedir. Kürt halkı Ortadoğu'da yeni bir sistem ve bakış açısını anlamlandırarak ifadeye kavuşturmuştur. Kürdistan'da sadece Kürt halkı için değil, bölge halkları için de önemli bir kilometre taşı olarak bir gelişmeyi yaratmıştır.

Bu çizgi yeni bir çizgi; demokrasi ve özgürlük çizgisidir. Halkların bir arada eşit, özgür ve ortak yaşamını esas alan Ortadoğu federasyonlaşması çizgisidir. Bu çizgi emperyalizme karşı bir iradi güç, kimlikli bir duruşun felsefesi olmaktadır. Otokrasi ve oligarşiyi değil demokrasiyi, köleliği değil özgürlüğü, ilkel milliyetçi ve şoven bir yaklaşımı ve halkların düşmanlığını değil kardeşliği esas alan, yeni bir yaşam tarzını ve ilişki biçimini öngören çağdaş bir çizgi olmaktadır. Demokrasiye, özgürlüğe, insan haklarına ikiyüzlüce yaklaşan ve bölgedeki sistemini antidemokratik, halkların köleliği ve düşmanlığı üzerine inşa etmiş emperyalist güçlerin şimşeklerini üzerine çekmesinin nedeni bu olmaktadır. Emperyalist güçlerin bu hareketle bu kadar alakadar olmalarının ve karşı kompolarının esas nedeni budur.

Bunun için emperyalizm '92'den beri çeşitli düzeylerdeki kompolarla bu çizgiyi yok etmek istiyor. Neden? Çünkü stratejik çıkarları açısından bu çizgide tehlike görüyor. Bu çizgi halkların düşmanlığını değil kardeşliğini öngörüyor. Kimliksizliği değil Ortadoğu'da kimlikli bir duruşu, bağımlılığı değil, bu anlamda bağımsızlığı esas alıyor. Bu çizgi güncel tarihle birleştirerek, tarihi zenginliklerle Ortadoğu halklarını bütünleştirerek emperyalist kültür ve kişilik düzeyine karşı daha temelli, daha köklü, daha onurlu, daha kişilikli bir duruşu öngörüyor. Bunlardan dolayı emperyalizm bunu kendi stratejik çıkarları açısından tehlikeli görüyor.

Biliniyor, 9 Ekim'de bu kompo zincirinin en son ve kapsamlı halkası bu hareket ve Önderliği üzerinde oldu. Bu komponun Önderliğimizin esareti ile sonuçlandığı bilin-

“Kürdistan'da yaratılan tablo gerçekten insanlık dışı bir tablodur. Kendisine bile sahip çıkamayacak kadar insanlık dışına itilen Kürt halkına ölüm süreci dayatılmıştır.

Bu ölüm sürecine insanlık adına ‘dur’ diyen 27 Kasım 1978 adımı olmuştur. Bu adım tükenişin başladığı yerde ona isyan, onu kabul etmeme ve ona başkaldırma adımıdır. Bu adım ne öyle kolay

oluşmuştur, ne de tesadüfi bir gelişme olarak cereyan etmiştir.”

nin zemini yaratıldı. İdeolojik dönem dediğimiz bu dönem, çelişkiyi anlama ve inceleme dönemidir.

İş gelip çelişkiyi açığa çıkarmadan çözmeye dayanınca partileşme gündeme gelmiştir. Bu büyük tarihi adım, 27 Kasım 1978'de insan olmanın bir borcu olarak kendisini dayatmıştır. Kuşkusuz bu bir karar sorunuydu; insanlıkta karar verip verememe, dirilişe cesaret edip etmeme sorunuydu. Büyük bir cesaret ve fedakarlık olmadan, böyle bir tarihi adım atılamazdı. Köleliğe ve yok olmaya karşı büyük tarihi direnme kararı bu biçimde şekillenip pratikleşmiştir.

Partileşme ile gelişen savaş süreci de bunun pratiğidir. Bu anlamda savaş süreci bu çelişkiyi açığa çıkarma, netleştirme ve dünyanın gündemine koyma mücadelesi olmuştur. Şimdi Kürdistan'da yaşanan bu 15 yıllık savaş süreci çeşitli çevrelerce sorgulanıyor. Ancak büyük çelişkiyi yaratan bu insanlık ayıbının sorumluları açığa çıkarılmadan, sorgulama süreci hiçbir zaman gerçek sonucuna ulaşamayacaktır. Çünkü 15

adım ne öyle kolay oluşmuştur, ne de tesadüfi bir gelişme olarak cereyan etmiştir.

Tarihe damgasını vurmuş bütün hareketlerin çıkış koşullarına bakıldığında; her türlü kötülüğün kol gezdiği, gerici ve sömürücü düzenin zirvesini yaşadığı bir dönemde, insanlığın tükenişi yaşadığı bir noktada tarihsel çıkışlar gerçekleşmiştir. Yani düşürülmüş, bastırılmış ve zayıflatılmış bir toplumsal yapıda, ancak güçlü bir ruh ve uğruna ölümü göze alacak derin bir ideolojik inançla tarihsel çıkışlar yapılabilmektedir. İslamiyet'in doğuş koşullarına baktığımızda bunu görebiliriz. İslamiyet insanların diri diri gömüldüğü bir ortamda doğuşunu gerçekleştirmiştir. Yine ilerici sınıfın hareketi ve ideolojisi de işçilerin 15 saat çalıştırıldığı ve tamamen güçsüzleştirilerek köleleştirildiği bir ortamda çıkış yapabilmektedir. Bunun örnekleri daha da çoğaltılabilir.

PKK hareketinin doğuşu da Kürdistan'da insanlık adına kapkaranlık bir ortam yaşatıldığı bir dönemde olmuştur. Kürt halkının direnişte bulunmayı bir yana bırakalım, bir kelime bile söyleyemeyecek kadar

mak ve onun üzerinde kafa yormak zorundaydı. Başkan Apo'nun arayışı da bu temelde olmuştur. 28 yıllık büyük emek ve çabaya dayalı ideolojik yoğunlaşma, araştırma ve inceleme bu temelde şekillenip gelişmiştir. Ancak büyük bir emek, çaba, sarsılmaz bir inanç ve kararlılıkla bu tarihsel 27 Kasım adımının zemini yaratılabilmektedir.

Şimdi bu gerçeği başta bizlerin, partili yoldaşlarımızın, daha sonra da ilgili çevrelerin doğru kavramaları büyük önem taşıyor. Bu süreci doğru kavramadan, PKK gerçeği hakkında konuşmak mümkün değildir. Çıkış koşullarını izah ettiğimiz tarihi 27 Kasım kararlaşması bu biçimde gelişmiştir.

Büyük yürek, kararlılık, cesaret, dürüstlük ve fedakarlık isteyen bu tarihi adım Kürdistan'da neler yaptı? Son dönemlerde birçok çevre bunu çeşitli açılardan tartışmaktadır. Bu adımın atılmasıyla birlikte her şeyden önce kesin bir direnişle yüz yüze kalındığı biliniyor. Bu adım, bu kahramanlıkları ve direnişleri yarattı. Mazlumlar, Kemaller, Hayriler ve Agitler gibi büyük insanları yarattı. Başta kadro

mehtedir. Komplocu güçler bu esaretle esas olarak Önderlik çizgisini, bir bütün olarak partimizin çizgisini hedeflemişlerdir. Onu kendisi olmaktan çıkarmayı ve yok etmeyi planlamışlardır. Bunun için esaretle birlikte büyük beklentiler içine girildi. Yine içten ve dıştan saldırılar geliştirildi. Önderliğin, zor koşullarda olmasına rağmen, bu saldırıları boşa çıkarma çabalarının çok yetkin bir biçimde geliştiği biliniyor.

Önderliğinin esir alınmış olması, parti hareketimiz için gerçekten ciddi bir darbe olmuştur. Partimiz, tarihinin en zorlu bir sürecine girmiştir. Önderlik, bu zorlu sürecin zorluklarını hafifletmek ve olası daha kapsamlı yönelimlerin önüne geçmek için, elinden gelen siyasal ve örgütsel çabayı göstermiştir.

Öteden beri düşünülen stratejik değişimin gerçekleştirilmiş olmasını bu açıdan ele almak ve düşünmek gerekiyor. Bu sürecin bizim için birçok noktada zorlu geçeceği biliniyordu. Yine kendisini bu zorluklara hazırlamayan kadro gerçeğimizin, pratikte sinanmasını da beraberinde getiriyordu. Biliniyor, bu süreçte iç tasfiyeciliğin görülmedik biçimde devreye girmesi yaşandı. Kongre öncesi ve Kongre sürecinde başarılı olamayan tasfiyecilik, Kongre sonrasında yıkıcı ve bozucu faaliyetlerini daha da derinleştirerek adeta bir isyan sürecine girdi.

Yine aynı dönemde YNK eliyle dıştan baskı dayatıldı. Şimdi bunların elbirliğiyle ve koordineli bir biçimde çalıştıklarını biliyoruz. Yani içten ve dıştan dayatılan komplo-nun amacı aslında bitişini gerçekleştirmektir. Parti hareketimiz geçen ilkbaharda bu biçimdeki saldırılar ve gerçekten ciddi tehlikelerle karşı karşıya geldi. İşbirlikçi ihanetçilik ve tasfiyecilik bir taraftan örgütlenirken, diğer taraftan daha değişik biçimde kullanılan cins çelişkisi parti birliğini ve bütünlüğünü zedeleyen, nihayetinde de onu güçsüzleştiren tasfiyeci bir araca dönüştürüldü. Kimileri de eyaletçilik ve yerelcilik geliştirerek partinin örgütsel ve yönetsel gerçeğini ağırlaştırma, böylelikle partiyi güçsüzleştirme çabasına yeltendi. Yine “anı yaşama” gibi baştan çıkmış yaklaşımlarla partinin bütünlüğünü ve yaşamını katletme çabaları alabildiğine geliştirildi.

Şimdi burada kısaca izah etmek istediğimiz şey şudur: Geçen iki yıldan bu yana, tarihinin en zor sürecini yaşamış olan partimiz, adeta zorlu bir sınavdan geçmiştir. Ancak partimiz bu süreçten başarıyla çıkmıştır. Her gün sergilenen bu başarıyı militan tutumunda aramak gerekiyor. Bu başarı, PKK yapısında hakim olan Apocu ruhun bir sonucudur. Bu başarıyı bu ruhta aramak gerekiyor. Gerçekten de partiyi ayakta tutan bu ruh olmuştur. Yoksa yönetimin kararlı duruşu dışında fazlaca bir militan tutum görülmemiştir. Şimdi bu çok önemli bir durumdur. Önderlik sonrası parti kendini yeniden sorgularken, bu konuyu çok ciddi bir biçimde ele almak durumundadır. Çünkü militan gerçeğimizin döneme bağlılığını açığa vuran süreç bu olmuştur. Ortalıkta partinin canına okuyan tasfiyeci, yıldırılmış ve iradesi kırılmış unsurlar çeşitli söylemlerle parti ortamına tasfiyeciliği ve ortak bir demagojiyi dayatırken, devrimci militan ya da komutan neredeydi? Daha '99 yılı ortalarında Avrupa'da, sonra ülkede ve genelde parti yapısı, parti gerçeği bu tür muğlaklaştırıcı ve kararsızlaştırıcı tutum ve davranışlar ve pratik çabalarla sarsılırken biz neredeydik? Herkesin bu soruları kendisine sorması gerekiyor.

Partimizin 23. yıldönümüne girişini devrimci bir sorgulamayla karşılırsak, doğru ve sağlıklı bir karşılamadan bahsedilebiliriz. Belli bir pratiğimiz vardır, fakat ulaşılan düzey bizi yanıltmamalıdır. Ulaşılan sonuç bir başarıdır. Geliştirilen iç mücadeleyle parti çizgisi başlangıç itibarıyla zafer kazanmış ve bu zaferi kesinleştirmiştir. Zaten zafer kazandığı için bugün dış komplolara karşı da daha kararlı duruşu gösterebilmektedir. Bu doğrudur, ama yeterli olduğumuzu göstermiyor. Bizde varolan dürüstlük, bağlılık ve parti ruhu bizi ayakta tutmuştur.

Yani çok yetkin ve ilkel bir sınıf, cins ve anlayış mücadelesinin bütün militan yapıda derinliğine oluştuğundan söz edemeyiz.

“Özellikle partileşme mücadelesinde liberal bir duruşu sergilemekten hızla uzaklaşarak, mücadelecilik olma zorunluluğu gelip kendisini dayatmış bulunuyor. Eğer değerlere, Önderliğe, şehitlere, çizgiye, halka ve davaya bağlı bir militanlaşmayı yaşamak istiyorsak, bu gerçekliğin olmazsa olmaz kabilinden kendisini dayattığını görmek zorundayız. Şimdiye kadar böyle yürüdü, ama bundan böyle yürümeyeceği görüldü.”

Bunu görmemiz gerekiyor. Bu parti, mücadelelerinin yüzde doksanını sürekli sınıf mücadelesine, içte sürekli partileşme ve kendisini yenileme mücadelesine vererek 22 yılını tamamlamıştır. Şimdiye kadar bu mücadeleyi tümüyle Parti Önderliği yürütüyordu. Son iki yılda Önderlik bu iç mücadeleyi yürütecek durumda olmadığı için, ortaya çok ciddi bir boşluk çıktı. Pratik görevlerde, genel perspektiflerde, siyasal, örgütsel ve taktiksel görevlerde çok ciddi sorunlar yaşanmadı. Esas ciddi sorun, içte parti yaşamını ve çizgisini korumada ortaya çıktı. Demek ki, bu boşluğu mutlaka doldurma göreviyle karşı karşıyayız. Bunu da ancak parti çizgisini ve çizgi mücadelesini tüm militan yapıya yayarak cevaplayabiliriz. Ama geçen pratik süreçte bu konuda sergilenen tutum tek kelimeyle vahim bir duruş biçimidir. Bir vurdumduymazlık, duyarsızlık, bireysel arayış, ona buna kulak kabartma, beklentiye girme, hemen kafa karışıklığını yaşama durumu militan yapıda –yönetim düzeyleri dahil– daha fazla egemen olmuştur.

Militan yapının ezici çoğunluğunda iki

sonuçlarıdır. Öteden beri Parti Önderliğimizin çokça çözemediği ve birçok parti platformunda da tartışılan yarım PKK'liliğin aşılması zorunludur. Kendine göreliği ve kendine göre katılımı değil, çizgiye göre katılımı gerçekleştirme görevi esastır. Dolayısıyla 23. yılı bu biçimde doğru bir katılım yılına dönüştürerek doğru karşılayabiliriz. Bu husus bizim için çok önemlidir.

Militan zor koşulların adamıdır denilir. Bu hemen hepimizce bilinir. Biz bu zor koşulları, sadece fiziki koşullar olarak anladık. Örgütsel ve siyasal darboğazları ve zorlukları, yani esas özü hiç düşünmedik. Çünkü kendimizi kötü alıştırdık. Eskiden beri sürdürdüğümüz her şeyi Önderliğe havale etme tarzımızla, gerçekten kendimizi kötü alıştırdık. Ancak bu tarzdan kendimizi olmazsa olmaz kabilinden mutlaka sıyırmamız gerekiyor. Özellikle partileşme mücadelesinde liberal bir duruşu sergilemekten hızla uzaklaşarak, mücadelecilik olma zorunluluğu gelip kendisini dayatmış bulunuyor. Eğer değerlere, Önderliğe, şehitlere, çizgiye, halka ve davaya bağlı bir militanlaşmayı yaşamak istiyorsak, bu gerçekliğin ol-

ve Parti Meclis Toplantısı oldu. Nihayetinde bir toparlanmayı yaşadık, ama kendi gerçeğimizi de göz ardı edemeyiz.

Partimiz bir şehitler partisidir. Bulundugumuz alan ilginç bir diyardır. Burada bulunmak büyük bir sorumluluk ister. Sorumsuzca yaklaşımlar bu ortamda olamaz, bu tür yaklaşımlar kabul edilemez. Hele yönetim olmak ateşten bir gömlektir; bütün hücrelerini harekete geçirip cevap vermekle ancak hakkından gelinebilir.

Partimizin 22. kuruluş yıldönümü vesilesiyle tüm militan yapımızı ciddi ve güçlü bir özleştirici ile yeniden katılıma çağırıyoruz. Bu, Parti Meclisi Toplantımızın da belirttiği bir gerçeklikti. Biz bu vesileyle bunu bir kez daha hatırlatıyor ve herkesi doğru katılmaya çağırıyoruz. Böyle katılan katılır, katılmayan da dışlanır ve dışlanmalıdır. Burada bulunmak sorumluluk, çaba ve emek ister; yeni yaşam ve yaklaşım ister. Buna gelmeyen kuşkusuz dışlanmak zorundadır.

PKK hareketi olarak, halkına ve insanlığı verdiği sözü yerine getirmek üzere netleşmiş bir biçimde 23. yılına giriş yapma göreviyle karşı karşıyayız. Özellikle gerçek-

tutum vardı: Ya “bekle gör” politikası esas alınmış, ya da tasfiyeciliğin dümen suyuna girilmiştir. Militan gerçekliği açısından, bu aslında bir siyasal ahlaksızlıktır. Yani bu kadar ciddi bir parti yaşamın olacak, büyük tarihsel ve kutsal hedeflerin olacak, tarihi yenden şekillendiren bir felsefi perspektifin olacak, ondan sonra da bir iki ukanın şu veya bu biçimdeki çekiştirmelerini göreceklerin! Bu siyasi açıdan çok ağır bir durumdur. Bu durumu hiçbir surette kabul etmemek ve mutlaka aşmak zorundayız.

Aşırı bir duygusallık, yine partiyi şiddetli bir biçimde kemiren yerelcilik, ahbap çavuşluk neye götürüyor? Çokça gördüğümüz gibi bunlar çeteciliğe götürüyor; partileşmeyi değil çeteleşmeyi yaratıyor. Bunun için de özellikle bu tür hastalıklardan partiyi temizleme, artık herkesi sorumlu davranmaya zorlama, ilkesizliği değil ilkel olmayı esas alma bizim için en önemli husus olmaktadır. Partimizin geleceği açısından en önemli hayati sorun budur.

İçten görülen bütün bu yetersiz yaklaşım, sorumlu davranamama ve ilkel olamama yaklaşımları, yarım devrimcilik ve yarım PKK'lilikten kaynaklanıyor. Bunun

mazsa olmaz kabilinden kendisini dayattığını görmek zorundayız. Şimdiye kadar böyle yürüdü, ama bundan sonra böyle yürümeyeceği görüldü. Sonbahar sürecinden bu yana gelişen pratik süreç bunun açık göstergesidir. Daha önce işleri Önderliğe havale ediyorduk. Ama Önderlik olmayınca sorunları çözmeye yönelmedik, onları içimize gömdük veya es geçtik. Böylelikle sorunlar parti yaşamını tehdit eder hale geldi. İhanetçi-tasfiyeci kesimler kaçınca biraz kendimize geldik. Herkes biraz neyin ne olduğunu o zaman anlamaya başladı. Bu tipik bir Kürt özelliği oluyor. Gecikmeli anlama, zamanında anlayıp kavramama yaklaşımı oluyor.

Kısaca kendi militan gerçeğimizi bu çerçevede doğru görmemizin, mevcut yetmez duruşu ve yaklaşımı mutlaka aşmamızın zorunluluğu önümüzde duruyor. Partimiz bu zorlu koşulları atlattı. Belirttiğimiz gibi devrimci ruh vardı, bağlılık vardı; bunlar bizi ayakta tuttu. Gecikmeli de olsa, militan yapıda kavrama süreci gelişti. Yönetimlerin de bu yönlü çabalarıyla yaşanan süreç bir toparlanma sürecine dönüştü. Ardından parti toplantıları, PJA Kongresi, Konferans

leşen toparlanma süreci ve genel hatlarıyla da olsa sağlanan netleşmeyle sürece girerken, partimiz 23. yılında daha güçlü ve daha mücadelecidir.

Parti, sağlam militanlar ve sağlam bir örgütsel yapıdan oluşur. Sade yaşam, kolektivizm onun esas yaşam ve mücadele tarzıdır. Bu açıdan artık parti saflarında bireycilik ve kariyerizm gibi olguları, keyfiyetçilik türünden anlayış ve yaklaşımları tarihe gömmek gerekiyor. Bu yakın pratik süreç bize şunu göstermiştir: Daha tutarlı, daha sağlam, daha kararlı bir düzeye gelmek zorundayız. Her alanda parti çalışmalarını ve örgütlenmesini yeniden gözden geçirmek ve biçimlendirmek gerekmektedir. Özellikle alanlarda *‘tek kişilik koordine’* dönemini aşmak gerekiyor. Artık tek değil, mutlaka üçlü veya beşli koordinele- re ulaşarak, her alanda parti çalışmalarımızda parti yaşamını ve demokratik anlayışı oturatarak kolektif öncülüğü hakim kılmamız şarttır. Kolektif öncülük esprisi bizim hem yaşadığımız sorunların giderilmesi, hem de gelecekte parti yapımızın ve örgütsel düzeyimizin kesin bir şekilde gelişme kaydetmesi açısından önemli bir hu-

sus olmaktadır. Bu biçimde biz yeni döneme, dönem stratejisine ve taktik yaklaşımına uygun bir örgütsel yapı ve düzenleme ile girmiş olacağız.

Partimiz 23. yılına giriyor, ama bu yılla birlikte çok önemli yeni bir süreç de ayak basmış bulunuyor. Özellikle partimiz etrafındaki gelişmelerle bağlantılı, yine bölgedeki diğer gelişmelerle birlikte, hem bizim mücadelemiz, hem de Ortadoğu'daki halkların mücadelesi yeni bir döneme giriyor. Böylelikle hem Ortadoğu'da, hem de Kürdistan'da yeni bir süreç başlıyor. Bilindiği gibi dünyada yaşanan köklü değişikliklerden sonra, özellikle son on yıldan bu yana Ortadoğu'da yeni dünya düzeni (YDD) siyasetiyle ABD öncülüğünde bir politika yürütülüyor. Bu, YDD siyasetini hakim kılmaya çalışan bir politika oluyor.

Bu temelde de Ortadoğu'da çözülemeyen iki temel sorun olan Kürdistan ve Filistin sorununa yeni yaklaşımlar geliştirildi. Bu temelde '92'den bu yana PKK'ye karşı şiddet yaklaşımı öngörüldü. Yine '93'ten beri Filistin hareketinin üzerine de barış politikası ve yaklaşımı ile gitme esas alındı. Yani birine şiddet, birine de barış ilacı uygulandı. Aslında her ikisinde de amaç güdükleştirme ve bitirmeydi. Bununla birlikte bölgedeki radikal duruşa sahip birtakım güçlere de ambargo siyaseti uygulandı. Bu, son yedi sekiz yıldan beri ABD öncülüğündeki YDD'nin Ortadoğu'da geliştirdiği politika oluyor. Gelineen aşamada YDD'nin Ortadoğu'da geliştirdiği bu politikaların sonuç almadığını ve iflas ettiğini görüyoruz. Bilindiği gibi Filistin'de her gün gelişen ve giderek tırmanan çok yoğun bir savaş süreci var. Bu ne demektir? Bu, ABD'nin yedi yıldan bu yana Filistin'e uyguladığı siyasetin iflası demektir.

Kürdistan'da da peş peşe komplolar uygulandı. Önderliğimiz belki esir düştü, fakat PKK ve Önderlik çizgisi yok edilemedi. Bu ne demektir? Bu, YDD'nin Kürdistan'a uygulanmasının başarısızlığı demektir. Yine bölgedeki radikal ülkeler ambargolarla dize getirilemedi. Dolayısıyla bütün bu gelişmeler bir iflasın yaşandığını gösteriyor. Bununla birlikte Ortadoğu'da, artık yeni bir sürecin gelişeceği de ortaya çıkmış oluyor.

Bu yeni süreçte antiemperyalist dalga yükselcektir. Halkların kendi özgür iradelerini değişik biçimlerde ifade etmeleri süreci farklı düzeylerde gelişebilir. Bununla birlikte emperyalizm buna karşı sessiz kalma-yacaktır. Muhakkak ikinci bir müdahalesi gündeme gelecektir. Bu açıdan PKK'ye karşı da yeni imha siyasetinin gündeme gelmesi birçok açıdan hemen hemen kesindir. Dolayısıyla yeni süreçte birlikte YDD çizgisinin Ortadoğu'da çıkmaza girmesi, başarısız kalması ve iflas etmesi gelişmiştir. Sonuçta bölge genelinde çelişki ve çatışma sürecinin bir müddet daha devam edeceği anlaşılmış bulunmaktadır. Büyük olasılıkla bölge halklarının biraz daha iradeli duruşu gelişecektir. İşte esas olarak yeni dönem dediğimiz şey budur.

Bugün PKK açısından da birçok şey netleşmiş bulunuyor. Özellikle PKK'de iç tasfiyecilikten umut kesildiği için, kapsamlı yeni dış saldırıların tezgahlanması gündeme gelecektir. Son YNK denemesi, YNK ayarındaki güçlerin PKK üzerinde etkili olamayacağını gösterdi. YNK'nin hezimate uğraması, yine PKK'nin yüksek bir savaş formasyonu göstermesi komploculara pes ettirmeyecektir. Yeni dönemde birtakım planlar ve yeni politikaların gündeme gelmesi yüksek bir olasılıktır. Özellikle bu konuda hem bölge geneline yönelik yeni politika ve düzenlemelerin gelişmesi olasılığı, hem de parti hareketimize yönelik birtakım yeni politikaların gündeme gelmesi kesin gibi gözüküyor. YNK ile yürütülen kısa süreli savaşla komplo şu veya bu biçimde belki geriletildi ya da ilk adımı boşa çıkarıldı. Komplocu güçlerin esas planları henüz pratikleşmemiştir. Büyük bir olasılıkla önümüzdeki süreçte ABD, İngiltere, Türkiye ve İsrail'in başta Filistin mücadelesi olmak üzere bölgenin ilericiliklerine ve PKK'ye yönelik bazı çıkışlar yapacakları kesin gibidir.

Devami 37'de

“Bugün PKK açısından da birçok şey netleşmiş bulunuyor. Özellikle PKK'de iç tasfiyecilikten umut kesildiği için, kapsamlı yeni dış saldırıların tezgahlanması gündeme gelecektir. Son YNK denemesi, YNK ayarındaki güçlerin PKK üzerinde etkili olamayacağını gösterdi. YNK'nin hezimate uğraması, yine PKK'nin yüksek bir savaş formasyonu göstermesi komploculara pes ettirmeyecektir. Yeni dönemde yeni politikaların gündeme gelmesi yüksek bir olasılıktır.”

Kürt sorununun çözümü önemli bir demokrasi ölçüsüdür

1 PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Duran KALKAN yoldaş değerlendiriyor

Yıl boyunca bazı hususlar üzerinde yoğun olarak durduk ve bu yılın siyasi olaylarını adım adım değerlendirmeye çalıştık. 2000 yılı yeni bir yüzyıla, hatta yeni bir binyıla giriş yılıydı. Böyle bir yüzyıla girişi karşılayacak düzeyde siyasi gündemi köklü ve zengin olan bir yıldır. Adeta yüzyılın stratejileri çiziliyor. Bu düzeyde siyasi kararlar veriliyor.

Bir yıl içerisinde yoğun siyasi olaylar, mücadeleler yaşandı ve yılın sonuna giderken bizim de yakından ilgili olduğumuz temel siyasi karar konuları artık son noktaya geldi. Bunları parti olarak gelişme süreci dahilinde adım adım değerlendirdik. Yoğun bir tartışma ile anlamaya çalıştık. Buradan çıkan sonuçlarla bu siyasi olay ve gelişmelere karşılık vermeye çalıştık. Bu, bizi yoğun bir örgüt ve siyasal mücadeleye, daha sonra da yer yer askeri çatışmalara kadar götürdü. Bunun sonucunda şimdi temel kararlar alınma aşamasına gelindi. Günlük olarak bunun tartışması yaşanıyor.

Taraflar arasında bu temelde yoğun bir siyasi mücadele yaşanıyor. AİHM, Parti Önderliği şahsında 20. yüzyılın en ağır, en karmaşık, en çok haksızlıklarla dolu olan sorununu gündemine alıp almamayı, böyle bir sorunu çözme gücünü gösterip gösteremeyeceğini belirlemeyi içeren bir duruşma başlattı. Bununla da mevcut siyasi süreç daha çok yoğun-

linde yeni dünya düzeni (YDD) adı ile bölgeye ve Kürt sahasına oturtulmak isteniyor. O açıdan bu çözümleyici olmuyor. Böyle çözümleyici olmayan yaklaşımların varlığı içerisinde de bu sorunu bir mahkemenin gündemine alması, tartışması, ona çözüm araması kolay bir iş değil.

Taraflar ve çeşitli güçlerin böyle bir çözüm arayışına nasıl yöneleceğini, buna nasıl gideceğini, sürecin nasıl gelişeceğini önümüzdeki gelişmelerle göreceğiz. Ancak sorun bu çerçevede daha yoğun bir tartışma halini aldı. Mücadele hangi biçimde olursa olsun, ister çözüm arayışı temelinde siyasal mücadele, isterse çözümsüzlüğü derinleştirme temelinde çatışmalar olsun, daha yoğun bir mücadeleye yol açacağı ve önümüzdeki sürecin daha yoğun bir mücadelecilikle geçeceği bir gerçek.

Şimdi bununla birlikte siyasi gündem karar anlamında daha da ağırlaşmış, ilerlemiş ve karar aşamasına gelmiş oldu. Böyle bir karar durumuna gelebilmek için, geçmişi bir yana bırakırsak, birkaç yıldan beri sürdürülen çok şiddetli, yoğun ve karmaşık bir mücadele olduğunu biliyoruz. Kürt toplumu ve onun ulusal demokratik iradesi olan PKK ve Önderliği yoğun bir uluslararası saldırı altında bulunuyordu. Biz buna uluslararası komplo dedik. Bu, 15 Şubat olayı ile dünyada eşi görülmeyen bir düzeyde kazandı. Arkasından yo-

direbilmek, buradan çözüm yaratabilmek için yürüttüğümüz mücadelenin ortaya çıkardığı sonuçları böyle bir sürecin gelişimine seferber etmek istedik. Parti Önderliği böyle bir stratejik yönelim içerisine girdi. Bu, Parti Önderliği'nin '93'ten beri içine girdiği stratejik bir çözüm arayışındı. Bunu 1 Eylül 1998 ile birlikte güncel çalışma ve politikalarla yürütmeyi önüne koydu. Buna uluslararası kompunun dayatıldığı biliniyor. Parti Önderliği, komploya karşı PKK'nin bu çözüm arayışını bir strateji haline getirme sürecini bu biçimde yönlendirdi. Türkiye'yi de, Avrupa'yı da böyle bir ilişkiye ve işbirliğine yöneltti. Bu noktada bir karar aşamasına getirdi. Ardından süreç bu biçimde ilerleyerek siyasi karar noktasında düğümlendi. Son gelişmeler bu çerçevededir.

Parti olarak bunu daha sağlıklı işletmek, sağlam pratik adımlar atabilmek için yeniden bir proje sunduk. Son Parti Meclisi Toplantımızın yaklaşımı ve kararları temelinde VII. Kongremizin oluşturduğu Barış Projesi'ni pratikleştirmek için güncel barış projesi olarak acil eylem çağrısını içeren, yapılması gereken çalışmalar ortaya koyan ve herkesi böyle bir projenin içeriği temelinde ortak çaba harcamaya çağırان bir proje sunduk. Projemiz, bu karar sürecini olumlu yönde ilerletmek, 20. yüzyılın en ağır sorununa çözüm yollarını açabilmek, onu çözüm sürecine soka-

bir Türkiye istediğini, AB içerisinde nasıl bir Türkiye görmeyi hedeflediğini ortaya koyan bir belge oldu. Türkiye için önemli değişim ve gelişme içeren yanları var. Türkiye'yi ciddi demokratik değişime yönlentecek hususları bulunuyor. Demokratik çerçevede sınırlı, tek yanlı ve dar yönleri de oldukça fazladır. Biz bunun neresi iyi neresi değil, neresi yeterli neresi yetersiz biçiminde değerlendirmeyeceğiz. Çünkü bize göre zaten demokratik anlayış çerçevesinde oldukça geri bir belgedir. Fakat buna rağmen uygulandığında mevcut Türkiye'yi ileriye götürecektir, demokratik çerçevede bazı

“KOB’u kınadık; çünkü Avrupa gibi 21. yüzyıla girerken temel sorunları çözme iddiasıyla ortaya çıkan bir gücün, tarihin en eski halklarından birisinin hakkında karar verirken adını bile anmamasını, demokrasisi açısından çok geri bir tutum olarak gördük.”

laşmış, hızlanmış ve karar düzeyi daha gerekli gelmiştir.

Dün ilk duruşma bu çerçevede yapıldı. Taraflar görüşlerini sundular. Bir halk ve bir devlet karşı karşıya geldi. Bu, iki taraflı bir tartışma gibi görünse de, aslında çok taraflı ve dünya sistemini ilgilendiren bir meselenin görüşülmesidir. Gözlemcilerin belirttiğine göre, iyi hazırlanmış ve herkesin düşüncelerini iyi ortaya koyduğu bir tartışma yapıldı. Mahkeme bunları dinledi, daha sonra karar verecek. Böyle bir sorunu gündemine alıp almayacağına dair karar verecek. Ama nasıl bir kararın çıkacağı henüz belli değil. Oldukça ağır bir siyasal karar olduğu kesin. Çünkü mahkeme daha önce de bazı kararlar vermişti. Şimdi bu davayı gündemine koymazsa o kararlarını kaldırmış olacak. Ki bu, 20. yüzyılın en haksız soykırımını doğuran siyasal olayı devam ettirmek anlamına gelecektir. Böyle olursa sonu nereye gider hiç belli değil. Herhalde böyle olmasını hiç kimse düşünmek bile istemez.

Diğer yandan davayı gündemleştirmek de öyle kolay bir iş değildi. Tabii çok ağır ve karmaşık bir sorun. Bazılarının göstermek istediği gibi sadece Türkiye'deki gerilikten ve gericiilikten de kaynaklanmıyor. Ortada dünya gericiiliğinin çok karmaşık bir ilişkiler yumağı içerisinde açığa çıktığı bir ittifak var. Buna '20. yüzyıl sistemi' denildi. Sovyetlerin yıkılmasının ardından bile bu sistem bu sahada dağılmadı. Kürt sahasında, Ortadoğu sahasında bu sistem kırılmadı. Bu sistem, tam tersine biraz daha rötüş yapılarak, çelişki ve çatışma tarzı yerine sistemin egemenlerinin daha güçlü hakimiyetini oturtma teme-

ğün baskı ve kuşatma ile PKK ve Kürt ulusal demokratik hareketi bu biçimde dağıtılmak istendi. Bu temelde gelinesi noktada bazı güçler bunun üzerinde politika oluşturmaya çalıştılar. Ki bu güçler karar düzeyinde bazı sonuçlara da ulaşmak istediler. Dolayısıyla ABD'yi de, Avrupa'yı da, Türkiye'yi de bu biçimde ilgilendiriyor.

Buna karşı tabii PKK'nin de bir karşı duruşu, PKK Önderliği'nin de bir mücadele yürütüşü oldu. Değişik siyasal güçler böyle bir karar verme sürecini kendi lehlerinde sonuçlandırabilmek için bu komplo sürecine katılım gösterdiler. Onu kendi istedikleri gibi yönlendirmeye ve kendi çıkarlarını hakım kılmaya çalıştılar.

İşte bu karmaşık mücadele Türkiye'nin AB'ye üyeliği konusunu gündeme getirdi. Bu da bazı aşamalardan geçerek daha kesin bir karar aşamasına ulaştı. Şimdi esas olan böyle bir karar aşamasıdır. Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki karar stratejik önem taşıyan bir karardır. Türkiye açısından bu böyledir. Türkiye ile birlikte Kürtleri ve Ortadoğu'yu da benzer biçimde ilgilendiriyor. Yine Avrupa Türkiye'yi, kendisinin Ortadoğu ayağını bu biçimde kendisi ile ilişkilendirerek önemli bir karar vermiş oluyor. ABD de dünya hakimiyeti kurmak isteyen bir güç olarak bundan kendisi için bir çıkar hesabı yapıyor. Farklı güçler diğer konularda yeni yüzyıl için önemli siyasi kararlar alır, stratejiler oluştururken, Ortadoğu, Türkiye ve Kürdistan için de böyle bir stratejik karar verme aşamasında bulunuyorlar.

Şimdi gündem yapılan tartışmalar aslında bir karar tartışmasıdır. Böyle bir süreci yönlendirebilmek, Avrupa ile ilişkilen-

bilmek için yapılması gerekenleri hedefliyordu. İçeriği buna uygundu ve uygulanabilir ilkeleri vardı. Bu, karar sürecine tarafların katılımı anlamında, Kürt tarafının hangi yaklaşımlar temelinde katıldığını ortaya koyan bir çalışma olmuştur.

PKK, süreci geliştiren güç olarak, bunu daha uygulanabilir, daha kapsamlı bir proje biçiminde ortaya koymaya ve bu biçimde sürecin ilerletilmesini sağlamaya çalışmıştır. Bu anlamda sonuç verimli oldu, önemliydi, fakat biraz geç oldu. Dolayısıyla yeterince tartışılıp derinleştirilemedi. Yapılacak çalışmalara yön verip ön açması hedeflenirken, pratikte böyle bir rol oynaması sınırlı oldu. Daha önceden sunmak, daha kapsamlı tartışma geliştirmek, çeşitli tarafları böyle bir tartışma içine çekmek, onları çözümün etkisi altına almak elbette daha olumlu sonuç verici, süreci daha ilerletici olacaktı. Bu noktada biraz geç kalınmıştır. Bu da, tartışılmasının yaratacağı etkinin sınırlı kalmasına yol açmıştır. Ancak yine de esas oynaması gereken rolü oynamış, PKK'nin ve Kürtlerin bir taraf olarak demokratik çözüm sürecinin geliştirilmesine ne denli açık olduklarını, bu konuda ne düzeyde tutarlı olduklarını; istekli, samimi, çözümleyici bir noktada bulunduklarını ortaya koymuş ve herkese göstermiştir.

**KOB'un içeriği
güdükleştirilmez ve eksiklikleri
giderilirse destekleriz**

Bunun ardından AB, Türkiye için Katılım Ortaklığı Belgesi (KOB) yayınlandı. Bu ortaklık belgesi Avrupa'nın nasıl

önemli değişikliklere uğratacak, bu temelde de gelişme yaratacak bir belgedir. Bu çerçevede biz uygulanmasını istiyor ve destekliyoruz. Parti olarak, bu belge çerçevesinde yapılacak bütün çalışmalara, atılacak bütün adımlara destek vermeye hazırız. Çünkü bunun Türkiye toplumunu mevcut durumdan daha ileriye götüreceğini, bu çerçevede de Ortadoğu ve Kürdistan'da sorunların çözümüne hizmet edeceğini, tam bir çözüm ortaya çıkarmasına bile böyle bir rol oynayabileceğini söylüyoruz. Bu çerçevede biz değer biçiyoruz ve uygulanmasına destek veriyoruz.

Ama bu belgenin sahipleri başkalarıdır. Uygulamak üzere oluşturmuşlar. Dolayısıyla uygulama sorumluluğu onlara aittir, uygulasınlar. Bu çerçevede uygulama geliştirilirse, parti olarak bizden destek görürler. Biz kesinlikle o belge çerçevesinde yapılacak uygulamalara değil engel olmak, zayıf yaklaşmak; tersine bunun uygulanması için üzerimize düşeni en önde engelsiz yapacağız. Parti olarak bunu böyle belirtiyoruz.

Tabii KOB'u kınadık da. Çünkü Avrupa gibi 21. yüzyıla girerken temel sorunları çözme iddiasıyla ortaya çıkan bir gücün, tarihin en eski halklarından birisinin hakkında karar verirken adını bile anmamasını, demokrasisi açısından çok geri bir tutum olarak gördük. Böyle bir durumun belgenin gücünü zayıflattığını, meşruiyetini azalttığını, uygulama ile içeriği doldurularak böyle bir konum kazandırılırsa değer bulabileceğini belirttik. İçeriği güdükleştirilmezse, bu eksikliklerin uygulamayla giderilebileceğini düşünüyoruz. Desteğimiz bu çerçevede olacak.

Bilindiği gibi bu belge, demokratik programımıza göre oldukça geri, temel ilkelere yoksun ve halkların çıkarları bakımından sınırlı bir belge olma özelliğini taşıyor. Bir taraf olarak Türkiye'nin de bu çerçevede 8 Aralık'ta son katılım için kendi ulusal belgesini hazırlaması ve kararını vermesi gerekiyor. Türkiye'nin oluşturma çağrı belgenin çerçevesi bu tartışmaların içinden çıkarılmaya çalışılıyor. Bu temelde siyasi tartışmalar yoğunlaşıyor. Türkiye aktif bildiği tüm organlarıyla bunu yapıyor. Tabii dış bağlantıları da, Avrupa ve ABD de bunun içerisinde bulunuyor. Böylece Türkiye bir karar sürecine doğru gidiyor. Birçok çevre bu konuda görüş belirtiyor. Biz projeyi herkesten önce ortaya koyarken, bütün tarafları kendi demokrasi projelerini, programlarını oluşturmaya ve ortaya koymaya çağırırdık. Bu, sadece devletin ve bazı kurumların işi olmamalıdır. Dışişleri Bakanlığı'na kalmamalıdır. Toplumun bütün kurum ve kesimlerinin kendi kaderlerini belirleyecek, önümüzdeki süreçte yavaşlarına yön verecek bir kararın alınmasına kendi görüşlerini ortaya koyarak katılımaları gerektiğini belirttik, bunun çağrısını yaptık. Doğrusu da budur.

Birçok çevre, ordu, hükümet ve muhalefet partileri bu temelde tartışıyor, görüşlerini ortaya koyuyor. Yine değişik kurumlar içinde de tartışma devam ediyor. Fakat halk ve temel demokrasi güçlerinin bu konudaki duyarlılıkları az. Bunu hemen burada eleştirmek de bir zorunluluktur. Belki çok eleştirmek anlam ifade etmiyor, gelişme de yaratmıyor ama, değişik halk güçleri, sendikalar, sivil toplum örgütleri, demokratik ve halktan yana olan partilerin çok daha fazla katılım göstermeleri gerekirken, tartışmayı yönlendirme durumları zayıf. Bunu sıradan bir süreç gibi ele alıp yaklaşıyorlar. Daha ileri ve çok köklü stratejik karar alınan olağanüstü bir dönemin çalışma yaklaşımını gösteremiyorlar. Bu

“AB, uygulama noktasında çok tutarsız, karşıt, aslında belgesine sahip çıkmayan, gündemi saptıran bir tutum içine girdi. Karar sürecini boşa çıkarmayı hedefleyen bir yaklaşımı var gibi görülüyor. Bundan ötürü de Avrupa’nın bu tutumunu dikkatle izliyoruz ve esefle karşılıyoruz.”

doğru değil. Bunu aşmaları gerekir.

Yine diğer güçlerin de daha gerçekçi ve sağlıklı yaklaşımlar geliştirmelerinin gereği vardır. Bu tartışmalar sonucunda kararın nasıl olacağını, Avrupa’ya katılım için Türkiye’nin ulusal belgesinin nasıl oluşacağını göreceğiz. Bu konuda ciddi problemler bulunuyor. Şimdiden ortaya çıkan sorunlar var. Bu açıdan bazı güçlerin tutumlarının ciddi biçimde eleştirilmesi gerekiyor. Söylenen bazı sözlerle, yayınlanan bazı proje ve belgeler arasında çelişkiler söz konusudur. Bu noktada önce Avrupa’nın tutumunu ciddi biçimde sorgulamak gereklidir. AB, uygulama noktasında çok tutarsız, karşıt, aslında belgesine sahip çıkmayan, gündemi saptıran bir tutum içine girdi. Temel sorunları bile içermeyen, biraz da ortamı provoke etmeyi, böylece karar sürecini boşa çıkarmayı hedefleyen bir yaklaşımı var gibi görülüyor. Bundan ötürü de Avrupa’nın bu tutumunu dikkatle izliyoruz ve esefle karşılıyoruz. Oldukça tutarsız, tehlikeli ve anlaşılmasız görüyoruz. Sonunun nereye gideceğini, gerçekten Avrupa’nın ne yapmak istediğini anlamaya çalışıyoruz. Çünkü belgenin yayınlanmasından hemen sonra araya bazı şeyler sıkıştırmaya çalıştılar. Bir Kıbrıs konusunu öne çıkardılar. Bu, çözüm üreten değil de çözümsüzlüğü dayatan bir husustur. Hemen arkasından Ermeni soykırımını Avrupa Parlamentosu’nda, ulusal parlamentolarda gündeme getirdiler. Adeta Türkiye’nin AB’ye katılımı için ortaya bir belge koydular; fakat ardından geliştirdikleri uygulamalar, “*Bu belgeyi yayınladık, sözde katılımı istiyoruz ama gerçek öyle değil, aldanma. Seni katmayacağız içimize*” der gibidir. Çünkü Türkiye’nin demokratikleşmesinin, AB’ye katılımının temel gündemi Kıbrıs sorunundan, bilmem Ermeni soykırımının kabul edilip edilmemesinden oluşmuyor. Bu saptırmadır. Hiçbir siyasi değeri yok. Gerçekten de tarihte kalmış Kıbrıs konusunun da nasıl çözümleneceği az çok herkes tarafından biliniyor. Yani Yunanistan’ın uluslararası komploda oynadığı rol çerçevesinde, yangından mal kaçırır gibi bu kritik ortamdan birtakım şeyler elde etmeye çalışmasının fazla bir değeri yok. Bu çözüm değil, çözümsüzlüğü dayatmaktan başka bir şey ifade etmiyor.

Esas gündem Kürt sorunudur. Bunu herkes çok iyi biliyor. En son Türkiye’nin AB ile ilişkilerini yürüten bakanı Mesut Yılmaz “*AB’nin yolu Diyarbakır’dan geçer*” dedi. Yani Kürt sorununun çözümünden geçer. Türkiye’de demokratikleşmenin yolunun Kürt sorununun çözümünden, halkların kültürel gelişiminin önünün açılmasından, bunun üzerindeki yasakların kaldırılmasından ve bu çerçevede bir demokratik açılımın yapılmasından geçtiği açıktır.

Devlet Bahçeli bir saptırma biçiminde, “*Böyle demokrasi olmaz*” diyor. Bu faşist bir görüştür. AB ile Yunanistan’ın çok aşırı ve gerici milliyetçilik adı altında çözümsüzlüğü dayatmaya çalışması ile Devlet Bahçeli’nin, “*Halkların kimlik haklarını okşayarak, kültürel hakları kıskırtarak demokrasinin geliştiği hiçbir yerde görülmemiştir*” demesi aynı yere çıkıyor. Aynı zihniyetin uygulanması oluyor. Sözde ideolog; göz göre göre saptırma yapıyor adam. Demokrasi, kültürlerin gelişiminden geçmezmiş! Peki nereden geçer? Milli hakimiyetten geçermiş! Bu demokratik değil,

faşist bir görüştür. Tabii Devlet Bahçeli söylediği için yadırganacak bir durum da değil. Görüşü odur. Demek ki demokratik değişimi yaşayamıyor. Demokratik değişim yönündeki söylemleri sahtedir.

Türkiye’deki mevcut hükümet demokratik değişimin önünü açamıyorsa nedeni budur. Hükümeti yürütenler demokratik görüşe sahip değil; değişememiş, demokratikleşememişlerdir. Avrupa’da da, AB’nin yaklaşımlarında da benzer dar çıkarıcı, hakimiyetçi, paylaşmayan, dolayısıyla demokratik olmayan tutumlar var. Bir de saptırma durumları söz konusudur. Öyle Ermeni soykırımının kabul edilip edilmemesi Türkiye’de bir değişiklik ortaya çıkarmaz. Belki bir zihniyet değişimi için yararlı olabilir, fakat çözümün de böyle gelişmeyeceği çok açık. Ermeni soykırımı kabul edilsin diye parlamentolarından karar çıkaranlar, 25 yıldır mücadele eden bir halk olarak Kürtlerin kültürel hakları verilsin deselerdi, belgelerine bunu koysalardı, çözüm daha iyi gelişirdi. Kaldı ki, bu yönlü tartışmalar ve çözüm arayışları da var. Pratik mücadele bu çözümü dayatıyor.

Türkiye’nin demokratikleşme gündemi

çok büyük ölçüde Avrupa’nın çocuğu yani. Türkiye’yi antidemokratik tutan, demokratikleşmesini engelleyen ve sorunları var eden sistem de Avrupa’nın sistemidir. Bu açıdan Türkiye’den çok, taraf olan Avrupa’nın kendisidir. Dolayısıyla Avrupa’nın yaklaşımları ve gündemleri önemli oluyor. Çözümü de Türkiye ile birlikte Avrupa’nın yaratması gerekiyor.

Tabii bunu Parti Önderliğimizin şahsında geliştirilen davada biz iyi ortaya koyduk. Arkadaşlarımız açıkladılar. İki yönlü dava yok. Taraf iki tane değil. Türk devleti ile Kürt halkı arasındaki bir sorun değil. Avrupa da, Amerika da, Türk egemen sınıfları da taraftır. Ortadoğu’da taraf olan başka güçler de var. Bunlar kendilerini öyle bir tarafa koyamazlar. Günümüzde dünya hakimiyeti yaratmak isteyen, bu konuda her türlü saldırıyı yürüten güç olarak Amerika kendisini taraf olmaktan çıkaramaz. Yönlendiren güç Avrupa hiçbir zaman kendisini taraf değilmiş gibi gösteremez.

Bu açıdan AİHM Avrupa’nın yarattığı bir sorunu çözme, onu gündemleştirme gücünü gösterebilecek mi, Avrupa gerçekten böyle bir düzeye ulaştı mı ve kendisinde

mekten ve Avrupa’ya girmekten yana olan çevreler ise, yakın zamanda bunun olmayacağı, uzun zamana yayılacağı noktasında görüş belirtiyorlar. Bu süreç biliniyor.

Kürt sorununun çözümü hususunda Kürtçe radyo-televizyon yayını, Kürtçe eğitim konuları tartışıldı. Aslında ön açıcı ve Türkiye toplumundan olumlu tepki alan bir tartışmaydı. Olumsuz, reddedici bir yaklaşım da olmadı. Fakat Avrupa’nın yaklaşımları süreci sabote etti. Yine Türkiye içindeki bazı çevreler, MHP’nin bir kısmı sabote ediyor. Rantçı, çete çevreleri bu gelişmeden rahatsızlar. Çünkü süreç böyle ilerledikçe onların üzerine gidiliyor, bu da onları daraltıyor. En azından bu biçimdeki bir gidişi önlemek, sürece yaymak ve mümkünse tümünden sabote etmek istiyorlar.

Aslında gelişmelere olumlu ve hızlı biçimde kapıları açacak olan tartışmalar, son zamanlarda giderek biraz daha gerginlik noktasına geldi. Artık durum ne olur tam net değil. Fakat şu söylenebilir: Çok büyük olasılıkla Türkiye dıştanlama ve Avrupa’dan kopma gibi bir duruma giremeyecek; ama kısa sürede bazı temel değişiklikler yapma gücünü de gösteremeyecek.

buradan oluşuyor. Bunu ilerletmek, esas almak, bunun çözümünü uygun yöntemlerle geliştirmek yerine, diğer noktaları bu arada gündeme getirmek ortamı provoke etmek gibi bir şey oluyor. Sanki Avrupa Türkiye’nin demokratikleşmesini istemiyor gibi geliyor. Yani gündemde şu soru var: Avrupa gerçekten demokratik Türkiye istiyor mu, istemiyor mu? AB Türkiye’yi kendi içine almak istiyor mu, istemiyor mu? Bunlar henüz netleşmemiştir. Böyle bir belge yayınlandı ama, hem belgenin içeriği, hem de pratikleştirilmesi yönünde atılan adımlar bu soruya cevap olmamıştır. Bu noktada henüz muğlaklık var. Bu ciddi bir durum. Eleştirilmesi, dikkatle izlenmesi ve anlaşılması gereken bir durum oluyor.

Türkiye’yi antidemokratik tutan Avrupa sistemidir

U nutmayalım ki, bu sorun Avrupa’da oluştu. Türkiye’nin de içinde bulunduğu mevcut sistem Avrupa’nın anlaşmalarıyla şekillendi. Yoksa Türkiye’nin kendisi şekillendirmedir. Bu Türkiye, Avrupa’nın yarattığı bir Türkiye’dir. Türkiye Cumhuriyeti devleti Avrupa’nın yarattığı bir devlettir. Yüz elli-iki yüz yıldır Türkiye Avrupa’dan yönlendirilen bir siyaset sonucunda bu noktaya geldi. Başkasının eseri değil,

değişiklik yapma gücü kazandı mı diye sorduk. Sorun burada yatıyor. Buradan bakınca Avrupa’nın çok da tutarlı ve ciddi olmadığı, çünkü AB içerisinde çeşitli güçlerin dar çıkarlar peşinde koştuğu gözleniyor. Her şeyden önce Avrupa’nın bu tutumunu değiştirmesi ve düzeltmesi gerekiyor.

Buradan gelen etkilere, yine demokratik taleplerin dayatılmasıyla Türkiye’deki tartışmalar yoğunlaştı. Son yaklaşımlar bu işin uzayacağını gösteriyor. Şöyle bir eğilim ortaya çıkıyor: Mesut Yılmaz, “*Türkiye’nin AB’ye giriş süreci uzun vadeye yayılıyor*” diyordu. Yani erteleyecekleri, sürece yayacakları yönünde bir durum belirginleşiyor. Parti Önderliği bir beş yılın bu temelde geçeceğini belirtmişti. Belli ki daha önce belirtildiği gibi çok hızlı, kısa sürede önemli bazı değişiklik adımları atarak Türkiye’nin birliğe girişi yönünde görüşmeler başlatılmayacak. Uzun sürece yayılacak, ertelenecek. Mevcut tartışmalarda gözlenen en genel eğilim bu.

Fakat sadece bu değil; kopuş eğilimleri ve Türkiye’de değişik görüşler de var. Türkiye ortamı gergin. Tümüyü Avrupa’dan kopmayı, dolayısıyla bu sürecin boşa çıkarılmasını isteyen, dayatan çevreler de bulunuyor. Bazıları, Avrupa’nın Türkiye’yi olduğu gibi kabul etmesini, bunun dayatılmasını istiyor. En olumlu, iyimser, süreci geliştir-

Türkiye’nin aralığın ilk haftasında hazırlayıp, katılım için AB’ye sunacağı ulusal belge, ortaklık görüşmelerini sürece yayan ve kendi görüşlerinde direten, ama tümünden kopuşu da içermeyen bir belge olacak. Bu biçimde bu süreç uzayacak. Sürecin uzaması ne anlama geliyor? Sürecin uzaması demek, gericiliğin, çeşitli çete odaklarının daha fazla çıkar elde etmeye çalışması demektir. Sürecin uzaması demek, esas olarak PKK ve Kürtler üzerindeki baskının bu süreç boyunca daha fazla artırılması demektir. Yani Avrupa ve Türkiye’de çeşitli rantçı ve dar çıkarıcı çevreler bu süreci kendi çıkarlarını artırmak için kullanacaklar. Bu durumun kaynağı, kendilerini zorlayan yer olarak Kürt ulusal demokratik hareketini, Kürt toplumunun oldukça demokratik ve haklı olan taleplerini görüp, bunu ortadan kaldırmak için yürüttükleri baskıyı, saldırıyı daha fazla artıracaklar. Parti Önderliği de esas olarak buna işaret etti. Bizim anlamak istediğimiz ve anlamamız gereken önemli sonuç budur.

Uluslararası kompo çerçevesinde PKK ve Kürtler üzerindeki baskı ve saldırı daha kapsamlı, planlı ve değişik yöntemlerle devam ettirilecek. Çatışma geliştirilip derinleştirilecek. Avrupa’da ve Türkiye’de bundan çıkar uman güçler var. Bu güçler bundan çıkar sağlamaya çalışacaklar. Bunu, her şey-

den önce esas demokrasi kuvveti olarak antidemokratizmin kaynağı olan Kürt sorununun çözümünü engellemek, çözümsüz kılmak, imha, inkar ve tasfiye temelinde sonuçla götürmek için saldırıların yoğunlaşacağı ve çeşitli güçler bundan medet umacak. Avrupa ve Türkiye’de çeşitli rantçı çevreler bu çatışma ortamından çıkar sağlayacaklar. Türkiye’nin çeşitli güçleri kendilerinin önünde engel oluşturuyor diye tümüyle Kürt ulusal demokratik hareketini tasfiye etmek amacıyla yürüttükleri saldırıları daha fazla geliştirecekler. Bunu ortadan kaldırarak Avrupa’yla daha kolay ve istedikleri gibi bütünleşme hesabı yapacaklar. Bu temelde çelişki-çatışma ortamı derinleşecek. Bundan kim karlı çıkacak? Çıkar ve rantçı çete çevreleri karlı çıkacak. ABD’de, Avrupa’da, Türkiye’de, Kürdistan’da PKK’ye karşı saldırılar ihale edilecek. Bu ihaleden bir sürü çevre kazanç sağlayacak.

Kim kaybedecek bundan?

Kürt toplumu, hedeflenen, baskı altına alınan ve ezilen bir toplum. Aslında gerçek anlamda soykırımdan söz edilecekse, soykırımdan geçirilen toplum Kürtlerdir. Hep zarar görüyorlar. Sürecin böyle olumsuz gelişmesini istemiyorlar. Demokratik değişimle çözümün geliştirilmesi için her türlü fedakarlığı yapıp çaba da harcıyorlar. Sürecin uzaması, çözümsüzlüğün ve çatışmaların geliştirilmesinden elbette zarar görecek. Fakat Kürtlerden daha fazla Türkiye zarar görecek; Türkiye halkı, Türkiye toplumu, Türkiye’nin geneli zarar görecek. Bazı çete ve rantçı odaklar bundan yarar sağlasalar da, Türkiye geriye gidecek. Daha ağır sorunlarla yüzyüze gelecek. Ekonomik olarak gücünü böyle bir çatışma ortamında harcıyıp kaybedecek. Siyasi, sosyal olarak çözümsüzlük daha çok derinleşecek.

Böyle bir uzamanın arkasından demokratik dönüşüm olur mu; demokratikleşme mi, yoksa daha fazla çatışma mı gelişir? Çözümsüzlük mü gündeme girer? Bunlar net değil. Türkiye’de çatışmanın daha da ağırlaşması durumunda birçok sorunun gündemeleşmesi ve çöküşün derinleşmesi gelişebilir. Bu, hiç de olasılık dışı değil. Ecevit’in kendisi “*Cumhuriyet çökmek üzere*” diyordu. Devlet yönetiminin başında olan kişi devletin çökmekle yüz yüze olduğunu söyledi. Eğer burada demokratik değişimle bir çözüm gelişmezse, çözümsüzlük, güç tüketme uzun süre derinleştirilerek sürdürülürse bu çöküş daha fazla artar.

Bazıları Türkiye’nin böyle kan kaybetmesini, güç kaybetmesini, çöküşe gitmesini istiyor gibi gözüküyor. Türkiye’nin çeşitli çevreleri de bunu görmüyor, anlamıyor, kavramıyorlar. Böyle dar bir yaklaşım içine girmişler. Milliyetçi bir histeri var. Çok duygusal, apolitik, uzun vadeli bakamayan bir yaklaşım hakim. Bu nedenle de tehlikeyi göremiyorlar.

Oyun halklara karşı oynanıyor

Parti Önderliği komplonun önemli bir yanının Türkiye’ye yönelik olduğunu çok somut olarak ortaya koydu. Bunun sadece Kürtlere karşı bir saldırı değil, esas olarak bunlarla birlikte Türkiye’ye karşı da bir kompo olduğunu çok somut ve kapsamlı bir izaha kavuşturdu.

Komplodan şimdiye kadar daha çok PKK ve Kürtler zarar gördü. Bundan sonra sürecin uzatılması ve komplonun derinleştirilmesinden herhalde daha fazla Türkiye zarar görecek; Türkiye halkı zarar görecek. Onun güç kaybettiği, zarar gördüğü bir durum ortaya çıkacak. Peki AB, güç kaybeden, zarar gören, daha çok çöküş sürecine giren bir topluluğu içine alır mı? Orası tartışma konusu; henüz belli değil. Avrupa bu kadar çözümsüz kalmış, zayıf

“Şimdiye kadar komplodan daha çok PKK ve Kürtler zarar gördü. Bundan sonra sürecin uzatılması ve komplonun derinleştirilmesinden herhalde daha fazla Türkiye zarar görecek; Türkiye halkı zarar görecek. Peki AB, güç kaybeden, zarar gören, daha çok çöküş sürecine giren bir topluluğu içine alır mı?”

düşmüş, gücünü tüketmiş bir topluluğu niye içine alsın! Almaz elbette; böyle olursa daha fazla dıştalar.

Bu anlamda Türkiye'nin böyle bir süreç uzamasına itilmesi de Avrupa dışına itilme gibi ortaya çıkıyor. Avrupalılaştırmanın, Avrupa'ya girmenin değil de, kopuşun gelişme ihtimali var. Türkiye halkının çıkarına değil, bazı dar çıkar çevrelerinin çıkarıdır. Bu açıdan da Türkiye'yi sevenlerin, gerçekten Türkiye'de adil, demokratik bir yaşam isteyenlerin bu oyunu görmeleri, buna karşı çıkmaları gerekiyor. Böyle olmazsa çok tarihi bir süreci kaybederler.

Herkes 21. yüzyıla çok daha büyük umutlarla, kapsamlı projelerle, sağlam siyasal stratejilerle girerken, Türkiye'nin dar çıkar çevrelerinin elinde böyle serüvenlere itilmesi büyük bir tehlikedir. Bu, Türkiye toplumu açısından iyi görülmesi ve dikkatle yaklaşılması gereken ciddi bir tehdittir. Türkiye'yi böyle bir tehlikeden korumaya çalışmak gerekir. Sağduyu sahibi olan herkesin sağlam bir siyasal bakış açısıyla bunun önüne geçmeye çalışması lazım. Yine Kürt toplumunun ulusal demokratik iradesi olarak PKK'nın mevcut çözümleyici yaklaşımını daha fazla geliştirmesi, tehlikelerin önünü almak için çaba harcaması, tehditleri herkese göstermesi önem taşıyor.

Oyun halklara karşı oynanıyor. Uluslararası komplo bir oyundu. Komplocular halklar üzerinde tezgahlanmış oyunlarını bu biçimde sürdürüyorlar. Halkları daha çok böyle zora sokmak, kaybettirmek, dolayısıyla da kendi çıkarlarını bunun üzerinde geliştirmek istiyorlar. Bu sadece Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi konusunda gözüküyor. Genel Ortadoğu'ya yaklaşımda böyle bir durum var. Ortadoğu'da barış, demokrasi, halkların kardeşliği ve birliği sürecinin ilerletilmesinden ziyade, bunun sabote edilmesi, çıkmaza sokulması, çelişki ve çatışmanın geliştirilmesi gibi bir eğilim görülüyor. Bu eğilim bölgeye sokuldu. ABD'nin hakimiyet savaşına paralel olarak bölgenin temel sorun odaklarında böyle bir durum geliştirildi. İşte Kürdistan bir çatışmaya itildi. Güney Kürdistan çözümsüzlüğü PKK-YNK çatışması adı altında devam ediyor. Türkiye-AB ilişkilerinde olumlu adımlar atılarak bu çözümsüzlüğün giderileceği, çözümün önünün açılacağı bir sahaya tıkılıyor. Tam tersine çözümsüzlük derinleştirilmek, çatışma süreci geliştirilmek isteniyor.

Benzer bir durum özgün olarak Arap sahasında da geliştiriliyor. İşte Filistin sorunu; herkesin 'oldu bitti, Ortadoğu barışı sağlandı' dediği bir sırada şimdi en kapsamlı bir çatışma durumuyla yüz yüze geldi ve sözde harcanan bütün çabalara rağmen çatışma sürüyor. Herkes sözde barıştan yana, ama pratikte işleyen çatışmadır. Bu nasıl barıştan yana olmadır, anlaşılır gibi değil! Madem herkes bu kadar barışçı kesildi, işbirliğinden yana oldu; peki bu çatışma durumu nasıl oluyor? Burada bir sahtelik, bir yanlışlık var. Buna aldanmamak lazım. Sözde barışçıymış, demokratmış gibi görünenler, öзде gerçekten neyi geliştiriyorlar. Bu açıdan sözde olana değil de işleyene bakmak lazım. Demek ki barış, demokrasi ve işbirliği konuları söz olarak, görüntü olarak kalıyor. Esas olansa çelişki ve çatışmadır, bunun derinleştirilmesidir. Bu dayatma var ve Filistin böyle bir çatışma içerisine sokuldu. Filistin halkı adeta çatışmada tüketilmek, iradesi tümüyle kırılmak, teslim alınmak isteniyor. Halk bunu gördüğü için bu durumu kabul etmedi. En eşitsiz koşullarda, hiç hazırlıklı değilken, barış sürecine kendisini büyük ölçüde vermişken, böyle bir tartışmayı bırakarak çatışmaya göze aldı, çatışma içerisine girebildi. Bütün şiddete karşı da kendi haklarını savunma gayreti içerisinde oldu. Orada da çözümsüzlük var ve derinleşiyor.

Son durum gittikçe daha da gergin bir hal aldı. Mısır İsrail'deki elçisini çekti. İsrail

“Çözüm sürecinin gelişmesi önünde engeller, karşıt olan güçler var. Bunlar her zaman süreci engellemeye, sabote etmeye çalışacaklar. Her zamankinden daha fazla barış ve demokraside kararlı olmak, onu geliştirecek politikaları üretmek, örgüt gücünü yaratmak gerekiyor.”

il ile en çok ilişki içerisinde olan Mısır –ki barış sürecinin garantörü olarak görünen güçtü– İsrail ile bağıını bu biçimde koparır bir noktaya geldi. Çok istediği için mi veya devlet politikasını mı değiştirdi? Hayır! Arap toplumu ayakta. Devlet, tabandan gelen baskı nedeniyle Filistin halkının üzerinde uygulanan baskıya, zulme daha fazla ortak olma gücü gösteremiyor. Dolayısıyla bu adımları atmak zorunda kaldı.

Daha önce de Ürdün'ün, Fas'ın ve diğer bazı ülkelerin benzer adımları olmuştu. Belki askeri şiddeti az, ama kapsamlıdır. Siyasi çatışma durumu da var. Bu, yıllardır barış ve çözüm umutlarıyla yapılan çalışmaları tümden ortadan kaldırdı. Herkes orası için *“bu barış uzakta”* diyor. Yani Filistin sorunu etrafında gelişen Arap-İsrail çatışmasında bu barışın sağlanma umutları yakın zamanda ortadan kalkmış gibi gözüküyor. Belki büyük çatışmalar, bir bölgesel savaş olmaz, ama barış da uzaktadır. Yakın süreçte kalıcı bir barışa da ulaşamaz. Genel değerlendirme bu çerçevede oluyor.

Bu durum Türkiye'nin AB'ye girişinin uzatılmasıyla, Kürt sorununu çözme yolunda adım atmanın askıya alınmasıyla paralel gelişti. Demek ki esas yaklaşım çözümleyici değildir. Bölgeye özellikle de dıştan dayatılan politikalar çözümleyici, barış ve demokrasiyi geliştirici değildir. Yeni düzenin bölgeye dayatılması durumu çelişki ve çatışmayı giderici olmamıştır. ABD, bırakalım Ortadoğu'da çelişki ve çatışmayı gidermeyi, kendisini Ortadoğu'ya bağladı ve kendi içindeki bir seçimi bile sonuca götüremedi. ABD tarihinde bu ilk defa oluyor. Tabii Filistin ile İsrail'i bu kadar çatıştırıp çözümsüz kılarsan, oradaki çözümsüzlük senin içini de çözümsüz kılar. Çok güçlü ve her şeye hakim görünen ABD hem Ortadoğu'nun birçok alanında karşı mücadele ile yüz yüze geldi, hem de kendi içinde o kadar güçlü olmadığı, zayıflıklarla dolu olduğu açığa çıktı. Bunlar birbiriyle bağlantılı, birbirini etkileyen siyasi olaylardır.

Bu durum nereye gider? Şimdi herkes, özellikle barıştan ve demokrasiden yana olanlar, bölgedeki durumun olgunlaştığını, uzun çatışma süreci ardından 21. yüzyıla ulaşıldığını, bu temel sorunların barışçıl ve demokratik yaklaşımlarla çözülmesi gerektiğini belirtiyor, buna gerçekten inanıyor. Bölge için böyle bir çözümün altyapısı oluşmuştur. Altyapı, ekonomik ve sosyal gelişmeler, siyasal yapılanma, çeşitli tarafların kendini örgütlemesi, burada ulaşılan düzey, yine ortaya çıkan çatışma ve yaşanan mücadeleler, bunların yarattığı gelişmeler çözüm için imkan veriyor. Ne imkanı veriyor? Birincisi; çözümün gerekli olduğunu, çatışma ile hiçbir gücün çözüm bulamayacağını, çelişki ve çatışma yönteminin çözümleyici olmadığını ortaya koymuştur. Bunlar kanıtlanmıştır.

İkincisi; herkes belli bir güç kazanmış, kendi iradesini ortaya çıkarmış, kendi programını netleştirmiş, neleri istiyor neleri istemiyor bunu ortaya koymuş durumdadır. Yani herkes hem kendini geliştirmiş, hem de karşıtını görebilecek duruma ulaşmıştır. Mevcut durumda netlik oluşmuştur. Bu önemlidir.

Üçüncüsü; ekonomik, sosyal altyapı oluşmuş, toplumsal gelişme artık demokratik yaşamı kaldıracak düzeye gelmiştir. Özellikle Türkiye'den başlamak üzere böyle bir demokratizasyon bölgede geliştirilebilir. Artık o eski ulusal ve toplumsal kaygılardan kaynaklanan siyasi daralmalara, otoriter olmaya fazla ihtiyaç yok. Bütün bunlar dikkate alındığında bir çözüm geliştirilebilirdi. Bölgedeki gelişmenin yönü çözüm doğrultusundadır. Kalıcı çözümün

barış ve demokrasiyle olacağı, halklar arasındaki işbirliğinin, kardeşliğin, dayanışmanın bu temelde gelişeceği açık bir gerçektir.

Şimdi süreci böyle geliştirmek ve buradan çözüm yakalamak isteyen güçler epeyce var, gittikçe gelişiyorlar. Ama pratik, buna karşıt olan güçlerin de hala ısrarlı olduklarını gösteriyor. Kolay kolay çıkarlarından vazgeçmiyorlar, geçmeyecekler. Kendi çıkar düzenlerini devam ettirmeye çalışacaklar. Bu anlamda önümüzdeki süreç, barış ve demokrasi yönündeki gelişmelerle barış arayışı, demokratik adımlarla birlikte gelişkinlerin ve çatışmaların da gelişeceği, yaşanacağı bir süreç olacağı benziyor. Yani çözüm süreci düz gelişmeyecek, kolay gelişmeyecek. Halkların barışçıl demokratik çerçevede işbirliği içinde kardeşçe yan yana yaşamalarına ulaşmak öyle bir anda ve mücadelesiz olmayacak. İnişli çıkışlı ve uzun süreye yayılmış yoğun mücadeleyi içeren bir çerçevede olacak. Bunun için de çatışmalar olacak ve süreç bu biçimde ilerletilecek. Sürecin kısa sürede olumlu sonuçlanmasını engelleyen güçlerin varlığı ve dayatmaları bu tür gelişmelerin olacağını gösteriyor.

Bizim de bundan sonuç çıkarmamız; parti olarak, halk olarak böyle bir sürece göre hazırlanmamız, bütün çalışmalarımızı buna göre kurmamız, kendimizi böyle bir mücadeleyi yürütecek tarzda organize etmemiz gerekiyor. Kürt sorununun çözümü her yerden daha fazla demokratik bir mücadeleyi gerektiriyor. Ulusal çerçevede yürütülen mücadeleye ve ortaya çıkardığı gelişmelere dayanarak, kendimizi bu mücadele ortamının özelliklerine uygun örgütleyerek demokratik mücadele sürecini de başarıyla yürütebiliriz.

Böyle saf yaklaşmamak, olaylara kısa vadeli bakmamak, aldanmamak, gerçekleri bütün ayrıntılarıyla görmek, ona göre yaklaşım göstermek zorunludur. Bu, ayakta kalmak, yaşamak, uluslararası komplo-yu bozmak, barışı ve demokratik çözüm sürecini geliştirmek açısından gereklidir. VII. Kongre programımızın başarıyla hayata geçirilmesi, Kürt toplumunun ulusal demokrasisi ile birlikte Türkiye'nin ve bölgenin demokratikleşmesi, demokratik birliğini sağlaması ancak böyle bir yaklaşım ve mücadeleyle olabilir. Bizim bunu görmemiz, dikkate almamız, bu sürece de bu temelde yaklaşmamız gerekir. Dilimiz çözüm dili, yaklaşımımız çözümleyici olmalı, ama bunun bir mücadele ile gerçekleşeceğini de iyi bilmeliyiz.

Bu açıdan üzerimize gelebilecek her türlü saldırıyı boşa çıkartacak, halkın siyasi örgütlülüğünü ve eylemini geliştirecek, kitleleri haklarını talep edecek temelde mücadeleye seferber edecek bir çaba içerisinde olmalıyız. Parti olarak bunu başarmalıyız. Ancak böyle yaparsak bu süreci ilerletebiliriz. Çözüm sürecinin başarıyla gelişmesini sağlayabiliriz. Dolayısıyla da bizim programımız hayat bulur. Böyle kolay olacağı beklentisinde olmak, kolay olmayınca da tepki duymak, daralmak, ters yaklaşımlar içerisine girmek doğru değildir. Bu çözümleyici olmaz.

Çözüm sürecinin gelişmesi önünde engeller, karşıt olan güçler, barışın ve demokrasinin düşmanları var. Bunlar her zaman süreci engellemeye, sabote etmeye çalışacaklar. Her zamankinden daha fazla barış ve demokraside kararlı olmak, ısrarlı olmak, onu geliştirecek politikaları üretmek, örgüt gücünü yaratmak gerekiyor. Bu olmazsa sürecin karşısında olan güçler kendi hükümlerini icra etmeye çalışırlar. Onları boşa çıkarmak kolay olmaz. Dolayısıyla bütün bu durumları gören, barış ve

demokratik çözüm sürecinde oldukça kararlı olan, çözümler üreten bir yaklaşımın sahibi olmalıyız. Parti ve Önderlik bu süreci geliştirdi. Şimdiye kadar getiren de Parti Önderliği'dir. Bütün zorluklara rağmen bundan sonra da sürecin başarıyla ilerlemesini bu güç yönlendirecek. Öyle başkaları yönlendirmeyecek. Başkalarından beklememek de gerekir. Başkalarına öncülük ikram etmemeliyiz. Etmedik de zaten. Bunu parti yarattı. Dolayısıyla kendimizin geliştirdiği bir süreç olarak bundan sonrasının da bizim çabalarımızla gelişeceğini bilmemiz ve süreci geliştirecek bir yaklaşım ve çaba içerisinde olmamız, bunun kararlılığını her aşamada göstermemiz zorunludur.

Ters bir karar büyük bir çatışma demektir

Mevcut gelişmeler böyle değerlendirilebilir. Bu temelde Türkiye'de kapsamlı tartışmalar yapılıyor. Esasında gündem saptırıcılığı olsa da Kürt sorunu üzerinde tartışmalar oldukça yaygındır. Son mahkeme ile birlikte bu gündeme iyice girdi. Tabii biz daha fazla gündemleştirmeye çalışmalıyız. Gündemin bu temelde oluşmasına çaba harcamalıyız. Oluşturmamız da. O sabote edici yaklaşımları, sahte gündemleri ortadan kaldırmalıyız.

Dolayısıyla 21 Kasım ile birlikte çözüm arayışında yeni bir süreç gelişebilir. Bunun teşvik edicisi, yönlendiricisi olmalıyız. Hem Türkiye çerçevesinde, hem Avrupa çerçevesinde gerektiğinde uygun ön açıcı eleştiriler yaparak, gerektiğinde de uygun çözüm adımları atarak Kürt sorununun ayrıntılı tartışılması, açığa çıkartılması ve gelişmesi için çabalamalıyız. Bu kolay olmaz. Zorluklarla dolu geçer. Buna güç getirebilmeliyiz. Önüne engeller de çıkacaktır. Bunları ayaıklayabilmeliyiz. Fakat bu mahkeme çerçevesinde de her şeye hazır olmalıyız.

Bizde, 'nasıl olsa böyle bir sürece girildi, kimse farklı bir şey beklemez, süreç böyle gidecek' dercesine, çok iyimser, tek yanlı bir yaklaşım var. Bu yanlıştır. Ağırlıklı olan yan budur. Güçlü olasılık bu yöndedir. Bunu böyle değerlendirmeliyiz ama, oldukça kritik bir noktada seyredildiğini de bilmek gerekiyor. Bu bakımdan yaşadığımız günler çok hassas oldu. Birçok güç ortamı sabote etmeye çalışıyor. Her an tehlikeli gelişmeler olabilir. Bu açıdan mahkeme görüşmesi bile önemlidir. Çünkü karar alınacak. Neyin kararı alınacak? Ters bir karar büyük bir çatışma demektir. Bunun bilincinde olmak, hissetmek, anı anına bunun hazırlığı içerisinde olmak gerekiyor. Sanki böyle bir şey olmazmış gibi bir eğilim gözüküyor. Bu doğru değil. Unutmayalım, mahkemenin gündem olarak kabul etmesi, artık mevcut yaklaşımlarımızın çok köklü bir biçimde değişim göstereceği yepyeni bir sürecin ortaya çıkması demektir.

İdam konusu bir mahkeme kararına bağlı kalmış durumdadır. Çeşitli güçlerin siyasi yaklaşımlarına, kıskırtmalarına bakıldığında, mahkemenin öyle çok garantili olduğunu düşünmemek gerekiyor. Kaldı ki sorunu yaratan da Avrupa'nın kendisidir. Avrupa'nın mahkemesini ve demokrasisini böyle bir şeyi kabul etmemiş gibi görmek büyük bir hatadır. Nasıl kabul etmez! Yüz yıldır bunu Avrupa yaşıyor, başkası değil. Demek ki Avrupa sistemi bunu kabul etmiştir. Bunu şimdi kabul etmeyecekmiş gibi görmemiz yetersiz, çok ihtiyatsız ve tek yanlı bir yaklaşım olur. Bu açıdan süreci dikkatle izlemeliyiz. On gün içinde karar açıklanacak deniliyor. Altı ay sonra da karar verebilirler. Ne zaman karar verirlerse versinler, bu karar bizim için önemlidir.

Kararın davayı görüşme gündemine almaması demek, yepyeni bir sürecin ortaya çıkması demektir. Şimdiye kadar söylediklerimizin, aldığımız kararların hiçbir geçerliliği kalmaz. Bizim için yepyeni bir durum ortaya çıkacak. Bunu göreceğiz. Bunun için bazı güçler karar veriyorlar, verecekler. Bu süreç bazı güçlerin kararına bağlı kalmış durumdadır. Bu durum dışımızdaki güçlerin kararıyla belirleniyor. O zaman böyle bir karar aşamasına gelmiş durumdayız. Bunu anı anına izleyeceğiz ve birçok şeye hazır olacağız. Böyle tersi bir durum geliştiginde her türlü tutumu gösterme, gereken değişikliği anında yapma hazırlığı içinde olmalıyız. 'Biz toplantılarımızda böyle dememiştik, kararlarımız böyle değildi, kongremiz böyle değerlendirmemişti' deyip de kendimizi bağlı kılamayız, avutamayız. Bu bir değer de ifade etmez. Siyaset sürekli farklı gelişmiştir. Eğer anında değişme gücünü gösteremezsen, ona göre hazırlıklı değilsen kaybedersin.

Makul bir çözüm arayışı sunulursa, çözüm üretilebilir, gelişebilir. Avrupa ve Türkiye eğer böyle bir yaklaşımı gösterebilirse, Kürtler de buna katılım gösterebilmeliler. Gösteriyorlar, daha fazla gösterecekler. Parti zaten böyle bir yönelim içinde oldu. Parti ve Önderlik böyle bir süreci çizgi ve strateji düzeyinde geliştirdi. Bundan ne sonuç çıkar? Artık bu, mahkeme etrafındaki siyasal sürece bağlıdır. Taraflar çok değişik biçimde mücadele edecekler. Bunu mahkemedeki görüşmeler belirlemeyecek. Mahkeme bir yandan tartışma yaparken, diğer yandan siyasi mücadeleler sürececek ve bunlar da mahkemeye yansıyacak. Siyasi mücadele nereye varırsa, mahkeme de ona göre karar alacak. Bunlar birbirine paralel süreçler. Önümüzdeki birkaç yıl böyle bir süreci yaşayacak. Bir yandan sözde hukuk mücadelesi, fakat gerçek olan siyasal mücadele biçiminde sürececek. Bir çözüm aranacak. Çözüm arayışı da yoğun bir mücadele içinde geçecek. Siyasi mücadele ve tartışmalar orada da gündeme gelecek.

'Mahkeme gündeme alırsa artık çatışma dönemi bitmiştir, barış dönemi başlamıştır' gibi bir yaklaşım da yanlıştır. Mahkeme gündeme alabilir. Çözüm arayışını geliştirebilir. Mücadelenin önünü bu yönlü açabilir. Ama mücadele çok yönlü, çok yönümlü ve karmaşık bir biçimde sürecektir. Bölgedeki ve Kürdistan'daki gelişmeler de böyle olur. Artık kim iyi mücadele ederse, gelişmeleri kim daha iyi yönlendirirse sonuç o yönde belirir. Yine de Türkiye ve uluslararası gericilik bizi geriletmek, daraltmak, tasfiye etmek için çalışacak.

Eğer bütün saldırıları boşa çıkartmayı bilirssek, onları boşa çıkartacak bir duruşu, örgütlenmeyi ve mücadeleyi geliştirebilirsek, bunun tarzını yakalar, örgütümüzü buna göre kurar, mücadelemizi bu temelde geliştirirsek siyasi değişikliği ortaya çıkarabiliriz. İnkâr ve imha siyasetini kırabiliriz. Yerine yeni bir siyasi yaklaşım, bu temelde de yeni bir siyasi sistem oluşturabiliriz. Kürt toplumuna yaşam yolu açabiliriz.

Böyle bir karar sürecinde, aslında bu dünyada Kürtler olmalı mı olmamalı mı kararı verilmeye gidiliyor. Bu sadece basit, dar bir karar değildir. Bu, Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun siyasi yaşamıyla ilgili. Ortadoğu'da, Türkiye'de siyasi yaşam nasıl olacak, hangi düzeyde bir demokrasiye kavuşacaklar; bunun ölçüsü buradan belirleniyor. Bu açıdan Kürt sorununun çözümü önemli bir demokrasi ölçüsü haline gelmiş durumdadır. Bölge için de, Türkiye için de çözümün gelişme ölçüsü, bölgedeki demokrasinin ve demokratik birliğin gelişme ölçüsü olacaktır. Biz bunu yaratma mücadelesi yürütüyoruz. Demokrasiyi en ileri düzeyde geliştirme mücadelesidir. Bunun tarzı da, bizi tasfiye ederek despotizmi hakim kılmak isteyen yaklaşımları boşa çıkartmaktır. Esas yöntemimiz budur.

“Mahkeme bir yandan tartışma yaparken, diğer yandan siyasi mücadeleler sürececek ve bunlar da mahkemeye yansıyacak. Siyasi mücadele nereye varırsa, mahkeme de ona göre karar alacak. Bunlar birbirine paralel sürececek. Önümüzdeki birkaç yıl böyle bir süreci yaşayacak.”

Demokratikleşme ve Barış İçin ACİL EYLEM PLANI

● PKK Başkanlık Konseyi

20. yüzyılda Ortadoğu'da ve Türkiye'de çözümsüz kalan en temel sorun Kürt sorunudur. Bu sorunun çözümsüz kalması, Türkiye ve Ortadoğu'da diğer sorunların da çözümsüz kalmasına neden olduğu gibi, sorunların daha da derinleşmesine yol açmıştır. En önemlisi de Kürt sorunu çözülemediğinden, Türkiye ve Ortadoğu'da demokratikleşme gelişmemiştir.

Kürtlerin çoğunluğunun Türkiye sınırları içinde yaşadığı bilinmektedir. Dolayısıyla Kürt sorununun esas çözüleceği yer Türkiye'dir. Ancak Türkiye şimdiye kadar bu sorunun demokratik yoldan çözümünü sağlayamamıştır. Ulusal ve kültürel hakları inkar edilen Kürt halkının isyanları da soruna çözüm olamamıştır. En son isyan olarak değerlendirilen partimizin ulusal demokratik mücadelesi net bir çözüm sağlamasa da, çözümün koşullarını elverişli hale getirmiştir. Hem Kürt halkı hem de Türkiye açısından uygulanabilir, gerçekçi ve makul çözümün mevcut sınırlar içinde demokratik yoldan olması gerektiği yaşanan deneylerden ortaya çıkmıştır. İki halkın tarihsel süreç içindeki ilişkileri böyle bir çözüm için gerekli verileri sunmaktadır.

Partimiz bu gerçekler ışığında demokratik siyasal çözüme fırsat vermek için, savaşı durdurmuş, barış kararlılığımızın ifadesi olarak iki barış grubunu Türkiye'ye göndermiş, silahlı güçlerini Türkiye sınırları dışına çıkararak meşru savunma pozisyonuna geçmiştir. Olağanüstü VII. Kongremiz de çatışma koşullarını tamamen ortadan kaldıracak ve demokratik çözümü olanaklı kılacak bir Barış Projesi hazırlayarak tüm ilgili güçlere iletmıştır. Kongremizin kamuoyuna sunduğu bu belge dikkatli bir gözle incelenirse, bunun en başta da Türkiye'nin demokratikleştirilmesi projesi olduğu görülecektir. Bu gerçek, Kürt sorununun çözümü ile Türkiye'nin demokratikleşmesinin etle tırnak gibi birbirine bağlı olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla partimizin sorunun çözümünde esas aldığı ideolojik ve politik yaklaşım da bu çerçevededir.

Partimiz, Olağanüstü Kongre'den bu yana Barış Projesinde ortaya koyduğu ilkeler çerçevesinde hareket etmiş, bütün çabasını bu ilkelerin yaşam bulması için harcamıştır. Çeşitli cephelerden gelen provokatif ve tahrik edici tutumlara rağmen, 1 Eylül 1998'de Parti Önderliğimiz tarafından kapsamlı ortaya konan ve 9 Ekim yürüyüşü ile sürdürülen çizgisini ısrarla korumuştur. Barış ve demokratik çözüm mücadelesinin savaştan daha kolay olmadığı bilinciyle, ısrarlı ve kararlı olmayı sürecin karakteri olarak benimsemiştir. Sorunun karmaşıklığı, çok boyutlu özelliği ve çözümü zorlaştıran etkenlerin tarihsel olarak köklü oluşu; partimizin demokratik çözüm için çok yönlü bir mücadele içinde olmasını beraberinde getirmiştir. Başta Türkiye olmak üzere Kürt sorunu ile ilgili güçler cesaretlendirici adımlar atmamasına rağmen, partimiz demokratik çözümün mutlaka kazanacağı inancıyla yeni politik stratejisini yaşamsallaştırmak için çözümlerici yaklaşımını sürdürmüştür.

Barış ve demokrasi projemizi en iyi anlayan ve en fazla sahiplenen Kürt halkı olmuştur. Halkımız aktif katılım gösterdiği ulusal demokratik mücadele içinde edindiği tarih bilinci ve siyasal sezgisıyla, demokratik siyasal çözümün kendi özgürlü-

ğünü sağlayacağını ve bunun başarı şansının da yüksek olduğunu erkenden kavramıştır. Bu temelde partimizin yeni stratejisi doğrultusunda demokratik çözüm mücadelesini geliştirmeye çalışmıştır. PKK'nin Olağanüstü VII. Kongresi'nden kısa bir süre sonra gerçekleşen Newroz gösterilerinde –başta Diyarbakır olmak üzere– ortaya çıkan tutum ve yüksek katılım, bu gerçeğin ifadesi olmuştur. Türk devletinin geçmişten miras aldığı Kürt kimliğini inkar politikasını terk etmemesine rağmen, Kürt halkı kendisinin demokratik devrim gücüne ve Türkiye halkının demokrasi birikimine olan inancıyla, barışçıl demokratik çözümdeki kararlılığından taviz vermemiştir. Bir yandan baskıcı ve kısıtlayıcı şoven yaklaşımlar, diğer yandan ilkel milliyetçilikten kaynaklanan dar yaklaşımlar halkın yeni stratejiye inancını sars-

sal çözüm için mücadele kararlılığının göstergesi olmuştur.

PKK, her zaman Türkiye halkıyla tarihteki yaşam birlikteliğini demokratik bir ülkede devam ettirmeyi arzulamıştır. Savaş durdurmasının en temel nedenlerinden birisi de, daha başından beri sorumluluk duyduğu Türkiye halkı ile bütünleşme amacıdır. Böyle bir amaca ulaşmak için de Türkiye halkı ile birlikte demokrasi mücadelesi vermeyi her zaman siyasal programının önemli bir parçası olarak ortaya koymuş ve bunu her fırsatta dile getirmiştir. Ancak savaş ortamı bu önemli hedefin gerçekleşmesini zorlaştırmıştır. Savaşın durdurularak barış ve demokrasi projesinin geliştirilmesi, bu kopukluğun giderilerek Türkiye'nin demokrasi güçleriyle birlikte mücadele etmenin koşullarını yaratmada önemli bir adımdır. Böylece kendisini

runlar çarpıcı biçimde Türkiye halkının gündemine oturtmuştur.

Demokrasi, değişim ve dönüşüm isteği Türkiye halkı içinde güçlü bir eğilim olarak kendisini ortaya koymasına rağmen, bu ortamın demokratik siyasal çevreler ve örgütlü demokratik güçler tarafından doğru değerlendirildiği söylenemez. Demokratikleşme istem olarak çok fazla dillendirilmiş, ancak gerçekleşmesi için gerekli olan demokratik ittifaklar, bunun örgütlenmesi, eylemi ve programı yaşamsal hale getirilememiştir. Bunu daha çok kendisi demokratik olmayan, demokratik yönde değişmesi ve dönüşmesi gereken devletten ve siyasal kurumlardan bekleme anlayışı aşılamamıştır.

Bazı Kürt siyasi çevrelerinin ve kimi aydınların da PKK'nin başlattığı yeni süreci anlayamadıkları veya anlamak istemedikle-

birakalım, uluslararası komplocuların ve Türkiye'nin isteği doğrultusunda PKK'nin tasfiyesi için, ellerinden gelen çabayı göstermişlerdir. YNK'nin PKK'yi sıkıştırma ve tasfiye etme çabası bunun en bariz örneği olarak yaşanmıştır.

Barış Projemizin ilk muhatabı, doğal olarak 15 yıldır gerilla güçlerimizle savaşan Türk Devleti olmuştur. Partimiz, Türkiye devletinin 75 yıldır yürüttüğü Kürt sorununu inkar politikasının sorunları çözmediği gibi, Türkiye'ye de zarar verdiğine inanmaktadır. PKK'nin yürüttüğü savaşın Türk-Kürt ilişkilerini düzeltmede ve tarihi daha doğru temelde ele almada oynadığı rol, sorunun demokratik çözümüne ilişkin ortaya çıkan elverişli zeminden de anlaşılmaktadır.

Partimiz, 15 yıldır süren savaşın yarattığı sonuçların hem Kürt halkı, hem de Türkiye açısından sorunun çözümünü olanaklı ve kaçınılmaz hale getirdiğini düşünerek savaşı durdurmuş ve demokratik siyasal çözüm sürecini başlatmıştır. Türkiye'nin on yıllardır yaşadığı ekonomik, siyasal ve sosyal gelişmelerle sancılı siyasal tarihinin ortaya çıkardığı tecrübeler, 21. yüzyılda demokratik değişim ve dönüşümü zorunlu kılmaktadır. Geline aşamada devletin kendisini bu değişim ve dönüşüm ihtiyacı ve zorunluluğunun dışında tutması mümkün değildir. Partimiz savaşı durdurup **Barış ve Demokrasi Projesi'**yle Kürt sorununda demokratik siyasal çözüme yönelirken, aynı zamanda Türkiye'nin bu değişim ihtiyacını görerek demokratik çözüm siyasetine yönelmesini kolaylaştırmayı da amaçlamıştır.

Bu nedenle VII. Kongre sonrasında sunduğumuz **Barış Projesi** Türk devletinin ve bir bütün olarak Türkiye toplumunun yaşadığı sorunlara çözüm yolunu açabilecek düzeyde hazırlanmıştır. Dolayısıyla Türkiye devletinin demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünde değerlendirilebileceği bir çerçevede olması da dikkate alınmıştır. Ne yazık ki, Türk devleti daha başından itibaren böyle bir projeyi görmezlikten gelmiştir. Devletin bu süreçteki tutumu Kürt sorununu, Kürt halkının iradesini dikkate almayan klasik inkar yaklaşımı ile çözmek doğrultusunda olmuştur. Kürt halkının ve Türkiye'deki demokrasi güçlerinin iradesini ortaya koyacağı demokratik yöntemlerle sorunu çözme kanalları açılmadığı gibi, her türlü demokratik girişim baskı altına alınarak demokratik çözümün yolları tıkatılmaya çalışılmıştır. Barış Anaları'nın en masum eylemleri bile engellenmiş, HADEP'in barış ve demokrasi içerikli etkinlikleri sürekli kısıtlama ve baskı ile karşılaşmıştır. Özellikle Kürdistan'da savaş döneminin uygulamaları genel olarak sürmüştür. Kısmi ve objektif bir yumaşama hissedilse de, demokratikleşme ve Kürt sorununu çözmede ciddi bir adım atılmamıştır.

Partimizin savaşı durdurarak ortaya çıkardığı yumaşama zemini ve Barış Projemizin gerçekçi ve çözümleyici yaklaşımı doğru değerlendirilememiş, Türkiye için altın değerindeki önemli bir zaman dilimi kaybedilmiştir.

Partimiz, demokratikleşme ve Kürt sorunu konusunda çok makul yaklaşımlar göstermesine ve zorlayıcı olacak tutumlardan ısrarla kaçınmasına rağmen, Türk devleti PKK'nin tasfiyesine dayalı eski politikalarından vazgeçmemiştir. Partimiz,

“**PKK, her zaman Türkiye halkıyla tarihteki yaşam birlikteliğini demokratik bir ülkede devam ettirmeyi arzulamıştır. Böyle bir amaca ulaşmak için de Türkiye halkı ile birlikte demokrasi mücadelesi vermeyi her zaman siyasal programının önemli bir parçası olarak ortaya koymuş ve bunu her fırsatta dile getirmiştir. Ancak savaş ortamı bu önemli hedefin gerçekleşmesini zorlaştırmıştır.**”

mak isterken, Kürt halkı PKK'nin attığı tüm adımlara büyük bir güvenle katılım göstererek, yeni stratejiyi boşa çıkarmak isteyen güçlere karşı dün olduğu gibi bugün de mücadele vereceğini ortaya koymuştur. Barışçıl demokratik çözümün her şeyden önce halkın demokratik iradesi ve eylemliliğiyle olacağını bilincinde olan Kürt halkı, demokratik eylemlilikleriyle çözüm ortamının oluşması sürecine önemli katkılarda bulunmuştur.

Yalnız Türkiye sınırları içinde değil, yurt dışında ve Kürdistan'ın diğer parçalarında yaşayan Kürt halkı da PKK'nin demokratik siyasal çözüm projesini desteklediğini her fırsatta ortaya koymuştur. Avrupa'da yaşayan Kürt halkının barış, demokrasi ve özgürlük festivaline büyük katılım göstererek Başkan Apo'ya bağlılığını yüksek sesle dile getirmesi, demokratik siya-

ifade edemeyen geniş demokrasi güçlerinin demokrasi mücadelesine etkin katılım göstermelerinin önü açılmıştır.

Başkan Apo'nun İmralı Savunmaları'yla başlattığı demokratik çözüm sürecinin başta emekçiler olmak üzere Türkiye halkının çoğunluğu tarafından benimsendiği, geçen bir yıl içinde ortaya çıkmıştır. Savaşın durdurulmasıyla Türkiye toplumu bir rahatlamayı yaşamış, bu süreci başta Kürt sorunu olmak üzere diğer önemli sorunların çözümü için önemli bir fırsat olarak görmüştür. Savaştan ekonomik ve siyasal rant elde edenler ile soğuk savaş döneminde kurulan ekonomik ve siyasal sistemden çıkar sağlayan çevreler dışında, Türkiye toplumunun isteği demokrasinin geliştirilmesinden yana olmuştur. Kürt sorununun tartışılması toplum içinde belirli bir düzey kazanmış, üstü örtülen tüm so-

ri görülmüştür. Savaşın yarattığı büyük değişimi ve Kürt halkında ortaya çıkardığı ulusal demokratik gücü, Türkiye'deki demokratik birikimi ve dönüşüm ihtiyacını anlayarak tutum takınmak yerine; sorunlara şematik ve dar milliyetçi bir yaklaşımla, inançsızlık yayma rolünü üstlenmişlerdir. Her şeyi devletin ve dış güçlerin verebileceğine inanmış olan bu çevreler, koşullara uygun doğru politikanın başarıyı getireceğini düşünmedikleri ve halka inançsız oldukları için, sadece devletin tutumuna bakarak yeni strateji hakkında karar verme yaklaşımı içinde olmuşlardır. Halkın demokratik siyasal çözüm için örgütlenmesine ve eyleme geçmesine güç vereceklerine, engel olmayı kendilerine görev bilmişlerdir.

Güney Kürdistan'daki siyasal güçler ise, PKK'nin başlattığı demokratik siyasal çözüm projesine destek vermeyi bir yana

Türkiye tarafından barış ve demokratikleşme yönünde geliştirilecek her adıma olumlu cevap verecek bir pozisyonda bulunurken, Türkiye aksi bir yaklaşımla PKK'nın varlığını tehdit olarak görmeye devam etmiştir.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, askeri güçlerimiz demokrasi ve barış gücü konumundadır ve mevzilenmesini de bu çerçevede yapmıştır. PKK'nın tasfiye olması; *“demokrasiye ve Kürt sorununun demokratik çözümüne gerek yok”* diyen demokrasi karşıtlarının güçlenmesinden başka bir sonuç vermez. Demokratikleşmenin olmadığı ve Kürt sorununun çözülmediği koşullarda, barış ve demokrasinin gerçekleşmesi düşünülemez. Bu nedenle askeri güçlerimizin temel işlevi ‘barış gücü’ olarak izah edilmiştir. Kürt kimliği ve dilinin hala inkar edildiği koşullar devam ederken ve olumlu adımlar atılmamışken, askeri güçlerimizi tehdit olarak görmek, çözümsüzlük ve çatışma üreten politikaların başlangıcına dönme isteminin ifadesi olmaktadır. Partimiz ise çözümsüzlüğün tekrarı aşmak ve makul bir çözüme ulaşmak istemektedir. Varlığını en çok da Ortadoğu ve Türkiye’de geliştirilecek olan demokratik çözümün kolaylaştırıcısı olarak değerlendirmekte ve bunun için sürdürmektedir.

PKK, Olağanüstü VII. Kongresi’nde hazırladığı **Barış Projesi**’yle çözüme ilişkin bir süreç ve tartışma başlatmayı hedeflemiştir. Demokrasi ve Kürt sorununun çözümlüyle ilgili tüm taraflar ve çevreler projemizi eksik ve yetersiz bulabilirler. Bu anlaşılır bir durumdur. Ancak bunu yetersiz görenlerin ve kabul etmeyenlerin kendi alternatif barış ve demokrasi programını ortaya koymaları gerekir. Türkiye dahil tüm güçlerin bu konuda somut bir girişimi görülmemiştir. Bu nedenle ‘PKK şunu yapmalıdır’ veya ‘şunu yapmamıştır’ denilecek bir durum da ortaya çıkmamıştır.

Bizim açımızdan dikkate alınabilecek somut veriler ve düşünceler **Katılım Ortaklığı Belgesi** üzerine yapılan tartışmalarla sınırlı kalmıştır. Çünkü Türkiye ve Avrupa, demokratikleşme ve Kürt sorununa yaklaşım konusundaki asıl düşüncelerini burada dışa vurmaktadır. Bunun da, Kürt kimliğinin adını koymadan, sorunu çözümsüz bırakan bir geçişirme politikası olduğu görülmektedir. Türkiye, Kürt kimliğini kabul etmeden bir demokratikleşme yaklaşımını dayatmakta; Avrupa Birliği ise Kürt sorunu söz konusu olduğunda kendi değer yargılarını ve ilkelerini bir tarafa bırakarak inkarcılığa onay vermektedir. Böyle bir durumun 20. yüzyıldaki olduğu gibi Kürt varlığını inkarını meşrulaştırma ve Kürdün yok edilmesini kararlaştırma olacağı açıktır. Açık ifade etmeliyiz ki, Kürt halkı bu nitelikteki bir belgeyi meşru saymayacağı gibi, Avrupa Birliği’ni de içine alacak bir mücadeleden gerekeceği olarak görecekler.

Türkiye yetkilileri açıkça demokratikleşme sürecinin PKK’nın tutumuyla bağlantılı gelişeceğini söylemektedir. Partimizin tutumu, demokratikleşmeden ve Kürt sorununun barışçıl tarzda çözülerek demokratik bir Türkiye’nin yaratılmasından yanadır. Türkiye Kürt kimliğinin kabul edilmesi doğrultusunda adımlar atar ve Kürt halkının doğal haklarını yasal güvencelere kavuşturursa, partimiz de askeri güçleri dahil tüm alanlarda kendisinden beklenen adımları atmaya hazırdır. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da sorunların çözümünü kolaylaştırıcı yaklaşımını sürdürecektir.

Ortadoğu ve Kürt sorunu ile ilgili uluslararası güçler de bu süreçte yapıcı rol oynamamıştır. Yapıcı olmadıkları gibi, çözümlayici tutum içinde olan PKK’yi tasfiye etme çabası içine girerek, uluslararası komployu sürdürüklerini göstermişlerdir. Böylece çözüm istemedikleri ve Kürt sorununu yalnızca ekonomik ve siyasi çıkarlarını sürdürmede araç olarak kullandıkları bir daha açığa çıkmıştır.

Barış ve demokratik çözüm çabaları ve attığımız adımlar gerekli karşılığı görmese de, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü konusunda küçümsemeyecek bir düzeyi de ortaya çıkarmıştır.

Siyasal güç odakları demokratikleşme konusunda sözü edilen olumsuz tutumlarıyla tarihin akışına karşı direnirken, demokratikleşmenin asıl toplumsal dinamiklerinde bir canlanma ve açılım görülmektedir. Emekçiler başta olmak üzere Türkiye halkının çoğunluğu tercihini demokrasiden yana koymuştur. Bu demokratik dinamizmin ve hareketlenmenin üst yapıdaki yankıları, Cumhurbaşkanı ve Yargıtay Başkanı’nın tutumunda kendisini dışa vurmuştur. Bunlar bireysel tutumlar değil, toplumsal hareketliliğin kaçınılmaz titreşimleridir. Bu seslerin üstyapıda da daha geniş bir yelpazede olduğu kuşkusuzdur. Demokrasinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğinin ölçüsü ise üst yapıdaki direnmeler değil, demokrasinin altyapısı ve yaratıcısı olan kesimlerin duruşudur. Bu ölçü dikkate alındığında, demokrasi güçlerinin başarı kazanmasının şansı fazlasıyla artmıştır. Demokrasi ve Kürt sorununun çözümü Türkiye’nin tercih edeceği tek seçenek haline gelmiştir. Gerçekleşecek demokrasinin aydınlanma temeli giderek derinleşmektedir. Türkiye halkı açısından Kürt kimliğinin kabulü ve ulusal demokratik haklarının verilmesi önemli oranda sorun olmaktan çıkmıştır.

Türkiye’nin temel gündemi demokratikleşmedir ve buna giden yol Kürt sorununun çözümüdür. Süreç ne kadar sancılı geçerse geçsin, bu gelişmeyi tersine çevirmek kolay olmayacaktır. Türkiye’nin dengelerini alt üst edecek ve çağın dışına savrulmaya yol açacak böyle bir gelişmeye Türkiye’deki demokratik birikimin ve büyük bir demokrasi gücü olan Kürt halkının kolay geçit vermeyeceği kesindir. Kaldı ki, sınırlı bir azınlık dışında Türkiye’de her kesim yönünü demokratikleşmeye çevirmiştir. Anlayış farklılıkları ve kendine göre beklentilerin sonuçta demokrasinin

5- 15 yıllık savaş sürecinde köylerden göç etmek zorunda kalanların köylerine dönüşlerinin sağlanması, bunun için Kürt halkının kültürel, ekonomik ve sosyal gerçekliklerine ve ihtiyaçlarına uygun projelerle köylerinin yeniden inşa edilmesi, köylülerin kabul etmediği ve dönüşü teşvik etmeyen merkezi köy projelerinden vazgeçilmesi.

6- Demokratikleşme önünde engel teşkil eden Anti-Terör Yasası’nın ve düşünceyi suç sayan diğer yasaların kaldırılması.

7- Barış ve demokrasi süreci için gerekli olan normalleşmeyi engelleyerek, toplumu gerilim ve kuşku içinde tutan ve savaş dönemi uygulaması olan Olağanüstü Hal’in tüm illerde kaldırılması.

8- Ortadoğu’nun en eski halklarından olan ve kültürel zenginliğiyle en başta komşu halkların kültürlerini zenginleştiren Kürt halkının anadiliyle eğitim görmesinin, TV, radyo ve yazılı basınla yayın yapmasının ve kültürünü geliştirecek faaliyetlerde bulunmasının önündeki tüm engellerin kaldırılması ve bunların en temel kolektif insan hakları olarak görülmesi.

9- Demokratik rejimin bir gereği olarak tüm halkın iradesinin temsili olanaklı kılacak yeni bir seçim yasasının çıkarılması.

10- Gerçek demokrasi ve barışın halkın demokratik iradesinin ortaya çıkması ile gerçekleşeceği dikkate alınarak, demokratik kültürü ve yapılanmayı güçlü hale getirecek demokratik eylem ve etkinlikler üzerindeki kısıtlamaların kaldırılarak, halkın mücadelesinin şiddete varmayacak sınırlarda kalmasının sağlanması.

11- Toplumun her alandaki gelişiminin önünü açacak demokratik bir anayasa ortaya çıkarmak için tüm toplumsal kesimlerin katılacağı demokratik anayasa tartışmalarının teşvik edilmesi, *“demokratik bir*

“Demokratikleşmenin olmadığı ve Kürt sorununun çözülmediği koşullarda barış ve demokrasinin gerçekleşmesi düşünülemez. Bu nedenle askeri güçlerimizin temel işlevi barış gücü olarak izah edilmiştir. Kürt kimliği ve dilinin hala inkar edildiği koşullar devam ederken ve olumlu adımlar atılmamışken, askeri güçlerimizi tehdit olarak görmek, çözümsüzlük ve çatışma üreten politikaların başlangıcına dönme isteminin ifadesi olmaktadır.”

anayasa yapmaya katıl” kampanyasının başlatılması.

12- Kürdistan dahil Türkiye’nin tüm illerinde demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünün tartışıldığı konferanslar yapılması; bütün bu konferansların sonuçlarının değerlendirildiği bir üst konferans yapılarak, Türkiye’nin demokratikleşme ilkeleri ve perspektifinin ortaya çıkarılması.

13- Avrupa Birliği’ne girmeye hazırlanan Türkiye’nin en başta kendi halkının arzusu ve ihtiyacı olarak Kopenhag Kriterleri’ni kabul etmesi ve bu doğrultuda demokrasiyi geliştirerek, demokrasi konusunda izleyen değil, izlenen bir ülke haline gelmesi.

14- Avrupa Birliği’ne girişte önemli bir adım olarak ele alınan Katılım Ortaklığı Belgesi’nde Kürt kimliğinin ve haklarının açıkça ifade edilerek kabul edilmesi, aksi taktirde bu belgenin Kürt halkı tarafından meşru kabul edilmeyeceğinin görülmesi.

15- Uzun yıllardır sorun olan ve Türkiye’nin imajını olumsuz etkileyen cezaevlerini bir sorun olmaktan çıkarmak için; koşulların tutukluların kültürel, sosyal ve sağlık sorunlarını karşılayacak düzeyde düzeltilmesi, tutukluları ve hükümlüleri izolasyona tabi tutarak iradelerini kırarak ve kişiliklerinde olumsuzluk ortaya çıkaracak uygulamalardan vazgeçilmesi.

16- Silahlı güçlerimiz bulundukları her alanda barış ve demokrasinin geliştirilmesine katkı temeline mevzilendirilmiştir. Partimiz, barış ve demokrasinin yalnız Türkiye’de değil, tüm Ortadoğu’da yerleşmesi için çabalarını sürdürmektedir. Buna rağmen gerilla güçlerimizi tehdit unsuru olarak gören Türkiye, bu güçlerimizin tasfiye edilmesi için Güney Kürdistan’daki Kürt partilerini çeşitli biçimlerde kışkırtmakta, bu politika da çatışmalara yol açmaktadır. Bu politika yalnızca bu alanda

çatışmalar ortaya çıkarmamakta, çatışmaların Türkiye sınırları içine kayma tehlikesini beraberinde getirmektedir. Bu nedenle Türkiye’nin savaşın durdurulmasının ortaya çıkardığı barış fırsatını ve ortamını tehdit eden bu kışkırtıcı politikadan vazgeçmesi; silahlı güçlerimizin varlık gerekçesini ortadan kaldıracak siyasal ve yasal adımları atarak sorunun çözümüne gitmesi vazgeçilmez önemdedir.

17- Silahlı güçlerimizin tamamına yakını Türkiye sınırları dışına çıkmıştır. Gerçekilmekte ortaya çıkan engeller ve Türkiye sınırları dışında yaşanan üslenme sorunları nedeniyle çok az bir gücümüz sınır dışına çekilememiştir. Bu güçlerimiz her yerde olduğu gibi, eylem ve saldırı pozisyonu dışında tamamen meşru savunma konumundadır. Operasyon gerçekleştirecek ne bir eylem, ne de askeri bir güç söz konusu değilken, savaş dönemini aratmayacak askeri operasyonlar aralıksız sürdürülmektedir. Barış sürecini zorlayacak ve istenmeyen olayların ortaya çıkmaması için, daha çok da halk üzerinde baskıyı getiren bu operasyonlara son verilmesi zorunlu olmaktadır.

Partimiz, güncel ve acil olarak çözülmesi gereken bu sorunlar konusunda adım atıldığında, barış ve demokrasi sürecinin kolaylaşacağına ve hızlanacağına inanmaktadır. Bu **Güncel Barış Projesi**’ni sunarken, daha önce kamuoyuna sunduğumuz Olağanüstü VII. Kongremizin hazırladığı **Barış Projesi**’nin içeriğine ve tahahhütlerine de bağlı olduğumuzu tekrarlıyor, söz konusu projenin barışın kalıcılığının çerçevesi olduğunu belirtiyoruz.

Partimizin stratejik olarak ele aldığı barış ve demokrasinin geliştirilmesinde ön açıcı olacak **Güncel Barış Projesi**’nin yamsal kılınması için partimize ve ilgili

güçlere önemli görevler düşmektedir.

Bunun için:

1- Partimiz, **Güncel Barış Projesi**’ndeki konuların yaşamsal kılınması için somut projeler hazırlar ve uygular. Gerekli önerileri ilgili güçlere zamanında iletir.

2- Partimiz, kimsen gelirse gelsin, barış ve demokrasi konusunda atılan her olumlu adım ve girişime daha olumlu bir yaklaşımla karşılık vererek, üzerine düşen sorumlulukları yerine getirir.

3- Partimiz, demokrasi ve kalıcı barış yaratılınca kadar geliştirilecek tüm demokratik etkinliklere ve çabalara aktif destek sunar.

4- Olağanüstü Kongresi’yle karar haline getirdiği meşru savunma çizgisinde ısrarlı olan partimiz, barış ve demokrasi sürecini provoke edici yaklaşımlara girmeyeceği gibi, devleti de bu ortamı provoke edecek yaklaşımlardan kaçınmaya çağırır.

5- Partimiz, şiddet tehdidinin ortadan kaldırılması ve silahlı güçlerin sorun olmaktan çıkarılması için, diyalog başlatılıp karşılıklı olarak yapılacak işlerin formüle edilmesine hazırdır. Bu konuda uluslararası mekanizmaların denetim ve gözetimini kabul eder.

6- Partimiz 15 yıllık savaşta yaşanan acıların meyvesi olacak demokratik ve adil bir barışı yaratmak ve kendi özgürlüğünü ve tüm ulusal demokratik değerlerini güvenceye almak için, Kürt halkını, demokratik iradesini etkin bir biçimde ortaya çıkarmaya ve geliştirilecek her türlü barış ve demokrasi eylemselliklerinde aktif rol oynamaya çağırır.

7- Partimiz, Türkiye halkını, çoktandır hak ettiği demokrasiyi kardeş Kürt halkıyla birlikte yaratmak için yıllardır ortaya çıkarma imkanı bulamadığı barış ve demokrasi özlemini örgütlülüğü ve eylemliliğiyle yamsallaştırarak, cumhuriyeti bir demok-

ratik cumhuriyet haline getirmeye, savaşın acılarını kalıcı bir barışla gidermeye ve bunun için aktif rol oynamaya çağırır.

8- Partimiz, tüm Kürt ulusal demokratik güçlerini (siyasi partiler, şahsiyetler, kuruluşlar vb.), Kürtler arası demokrasi ve barış temelinde kamuoyuna açıkladığımız **Ulusal Barış ve Demokrasi Projesi**’nin yanı sıra, Türkiye’ye yönelik geliştirdiğimiz barış ve demokratik çözüm çizgisine karşı duyarlı olmaya, bu konuda sorumluluklarını yerine getirmeye, halklarımızın uzun vadeli çıkarları için bu çabalarımıza aktif destek sunmaya çağırır.

9- Demokrasi ve barışın asıl olarak Türkiye’deki demokrasi dinamikleriyle gerçekleşeceğine inanan partimiz;

a- Tüm demokratik parti, sendika ve sivil toplum kuruluşlarının bir araya gelerek, bir demokrasi ve barış programı ve/veya barış konsepti oluşturmalarını,

b- Böyle bir program etrafında tüm demokratik güçlerin içinde yer alacağı bir barış ve demokrasi hareketinin yaratılmasını ve bunun tüm il, ilçe ve diğer yerleşim birimlerine kadar yaygınlaştırılmasını, bu konuda belirli bir rol oynayan demokrasi platformlarının tecrübelerinden yararlanılmasını,

c- Halkın demokratik iradesi ortaya konulmadan, barış ve demokrasi sürecini ilerletmenin söz konusu olamayacağı bilinciyle, ortaya koyduğumuz talepler içinde olmak üzere, demokrasi ve barışı geliştirecek olan talepler için eylemliliklerin sürekleştirilip yaygınlaştırılmasını ve bunun demokrasiyi geliştirecek asıl etken olarak görülmesini,

d- HADEP ve diğer Kürt ulusal demokratik kurumlarının demokrasi mücadelesindeki önemi nedeniyle, bu kurumların Türkiye’nin demokratik güçleriyle ittifak ve eylemler yapmasını teşvik edip destekler.

10- Partimiz, HADEP, ÖDP, CHP ve diğer sol söylemli partilerin bir demokrasi ittifakı yaparak sürece öncülük etmelerini, eğer mümkünse ANAP başta olmak üzere diğer liberal ve demokratik İslamcı partileri bu ittifak içine çekmelerini, cumhuriyeti demokratik cumhuriyete dönüştürmede tarihi bir görev ve sorumluluk olarak görmekte, seçim ittifakları dahil gerekenlerin yerine getirilmesini beklemektedir.

11- Bu temelde tüm ilgili devlet organlarını, Türkiye’deki demokrasi güçlerini (siyasi partileri, hükümet dışı sivil toplum örgütlerini, medyayı ve toplumda etkinliği olan şahsiyetleri) olumlu ve yapıcı katkı temeline aktif katılmaya çağırıyoruz.

12- Bölgesel dinamiklere dayalı barış, demokrasi ve istikrarı kalıcılaştırarak Ortadoğu’yu tarihine yakışır kalkınma sürecine sokacak **Demokratik Ortadoğu Federasyonu** projesi ve perspektifi doğrultusunda, tüm bölge devletlerini daha önce sunduğumuz **Barış Projesi**’ne aktif destek vermeye çağırıyoruz. Yine tüm bölge devletlerini, halkların demokratik iradesini ve gücünü ortaya çıkaran politikaları benimsemeye, bu temelde ilgili tüm güçlere sunduğumuz **Barış Projesi**’nin Türkiye’de yaşamsal kılınmasına katkı sunmaya çağırıyoruz.

13- Partimiz, Avrupa Birliği’ni, Türkiye’de yaşayan milyonlarca Kürdün kimliğini ve kültürünü ifade etmede ve tanımda yaşadığı istikrarsızlığı aşmaya ve Kürt sorununu politik çıkarlar temelinde ele almaktan vazgeçmeye çağırır. Bu temelde Avrupa Birliği’ni Türkiye ile üyelik müzakerelerinde, Türkiye’nin temel demokratikleşme sorunu olan Kürt sorununun adil ve barışçıl çözümünde kendi kriterleri ve değer yargıları doğrultusunda hareket etmeye çağırır.

14- 21. yüzyılda bölge ve dünya çapında demokrasinin geliştirilmesinde etkin role sahip olacak Türkiye’nin demokratikleşme süreci tüm uluslararası güçleri ilgilendirmektedir. Bu temelde partimiz başta Avrupa Birliği olmak üzere, uluslararası güçleri, kamuoyunu ve organları, Türkiye’nin öz dinamiklerine dayalı olarak geliştireceği kalkınma, demokrasi ve barış sürecini teşvik etmeye ve aktif katkı sunmaya çağırır.

PKK

sosyalizmden asla vazgeçmez

Partimizin 23. kuruluş yıldönümü nedeniyle

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Cemil BAYIK yoldaşla yaptığımız röportajı yayınlıyoruz

Serxwebûn: Kuruluş yıllarında dünya, bölge ve ülke koşulları değerlendirilirken hangi temelde bir çıkışı esas aldınız?

Cemil BAYIK: Çıkış koşulları dikkate alındığında, koşullar oldukça ağır ve zordu. Hem ülkede, hem Ortadoğu'da ve hem de dünyada bu böyleydi. İki kutuplu bir dünya gerçeği yaşıyorduk. Birinin başını ABD emperyalizmi, ötekini başını da SSCB çekiyordu. İki kutup arasında şiddetli bir mücadele vardı. Ayrıca sosyalizmin kendi içinde parçalanmışlığı söz konusuydu. Sovyetler Birliği, Çin ve Arnavutluk farklı merkezler durumundaydı. Bu parçalanma dünya sosyalist hareketini de etkiliyordu. Sosyalizmin gündeminde Kürt ve Kürdistan diye bir sorun yoktu. Emperyalizme göre de bu sorun çoktan çözümlenmişti, böyle bir sorun yoktu.

Ortadoğu koşulları da oldukça karmaşıktı; Ortadoğu'da sorunlar ve çatışmaların yaşandığı bir durum vardı. Bölgenin en önemli güçleri, aynı zamanda Kürdistan'ı da egemenlikleri altında tutan güçlerdi. Bu güçlerin Kürt ve Kürdistan sorununa yaklaşımı tamamen inkarcı temelde ve tasfiye yönündeydi.

Tabii bütün bunların belki anlaşılır yanı vardı. Ama anlaşılması en zor olan, Kürt halkının içinde bulunduğu gerçeklikti. Düşünün ki, bu halk artık olup biteni kabullenmişti ve bunu adeta kader saymaktaydı. Her şeyi elinden alınan Kürt halkının bunu adeta doğalmış gibi zorunlu bir kabulleniş söz konusuydu. Başka güçlerin kendisini inkar etmesini bir yana bırakalım, bu halkın kendisi de artık kendine sahip çıkamaz bir duruma gelmişti.

Türkiye'de devrimci bir hareket olmasına rağmen, bu hareketin de kendi içinde önemli zaafı vardı. Bu hareket Kürt sorununa doğru yaklaşmıyordu; doğru yaklaşma gücü de yoktu. O günkü koşullarda bunu beklemek de çeşitli nedenlerden ötürü biraz zordu. Bazı istisnalar hariç, genelde sosyal şoven bir yaklaşım söz konusuydu. Kısaca o dönemin koşulları böyle özetlenebilir.

Böylesi oldukça zor koşullarda bir çıkış gerçekleştirilmek isteniyordu. Tabii bu çıkış yapılırken, onun dayandığı temeller de vardı. Zayıf da olsa ve her ne kadar bazı sorunlar yaşasa da, bir moral güç olarak sosyalizmden güç alabiliyordu. Yine her ne kadar zaafı olsa da, Türkiye devrimci hareketinden moral güç alıyordu. Dünyadaki ulusal kurtuluş hareketlerinden –ki bu hareketlerin en önemlisi Vietnam ulusal kurtuluş hareketiydi– yine önemli bir moral güç ve destek alınıyordu. Halkımızın geçmiş direnişleri de böyle bir çıkışı temel teşkil ediyordu.

O günkü dünya, bölge ve Kürdistan koşulları dikkate alındığında, dayanak-

ların ne kadar yetersiz olduğu kendiliğinden anlaşılır. Ama dayanaklar zayıf da olsa, bunlar temelinde bir çıkışı gerçekleştirmek önemliydi. Çıkışın çok zor olacağı, bunun zorluklarla ciddi mücadele içerisinde başarılabileceği, eğer mücadele edilerek bu zorluklar yenilemezse, çıkışın gerçekleştirilemeyeceği biliniyordu. Bütün bunlar bilinerek bu çıkış gerçekleştirildi.

Denilebilir ki, bu da PKK'nin en önemli bir özelliği oldu. PKK hareketinin çok zor koşullarda, imkansızlıklar içerisinde doğmuş olması, bu çıkışı gerçekleştiren zorluklarla mücadele etmesi ve şiddetli bir mücadele yürüterek bunu gerçekleştirmesi, PKK'yi daha başından çelikleştirmiştir. PKK zorlukları yenmenin örgütü, zorluklarla boğuşma ve onları yenmenin adı olmuştur. Bunun militanı da böyle şekillenmiştir. Bu önemli bir özellik olarak daha sonraki süreçlerde de hem partide, hem de onun militanında önemli bir özellik olarak varlığını sürdürdü.

Dikkat edilirse zor koşullarda, dayanakların pek az olduğu, koşulların önem-

li hareket olarak doğdu ve şiddetli bir mücadeleye girdi. Sosyal şovenizmi, ilkel ve reformist milliyetçiliği, mezhepçiliği, aşiretçiliği, inkarcılığı ve işbirlikçiliği hedefleyerek ve ideolojik planda bu ideolojilerle hesaplaşarak, bu ideolojileri geriletip etkisiz kılarak sağlıklı bir gelişmeyi ortaya çıkarabildi.

Bu aynı zamanda örgütün, devrimci hareketin ve bu temelde bir yürüyüşün şekillenmesine yol açtı. Eğer bugün PKK gerçeği anlaşılacak isteniyorsa, bunu onun doğuşunda ya da çıkışında aramak gerekiyor. Hangi koşullarda ve hangi olanaklarla bu çıkış gerçekleştirildi? Bu çıkışı gerçekleştiren irade nasıl bir iradeydi? Bu çıkışı gerçekleştiren iradenin mücadele tarzı, savaş tarzı, dayandığı esas güç neydi? Bunları anlamadan PKK'yi anlamak biraz zordur. Eğer PKK gelişimini sağlayıp bugünkü düzeye geldiyse, bunun temelini başlangıçta aramak gerekiyor. **Başlangıçlar önemlidir; başlangıçlar sağlam döşenirse onun üzerinde sağlam yürüyüşler gerçekleştirilir.** Eğer başlangıçlar ve başlangıç adımları, yani çıkış-

şında etkisizleştirmemelidir. Bunun yönü, tedbiri olmak zorundadır.

İşte Başkan Apo alışagelen çıkışların dışında bir çıkışı gerçekleştirerek ve uzun süre düşmanın bu çıkışı anlamasını engelleyerek, onu sağlam temellere oturtmuş ve böylece tasfiye olmaktan kurtarabilmiştir. Bu da PKK'nin bu günlere gelmesinde çok önemli bir husustur. PKK gerçeği anlaşılacak isteniyorsa, bunun nasıl bir tarzla ele alınması gerektiği, nasıl örgütlendirildiği, nasıl ortaya çıkarıldığı, hangi tarihi tecrübeler ve tedbirlere dayandırıldığı iyi kavranmak zorundadır. Bu gerçek kavranmadan PKK'nin doğuşunu ve şekillenmesini kavramak mümkün değildir.

PKK bir Türkiye partisi olarak doğmuştur

– Kürdistan Devrimi'ne yönelimde Türkiyeli arkadaşların da mücadelede yer alma durumları vardı. Bu yönelimde etkili olan yanlar ve bugün Türkiye'leşen parti gerçekliği değerlendirildiğinde bu nasıl bir anlam ifade eder?

“PKK emeğe ve özgürlüğe, demokrasiye dayanan ve buna oldukça saygı gösteren bir harekettir. PKK'nin, emeği ve özgürleştirici özelliği olmayan, demokratik gelişme

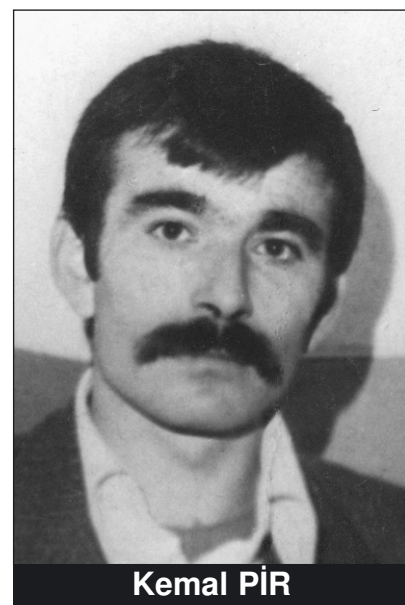
yaratmayan bir gücü sosyalist olarak algılaması ve saygı duyması beklenemez.”

li ölçüde aleyhte seyrettiği bir ortamda, çok az bir donanımla bu çıkışı gerçekleştiren iradenin, kendi öz gücüne dayanma dışında öyle fazla dayanabileceği ve güç alabileceği kesimler yoktur. Nitekim PKK, daha işin başında koşullar ne kadar aleyhte olursa olsun, zorluklar ne kadar fazla olursa olsun, kendi öz gücüne dayanarak bir çıkışı gerçekleştirmeyi esas aldı ve bunu da başardı. Bu, PKK'nin en önemli bir ilkesi oldu. Yani dünyada ve bölgede lehte ve aleyhteki koşulları değerlendirmesine ve bazı moral değerlerden güç almasına rağmen, esasta kendine dayanmayı, kendi ayakları üzerinde durmayı, kendi imkanları ile doğrularak gelişmeyi esas aldı. Çıkış bu esaslar üzerinde oluştu.

Tabii böyle bir çıkışın, şiddetli bir ideolojik mücadele sonucunda başarılı olursaydı sağlıklı gerçekleştirileceği ve yürüyüşün de buna bağlı olarak gelişeceği biliniyordu. Çünkü o dönemde Kürdistan'da Kürt halkı çeşitli ideolojik akımlarla kuşatılmıştı. Bu halk nefes alamaz durumdaydı. Neyin doğru, neyin yanlış olduğu, neyin onu kurtuluşa, neyin ölüme götürdüğü bilinmiyordu. Bunu ayırt etmek de o kadar kolay değildi. Öyle ki, gerçekleştirilecek çıkış bütün bu kuşatmayı yarmak ve kırmak zorundaydı. Ancak bu temelde bir gelişme sağlanabilirdi. Nitekim PKK ideo-

taki temel yeterli döşenmezse veya tersten bir temel atılırsa, onun üzerinde sağlıklı bir çıkışı ve yürüyüşü gerçekleştirip başarıya gitmek olanaksızdır. Bu açıdan PKK'nin çıkış tarzını ve hangi koşullarda nasıl bir mücadeleyle çıkışı gerçekleştirdiğini öğrenmek ve kavramak, PKK gerçeğini kavramada en önemli husustur.

Bu çıkışı gerçekleştiren Başkan Apo'dur. Başkan Apo herhangi bir çıkışı gerçekleştirmemiştir. O, bütün koşulların ağırlıkla aleyhte olduğu bir dönemde ve ortamda, Kürt halkı adına ve sosyalist bir hareketi örgütlemek için farklı ve özgün yöntemlerin kullanılması gerektiğinin bilinciyle yola çıkmış, hem Kürt ve hem de Türk tarihinden çıkardığı derslerle PKK hareketini örgütlemiştir. Çünkü hem Türk ve hem de Kürt hareketinde çıkış yapan birçok güç vardır. Ama daha çıkışı gerçekleştirir gerçekleştirmez, bunların bir kesimi hemen tasfiye olmuş, bir kesimi de çok geçmeden aynı akıbete maruz kalmıştır. Bu gerçeği ve bu tarihi tecrübeyi bilen Başkan Apo, ne Türk solunun ne de Kürt örgütlerinin yaptığına benzer bir çıkış yapmayı hiçbir zaman düşünmemiş; alışagelen tarzın dışında bir çıkışı ve örgütlenmeyi esas almıştır. Burada esas olan şudur: Öyle bir çıkış yapılmalıdır ki, karşıımızdaki güç bu çıkışı daha işin ba-

Kemal Pîr

– Birinci soruya verdiğim cevapta da belirttiğim gibi, PKK, çıkış döneminde şiddetli bir ideolojik mücadele yürüttü. Bu ideolojik mücadeleyi daha çok sosyal şovenizme ve ilkel milliyetçiliğe karşı yoğun bir eleştiri temelinde geliştirdi. Bu eleştiri düzeyimiz Türkiyeli arkadaşların dikkatini çekti ve bu arkadaşların bu harekette daha başından yer almasına yol açtı.

Şüphesiz sadece sosyal şovenizm ile ilkel ve reformist milliyetçiliğe karşı eleştiri düzeyimiz bunları çekmedi. Bunun ya-

nında PKK hareketinin bu arkadaşları mücadeleye çeken birçok yönü vardır. Özellikle Başkan Apo ve O'nun önderliğinde şekillenen devrimci hareketin Türkiye devrimci hareketine ve önderlerine değer vermesi, bu hareketi yüceltmesi, onun güçlenip başarıya gitmesi için üstüne düşen sorumluluğu gücü oranında yerine getirmesi, bu arkadaşlarımızın oldukça dikkatini çekmiştir. Bu hareketin ve O'nun önderliğinin sadece Kürt halkına ve onun devrimci dinamiklerine sahip çıkmadığını, onun kadar Türkiye'deki devrimci harekete ve onun önderlerine de değer verdiğini görmüş olmaları, bu arkadaşları derinden etkilemiştir.

Bununla birlikte bu arkadaşlar, bu hareketi geliştiren önderliğin ve bu önderlik etrafında gelişen yaşam biçiminin her türlü gerici sistemden kopan bir yaşamı ve mücadeleyi esas aldığını görmüşler ve bu da onları derinden etkilemiştir. Çünkü bu arkadaşlar birçok örgütte ve önder kadrosunda, sistemden kopan, her yönüyle sistemi hedefleyen ve ondan kopuşu tam sağlayan bir yaşam ve mücadele tarzını görememişlerdir. Bunu Başkan Apo'nun şahsında şekillenen harekette gördükleri için, bu hareket onlar için çekici olmuştur.

Yine bunlarla birlikte Kürt halkındaki dinamizmin harekete geçirilmesi ile Türkiye halkının da harekete geçirilebileceğini, bu dinamizmin ancak böyle aktifleştirilebileceğini, Türkiye devrimci hareketinin de ancak Kürdistan'daki devrimci hareketin gelişmesiyle birlikte ivme kazanacağını gördükleri ve buna öncülük yapan Başkan Apo'yu yakından tanıdıkları için bu harekete eğilim göstermişler ve Başkan Apo'nun yanında yer almışlardır. Bu arkadaşlar sosyal şovenizmin ve gericiğin etkilerinden kurtulamayan Türkiye'deki devrimci hareketin güçlü bir potansiyele sahip olmasına rağmen bir türlü başarıya yönelmemesinin ve iktidarı hedeflememesinin temelinde Kürt sorununun çözümsüzlüğünü gördükleri, bu sorunun çözümünün Türkiye'deki gericiğin temellerinin yıkılmasına ve devrimci hareketin çıkmazdan kurtulmasına yol açacağını anladıkları için bu harekete katılmışlardır.

Bu dönemde böyle bir hareket geliştirilirken, hem Türk solu ve hem de Kürt örgütlerinden daha farklı bir çıkışı önüne koyduğundan, Türk devleti ortaya çıkıp gelişen bu hareketin nasıl bir hareket olduğunu ilk etapta tespit etmekte zorlanmıştır. Zorlanan sadece Türk devleti olmamış, Türk solu da hareketimizi hiçbir zaman sol bir hareket olarak görüp değerlendirmemiş ve onun gerçekliğini anlamamış, aynı şekilde Kürt örgütleri de hareketimizi hiçbir zaman bir Kürt hareketi biçiminde görmemiş ve kabul etmemişlerdir. Yani hem Türk solunda hem de Kürt örgütlerinde hareketimizin reddi

söz konusudur. İşte bu da bu arkadaşlarımızın oldukça dikkatini çeken bir husus olmuştur.

PKK'nin ideolojik esasları, yine bundan kaynaklanan militanlığı, Başkan Apo'nun duruşundaki kararlılık, koparıcılık ve başarıma azminin görülmesi, bunun verdiği güven, bu arkadaşları bu mücadeleye çeken diğer husustur. PKK'nin Türkiyelileşmesinin temelinin aslında daha doğarken burada atıldığını belirtmek gerekir. Başka bir deyişle, **PKK bugün Türkiyelileşmiyor; PKK daha doğarken Türkiyelileşen, Türkiyelileşmek isteyen bir gerçekliktir.** Bunun temeli başlangıç aşamasındaki özelliklerinde yatıyor. Dikkat edilirse, bu hareketin ilk önder kadroları, Başkan Apo ile ilk bir araya gelen, O'nunla ilk

Bugün de PKK bu tarihi temeller üzerinde Türkiyelileşmekte, Kürt ve Türk dinamiğini birleştirerek iki halkın özgürlüğünü gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Kazanılanların korunması için değişim gerekiyordu

– *Partinin VII. Kongresi'ni ikinci kuruluş olarak değerlendirdiniz. Bunu hangi anlamda ele almak gerekir? İlk kuruluşta belirlenen hedeflere ulaşıldı mı? Düünden bugüne böyle bir değişim sürecine girilmesinin nedenleri nelerdir?*

– Bilindiği üzere partimiz üzerinde uluslararası bir komplo geliştirildi ve bu komplo sonucunda Önderliğimiz esaret altına alındı. Bu, partimiz ve halkımız açısından

başarıya götürmek düşünülemez. Öyle ki, geçmişte partimize ve mücadelemize saldıranlar ona günümüzde de benzer saldırılar yöneltmişlerdir. Geçmişte nasıl bu saldıran güçlerle şiddetli bir mücadeleye girilmiş, bu saldırılar geri püskürtülecek yaşam ve gelişme imkanı sağlanmışsa, bugün de aynı şeyler söz konusudur.

Bugün uluslararası komployla Başkanımızın esaret altına alınmasını fırsat bilen bazı güçler saldırılarını artırmışlardır. Bu güçler çıkış koşullarında da partimize saldıran güçlerdir. Belki bugün saldırıya daha değişik güçler de katılmıştır. Saldıran güçlerin hem sayısı, hem de niteliği artmış olabilir. Ama bugün saldıran güçlerin bir kesimi geçmişte de bize saldıran güçlerdir. Biz bu güçleri yakından tanıyoruz. Geçmişte bu güçlerin saldırılarını

güzel, iyi ile kötü, gelişme ile tasfiye birbirinden ayırt edilemiyordu.

Mücadeleyle buna son verilmiş; **inkarcılıktan, kendini ifade eden ve savışan bir halk gerçekliğine ulaşılmıştır.** Ulusal uyanış ve ulusal birlik geliştirilmiştir. Birbirini sevmeyen ve bir araya gelmeyen insanlar bir araya getirilmiştir. Sosyal, kültürel ve demokratik devrimin görevleri önemli oranda başarılmıştır. Belki devrim tamamlanmamıştır, ama yapılmıştır. Yapılması gereken, yapılan devrimin tamamlanmayan yönlerini tamamlamaktır. Öyle ki, bugün herkesin dikkate aldığı, görmezlikten gelemediği ve onsuz politika yürütemediği bir gerçekliğe ulaşılmıştır. Ölü bir halktan, yaşayan ve özgürlüğe yürüyen bir halka ulaşılmıştır.

Böylesi bir değişiklik, gelişme ve başarı yaratıldığı ve ilk hedeflere ulaşıldığı için, yaratılan bu değerlere ve halkın gücüne dayanarak strateji değişikliğine gidilmiştir. Bu değişimle ortaya çıkan sorunu çözmek, halka dayanarak bunu yapmak, halkın tüm gücünü artık devreye sokmak, eskiden gerilla ile ortaya çıkarılan ve herkese kabul ettirilen bu sorunu artık halkın siyasal gücü ile çözüme götürmek söz konusudur.

Şimdi bölgede, dünyada, halkımızda ve giderek Türkiye hakkında demokratikleşme rüzgarı gelişmekte, herkes bundan nasibini almaktadır. Geçmişte halkımız arkasında bu demokratikleşme rüzgarını çok sınırlı görebiliyordu. Ama bugün bu rüzgarı arkasına almıştır. Böylesi bir rüzgar dünyada, bölgede, Türkiye'de ve Kürdistan'da estiği için, halkımız bu rüzgarı arkasına alıp ulusal diriliş demokratik kurtuluşla tamamlamaya çalışıyor. Örgütümüzün geliştirdiği bu strateji değişikliği, mücadelemizin böylesi bir rüzgarı daha kuvvetli bir biçimde arkasına almasına imkan sunmuş, bu durum Türkiye halkında da demokratikleşme eğilimini oldukça yükseltmiştir.

Bugüne kadar stratejimiz bir türlü iki ayağı üzerine oturamamış, tek ayak üzerinde yürümek zorunda kalmıştır. Bu durum stratejimizin gerçekleştirilmesine yetmiyordu. Bu nedenle bunun iki ayağı üzerine oturtulması gerekiyordu. İkinci ayak Türkiye ayağıydı. Başlangıçtan günümüze kadar bu ayağı da devreye sokmak istedik. Mücadeleyi bu iki ayak üzerinden geliştirmeye çalıştık. Ama ikinci ayağı fazla gelişmedi. Onun için mücadelede tek ayak üzerinde gelişti ve belli bir düzeye geldi. Gelineen noktada mücadeleyi tek ayak üzerinde yürütmek ve bunda diretme gerçekçi olmazdı. Mevcut durumda bunu ikinci ayağına da kavuşturmak gerekiyordu. Bu da ancak bir strateji değişikliği ile söz konusu olabilirdi. Strateji değişikliğine gidilmesinin bir nedeni de budur. Bununla Türkiye halkının devreye sokulması amaçlanmış ve bunda da önemli gelişmeler sağlanmıştır.

“Değişim, mücadeleden vazgeçmiş bir düzen kurma olarak algılanamaz. Aksine değişim ve dönüşüm, mücadeleyi farklı biçimlerde ve farklı yöntemlerle sürdürmedir. PKK, süreklileşen bir mücadele ve başarıyı esas alan felsefesiyle sorunu ele almıştır.”

Başkan Apo kendisini sürekli çoğaltmıştır

– *Partinin kuruluşundan günümüze kadar gelişmelere esas damgasını vuran Önderlik oldu. Bizzat Önderlik tarafından yürütülen bir parti gerçekliği vardı. İki yıldır Önderliğin fiilen bu rolünü oynama koşullarının oldukça sınırlanması gerçekliği var. Önderliğin bu durumu partiyi nasıl etkiledi?*

– PKK hareketi doğuşundan günümüze kadar bir önderlik hareketi biçiminde doğdu, gelişti ve bugünlere geldi. PKK hareketi Önderliğe dayalı bir harekettir. O'nun önderliğine dayanan bir gelişimi ve sistemi vardır. Örgütümüz, militanlarımız,

halkımız ve hatta dostlarımız bu gerçekliğe göre biçimlenmişti ve yürüyordu. Başından günümüze kadar bir önderlik hareketi biçiminde ortaya çıkmasından ötürü, herkes Başkan Apo'ya güveniyordu. Çünkü Başkan Apo'nun önderliğinde sağlıklı bir çıkış, sağlıklı bir yürüyüş, sağlıklı bir büyüme ve sürekli başarı ortaya çıkmıştır. Başkan Apo önderliğinde sürekli başarı ile yürüyen bir mücadele ve Önderlik gerçeği söz konusudur. Bunun için de herkesin güvenini alan bir önderliktir. Bu önderlik hiçbir zaman kendini PKK ve onun kadrolarına öncülük etmekle sınırlayan bir önderlik olmamıştır. Başkan Apo PKK'ye önderlik yaptığı kadar, PKK dışındaki birçok yurtsever, demokrat ve sosyalist kişi ve güçlere de önderlik yapmaya çalışmış ve bunu da önemli ölçüde başaran bir önderlik biçiminde geliştirmiştir. Yani kendisini dar kalıplar içerisine sığdırmamış, oldukça genelleştirmiştir. Kendisini herkesin önderliği düzeyine getirmeye çalışmıştır. Onun için de PKK'lileri PKK çizgisinde tutmaya çalışırken, PKK'li olmayanları da bu çizgiye çekmeyi ve onun hizmetinde yürütmeyi esas almış; bu temelde PKK ile dışındaki güçlerin birlikteliğini sağlamıştır. İşte bu da Önderliğimizi büyük bir güç ve otorite haline getirmiş, Başkan Apo'nun önderliği altında sağlıklı bir gelişmenin ortaya çıkmasına ve önemli değerlerin yaratılmasına götürmüştür. Bunun içindir ki, bu Önderlik salt PKK'lilerle değil, herkesle çalışmayı esas alan ve bunu başaran bir önderlik biçiminde gerçekleşmiştir.

PKK Önderliği en güçlü insandan en zayıf ve en geri insana, hatta PKK'yi bazı yönleriyle seven, ama bazı yönleriyle ona karşıt olan kişiler ve çevrelere kadar herkesi mücadeleye çekmeyi başarmıştır. Önderliğin büyüklüğünü de burada aramak gerekir. Böyle gerçekleşen ve onay gören bir önderlik fiili olarak partinin başında olmasında, elbette bu parti, onun mücadelesi ve kadroları, öncülük ettiği halk ve bu halkın dostları önemli sorunlar yaşayacaktır. İşte Önderliğimizin uluslararası bir komplo ile esaret altına alınıp fiziki olarak partisinden koparılması da oldukça ciddi bir boşluğun ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu boşluk kadroda, halkta ve dostlarında bir ikircikli tutuma yol açtığı gibi, *'bundan sonra ne olacak'* türünden kaygılara da götürmüştür.

Ulusal Önderliğimizin esareti, PKK'nin düşmanlarında ise *'PKK'nin kesinlikle çok kısa bir süre içinde dağılacak'* gibi düşüncelere yol açmıştır. Bunun yoğun propagandası yapılmış ve bu propagandalar da partimizi, onun kadrolarını, dostlarını ve halkı etkilemiştir. Başından beri bir önderlik hareketi biçiminde gelişen hareketimiz, Önderliğin fiili olarak partini başında olmaması nedeniyle oldukça zorlanmıştır. Yoğun karşı propagandalar sadece ikircikli tutumlar ve kaygılara yol açmakla kalmamış, aynı zamanda bazı

çalışan ve Kürdistan Devrimi'ne ilk sahiplik yapan Kemal Pir ve Haki Karer gibi yoldaşlardır. Bu da her iki halkın en üst düzeyde birlikteliğini ifade ediyor. İki halkın daha başlangıçta birleşmesini ve bu temelde bir yürüyüşü başlatmasını ifade ediyor. Bu katılım bu açıdan salt bir fiziki katılım değildir. Bu katılım hem ideolojik, hem örgütsel, hem de fiziksel anlamda bir katılımı ifade ediyor. PKK'nin doğuşu salt bir Kürt örgütü değil, bir Türkiye örgütü tarzında gerçekleşiyor.

Eğer PKK sadece bir Kürt örgütü olmuş olsaydı, sadece Kürdistan halkının birliğini hedefleseydi, Kürt ve Türk halkının birlikteliğini kendi temeline koymasaydı, Kemal **PIR** ve Haki **KARER** gibi yoldaşlar daha başlangıçta Başkan Apo ile birlikte bu mücadelede yer almazlardı. Belki daha sonraki süreçte PKK bazı gerçeklerinden uzaklaşmış olabilir, ancak bugün kendi esaslarına dönmektedir. Çıkışta Türkiyelileşmeyi, her iki halkın birlikte mücadelesini, birliğini ve birlikte zaferini öngören PKK, bugün bu gerçeğini esas alıp bu mücadelesini yürütmeyi ve başarıya götürmeyi hedeflemektedir. Kemal **PIR** yoldaş, **“Kürdistan devriminde sadece Kürdistan halkının kurtuluşunu değil, Türkiye ve Ortadoğu halklarının özgürlüğünü de görüyoruz”** demiştir. İşte PKK'de, onun önderliğinde ve çizgisinde daha büyük bir birliği, Ortadoğu halklarının birliğini ve özgürlüğünü gördüğü için PKK'de yer almışlardır. Bu açıdan anlamlıdır. Bu, PKK'nin hiçbir zaman dar bir bakış açısına sahip olmadığını, öyle çok iddia edilişi gibi parçalayıcı olmadığını, tam tersine sosyalizmin ruhuna ve özüne uygun şekillendiğini gösterir.

PKK'nin çıkışında Kemal Pir, Haki Karer ve Abdullah Öcalan yoldaşların birlikteliği, kurtuluş savaşındaki durumun farklı koşullarda ve yeni bir temelde tekrarlanmasıdır. Nasıl Kürt ve Türk halkı işgale karşı birleşip birlikte mücadele etti ve kurtuluş savaşını başarıya götürdüyse, nasıl bu mücadele daha çok Kürt dinamiğine dayanarak geliştirildiyse, nasıl Türk ve Kürt dinamiğini birleştirerek zaferi gerçekleştirdiyse, bunun farklı bir biçimde, '70 sonrası dönemin Türkiye ortamında da geliştiğini görebiliyoruz. '70 sonrasında Türkiye'deki demokratik devrim de Kürt halkına ve onun dinamik güçlerine dayandırılarak geliştirildi. Birçok devrimci ve sosyalist örgütte yer alanlar çoğunlukla Kürt gençlerinden oluşuyordu. Hatta onun önder kadrolarından bir kesimi yine Kürt gençliğinden oluşuyordu. Kurtuluş savaşında iki halkın dinamiklerinin birleştirilmesi nasıl zafere götürdüyse, Başkan Apo, Kemal Pir, Haki Karer yoldaşların birlikteliği de bunun farklı koşullarda başka bir biçimde gerçekleştirilmesi olmaktadır.

her bakımdan yeni bir durumu ifade eder. Bunu görüp anlamamak, buna göre kendini yeniden düzenlememek düşünülemezdi. Nitekim partimiz bir strateji değişikliğine gitti. Bu gerekliydi ve oldukça da önemliydi. Bu değişiklik gerçekleştirilmeden, partimizin eski stratejisi ile mücadeleyi daha ileri düzeylere götürmesi beklenemezdi. Eğer partimiz bu strateji değişikliğini gündeme alıp gerçekleştirdiyse, bu şimdiye kadar yürütülen mücadelenin ortaya çıkardığı değerleri korumak, bunu daha da geliştirip kalıcı kılmak ve bunlar üzerinde özgürlüğü gerçekleştirmek içindir. Bu değişiklik gerçekleştirilmeden, mücadelenin kendini tekrarlaması, tıkanması ve çözümsüzlüğe gitmesi kaçınılmazdı. Burada da kazanılanların kaybedilmesi tehlikesi ortaya çıkabilirdi. Bu tarzda bir düzeltme gerekiyordu. Strateji değişikliği bu açıdan gerekliydi. Stratejik değişikliğin yapılması ve bunun VII. Kongre'de resmen onaylanması, elbette partimiz açısından yeni bir durumu ifade ediyordu. Bu, parti tarihimizde ikinci bir kuruluş anlamına geliyordu.

Birinci kuruluş başlangıçtır; silahlı mücadelenin yürütülmesi stratejisidir. Örgütün, militanın ve halkın buna göre düzenlenmesi ve şekillendirilmesi, her şeyin silahlı mücadeleye göre düzenlenişidir. Bu da Kuruluş Kongresi ile gerçekleştirilmiştir. Daha sonraki süreç bu strateji temelinde bir yürüyüş, bu stratejinin başarısı için girilen mücadeledir.

Silahlı mücadeleyi durdurma, onun yerine demokratik siyasal mücadeleyi geçirme, şüphesiz örgütün bu stratejiye göre yeniden biçimlendirilmesini öngörür. Örgütün, militanın ve halkın yönetim ve çalışma tarzının bir bütün olarak buna göre yeniden şekillendirilmesini öngörür. Eğer VII. Kongremiz bir kuruluş kongresi gibi ele alınmışsa, bunun önemli nedenleri vardır. Çünkü başlangıçtaki gibi ideolojik ve örgütsel mücadelenin önemi artmıştır. Başlangıçta nasıl ideolojik ve örgütsel mücadele yürütülmüş, buna dayalı olarak bir şekillenme ve gelişme gerçekleştirilmişse, uluslararası komplotan sonra da bir ideolojik ve örgütsel mücadeleyi geliştirme zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Belki başlangıçtaki şartlarla VII. Kongre şartları aynı biçimde ele alınmaz. Fakat ayrı yanlar olduğu gibi, benzer sorunların da olduğu bir gerçektir.

Başlangıçta da ideolojik ve örgütsel mücadele önemliydi, bugün de ideolojik ve örgütsel mücadele önemli hale gelmiştir. Başlangıçta nasıl diriliş için büyük bir mücadeleye girildiyse ve bu mücadele gerekli olduysa, şimdi de komplo karşısında yaşamak, tasfiye olmamak, varolanı korumak ve bu temelde özgürlük yürüyüşünü zafere götürmek büyük bir direniş gerekli kılıyor. Büyük bir direniş sergilenmeden, bu mücadeleyi uluslararası boyuttaki bir komploya karşı korumak ve

püskürttüğümüz ve bu temelde gelişme sağladığımız için, bugün bu güçler Önderliğimizin yakalanışını ve çeşitli güçlerin üzerimize gelişini fırsat bilerek bundan yararlanmaya ve adeta intikam almaya çalışıyorlar.

Yeni döneme göre partinin, militanın ve halkın yeniden şekillenmesi zorunluluğunun ortaya çıkışı, yeniden kuruluş tanımlanmasına yol açmıştır. Şüphesiz dünyada, bölgede ve toplumumuzda meydana gelen değişiklikler de buna neden olmuştur. Bu değişikliklerin ortaya çıkardığı bir mevzileşme söz konusudur. Bundan ötürü böylesi bir değişikliğe gitmek zorunlu hale gelmiştir. Yeni stratejinin kazandıracaklarını iyi görme, bununla bütünleşmenin yaratacağı heyecanı ve dinamizmi ortaya çıkarma da böylesi bir tanımlamayı zorunlu hale getirmiştir.

İlk kuruluşta belirlenen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı sorusuna gelince, şüphesiz bu hedeflere önemli ölçüde ulaşılmıştır. Köylülüğün ve kadının özgürleştirilmesi, aşiretçi-feodal yapının önemli oranda çözülüşü, kısacası Kürdistan'da demokratik devrimin gerçekleştirilmesi söz konusudur. Bu da hedeflere önemli oranda ulaşıldığını gösteriyor. Belki tam ulaşılmamış olabilir, ama önemli oranda ulaşıldığını belirtmek gerçekçi bir değerlendirmedir. **Bugün Kürdistan'da ulusal demokratik devrim başarılmış, bir bütün olarak toplum bir gelişme, büyüme ve özgürleşme içerisine girmiştir.** Toplumun kendisini gelişmeden alıkoyan bağlardan kurtarılması başarılmıştır. Bu da ilk kuruluşta önümüze koyduğumuz hedeftir. Yani diriliş gerçekleştirmek ilk kuruluştaki hedeftir; bu da başarılmış ve

diriliş gerçekleştirilmiştir. Dirilişin üzerinden demokratik kurtuluşu gerçekleştirmek bugün temel hedeftir. Yeni strateji ile bunun başarılmaması gerekiyor.

İlk çıkışta inkarcılık ortama egemendi. Kürt halkında kendini ifade edememe durumu yaşanıyor, varlığımızla yokluğumuz tartışılıyordu. Kürtlükten utanılıyor, hatta insan olmanın Kürt olmaktan geçtiği düşünülüyordu. Tüm böyle ölmüş, bitmiş ve darmadağın olmuş bir gerçeklik yaşanıyor. Herkes Kürt ve Kürdistan diye bir sorunun olmadığını, bunun artık bittiğini söylüyordu. Aynı düzeyde olmasa bile, bu yaklaşım Kürtler açısından artık kabul görüyordu. Halkımız birliğini ve örgütlülüğünü yitirmiş; ülkesini ve insanlığını yitirme noktasına gelmişti. Her şeyini yitiren bir halkta olumlu ile olumsuz, çirkin ile

çevrelerin yoğun saldırılar geliştirmelerine neden olmuştur. Geçmişte partimize ve mücadelemize saldıрма gücünü ve cesaretini kendilerinde bulamayanlar, Önderliğimizin esaretini ve yokluğunu fırsat bilmişler ve saldırılarını artırmışlardır. Önderliğin esareti ile PKK'nin dağılacığını tahmin eden bu güçler, PKK'yi dağıtma çabalarında oldukça pervasız ve ölçsüz davranmışlardır. Parti Önderliği'nin fiilen örgütün başında olmaması, sadece bazı dış çevrelerin hesap yapmalarına ve saldırılarına yol açmakla kalmamış, aynı zamanda parti içinde de partileşmeyen birçok ögede tereddütlere, ikircikli tutumlara ve daha değişik hesaplara yol açmıştır. Nasıl ki, dışımızdaki bazı çevreler PKK'yi dağıtarak onun yarattıklarını ele geçirmek istemişlerse, PKK

inde de partileşmeyen bazıları 'nasıl olsa PKK dağılacak' deyip, PKK'nin değerlerini bireysel tasarruflarına geçirmenin mücadelesine girmişler, değerlere göz dikmişlerdir.

Bununla birlikte Önderliğin esir düşmesiyle parti içinde bazı eğilimler gelişmiş, sağ liberalizm ve teslimiyetçi eğilimlerden ilkel milliyetçi eğilimlere kadar değişik eğilimler boy göstermiş, bunlar partiyi oldukça zorlamıştır. Parti bu tür eğilimlerle şiddetli bir mücadele yürüterek birliğini sağlamıştır. Eğer parti bu mücadelede başarılı olmasa veya bir an için duraklasaydı, bu tür eğilimler düşmanın propaganda ve bizzat dağıtma çabalarıyla da birleşerek sonuca gidebilir ve parti dağılılabirdi. Fakat ister dışımızda, ister içimizde bu tip eğilim peşinde olan kişi, kurum, devlet ve örgütler bir noktayı hesaplayamadılar. Bunlar Başkan Apo'yu sadece bir kişi olarak görmüşlerdi. Bunun için de yanlış hesap yaptılar. Ama Başkan Apo sadece bir fiziki varlık veya bir kişi değildi. O bir ulusun önderiydi, bir önderlik kurumu yaratmıştı. Bu önderliğin sorumluluğunda bir örgüt, bir militan, bir halk yaratılmıştı. Başkan Apo kendini bir kişi olmaktan çoktan çıkarmıştı. Onun kendisini sürekli kadro ve halk içinde çoğaltma gibi bir özelliği vardı. Bu durum birçoklarının beklentilerini boşa çıkardı.

Başkan Apo mücadeleyi hiçbir zaman kendisi ile sınırlamadı. O mücadeleyi bir halka mal etti, bir halkı bu mücadeleye çekti ve onu kendi düzeyine çıkarmaya çalıştı. Yaşamı yeniden üretti, yeni mücadele insanını yarattı ve ölçülere bağladı. Böyle bir gerçekliği insanımıza mal etti. Bundan ötürü Başkan Apo'nun fiili olarak varolmaması partimiz, mücadelemiz ve halkımız açısından elbette büyük bir kayıptı; ama bu durum çoğu çevrenin anladığı anlamda bir kayba yol açmadı. Onlar Başkan Apo'nun esareti ile bu örgütün tasfiye olacağını ve bu halkın dağılacığını tahmin ediyorlar, hatta tahminden de öte buna kesin gibi bakıyorlar ve bunu da iki temel olguya dayandırıyorlardı:

Birincisi, Kürt halkı tepkisel davranan bir halktı. Bu yüzden Başkan Apo'nun yalananmasıyla tepkisel tutuma girecek, bununla ya ölüme ya da ihanete gidecek-

reketin öyle sanıldığı gibi olmadığı, Başkan Apo'nun bir kişi olmaktan çıkıp bir halka mal olduğu, bu halkın artık eski halk olmadığı, dolayısıyla kendi kendini üretebilir ve yaşatabilir bir düzeye geldiği, yeni bir mücadeleciler halkın ve bu halkın mücadeleciler insanlarının ortaya çıktığı görüldü; PKK'nin öyle kolay tasfiye edilemeyeceği gerçeği zor da olsa kabullenilme-ye başlandı.

Şüphesiz başlangıçtaki o şok, o ikircikli tutumlar ve 'ne olacak' gibi kaygılar bugün önemli ölçüde aşılmıştır. Ama bu öyle kolay aşılmadı. Belki PKK'ye saldırı ve PKK'yi tasfiye etmek isteyen güçler, başlangıçtaki gibi bu işi kolay başarmayacaklarını anlamışlardır. Belki başlangıçtaki gibi pervasızca üzerimize gelmiyorlar. Ama bu güçlerin bundan vazgeçtikleri, yine hem saflarımızda, hem halkımızda, hem de dostlarımızda artık Başkan Apo'nun fiili olarak örgütün başında olduğu dönemdeki gibi bir güvenin her anlamda tam sağlandığı söylenemez. Her ne kadar birçok şey aşılmış olsa da, hala bu konuda bazı kaygılar ve ikircikli tutumların yaşandığını, hala düşmanın PKK'yi dağıtmaktan vazgeçmediğini, bu konudaki umudunu tümüyle yitirmediğini unutmamamız gerekir.

Kendi gelişmesini başkasının tasfiyesinde gören mantık gelişme sağlayamaz

– *Stratejik değişimin yaratılması birçok çevre tarafından –özellikle Türkiye solu ve Kürt örgütleri– tepki ile karşılandı. Bu çevreler ilk çıkış koşullarında da aynı karşıt duruşu sergiliyorlardı. Hatta çatışmalar da vardı. Bunun nedenleri nelerdir? Böyle bir karşı duruşun kaynağında yatan sebepleri açabilir misiniz?*

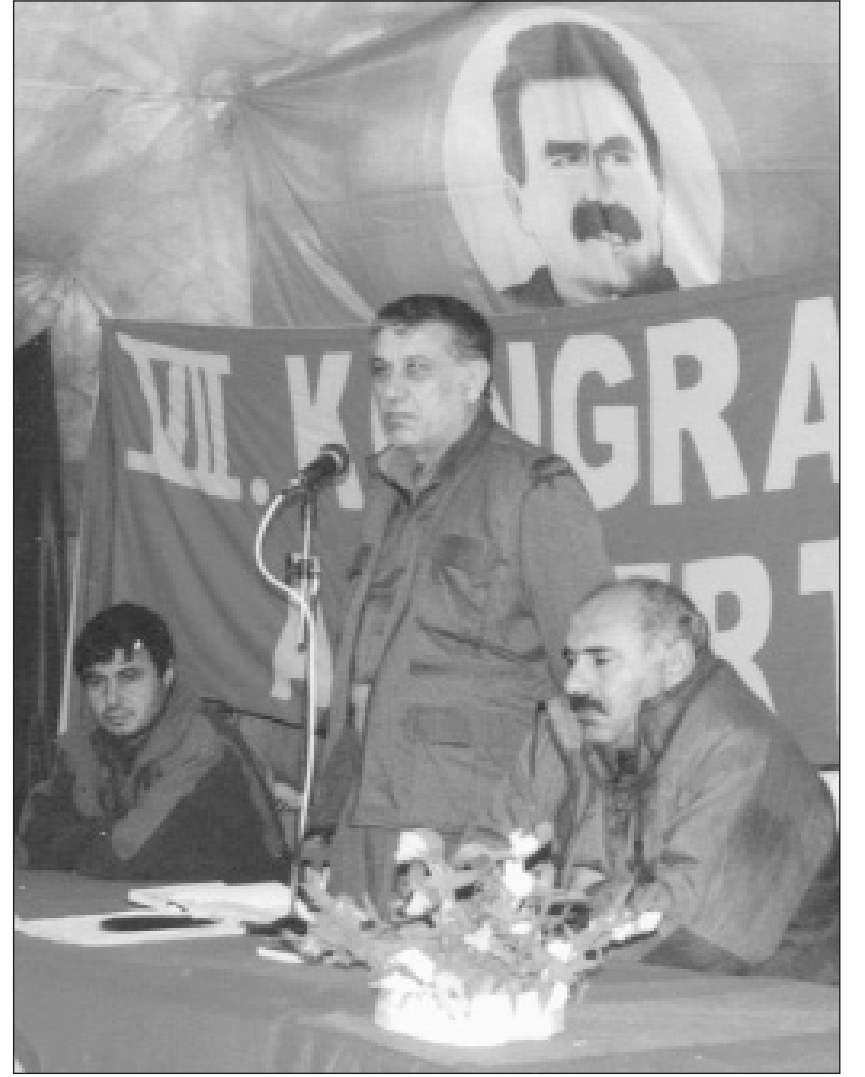
– Günümüzde de çıkıştaki gibi PKK'nin saldırılarla karşı karşıya olduğu bir gerçektir. Belki çıkış koşullarında saldırı güçler farklıydı, ancak o gün bizim gerçekliğimiz de farklıydı. Günümüzde ulaştığımız düzey tabii çıkışla kıyaslanamayacak bir düzeydir. Bugün partimize

tüler. Bunlar kendi durumlarını esasta kendi yanlışlıkları, zayıflıkları ve yetersizliklerinde arayacaklarına, bunun gerçek nedeni PKK imiş gibi yanılgı ve şartlanma içerisindeler. Onun için bu çevreler daha '70'ler ortamından günümüze kadar esasta önlerine PKK ile mücadeleyi koymuşlardır. Hep PKK'nin sosyalist bir parti veya Kürt partisi olmadığını, tehlikeli ve tahripkar olduğunu, başarı için geriletilmesi ve tasfiye edilmesi gerektiğini propaganda etmişler ve bunun çalışmasına girmişlerdir. Bunlar eğer bu enerjilerini PKK'ye karşı değil de sömürgeciliğe karşı kullanmış olsalardı, hem bu durumlara düşmezler, hem de halkımıza iyi hizmet sunabilirdi. Böyle olsaydı, bugün hem kendileri, hem Türkiye'deki devrimci hareket, hem de Kürdistan'daki devrimci mücadele daha ileri bir düzeyde olabilirdi. Ancak bunlar bu olumsuz konuma düşmelerini PKK'ye bağladıkları için, gelişmelerini de PKK'nin tasfiyesinde görüyorlar. Bunun için PKK'yi tasfiye etme çaba içerisine giriyorlar. Ayakta kalma ve barmayı PKK'nin tasfiyesinde arıyorlar.

Bu tehlikeli bir mantıktır. Bunun yurttenseverlikle, sosyalistlikle, başarıyla ilişkisinin olmadığını belirtmek gerekir. Kendi başarısını başkasının tasfiyesinde gören ve başkasının tasfiyesini gerçekleştirmek isteyen bir mantık hiçbir zaman gelişme ve başarı sağlayamayacaktır.

Başarı ancak emekle, çalışmakla olur; onun yolunu bulmak, onun tedbirlerini geliştirmek ve onun yeterli çalışmasını yapmakla olur. PKK'nin tasfiyesiyle başarılı olunamayacağını bu güçlerin artık anlamaları gerekir. Bunlar yıllarca bunun peşinden koşular ve bugün hangi duruma düştüklerini artık görmeleri gerekiyor.

Şüphesiz bu güçlerin PKK'ye saldırmasının çok çeşitli nedenleri vardır. PKK mücadelesi ile bu güçlerin gerçekliğini ortaya koymuş; ideolojik, siyasal, örgütsel ve pratik gerçekliklerini bütün boyutlarıyla açığa çıkarmış, siyaseti bunların elinden alıp halkın eline vermiştir. PKK bunu gerçekleştirdiği ve bu çevreler bundan dolayı birçok imkanı yitirdikleri için, bunlar yeniden bu imkanları ele geçirmenin mücadelesini veriyorlar. Çünkü bunlar

mücadele bunları yaşatmıştır. PKK'nin dağılması veya tasfiye olması hiçbir zaman bu çevrelere hizmet edecek bir durum olamaz. Bunlar kendi dar çıkarlarını hesaplasalar bile, bunun PKK'nin varlığından geçtiğini bilmeleri gerekiyor.

Bunların burada da ciddi bir yanılgı içinde olduklarını belirtmek gerekiyor. Çünkü bu çevreler uzun süre PKK'nin yürüttüğü silahlı mücadele üzerinde yaşam imkanı bulan çevrelerdir. Yeni stratejimizin geliştirilmesiyle birlikte herkes için mücadele etme imkanı doğuyor. Yeni strateji herkesten çaba ve emek istiyor. Yeni dönemde ancak çaba ve emek harcayanlar yaşama imkanı bulabilirler. Aksi taktirde yaşam imkanı bulamazlar. İşte silahlı mücadele koşullarında çaba ve emek harcamadan yaşayan ve ayakta kalan bu çevreler, bugün bu imkanı yitirmenin telaşı içerisindeler. Çünkü yaşam imkanları ellerinden gidiyor. Bunun için de saldırganlaşıyorlar. 'Silahlı mücadele koşullarında yaşam imkanı bulmuştuk, şimdi bu imkan elimizden gidiyor, bunun da sorumlusu PKK'dir' gibi bir mantıkla PKK'nin üzerine geliyorlar.

Doğrudur, silahlı mücadele koşullarında fazla çaba sarf etmeden yaşama imkanları vardı. Ama yeni strateji ile birlikte artık bu yaşam imkanı ortadan kalkıyor. Kimi sol güçler, Kürtçülük yaptığını söyleyen bazı gruplar, Türk devletinde savaş rantı üzerinde yaşayan çevreler, hatta PKK ortamında savaşla rant elde etmek isteyen bazı kişiler, bu imkanı kaybettikleri için saldırganlaşmakta, bu stratejiyi sabot etmek istemekte ve tekrar bu tür bir yaşam imkanı bulmaya çalışmaktadır. Yeni strateji iki halk arasında demokrasi ve özgür birliği yaratacağından, ilkel milliyetçilikle onun türevi olan reformist milliyetçilik, yine sosyal şoven anlayışlar ideolojik kaynaklarını ve yaşam imkanlarını yitirmekle yüz yüze gelmektedir. İşte bu çevreler artık siyaset yapma ve yaşam imkanlarını kaybettiklerinden yeni stratejiyi kendi çıkarlarına görmemekte, bu nedenle yeni stratejiye saldırmaktadırlar.

Şüphesiz bu güçlerin saldırganlaşmasında bazı dış güçlerin tahrikleri de söz konusudur. Bu, devletler ve örgütler düzeyinde oluyor. Bazı devletler ve örgütler direkt veya dolaylı bazı biçimlerde Kürt ve Türk solu çevrelerini PKK'ye karşı tahrik etmekte, bunlar da bu tür tahriklerle gelmektedir. Hem içinde bulundukları gerçeklik, hem bazı dış güçlerin tahrikleri birleştiğinde, bu çevrelerin saldırganlıkları ölçsüz bir düzeye varmaktadır. Ama dikkat edilirse, bütün bu saldırılar PKK'yi geriletmek şurada kalsın, bu güçleri daha

da zayıf düşürmekte, daha da çıkmazlara sokmaktadır. Bu güçler geçmişte de varlıklarını PKK ile mücadelede gördüler; hep PKK düşmanlığı yaptılar, bunun üzerinde gelişme yaratmak istediler. Ama gelişme yaratmak şurada kalsın, PKK ile mücadelede daha da geri bir konuma düştüler ve bu geri konumları bugün de sürmektedir. Bu çevrelere tavsiyemiz, artık bu tutumlarından vazgeçmeleridir. Ancak PKK ile dostluk içerisine girerlerse gelişebilir, güçlenebilir ve kazanabilirler. PKK'ye düşmanlık günümüze kadar kimseye yarar getirmedir, tersine hep kaybettirdi. Bundan sonra da kaybettirir. Kendilerine kazandıracak şey, PKK'yi doğru anlamaları, PKK'ye doğru yaklaşımları ve PKK ile dostça ilişkiler içerisine girmeleridir.

PKK sosyalizmin seçkin bir temsilcisidir

– *Kuruluş koşullarında partinin sosyalizme yaklaşımı ile bugün içinde bulunulan koşullarda sosyalizme yaklaşımını değerlendirdiğinizde neler değişmiştir? "PKK sosyalizmden vazgeçti" söylemlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?*

– Bunlar bazı çevrelerin kendi iddialarıdır. PKK'nin sosyalist olup olmadığını bu çevreler tayin edemez. Bunların böyle bir yetkileri ve hakları yoktur. PKK'nin sosyalist olup olmadığına ancak PKK'nin kendisi ve sosyalizm mücadelesinde önemli sorumluluklar yerine getiren güçler karar verebilir. Kendisine sosyalistim deyip de sosyalizmi söz düzeyinde yaşam, ama sosyalizm mücadelesini yürütmeyen, onun herhangi bir sorumluluğunu yerine getirmeyen, bu temelde bir gelişmeye yol açmayan, varlığı ile yokluğu belirsiz bazı güçler, PKK'nin sosyalist olup olmadığına karar veremezler.

PKK dün de, bugün de sosyalizmde ısrarın insanlıkta ısrar olduğunu belirtmiştir, belirtiyor. PKK sosyalizmin seçkin bir temsilcisi, Başkan Apo da sosyalizmin seçkin bir önderidir. Herkes sosyalizmden vazgeçer, PKK vazgeçemez. Herkes bu gerçeği bilmek zorundadır. Çünkü PKK'yi PKK yapan ve Kürdistan'daki gelişmeyi bu düzeye getiren sosyalizmdir. Sosyalizm dışında hiçbir ideoloji, hiçbir sistem insanlığın sorunlarına çözüm getiremez.

Belki PKK'nin sosyalizmi bu çevrelerin anladığı sosyalizm değildir, bu doğrudur. Bu tür çirkince saldırılar geliştiren çevrelerin önce kendilerinin sosyalist olup olmadığının tartışılması gerekir. Sosyalizmin

“Başkan Apo PKK'nin mücadele diyalektiğini iyi bildiği ve PKK'nin başka türlü gelişimini sürdüremeyeceğinin farkında olduğu için, PKK'nin başarı ve mücadele dışında bir şey kabul etmeyen gerçeğinden hareketle bu değişimi zamanında gerçekleştirmiş, bu da dağılmayı değil gelişmeyi yaratmıştır.”

ti. Beklenen buydu. Kürdistan tarihinde birçok isyan olmuş, önderleri yakalandığında Kürt halkı dağılmıştı. PKK hareketi de bir Kürt hareketiydi, bu hareketin önderi de bir Kürt önderiydi. Dolayısıyla her hareketin başına gelen bu hareketin de başına gelecekti. Bunlara göre Başkan Apo'nun etrafında gelişen bu mücadele suni bir mücadeleydi; Kürt halkında aile kültürü, bölücülük ve birbirini kabullenmeme güçlüydü. Dolayısıyla Başkan Apo bu birlikteliği zorla yaratıyordu. Eğer kendisi giderse bu birliktelik korunamaz, dolayısıyla bu örgüt yürüyemezdi.

İkincisi, Başkan Apo'nun kendisi “Bu mücadeleyi tek başıma yürütüyorum” diyor, çoğu zaman bunu açıkça belirtiyordu. Bu güçlere bakılırsa, bizzat örgütün lideri bunu söylediğine göre, o zaman kendisi bu mücadeleden koparılıp tasfiye edilince, bu hareket yürüyemeyecek ve dağılıp gidecekti. Böylesi gerekçelerden yola çıkarak, Başkan Apo'nun esareti ve etkisiz kılınmasıyla birlikte, bu hareketin yaşayamayacağını ve dağılacığını bekliyorlardı. Tabii çok geçmeden bu beklentilerin fazla gerçekçi olmadığı bu güçler tarafından da görülmeye başlandı. Bu bizzat ifade edildi. Çünkü Başkanımızın esaretiyle birlikte, partimiz ve halkımız hiç de tahmin edilmeyen bir biçimde komploya karşı durdu ve büyük bir mücadeleye atıldı. Halkımız serhıldana kalktı. Halkta ve kadroda fedai ruhu, büyük bir birlik ve dayanışma gelişti. Bu da bu ha-

saldıran güçlerin bir kesimi daha çıkış döneminde de saldırı güçlerdir. Farklı dönemler ve farklı koşullarda olsa da, bugün benzer saldırılarla karşı karşıya olduğumuzu belirtebiliriz.

Bugün bize saldırı çevreleri iyi tanıyoruz. Çünkü bu çevrelerle geçmişte de karşılaştık, bunlarla geçmişte de savaştık. Belki bu çevrelere yenileri de katılmıştır. Bu çevreleri '70'lerde yenilgiye uğratmıştık. Bunlar o günkü koşullarda kendilerine göre bazı yerleri tutmuşlardır. Ama bizim çıkışımız ve Kürdistan'da ideolojik mücadeleyi geliştirmemizle birlikte, bu çevrelerin bir çoğu etkinliğini yitirdi. Girdiğimiz her yerde bu örgütler geriletti. Hatta neredeyse varlıkları ile yoklukları tartışılır duruma geldi. Darbe yiyen ve gerileyen bu çevreler, şimdi Önderliğimizin esaretini de kendilerine fırsat bilerek adeta intikam almak, farklı koşullarda ve farklı bir biçimde geçmişin rövanşını almak istiyorlar. Bu çevrelerin geçmişte etkisiz kılınmalarının nedeni kendileriydi. Bunlar bunun nedenlerini esasta kendilerinde arayacakları yerde, PKK ve Önderliğinde arıyorlar. Adeta PKK Önderliği ve PKK kendilerini marjinal ve etkisiz duruma getirmiş gibi davranıyor, bu durumun sorumlusu olarak PKK'yi ve onun Önderliğini görüyorlar.

Şüphesiz, PKK geliştirdiği mücadeleyle kendini önemli bir güç haline getirdi ve büyük başarılar sağladı. Bu başarı geliştirdiği oranda diğer güçler geri plana düş-

önemli imkanlardır. Bunlar solculuk ve Kürtçülük adına halkın siyaset yapmasının önünü almışlar, sosyalizm ve Kürtçülük adına bir takım değerleri gasp etmişlerdir. İşte PKK bu değerleri bunların elinden çekip almıştır. PKK siyaseti bir avuç insanın işi olmaktan çıkmış ve halkın eline vermiştir. Bu önemli bir husustur ve bu çevreler en çok da bundan dolayı PKK'ye saldırmaktadır. Onlara göre siyaset, bir avuç seçkinin işidir, siyaset halkın işi olamaz; PKK siyaseti halkın eline vermişse bu tehlikelidir, mutlaka bu tehlikenin önüne geçmek gerekir; bunu gerçekleştiren PKK ise, o zaman PKK'nin tasfiye edilmesi gerekir. Bunun için bunlar, PKK'ye bu kadar saldırıyorlar.

Bu aslında geri, politikleşmemiş, tepkisel bir siyasal tutum veya tarz oluyor. Bu çevreler PKK'nin tasfiyesini beklerken, PKK'nin yeni bir stratejiyle uluslararası komplonun karşısına çıkması, tekrar inisiyatif kazanması ve bununla siyasette belirleyici güç olmaya devam etmesi bu güçlerin beklentilerini boşa çıkarmıştır. Hırçınlaşan bu güçler bunun için bu kadar saldırganlaşmaktadır.

Bu güçler 'PKK neden dağılmadı? PKK'nin yarattığı imkanlar neden elimize geçmedi?' gibi bir tutumun sahibi olmuşlardır. Halbuki bu güçlerin PKK'nin dağılmasında çıkarları yoktur. Eğer bu güçler bugüne kadar marjinal tarzda da olsa yaşamışlarsa, bunu önemli ölçüde PKK'nin varlığına borçlular. PKK'nin yürüttüğü

mührü bu çevrelerin elinde değildir. Ne halkların, ne sınıfların, ne de insanlığın bunlardan haberi vardır; ama kendi kendilerini sosyalist ilan etmişlerdir. Bu kadar gülünç bir durum olamaz, bu kadar apolitik bir durum yaşanamaz. PKK anladıkları türden bir sosyalist hareket olmadığı için bunlar PKK'yi sosyalist görmemektedir. PKK bugün değil, daha '84'lerin sonunda reel sosyalizmin eleştirisini geliştirmiş, varolan sosyalizmin ciddi yetersizliklerini ve yanlışlıklarını görmüş ve eleştirmiştir. Yine daha doğarken reel sosyalizmin moral değerlerini arkasına alsın ve ondan etkilense de, hiçbir zaman kendisine sol diyen örgütlerin içerisine girdiği yanlışlıklara girmemiş, taklitçilik yapmamıştır. Ne Moskova'yı, ne Pekin'i, ne de Tiran'ı esas almıştır. Bilimsel sosyalizmi, sosyalizmin gerçekliğini kendisine esas almayla çalışmış ve bu temelde gelişimini sağlamıştır.

Daha doğduğu günden başlayarak, özellikle '84'ün sonlarından başlayıp reel sosyalizme yönelik eleştiriler geliştirerek klasik yaklaşımları aşmaya çalışmıştır. PKK bu yönü ile varolan bu sol çevrelerden ayrılmıştır. PKK, klasik sosyalizm yaklaşımlarını eleştiriyor ve aşıyor. Reel sosyalizmin olumsuz etkilerinden kendisini kurtarmaya çalışıyor. İşte bunu yaptığı için bu çevreler PKK'yi sosyalist olarak görmemekte, sosyalizmi reddettiğini düşünmektedir. Yine bu çevreler sosyalizme bir dogmalar yığını biçiminde yaklaşımları için, reel sosyalizmin etkilerinden kurtulmayı sosyalizmden vazgeçmek olarak anlıyorlar. Kendilerini sosyalizm karşısında ciddi gözden geçireceklerine, duruşlarının sosyalizmin özüne ne kadar denk düştüğünü sorgulayacaklarına, kendilerini sosyalist görüp başkalarını sosyalist görmemek gibi bir mantıksızlığa düşüyorlar.

PKK emeğe ve özgürlüğe, demokrasiye dayanan ve buna oldukça saygı gösteren bir harekettir. PKK'nin, emeği ve özgürleştirici özelliği olmayan, demokratik gelişme yaratmayan bir gücü sosyalist olarak algılaması ve saygı duyması beklenemez.

PKK çıkışta reel sosyalizmden etkilanmış, onun moral değerlerine dayanarak bir çıkışı gerçekleştirmiştir. Ama daha doğarken tamamen onun bir benzeri veya kopyası olmamış, bununla mücadele etmiş, bu mücadele içinde doğuşunu gerçekleştirmiş ve şekillenmesini yaratmıştır. 20. yüzyıl koşulları ve soğuk savaş dönemi sosyalist demokrasinin eksik kalmasına yol açmıştır. PKK bu gerçeği erkenden fark etmiş ve kendi somutunda bu eksikliği gidermeye çalışmış, uzun yıllar yürüttüğü mücadeleyle bu eksikliği gidermede önemli bir mesafe kaydetmiştir.

PKK sosyalizmi insanlığın başlangıcına dayandırır. Bütün dinlerin cennet gibi bir ütopyası vardır. Dinler, cenneti, yani sosyalizm ütopyasını "öte dünya" biçiminde var etmiştir. İnsanlığın başlangıcından beri insan doğasına en uygun olanı, insan doğasına en uygun düşeni sosyalizm olmuştur. Sosyalizm tarihte farklı biçimlerde ve farklı adlarla ifade edilmiştir. PKK, sosyalizmi böyle birçok çevrenin iki veya üç yüz yıllık bir şey biçiminde ele aldığı gibi ele almamakta, onun da bir mirasçısı olduğunu kabul etmekte, ama sosyalizmi insanlığın başlangıcına kadar götürmektedir. Çünkü sosyalist anlayış insanlığın doğuşu ile birlikte ortaya çıkan bir anlayıştır, insan doğasının bir gereğidir ve bu, çeşitli dönemlerde farklı biçimlerde ve farklı adlarla ifade edilmiştir. Belki en gelişmiş biçimini daha sonraki yüzyıllarda gerçekleştirmiş olabilir. Ancak bu durum sosyalizmin son birkaç yüzyılda ortaya çıktığını ve algılanması gerektiğini ortaya koymaz. İnsanlığın sosyalleşme mücadelesi, özünde sosyalizm mücadelesidir.

PKK'nin reel sosyalizme bir bakış açısı vardır. Varolan sosyalizmi yeterli görmemesi, bazı yönleriyle eksikliklerini görüp eleştirel yaklaşması söz konusudur. Partimiz gerçekleşen sosyalizmin yeter-

sizliklerinden kendisini kurtarmayı amaç edinmiştir. Bu da sosyalizmin özüne bağlılığın gereği olarak gerçekleşmiştir. PKK daha doğduğu günden itibaren gerçekleştirdiği biçimiyle sosyalizmi olduğu gibi taklit etmemiş, ona eleştirel yaklaşmış, onun olumlu yönlerini esas almış, ama olumsuz ve yetersiz yanlarını ve yanlışlıklarını gidermeyi kendisi için görev olarak görmüştür. Reel sosyalizmin yaşama ve mücadeleye yaklaşımda giderek dinamizmi ve yaratıcılığı körelttiği, sosyalizmi dar kalıplara sığdırdığı, olguları hep formlara dayandırarak açıkladığı, bunun da yaşamı ve mücadeleyi güzelleştirmede, yaşamı çekici kılmadığı, hatta yaşamdan uzaklaşmayı yarattığı, yaşamı sevdirmede, PKK tarafından görülmüş ve eleştirilmiştir. PKK bununla yetinmeyen, bunun yerine yaşam ve mücadeleyi bu tür yetersizlikler ve yanlışlıklardan arındırmayı esas alan bir yaklaşım geliştirmenin sahibidir.

Yine kadın özgürlüğüne yaklaşımıyla PKK'nin sosyalizmin özünü derinleştiren, onu hem yaşamsal hem de ideolojik olarak gerçek temellerine kavuşturan bir anlayışı söz konusudur. Kadın tarihte ilk egemenlik, baskı ve sömürü konusu olmuştur. Sosyalizm, her türlü egemenliği, baskı ve sömürüyü ortadan kaldırmadır. Kadının özgürleşmediği bir sosyalizm yarım sosyalizmdir. PKK, reel sosyalizmde kadın özgürleşmediği, özgürleştirilemediği veya yarım özgürleştirildiği gerçeğinden hareketle, kadının özgürlüğünü erkeğin ve toplumun özgürlüğü olarak geliştirmek istemiştir. Partimiz sosyalizmin özünün derinliğini yakalamada kadının özgürlük olayının yattığını görmüştür. Reel sosyalizmde içine düşülen yetersizliğin bir yanı, önemli ölçüde sosyalizmin özünün kadın boyutunda yeterince derinleştirilememesidir. Bu gerçeği gören PKK, sosyalizmi gerçek temellerine oturtmak için kadın özgürlüğüne oldukça önem vermiştir.

Yine reel sosyalizmin dine yaklaşımındaki yetersizliğini gören PKK, dine daha gerçekçi bir yaklaşımı geliştirmeye çalışmıştır. Kaba retçi yaklaşmaması, dinin toplumda geçmişte ve hatta günümüzde olumlu rol oynadığını söylemesi, dinin olumlu rol oynadığı dönemleri insanlığın gelişim mücadelesinin bir parçası olarak görmesi, bu konuda reel sosyalizmin hatasına düşmemesi ve tüm dinlerde insanlığa hizmet eden yanları ortaya çıkarıp bunları birleştirerek insanlığın hizmetine sokması, yine dine demokratik bir öz kazandırmaya çalışması, onu öteki sosyalist partilerden ayırmıştır.

PKK sosyalizmin sadece Batı ve Hristiyan değerlere dayandırılmasının yetersizliğini görmüş, bundan kurtarılmasını ve tüm insanlığın ortak birikimlerinin sentezine dayandırılmasını, sosyalizmin gerçek temellere oturtulması olarak ele almıştır. Çünkü gerçekleşen sosyalizm, daha çok Batı ve Hristiyan değerlerine dayanmayı esas alan bir sosyalizmdir. Bu açıdan yetersiz kalmış ve tüm insanlık tarafından yeterince ilgi görmemiştir. Sosyalizm bu biçimiyle Müslüman toplumlarla daha değişik dinlerin yaşadığı toplumlarda gerçekleştirilememiştir. Sosyalizmi bu çıkmazdan kurtarmak isteyen PKK, tüm insanlığın ortak birikimlerini sosyalizmin temel taşı haline getirmeye çalışmıştır.

Yine PKK'nin sosyalizm anlayışında en büyük teknik olarak insanı görme, moral ve manevi dünyayı sosyalizm için vazgeçilmez sayma, kaba ekonomik yaklaşımlardan kendini kurtarma söz konusudur. Bu da gerçekleşen sosyalizmde görülen en önemli yetersizliklerden birinin giderilmesidir. Çünkü reel sosyalizm hiçbir zaman insanı büyük bir teknik güç olarak görmedi. En büyük değeri insana vermedi, insanın gelişimini fazla önemsemedi. İnsanın moral ve manevi dünyasını önemsemedi. Daha çok da sosyalizmi bir ekonomik gelişme olarak ele aldı. Bu da sosyalizmi oldukça saplantılara götürdü ve reel sosyalizmin ciddi bir hatası biçiminde ortaya çıktı.

Kısaca PKK varolan sosyalizmi olduğu gibi almadı; onun olumlu ve geliştirici taraflarını esas aldı, bunlara sahiplik yaptı; ama yetersizliklerini, olumsuzluklarını ve yanlışlıklarını da görerek kendi somutunda gidermeye çalıştı. Sosyalizmi başarısız kılan, dağılmaya ve tasfiyeye götüren yanları görerek, bunlardan sonuçlar çıkararak, sosyalizme büyük bir itibar ve hayat alanı yaratmaya çalıştı. Kendi somutunda da bunu önemli ölçüde geliştirebildi. Eğer dünyada sosyalist sistem yıkılmış, sosyalizmin değerlerine büyük bir saldırı geliştirilmiş ve bu ortamda PKK ayakta kalmış ve mücadelesini sürdürmüşse, bu PKK'nin sosyalizmin özüne bağlı olması ve varolan sosyalizmin yetersizliklerinden kendisini arındırması sayesinde gerçekleşmiştir.

PKK, çizgisi ve ruhsal şekillenmesiyle sağlam bir örgüttür

– *Reel sosyalizmde de görüldüğü gibi birçok parti ve devlet değişim süreci- ne girmek istediğinde hızla dağılmaya yüz yüze geldi. PKK'nin de altı ay gibi kısa bir sürede dağılacağı tespitleri birçok çevre tarafından yapıldı ve böylesi bir beklentinin ötesinde çaba harcama durumları vardı. Ancak aradan iki yıl geçmesine rağmen, diğerlerinden farklı olarak PKK'nin dağılmayıp, tam tersine yeni gelişmeler sağlamasında etkili olan ve PKK'yi böyle bütünlüklü kılan sebepleri açabilir misiniz? Bundan sonrası için böyle bir tehlikeden bahsedilebilir mi?*

– Önderliğimizin esareti ile birlikte PKK'nin en fazla altı ay ayakta kalabileceği, varlığını daha fazla sürdüremeyip dağılacağı bekleniyordu. Bunu gerçekleştirmek için de birçok gücün peş peşe müdahaleleri geliyordu. Fakat bu beklentiler ve müdahaleler PKK'yi dağıtmaya yetmedi. Aksine Önderliğin esareti ardından birçok sorunla karşı karşıya gelen PKK, bu sorunları önemli ölçüde çözüp, giderebildi. Bunların en önemlisi de komponun boşa çıkarılmasıydı, uluslararası komploya karşı duruştu. Bu da stratejik değişiklikle gerçekleştirildi.

Birçok güç stratejik değişikliğin PKK tarafından başarılamayacağını tahmin ediyor, bunun bir dağılmaya yol açacağını bekliyordu. Çünkü PKK o güne kadar farklı bir strateji izlemiş, bu stratejiye göre şekillenmişti. Yani bu stratejiye göre örgütün hemen kendini şekillendirmesi bu çevrelerce çok zor görülüyor, bunun başarılamayacağına inanılıyordu. Çünkü dünyada birçok güç değişim ve dönüşüm süreci başlatmış, ancak bu güçler dağılmayla yüz yüze gelmişlerdi. Bu kadar ağır koşullar ve ağır saldırılar altında PKK'nin de değişim ve dönüşüm sürecinden başarıyla çıkamayacağı ve dağılacağı bekleniyordu. Fakat bu gerçekleşmedi. Birçok çevrenin beklentisi boşa çıktı. Şüphesiz bu önemli bir mücadele ile boşa çıkarıldı ve bu değişim süreci gerçekleştirildi.

PKK sağlam bir çizgisi ve ruhsal şekillenmesi olan bir örgüttür ve bu örgütün yarattığı çok yüce değerler vardır. Bunlar önemlidir. Eğer PKK'nin sağlam bir çizgisi ve bu temelde bir ruhsal şekillenmesi olmasaydı, yarattığı çok büyük değerler olmasaydı, şüphesiz PKK ciddi sorunlar yaşayabilir ve dağılabildi. Dağılmasa bile oldukça zorlanabilir ve küçülebilirdi. Eğer PKK'de bu sorun yaşanmıyorsa, bunun nedeni, sağlam bir çizgisi, bu çizginin sağlam bir önderliği ve bunun hem kadroda ve örgütte, hem de toplumda yarattığı şekillenmeydi. Hem toplumun hem de örgüt militanlarının çok yüce değerlere bağlanmış olması, yine bu strateji değişikliğinin bizzat mücadelenin başından beri gerçek sahibi olan Önderliği tarafından gerçekleştirilmesi, örgüt yapısında ve halkta güvenliğe ve dağılmaya yol açmayı önledi. Aksine Önderliği olan büyük güven böyle

bir strateji değişikliğinin herhangi bir sarıntı ve dağılmaya yol açmadan yapılmasını sağladı. 'Madem Önderlik bunu öngörüyor, öyleyse doğrudur; bu değişikliğe gitmek gerekir' gibi bir anlayışla hem halk hem de örgüt bu değişikliğe onay verdi ve bu değişiklikte birleşme gerçekleşti. O açıdan bir dağılma söz konusu olmadı.

Hem PKK militanları hem de Kürt halkı Önderlikle birleşmemenin, Önderliğin öngördüğü değişikliği yapmanın ve Önderlikten kopmanın kendisi açısından ne anlama geldiğini çok iyi biliyordu. Bunun bir dağılmaya yol açacağını ve giderek bir tasfiyeyle tamamlanacağını farkındaydı. Çünkü dağılmış ve her şeyini yitirmiş bir halk bu Önderlik tarafından birleştirilmiş, ayağa kaldırılmış ve kendisine onur kazandırılmıştı. Bu değişiklikte birleşmemek Önderlikten kopmak anlamına geliyordu. Bu da imhaya yol açacaktı. Başka halklar ve uluslar açısından bir sistemden başka bir sisteme geçmek belki fazla bir tehlike doğurmayabilir. Böyle bir durum belki iktidar sahipleri açısından bir tehlike yaratabilir, ama bir ulus veya bir halk açısından bir tasfiyeyi getirmez. Ama Kürt halkı ve PKK açısından durum farklıdır. PKK ve Kürt halkı varlığını ve gerçeğini PKK Önderliği ile buldu. Bunu yitirmesi, varlığını ve gerçekliğini yitirmesi anlamına geliyordu.

Bu açıdan, PKK ve Kürt halkı, bu gerçeği ilklerine kadar yaşadığı, strateji değişikliğinin kendileri açısından ne anlama geldiğinin farkında olduğu, zamanında gerçekleştirilmemesinin sonuçlarının ne anlama geldiğini bildiği için, bu değişikliği hemen onayladı ve gereklerini yerine getirmeye girişti. Bunun için birçok gücün başına gelen dağılma PKK açısından gerçekleşmedi. Aksine çok ağır sorunlarla yüz yüze gelen PKK, bu değişiklikte bu sorunların altından çıkmaya ve gelişimini sürdürmeye yöneldi.

Bununla birlikte bazı güçlerde dağılma ortaya çıkmışsa, bu güçler değişimi ve dönüşümü bir inkarcılık olarak gördükleri için böyle bir sonuçla karşılaşmışlardır. Değişim ve dönüşüm inkarcılık değildir; farklı yöntemlerle mücadeleyi ve amaçlarını sürdürmektir. Değişimden bunu anlamak gerekir. Değişim, amaçlarından ve çizgisinden kopmak veya vazgeçmek anlamına gelmiyor. Değişimi böyle anlayan dağılır ve tasfiye olur. PKK değişimi ve dönüşümü bir inkarcılık olarak değil, gelişme, büyüme ve kazanmanın bir gerekliliği olarak anlamıştır. Onun için değişikliğe gider,

değişimi öngörür ve eskiden vazgeçerken, yeniyi de hemen eskinin yerine geçirmiştir. Bunun için PKK'de dağılma ortaya çıkmamıştır.

Değişim, mücadeleden vazgeçmiş bir düzen kurma olarak algılanamaz. Aksine değişim ve dönüşüm, mücadeleyi farklı biçimlerde ve farklı yöntemlerle sürdürmedir. PKK, süreklileşen bir mücadele ve başarıyı esas alan felsefesiyle sorunu ele almıştır. Soruna böyle yaklaştığı için mücadeleden, çizgisinden ve amaçlarından vazgeçmemiş, dilini ve üslubunu değiştirerek mücadeleyi farklı biçimlerde daha güçlü yürütmeyi esas almıştır.

Yine PKK değişimi kendi insanına, kendi gücüne ve halkına dayandırarak başarmayı esas almıştır. Oysa değişimi öngören öteki güçler kendilerine ve insana değil, başka güçlere ve yerlere dayandırma anlayışıyla hareket ettikleri için değişim sonucunda dağılmışlardır. Değişimi emperyalizm, gericilik ve tutuculukla mücadeleye içinde değil, yani ideolojik, düşünsel ve pratik olarak bunlarla mücadele biçiminde değil, teslim olma ve bunlara özenme biçiminde ele aldıkları için başarılı olamamışlar ve dağılmışlardır. Buna karşılık PKK, değişimi, kendini tekrardan ve çürümeden kurtarma, başarısızlığı giderme, emperyalizm ve gericilikle ideolojik, düşünsel ve pratik alanda mücadele içinde geliştirme biçiminde ele aldığı için değişimi başarabilmiştir.

Birçok güç değişimden söz ettiği halde bunu zamanında gerçekleştirmediği, söylemde değişiklikten bahsettiği halde pratikte bunun gereklerine uygun davranmadığı, değişim sürecini kısa sürede başarmayı hedeflemediği ve değişimde ikircikli davrandığı, yine değişimden bahseder ve eskiyi bir yana bırakırken onun yerine yeniyi hemen geçiremediği için başarılı olamamıştır.

Oysa PKK değişimden bahsederken, bununla birlikte eskinin yerine hemen yenisini koyma, yenisini egemen kılma ve bunu süratle gerçekleştirme ve bu konuda en ufak bir ikircikliğe düşmeden, mümkün olduğunca süreci kısa tutma biçiminde bir yaklaşımı esas alıp değişimi başlattığı için başarılı olmuştur.

Şüphesiz değişimi geliştirirken PKK'nin diğer güçlerden farklı bir avantajı söz konusudur. Değişim süreçlerini başlatan güçler bu süreçlerin gerçek sahipleri olmadıkları için değişimden sonuç almakta zorlanmışlardır. Ama bizde değişim sürecini bizzat Başkan Apo başlattığı için sonuç alınmıştır. Çünkü Başkan Apo başın-

“PKK kadın sorununa eğilirken; erkeğin ve toplumun kadın gerçeğinde saklı olduğunu, kadının öldürülmesiyle erkeğin ve toplumun da öldürüldüğünü ve bu biçimde düzene bağlandığını görmüştür. Partimiz bundan ötürü bu sorunun çözümünü tüm sorunların çözümünün merkezi olarak ele almış, esas sorunların ancak bu sorunun çözümüyle halledilebileceği gerçeğini görmüştür.”

dan beri bu mücadelenin yaratıcısıdır. Eski stratejiyi de yeni stratejiyi de PKK'nin önüne koyan güçtür. Başkan Apo'nun hem örgütte hem de halkta yarattığı bir güven vardır. Çünkü mücadelesinde sürekli başarıyı izlemiştir. Bu açıdan hem örgüt hem de halk tereddütsüzce bu değişimi onaylamıştır. O açıdan PKK bu değişime giderken böyle ciddi sancılar yaşamamıştır. Başkan Apo bu değişimi yaptığı için PKK ve halk ciddi sorunları yaşamadan rahatlıkla bu değişimi benimsemiş; bu değişimin yaratıcısı olan Başkan Apo ile birleşmede hiçbir tereddüt ve zorluk yaşamamıştır.

Başkan Apo, PKK'nin mücadele diyalektliğini iyi bildiği ve PKK'nin başka türlü gelişimini sürdüremeyeceğinin farkında olduğu için, PKK'nin başarı ve mücadele dışında bir şey kabul etmeyen gerçeğinden hareketle bu değişimi zamanında gerçekleştirmiş, bu da dağılmayı değil gelişmeyi yaratmıştır.

Bu değişim bazılarının anladığı gibi Başkan Apo'nun esarete düşmesiyle başlayan bir değişim değildir. Bu değişim, daha '92'lerin sonundan itibaren başlatılan bir süreci kapsamaktadır. Başkan Apo özellikle '92 Güney Savaşı'nın sonuçlarını değerlendirerek strateji değişikliğini düşünmüş, bunu adım adım geliştirmenin tedbirlerini almış, taktik değişikliklerle stratejik değişikliğini tamamlamak istemiştir. Bunu '93 ateşkesiyle pratiğe sokmuş, '95 ve '98 ateşkeslerinin yanı sıra **Roma Özgürlük Yürüyüşü** de bu değişikliğin adım adım geliştirilmesi olmuştur.

Esarete düştüğünde ise, artık belli bir düzeye getirilen bu değişikliğin stratejik bir düzeyde tamamlanmasının adımlarını atmış, bu değişiklik böyle gerçekleşmiştir. Yoksa bu, kimilerinin sandığı gibi esaretle gerçekleşen bir değişiklik değildir. Bu konuda Önderliğimizin '93'ten itibaren geliştirdiği çözümler ve değerlendirmeler var, yaptığı röportajlar vardır. Bütün bunlar iyi incelendiğinde, bu değişim sürecinin daha o tarihten itibaren başlatıldığı, İmralı Savunmaları'nın özünün o dönemlerde geliştirildiği rahatlıkla görülebilir.

Bu değişim şu veya bu kişiden, sağda veya soldaki çeşitli güçlerden etkilenmekle değil, kendi ideolojik-politik gerçeklerimize ve mücadele diyalektikimize göre yapılan bir değişikliktir. Bunun için dağılmayı değil gelişmeyi yaratmıştır. PKK değişime kapalı değildir. Bu açıdan dar hesaplar içerisine düşmeden ve paniğe kapılmadan bu değişikliği zorlu görmüş ve gerçekleştirmiştir. Bu da onun çizgisinin bir gereğidir.

PKK çizgisinin bir özelliği de, kapalılığı değil açıklığı esas almasıdır. Bu hem kendi içerisine, hem de dışına karşı böyledir. Dikkat edilirse, birçok örgütteki kapalılık PKK'de görülemez. PKK sadece kendi içine değil, dışına da oldukça açık davranan, açık olan bir örgüttür. Hemen her şeyini açıkça söyleyen, yazan, dile getiren bir örgüt olma özelliğine sahiptir. Bu da onun çizgisinden kaynaklanmaktadır. İşte değişim sürecini geliştirirken de bunu çok net bir biçimde hem örgüt yapısına, hem halka, hem de dışındaki çevrelere yansıtıp tartışarak bu değişimi geliştirmiştir. PKK değişim sürecinden başarıyla çıkmışsa ve yoluna devam ediyorsa, bunun nedenlerini belirttiği hususlarda aramak gerekir.

Bundan sonra PKK açısından bir dağılma durumu olabilir mi? Hayır. PKK en zorlu, en tehlikeli süreci Önderliğinin esaretiyle yaşadı. Bu dönemde dağılmayan ve birliğini koruyan PKK bundan sonra böyle bir tehlekeyle yüz yüze gelemez. Bu onun hiçbir sorun yaşamadığı ve yaşamayacağı anlamına gelmiyor. PKK açısından en büyük tehlike, Önderliğin esa-

ret altına alınmasıyla ortaya çıkmıştır. Çünkü ne halk, ne de örgüt buna hazır değildi. Bu yüzden adeta bir şok olma durumunu yaşadı. Bundan dolayı bazı sorunlar yaşandı. Ama PKK bu sorunları çözüp arkada bırakarak bu tehlikeyi atlattı. Şüphesiz hala birçok güç PKK'yi dağıtmaya çalışıyor. Hala birçok güç PKK'de partileşmeyen ögelere çeşitli biçimlerde hitap ederek, partileşmeyen yanları geliştirip partiye egemen kılarak, içten ve dıştan PKK'yi tasfiye etmek istiyor.

Ama PKK çizgisinin oldukça sağlam olduğu, bu çizginin yarattığı ruhsal şekillenmenin güçlü olduğu; örgütün ve halkın güvendiği bir Önderlik, Önderlik sistemine dayalı bir çizgi, yaşam, militanlık ve mücadele tarzı olduğu ve çok büyük değerlere sahip bulunduğu; PKK kadroları ve halkımız da dağılmanın kendileri açısından bir ölüm olduğunu iliklerine kadar hissettikleri için dağılma söz konusu olamaz. Tersine, madem PKK dağıtılmak isteniyor, o halde

ve çözmüştür. Kişilik sorunu çözümlendiği; kurutulan, bitirilen ve dağıtılan kişilik bu durumdan çıkarıldığı; kendisine ait, kendisine güven duyan, moral, inanç, binç ve güç kazanmış bir kişilik yaratıldığı oranda gelişme ortaya çıkarılmıştır. PKK'nin diğer örgütlerden ayrıldığı noktalarından biri şüphesiz bu noktadır. Diğer örgütler düzenin yarattığı toplumu, bu toplumun insanını olduğu gibi ele alıp kabul etmişlerdir. Bununla şiddetli bir mücadeleyi öngörmedikleri, eskiyi yıkıp yeni yaratamadıkları için toplumda ve insanda bir gelişme ve değişiklik ortaya çıkaramamışlar, bu yüzden önemli bir gelişmenin sahibi olamamışlardır.

Bu noktada Önderlik gerçeği doğru kavranmak zorundadır. **PKK Önderlik gerçeği, yaratılan toplumsal düzene ve bu düzenin şekillendirdiği kişiliğe karşı şiddetli bir mücadele gerçekliği**dir. Bu, PKK'nin gelişim diyalektikliğinin özüdür. Bunu anlamayanlar ne PKK'yi ve

PKK'yi ve bu halkı yaşatmak her PKK'li ve ona gönül veren insan için en büyük görev ve onurdur. Buna karşı durmak ve bunu boşa çıkarmak adeta tüm görevlerin başına geçmiştir. İnadına bir direnme, inadına kendini koruma, inadına kendi gerçekliğinden yürüme daha çok pekişmiştir.

PKK ne toplum için kişiyi ne de kişi için toplumu feda etmiştir

– *PKK'nin gelişiminde etkili olan yanlar, bir de kişilik ve kadın sorunlarını çok kapsamlı ele almasıdır. Bunun nedenlerini ve yarattığı gelişmeleri açabilir misiniz?*

– Kürt kişiliği düşman tarafından dağıtılan, parçalanan kendine ters bir kişiliktir. Çünkü düşman Kürt halkının elinden her şeyi almıştır. Her şeyini yitiren bir halk bir şey olmamıştır. Dolayısıyla kendisine ait olanla olmayanı, kendisini yüceltecek olanla tasfiye edecek olanı ayırt edemeyecek bir durumu yaşamıştır. Böylesi bir toplum gerçekliğiyle, bu toplumun insanıyla herhangi bir başarı ve gelişmenin sağlanamayacağı söylenebilir. Çünkü bu toplumun ölü bir toplum, kurutulmuş ve canlı cenaze haline getirilmiş bir toplum olduğu, bu toplumun bireylerinin de ölü birer birey olduğu bilinir.

İşte PKK kendi toplum ve insan gerçeğini çok iyi tanıdığı için, bu toplumu ve onun insanını düzenin, sömürgeciliğin yarattığı biçimiyle kabul etmemiş, bununla şiddetli bir mücadeleye girmiştir. Bu mücadele kişilik sorununu öne çıkarmış

geriliklerden arınmış, düzenle bağıni koparmış, kendine ait olmaktan çıkmış, kendini aşan ve yaşamı yeni yaratmada gören bir kişiliği ister. Ancak böyle bir kişiliğin toplumun sorunlarına cevap olacağı gerçeğinden hareketle böyle kişiliği ve militanlığı ortaya çıkarmıştır. Tabii bunu yaparken ne toplumu, ne de kişiyi feda etmiştir. İkisinin diyalektik bağıni kurmuş ve bu temelde kişilik sorununu ele alıp çözmüş; devrimci militanlığı, devrimci kişiliği ve yeni insanı yaratmaya çalışmıştır. Sosyalizmin başka türlü bir kişilikle temsil edilemeyeceği açıktır. Sosyalizm ancak bu tür bir kişilikle temsil edilebilir.

PKK'nin kişilik sorununun yanı sıra, Kürdistan'da en az bu sorun kadar ve belki ondan daha fazla eğildiği diğer bir sorun da kadın sorunudur. PKK, kadın sorununu sadece kadını değiştiren ve özgürleştiren bir sorun olarak görmemiştir. Erkeği ve toplumu değiştiren ve özgürleştiren temel çalışma ve yeni sosyalist kişiliği yaratma olarak ele almıştır. Kişilik sorunuyla uğraşır ve sosyalist kişiliği yaratmayı amaçlarken, bu çaba içerisinde kadın sorunun derinliğini kavramış, bunun için kadın sorununa bu denli eğilmiştir. PKK kadın sorununa eğilirken; erkeğin ve toplumun kadın gerçeğinde saklı olduğunu, kadının öldürülmesinde erkeğin ve toplumun da öldürüldüğünü ve bu biçim-

önemli bir gelişme sürecine girmesi vardır. Eğer ölü bir halktan yaşayan, birçok gelişmeyi derleyen, hatta bugün herkesin saygı duyduğu bir toplum gerçeği yaratmışsa, bunun nedeni kişilik sorunuyla kadın sorununun doğru ele alınması ve sorunların çözüldüğü oranda gelişmeye hizmet etmesidir. Kendini doğru ele almayan, kendine değer vermeyen, yine bu anlamda kadını doğru ele almayan ve ona değer vermeyen bir örgüt veya sistem hiçbir zaman başarılı olamaz ve yıkılmaya mahkumdur.

Özellikle içine girdiğimiz 21. yüzyılın kadın yüzyılı olacağı, cinsler arası ilişkilerin yeniden özgür ve demokratik bir biçimde düzenleneceği gerçeği söz konusudur. Yüzyılımıza damgasını vuracak şey, bu gerçeğin yeniden özgür ve demokratik bir tarzda düzenlenmesi olacaktır. Kim bu sorunu bu tarzda ele alırsa, 21. yüzyıla doğru bir giriş yapmış, doğru bir yürüyüşün ve gelişmenin yolunu yakalamış olur. Bu sorunu görmeyen veya doğru ele almayan ve çözümünü doğru geliştirmeyen hiçbir güç 21. yüzyılın gücü ve bu yüzyılda önemli bir gelişmenin sahibi olamayacaktır. Bu gerçeğin bu tarzda çok net anlaşılmasında yarar vardır.

PKK, insanı doğru ele aldığı, toplumla kişi arasındaki diyalektik bağı doğru değerlendirdiği ve kişilik sorununa bu temelde yaklaştığı için; kişilik sorununu ele alıp sosyalist kişiliği yaratmaya çalışırken, bunun temelinde kadın sorununun yattığını gördü. Bunu gördüğü için kadın sorununa dikkatle eğildi. Tüm kişilik ve özgürlük sorunlarının burada yattığını, bu sorunun doğru çözümünün diğer tüm sorunların çözümünün esas kaynağı olduğunu gördüğü için kadına büyük değer verdi. Kadını yücelttiği oranda erkek yüceldi. Kürdistan toplumu da yüceldi ve değer kazandı.

Bugün bu gerçek birçokları tarafından anlaşılmalı, araştırılmalı ve kavranmaya çalışılmaktadır. Nasıl oldu da PKK bu kadar geri bir toplumdan kadını mücadeleye çekti, bu mücadelede kadını tutan şey neydi, nasıl oldu da Kürdistan'da ölü bir halktan yaşayan ve mücadele eden bir halk ortaya çıktı, nasıl oldu da Kürdistan'da özgürlük düzeyi bu denli gelişti? Bazıları bunun kadınla bağıni yakalamaya çalışıyorlar.

Kürtlerde, ihanetle direnişçiliği, özgürlükle köleliği aynı gören bir gerçeklik vardı

– *PKK'nin dıştan daha çok, kendi içindeki sınıf ve yanlış anlayışlara karşı savaşım verdiği sıkça belirtiliyor. Bunun nedenleri veya bu mücadelenin toplumun demokratikleştirilmesinde, aşiretçi, feodal işbirlikçi, ilkel milliyetçi anlayış ve sınıflar üzerinde yarattığı etkiler nelerdir? Bu anlamda bu savaşım tarzının toplumda yarattığı değişim ve dönüşümü açabilir misiniz?*

– PKK kendi insanı ile savaştığı kadar dışı ile savaşmamıştır. Bu bir gerçektir. PKK'nin kendi insanı ile savaşımı öne almasının şüphesiz nedenleri vardır. Kendi insanı ile savaşırken, onu düzen kişiliğinden koparma, düzenin şekillendirdiği kişiliği yıkmak, onu yeniden yaratma ve yeni bir insanla mücadeleyi yürütmeye amaçlanmaktadır. Çünkü bu mücadele yürütülmeden, dışa karşı mücadele yürütülemez veya yürütülse de başarı kazanılamaz. Düzenin her yönüyle biçimlendirdiği bir insanla düzene karşı mücadele verilemez. Düzenle mücadele edebilmek ve bu mücadelede başarılı olabilmek için, bu düzenle mücadele edilecek kişiliği ve militanlığı yaratmak gerekiyor. Bu da örgüt içi sınıf savaşı oluyor.

“PKK, insanı doğru ele aldığı, toplumla kişi arasındaki diyalektik bağı doğru değerlendirdiği ve kişilik sorununa bu temelde yaklaştığı için; kişilik sorununu ele alıp sosyalist kişiliği yaratmaya çalışırken, bunun temelinde kadın sorununun yattığını gördü.”

Sınıf savaşı amansız yürütülmeden, çizgi savaşı verilmeden, herkes çizgiye çekilmeden, çizgide tutulup büyütülmeden, o çizginin başarıya götürülmesi düşünülemez. Bu açıdan içteki mücadele dıştaki mücadele kadar önemlidir. Dıştaki mücadelenin kazanılabilmesi için içteki mücadelenin kazanılması gerekiyor. Hele bu Kürdistan insanı olunca daha da önem kazanıyor. Çünkü Kürdistan insanı dağıtılan, kendini kaybetmiş ve adeta ölmüş bir insandır. Bu insanı dağınkılıktan ve kurultuktan kurtarmak ancak ciddi bir mücadele ile mümkündür. Üzerinde ciddi bir denetim, ilgilenme ve eğitim olmazsa, kısaca ideolojik, siyasal ve örgütsel mücadele yürütülmezse, bizim insanımızın kısa sürede kuruması, kendini dağıtması ve bitirmesi söz konusudur. Belki başka halkların gerçeğinde de sınıf savaşı, örgüt içi savaş, çizgi savaşı önemlidir; ama bizim toplum ve insan gerçeğimizde bu daha da önemlidir.

PKK örgüt içi mücadeleye bu kadar önem veriyor ve kendi insanı ile bu kadar mücadele ediyorsa, bunun nedeni Kürdistan'da yaratılan gerçeklikle bağlantılıdır. Kürdistan'ı denetim altına alan egemen güçler Kürt halkına ait ne varsa hepsini yerle bir etmek istemişler ve bunu önemli oranda başarmışlardır. Öyle bir toplum ve insan yaratılmış ki, kendi gerçekliğine oldukça yabancı ve tersler. Bu toplumun ve insanın kendi gerçekliğine ulaştırılması ancak ciddi bir mücadele ile mümkündür. Kürdistan'ı bu duruma düşüren güçlerle mücadele edebilmek ve bu mücadelede başarılı olabilmek, öncelikle onların yarattığı toplum ve insan yapısıyla mücadele etmek, toplumu ve insanı ondan kurtarmakla mümkün olabilir.

Eğer PKK bu denli şiddetli bir mücadeleyi yürütüyor ve kendi insanı üzerinde bu kadar duruyorsa, bunun tarihsel, siyasal, sosyal ve kültürel nedenleri vardır. Bu mücadele toplumu ve bireyi kirden pastan temizleme hareketidir. Özgürlükçü ve demokratik olmak ve gelişme sağlamak, binyılların toplumda yarattığı tahribatı ve gerilikleri gidermek, içselleşmiş düzeni yıkmak için sınıf savaşı ve ulusal savaş şarttır. Bu olmadan dışa karşı mücadele yürütülemez ve başarı kazanılamaz. Çünkü toplumumuzla çok oynamıştır. İnsanımızla çok oynamıştır. Bu toplum ve insanı her şeyini kaybetmiştir. Her şeyini kaybeden, doğru ile yanlış ayırt edemeyen, çıkaryıla ihaneti ayırt edemeyen; ihanetle direnişçiliği, özgürlükle köleliği neredeyse aynı gören bir gerçeklik yaratılmıştır. Öyle ki, bu toplumun insanları olup biteni normalmiş gibi karşılamıştır. İşte ülkemizde toplum ve insan bu denli düşürülmüştür. Bununla şiddetli bir mücadele olmadan yanlış ve doğru, düşkünlükle yücelik, güzellikle çirkinlik elbette ayırt edilemez. Çirkinliklerle güzelliklerin bir arada yaşaması reddedilmeden, güzelliklerin gelişmesi ve egemen olması düşünülemez.

Bu mücadele hem halka hem de insana her bakımdan yeni ölçüler ve değerler kazandıran bir mücadeledir. Çünkü bu kadar düşürülmüş ve kendi gerçekliğine ters hale getirilmiş bu halk, bu insan her bakımdan yeni ölçüler ve değerlere kavuşturulmasa, burada ciddi bir mücadele geliştirilemez ve başarı ortaya çıkarılamazdı. Yeni ölçüler ve yeni değerler ancak ciddi bir mücadele ile ortaya çıkarılabilir. İşte PKK içte şiddetli bir mücadele yürütüyorsa, bu halka, bu insanlara yeni ölçüler ve yeni değerler kazandırmak içindir.

PKK kişide sınıfı, toplumda sömürgeciliği, anda tarihi çözen bir anlayışla bu mücadeleyi geliştirmiştir ve geliştirmeye devam ediyor. Eğer kişilik sorunu bu denli özenle ele alınıyorsa, sadece bir kişinin sorununu çözmek için ele alınmıyor. O kişide ona ait olmayan, ona yabancı olan sınıf eğilimleri ve anlayışlarını ele alıyor. Sınıfları çözüyor. Anda bir tarihi çözüyor ve böyle gelişmeyi esas alıyor.

Toplumumuzda inkarcılık, aşiretçilik, mezhepçilik, ailecilik, ilkel milliyetçilik, yerellik, bireycilik oldukça güçlüydü. Bütün bunların yaşandığı bir toplum gelişmenin yolunu bulamamış, dağılmış bir toplum ve insan gerçekliğini ifade eder. Bütün bu anlayışların yaşandığı bir toplum yapısında gelişmeyi beklemek mümkün değildir. Eğer çağdaş bir toplum, çağdaş bir insan, demokrasi, özgürlük ve sosyalizm yaratılmak isteniyorsa, bu ancak bunlara karşı şiddetli bir mücadeleyle mümkün olabilir. Inkarcılık, aşiretçilik, mezhepçilik, milliyetçilik, bireycilik ve işbirlikçilikle ciddi bir mücadeleye ve hesaplasmaya girmeden, çağdaş bir toplumun ve insanın yaratılama-yacağı kesindir.

Bu tarz bir mücadele ulusu, ülkeyi ve özgürlüğü, insanlığı bulmaya ve bunlardan kopmamaya götürdü. Kürdistan'da bu denli bir birlik ve gelişme ortaya çıktıysa, bunun nedeni yürütülen mücadele tarzında ve bu tarzın yol açtığı gelişmede görülmelidir. Bu tarz mücadele, çirkinlikleri önemli ölçüde geriletip güzellikleri ve yepyeni değerleri ortaya çıkarmıştır. Onun için Kürt ulusu ve Kürt insanı, yaratılan bu güzel değerler için ölümü küçümseyen bir halk ve onun öncülerini yaratmıştır. Geçmişte bir hiç uğruna birbirini vuran, birbiriyile çatışan, birbirini sevemeyen, onun için bir araya gelmeyen ve birbirini yiyip bitiren toplum gerçeğinden, bugün birbirini seven, bir araya gelen, ölünecekse vatan ve özgürlük uğruna ölünmesini esas alan ve bunun için ölümü hiçe sayan bir gerçeklik yaratılmıştır. Bugün halkın moral değerleri ortaya çıkarılmıştır. Bağlanılacak ve her şart altında vazgeçilemeyecek değerler ortaya çıkarılmıştır. Geçmişte bu halkın bağlanacağı hiçbir değeri yoktu. Yaşama bağlılık diye bir sorunu, yaşamı sevme ve güzelleştirme diye bir çabası yoktu. Çünkü yaşam onun için hiçleştirilmişti.

Partimiz ve halkımız, yürüttüğü mücadele ile birçok değer yarattı. Bunun için de Kürdistan'da yaşam anlam buldu. Bunun için insanlarımız yaşamı sevmeye başladı ve gerektiğinde yaşam için ölümü göze aldı. Eğer yüce değerler yaratılmamış olsaydı, bu insanlar bu değerlere bağlanmamış olsaydı, ölümü küçümseyebilirler miydi? Kendilerini bağimsızlık ve özgürlük için bomba yapıp patlatabilirler miydi? Bunun için yıllarca dağların zorluklarına, baskılara, olmadık işkence ve zorluklara göğüs gerebilirler miydi? Bugün halkımız Önderliği ile, partisi ile, gerillası ile onur duyuyor, şehitleriyle onur duyuyor, Kürt olmakla gurur duyuyor. Bunlar geçmişte olmayan şeylerdi. Geçmişte Kürtlüğünden utanma bile vardı. Ama halkımız bugün Kürtlüğüyle gurur duyuyor. Bu neyin sayesinde gerçekleşti? Mücadele sayesinde gerçekleşti. Bugün halkımız Önderliği için her tarafa ayağa kalkıyor, yürüyüşler yapıyor. Bu, mücadele sonucunda oluşan bir gerçekliktir.

Halkımız bugün şehitleri adına yemin ediyor. Şehitlerini kendisine örnek alıyor. Onların yaşamını ve ideallerini, kendi idealleri ve yaşamı olarak seçiyor. Kabul edilip edilmemenin ölçüleri olarak şehitleri ölçü görüyor. Bunlar önemli gelişmelerdir. İşte eğer Kürt bugün bir hiç uğruna birbirini vurmuyorsa, eğer vatan, ulus ve özgürlük uğruna ölmeyi göze alıyorsa, burada çok köklü bir değişikliğin ve gelişmenin ortaya çıktığını görmek gerekir.

Geçmişte halkımız sahte bir kişilik, sahte bir yaşam yaşıyor, bunun için de rahatlıkla aldatılıyordu. Ama bugün kolay aldanmayan ve aldatılamayan bir halk gerçekliği ve onun fertleri ortaya çıkmış

“Milanlarımızda ve toplumumuzda fedakarlığın ölçüleri artık Zilan arkadaşın ölçüleri olarak ele alınmaktadır. Yurtseverliğin, yine devrimciliğin ölçüleri, artık bu arkadaşlarımızın ölçüleri olmuştur. Tüm bu arkadaşlar ve bunların bileşkesi olan Zilan kişiliği, partinin yaratmak istediği yeni insanın ve yeni yaşamın manifestosudur.”

bulunuyor. Toplumumuz birbirini tüketen, birbirini sevmeyen ve hiç kimsenin ciddiye almadığı bir toplum gerçeğinden çıkıp; kenetlenmiş, ayağa kalkmış ve özgürlüğü için her şeyini feda edecek, herkesin cidiye aldığı bir halk gerçeğine ulaşmıştır. Bu halk bugün dünyanın en dinamik, en canlı, en savaşkan, özgürlüğü uğruna her şeyi göze alan bir halkı haline gelmiştir. Bugün bu kadar canlı, bu kadar birleşmiş, özgürlük uğruna her şeyini ortaya koyan bir başka halk gerçekliğini görmek çok zordur.

Bu düzeye gelen bir halk sadece Kürdistan'da önemli bir gelişmeye yol açmakla kalmıyor, aynı zamanda Ortadoğu'nun değişim dinamiği haline geliyor. Eğer bugün uluslararası emperyalist ve gerici güçler bu halkı hedefliyorlarsa; bunun nedeni halkın sadece kendisi için değil, Ortadoğu halkları açısından da önemli bir değişim dinamiği haline gelmiş olmasıdır. Geçmişte varlığı ile yokluğu bilinmeyen bir halktan, bugün bölgenin değişim dinamiği haline gelen bir halk gerçekliğine ulaşmak böyle bir şiddetli mücadeleyle mümkün olmuştur.

Şehitler yeni yaşamı ve onun ölçülerini temsil ediyor

– Parti tarihinin, şehitler tarihi olduğu gerçeği var. Bu anlamda Kemal, Haki, Hayri, Mazlum, Agit, Zilan gibi direniş şehitlerimiz, partimiz ve halkımız açısından neyi ifade ediyorlar?

Haki KARER

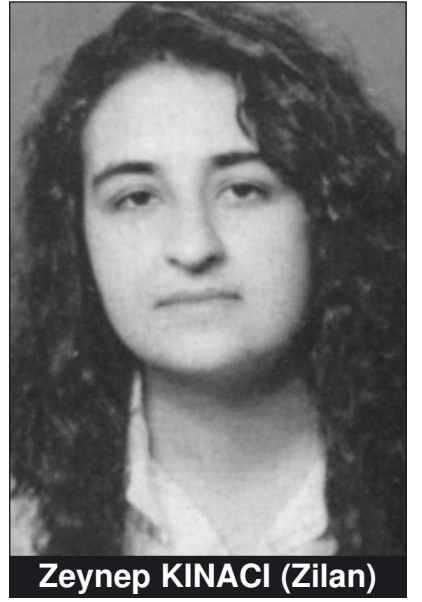
– Şehitler yeni yaşamı ve onun ölçülerini temsil ediyor. Bu hem halkımız, hem de parti militanlarımız için böyledir. İyi ile kötünün, güzel ile çirkinin ölçüleri artık bu şehitlere göre belirleniyor. Geçmişte ölçüler farklıydı. Geçmişin ölçüsü Türk olmak, Türklüğe özentî duymaktı. Çünkü ancak Türk olan kabul edilebilirdi. Türk olanın yaşam hakkı vardı. Onun için ne kadar Kürtlükten vazgeçilir ve Kürtlük ne kadar inkar edilirse, Türkleşme ne kadar başarılsa, o kadar yaşam imkanı vardı. Ama bu ölçüler mücadeleyle yerle bir edilmiş, bunun yerine gerçek ölçüler geçmiştir. Bu ölçüler de daha çok şehitlere ve Önderliğe göre gelişen ölçülerdir. Bunlar aynı zamanda yeni yaşamın ve mücadelemizin de ölçülerini temsil ediyor. Bu ölçüler toplumumuz ve insanımızın ulaşmak istediği değer ölçüleri olarak kendisini ortaya koyuyor. Artık toplumumuz, bu toplumdaki insanlarımız ve militanlarımız kendilerine şehitlerin yaşam ve mücadele ölçülerini temel almaktadır. Bunun dışındaki ölçülere fazla itibar edilmemektedir.

Şehitlerimiz sadece yeni yaşam ve mücadele ölçülerini değil, aynı zamanda yeni dönemin ruhunu da ifade ediyor. Bu öyle bir ruhtur ki, kapkara bir ruhtan kurtulup ölüme giderken bile mutluluğu yaşayan ve yaşama bağlılığı ortaya koyan bir gerçekliği ifade ediyor. Bu ruh Önderliğin ruhudur, bu ruh şehitlerin ruhudur. Bu ruh bu halka, bu halkın insanlarına veren Mazlum, Kemal, Agit, Zilan, Haki, Hayri ve daha binlerce şehidimizin ruhudur. Bu şehitler, onların yaşam ve mücadele gerçekliğini, zor günlerde ve çaresiz kaldığında, bu zorlukları yenmede ve çaresizliği aşmada başvurulacak gücü; yaşanan zorluklar ve sorunların çözümünde başvurulacak kaynağı ifade ediyor. Hemen her insanımız başı dara düştüğünde, zorlandığında ve çaresiz kaldığında, bu yoldaşlara başvurarak çözüm gücü buluyor. Bu yoldaşlarımız zorlukları nasıl yaşamışlar, nasıl mücadele etmişler, nasıl yenmişler, çaresizliği nasıl çareye dönüştürmüşler? Halkımız bunlara başvurarak, bunların yaşamı ve mücadelelerinden sonuçlar çıkararak, onları kendine temel ve ilham kaynağı yaparak zorluklarla mücadeleye göğüs germeye çalışıyor.

Şehitlerimiz partimizin ve halkımızın gerçek sahipleridir. Hem halkımız hem de partimiz bunu böyle kavramış ve onaylamış, onları manevi komutanları olarak görmüştür. Öyle büyük kişilikler yaratılmıştır ki, bağrından bu kişilikleri çıkaran bir halk, yenilmezliğini kanıtlayan bir halktır. Yine bu tür militanları bağrından çıkaran bir örgüt, yenilmezliğini kanıtlayan bir örgüttür. Başka halkların tarihinde de büyük kişilikler vardır; onlar da şehitleri kendilerine ölçü almışlardır. Halkımızın bağrından başka halkların çok ender çıkarabildiği yüzlerce ve binlerce kişilik çıkarılmıştır.

Şehitlerden sadece birinin yaşamı ve mücadelesi iyi incelendiğinde, bir halkın yıllarca ayakta kalmasına ve yürümesine yetebilecek yaşam ölçülerini verir. Kaldı ki, bizde birkaç kişi ile değil, binlerle ifade edilecek böyle kişilikler vardır. Bunların tümünün yaşam ve mücadele ölçüleri iyi araştırılıp ortaya çıkarıldığında ve bunlar örgüte ve topluma iyi mal edildiğinde, bu parti ve halk yılmaz kılınır. Bu değerler toplumun ve insanlarının gelişmesine ve büyümesine hizmet eder. Bu toplumu bulunduğu seviyeden oldukça ileri seviyelere taşırır. Bu toplum bu değer ölçüleriyle sadece kendisini ileri düzeye taşımakla kalmaz, aynı zamanda insanlığı da ileriye götürür.

Şehitlerimizden bazılarının bazı özellikleri kısaca vurgulanırsa, bunlar hem partimiz, hem de halkımız için temel alınması ve herkesin yüreğine nakış gibi işlemesi gereken çok önemli özellikler oluyor. Bunlar gelişme, başarıma ve yüceliğin ölçüleri oluyor. Haki arkadaşın kişiliği ele alındığında, güçlü olması ve her şeyiyle kendisini zafere vermesi, emekçi olması, Parti Önderliği'ni anlayıp pratikleştirmesi, sürekli yaratarak yaşamayı ilke edinmesi O'nun belirgin özellikleridir. O, halktan isteyerek değil, bizzat kendisi yaratarak yaşamıştır. Yaşamı anlamlı kılması, yoldaşını daima kendinden önce düşünmesi, tehlikeyi herkesten önce karşılaması, parti ve halkın dışında hiçbir şey düşünmemesi, kendini tümüyle davaya adanması, Kürt ve Türk halkını birleştirmesinde ve yaşamda önemli bir birleştirici öge olması, yaşamda oldukça

Zeynep KINACI (Zilan)

mütevazî olması bu arkadaşın bazı özellikleridir. Bu özellikler bir militanda bulunması gereken özelliklerdir. Bu özellikleri kendi özelliklerine dönüştüren birisi yenilmez olur.

Yine bir Kemal Pir arkadaş ele alındığında; oldukça coşkulu, umutlu, çözümsüzlüğü asla kabul etmeyen, çözümlü mutlaka başaran, cesur, bağlılıkta sınır tanımayan, her koşulda geleceğe güvenle bakıp yürüyen, sevgi dolu, tehlikeyi en önde karşılayan, vefakarlıkta sınır tanımayan ve Türk-Kürt halkı açısından önemli bir birleştirici rol oynayan bir yoldaşı.

Hayri Durmuş yoldaş, kendisine oldukça güvenen, olgun, ölçülü, karar vermede iyimser ve gerçekçi, duygularını olaylara katmayan, herkesin yöneticisi olmayı esas alan ve bunu mutlaka başarmanın çabası içerisinde olan, herkeşe güven kaynağı olan, çalışmada oldukça planlı ve titiz davranan, el attığı çalışmadan sonuç almadan o çalışmayı bırakmayan, yaşamda oldukça mütevazî, geniş ve uzun perspektifli düşünen bir arkadaştı.

Mazlum Doğan arkadaş, oldukça inceleyen, araştıran, iyimser yaklaşımı esas alan, ideolojik ve düşünsel çalışmaya büyük önem veren, yanlışla ve gerilikle yaşamayan, gelişmeyi ve geliştirmeyi esas alan, zamanla yarışan, zamanı ideolojik kullanarak, gittiği her yere bilinc götürün, yaşamda oldukça mütevazî, üretken, Parti Önderliği'ne ve partiye ölümüne bağlı, ilkeli yaşayan, ilkelerden taviz vermeyen bir arkadaştı.

Agit (Mahsum Korkmaz), çizgi savaşıını esas alan, çizginin gerekleri ve ihtiyaçları için her şeyini ortaya koyan, görevine bağlı, fedakar, cesur, yoldaşına bağlı, başarısını yoldaşının başarısında gören, büyük bir moral ve coşku ile yaşayan, geleceğe güvenen ve güvenle yürüyen, sorunlarla yaşamayan, sorunları çözmeyi esas alan, planlı çalışan, sözü ile pratiği birleştirmeye özen gösteren, yoldaş olmayı bilen ve gereklerini yerine getiren, bunun çabası içinde olan bir arkadaştı.

Zilan (Zeynep Kınacı) arkadaş, partide kadına verilen değer ve özgürlüğü görme, bunu saçlarının tellerine kadar hissetme ve hissettirme, kadın özgürlüğünü mücadele ederek gerçekleştirmeye, emek ve değere karşılık verme, bunu karşılıksız bırakmama, buna layık olmanın çabası içinde olma, partiye saldırlara karşı gerektiğinde varlığını ortaya koyarak bu saldırıları püskürtme, partiyi böyle koruma ve parti için fedakarlıkta sınır tanımayanın sembolü oldu. Bundan ötürü halkımız bu arkadaşta fedakarlık düzeyini yeni ölçülerinde kendine ölçü olarak aldı.

Militanlarımızda ve toplumumuzda fedakarlığın ölçüleri artık Zilan arkadaşın ölçüleri olarak ele alınmaktadır. Yurtseverliğin, yine devrimciliğin ölçüleri, artık

Mazlum DOĞAN

bu arkadaşlarımızın ölçüleri olmuştur. Tüm bu arkadaşlar ve bunların bileşkesi olan Zilan kişiliği, partinin yaratmak istediği yeni insanın ve yeni yaşamın manifestosudur. İşte partimizin ve halkımızın kendini biçimlendirirken esas alacağı ölçüler bu yoldaşlarda ortaya çıkan ölçülerdir. Bunlar yüce ölçülerdir. Bunlar bizi yenilmez kılan ve başarıya götüren ölçülerdir. Bu ölçüler artık yerini bulmuştur. Bugün her şey bu ölçülere göre değerlendirilmektedir.

PKK özgürleşmede sınır tanımayan bir harekettir

– *Parti Önderliği'nin Kürt insanı şahsında yaratmaya çalıştığı özgür insan tipine ne kadar ulaşılmıştır? Parti kadroları bunun neresindedir?*

– Bugün partimiz ve halkımız üzerinde yoğun saldırılar yürütülmektedir. Partimiz ve halkımız kendi özgücüne dayanarak ve kendi imkanlarıyla bütün bu saldırıları püskürtmeye çalışmaktadır. Eğer partimiz ve halkımız bugün uluslararası düzeyde ağır saldırılarla karşı karşıya bulunuyor ve bu saldırılara karşı yiğitçe mücadele ediyorsa, her türlü özel savaşa rağmen örgüt altta kalmıyor, özgürlüğe ve demokrasiye inanç geliyorsa, bunun mücadelesi için her türlü fedakarlığa katlanıyorsa, bunlar yeni insanın yaratıldığına önemli işaretleri oluyor.

Eğer yeni insan yaratılmamış veya bu yaratma mücadelesinde önemli sonuçlar alınmamış olsaydı, bu saldırılara göğüs germek, büyük fedakarlıklarda bulunmak ve bütün bu saldırılara ve zorluklara rağmen mücadeleyi büyütmek mümkün olmazdı. Çünkü içişi edilmiş bir insan ve toplum yapısıyla tek bir gün dahi bu saldırılar karşısında durulamayacağı herkes tarafından rahatlıkla anlaşılır. Elbette tutturulan düzey PKK ölçülerine göre hala yetersizdir. Yani biz yeni insan yaratıldığını söylüyorsak, bu onun PKK ölçülerine göre yaratıldığı anlamına gelmiyor. Ama PKK ölçülerine vurulduğunda, katedilen mesafenin yetersiz ve geri olduğu rahatlıkla söylenebilir.

PKK özgürleşme, kendini yeniden yaratma ve gelişmede sınır tanımayan bir harekettir. PKK'nin felsefesinde ve onun çizgi esaslarında, gelişmenin düzeyi ne kadar ileri olursa olsun, bunu asla yeterli görmeme vardır. Yeterlilik PKK felsefesi ve çizgisine göre hiç sayılır. Çünkü yeterlilik çürüme, gerileme ve kaybetmenin başlangıcıdır. Gelişme, büyüme, özgürleşme ve başarıda sınır tanımayan bir anlayış, bu anlayışın şekillendirdiği bir kişilik, bu anlayışı kendisine esas alan bir militanlık başarıdan başarıya koşar. Eğer bu anlayış halka mal edilirse, bu halk başarından başarıya koşar.

PKK Kürdistan'da önemli gelişmeler yaratmış, önemli değişiklikler gerçekleştirmiştir. Kürdistan'da devrim yapmış, ama hiçbir zaman bu gelişmelere bakarak çok şey yaptığını, çok şey başardığını ve hele yapılanları yeterli gördüğünü söylememiştir. Bu konuda PKK'de inkarcılık da söz konusu değildir. Nasıl gelişmede sınır tanımama ve varolanla yetineme gibi bir anlayışa sahipse, inkarcılı-

ğa da karşı olan bir harekettir. PKK'nin iddiası, yalnız PKK'lileri ve Kürtleri değil, insanlığı da yeni ölçülere kavuşturmak isteyen bir düzeyi ifade eder. PKK'nin böylesi iddiaları, böylesi hedefleri ve ütopyaları vardır. Bunlar şüphesiz büyük ve gerektiğinde uğrunda ölünmesi gereken hedeflerdir. Her PKK militanı, PKK'ye gönül veren her insan PKK'nin bu büyük iddialarını gerçekleştirmek zorundadır. Bu, PKK'nin bir emridir. Tabii ancak bu iddiayı ilkin kendilerinde gerçekleştirenler Kürdistan'da ve dünyada bunu gerçekleştirmenin yeterli çabası içine girebilir. PKK, bu iddialarını kendi militanlarında ve militanlarıyla birlikte Kürdistan halkında ve insanlıkta gerçekleştirmeye çalışan bir harekettir.

Partimizin sağladığı önemli gelişmelere rağmen, kadrolarımızda hala partimizin öngördüğü insan tipini yaratmada bazı yönleriyle yetersizlikler görülmektedir. Gerilikler ve eskinin alışkanlıklarından dolayı küçük başarılarla tatmin olma söz konusudur. Bu, partimiz açısından ciddi bir sorundur. Partimizin geliştirmek istediği ölçülerin daha hızlı gelişmemesinde, yaşanan bu gerilikler, yetersizlikler ve eski alışkanlıklardan kendini kurtaramamanın önemli payı vardır.

Kürt insanı geçmişte başarısızdır. Kendisine başarısızlık dışında bir şey layık görülmemiş, başarı diye bir şeye tanık olmamıştır. PKK ile önüne başarı konulduğunda, başarı dışında hiçbir şey kendisine layık görülmediğinde, başarıya zorlandığında ve bu temelde bazı başarılar elde ettiğinde, bunları çok büyük ve yeterli görme ve bu nedenle kendini yitirme saflarımızda çokça ortaya çıkan bir durumdur. Bu da tahribatlar ve kayıplara yol açmaktadır. Bunun PKK'nin anlayışıyla uzaktan yakından alakası yoktur. PKK'de küçük büyük başarı diye bir şey söz konusu değildir. PKK'de her başarıyı yeni bir başarının temeli yapma, onun üzerinde yeni başarılar elde etme, daima başarılarla yeni başarılar ekleme söz konusudur. Hele küçük başarılarla tatmin olma PKK'nin asla kabul etmeyeceği bir anlayıştır.

PKK'nin yaratmak için mücadele ettiği şey, büyük başarılar dışında herhangi bir başarıyı kendisine layık görmeyen ve başarıda sınır tanımayan bir örgüttür. Bu örgütün mensupları da böyle olmak zorundadır. PKK'ye gelmek, başarıya gelmek ve başarıda sınır tanımamaktır. Bu gerçekliğe gelen, onu kendi gerçekliği haline getirmek zorundadır. Hem PKK'ye gelmek, hem de başarısızlığı yaşamak veya küçük başarılarla tatmin olmak, PKK çizgisinin kabul etmeyeceği bir militanlıktır. PKK büyük bir olaydır. Militan, PKK'nin büyüklüğü kadar onu büyük yaşamak durumdadır. PKK'yi küçük yaşamak, PKK gerçekliği ile çelişen bir durumdur.

Bugün PKK'li olup da PKK'yi PKK gibi yaşamayan, onu yadsıyan, onun için de küçük kalan birçok öğemiz vardır. Oysa bugün birçok güç PKK'yi ciddiye almaktadır. Ama dişimizdaki birçok gücün bu durumuna karşılık, PKK'de bazı arkadaşlarımız düşmanın ciddiye aldığı kadar PKK'yi ve kendisini ciddiye almaktadır. PKK nasıl bir örgüttür, PKK'de bulunmak nasıl bir ruhtur, insandan nasıl bir konum ve rol ister? Bunu yeterince anlamama, buna denk bir kişiliğin, yaşamın ve mücadelenin sahibi olamama vardır. Birçok arkadaşımız bu anlamda PKK'nin yarattığı büyük değerlerle kendi bağıni kuramamakta; büyüklük içinde küçüklüğü, zenginlik içinde fukaralığı, başarı içinde başarısızlığı yaşamaktadır. Bu durum PKK'ye karşı bir konumu ifade ediyor. PKK'nin sorunu bunu çözmektir. Çünkü bu, PKK'yi geliştirmekten, başarıdan ve önüne koyduğu iddiaları bir an önce gerçekleştirmekten alıkoymaktadır.

Aslında PKK böylesi anlayışlara karşı şiddetli bir mücadele yürütmeyi kendi varlık gerekçesi, kendi ütopyalarına ve iddialarına bağlılığın gereği olarak gör-

mektedir. Onun için her PKK militanı PKK'nin iddialarına bağlı bir rolün ve konumun sahibi olmalı ve bunu pratiğinde de gerçekleştirmelidir.

PKK'nin onaylamadığı bir çözüm bölgede ve Kürdistan'da tutmaz

– *23. Kuruluş yıldönümünde partimizin ve halkımızın ulaştığı seviyeyi bölge ve dünya açısından değerlendirir misiniz?*

– Partimizin öncülük ettiği halkımızın ulaştığı düzey, bölge ve dünya açısından oldukça önemli bir düzeyi ifade etmektedir. Kürt sorunu bugün dünya politikasının merkezindedir. Dünyadaki ya da bölgedeki önemli politik çevreler politika yaparken artık Kürt halkını ve PKK'yi görmezlikten gelemiyor; onları dikkate almadan politika yapamıyor. İster dost ister düşman olsun, bu gerçeği değiştiremez. Bu açıdan tutturulan düzey önemli bir düzeydir. Geçmişte varlığı bile kabul edilmeyen, inkar edilen, artık öldü sanılan ve ölümü onaylanan bir halk bugün oldukça dirilmiş, birleşmiş ve özgürlüğü için her şeyini ortaya koyan bir halk düzeyine gelmiştir. Hiçbir güç bu halkı görmezlikten gelememekte, bu halkı dikkate almadan politika yapamamaktadır.

Tabii halkımız bu düzeyi yakaladığı için hem şanslı, hem de şanssızdır.

“Yeterlilik, PKK felsefesi ve çizgisine göre hiç sayılır. Çünkü yeterlilik çürüme, gerileme ve kaybetmenin başlangıcıdır. Gelişme, büyüme, özgürleşme ve başarıda sınır tanımayan bir anlayış, bu anlayışın şekillendirdiği bir kişilik, bu anlayışı kendisine esas alan bir militanlık başarıdan başarıya koşar. Eğer bu anlayış halka mal edilirse, halk da başarıdan başarıya koşar.”

Şanslıdır, çünkü geçmişte inkar edilen ve görülmeyen bir halktı; ama bugün bunu aşmıştır ve herkes kendisini dikkate almaktadır. Şanssızdır, çünkü yakaladığı düzeyle bölgedeki dengeleri ve düzeyi zorlamaktadır. Bu da bölgedeki birçok gücün çıkarına ters düşmekte, bunun için de bu halk hedef haline gelmektedir. Yine bu halkı bu düzeye getiren PKK hedef haline getirilmektedir.

Bu güçler geçmişte çözümsüzlüğü esas almışlardı. Buna karşı bir mücadele yürütüldü, bu halk bu mücadeleyle yaratıldı ve bu düzeye getirildi. Bu dünyada bu halka yer veriliyordu. PKK bu halka yaşam imkanları yaratmaya çalıştı. Onun etrafındaki tecrit çemberini kırdı. Dünyada bu halka bir yer bulmak istedi. Bu da varolan çözümsüzlüğün aşılması demekti. Bunun yaratacağı sonuç, dengelerin ve çıkarların alt üst olmasıydı. Bu durum bu örgütü ve halkı hedef haline getiriyor. Şimdi bu durum yaşanıyor. Eğer bu süreç aşılır ve bu halk çözümü aralarsa, şüphesiz bölgede önemli gelişmelere yol açacaktır. Bu durum demokratikleşmeye, özgürleşmeye ve kardeşleşmeye yol açacaktır. Aşılamazsa eskinin tekrarı gündeme gelecektir. Bu açıdan önemlidir.

Partimizin öncülük ettiği özgürlük mücadelesinin bugün geldiği düzey, kirlenen dünyada ve büyük çelişkilerin yaşandığı Ortadoğu'da, insanlığın en temiz duygu ve özlemlerinin büyük bir örgüt ve halk gerçekliğinde temsil edilmesi, dünya ve bölge halkları için en büyük kazanım ve moral değeridir.

PKK Kürt halkı ve Kürdistan somutunda Ortadoğu'yu kendi tarihine yarıştır bir gelişme düzeyine çıkarma sürecini başlatmış, Ortadoğu'yu dünyanın önemli bir bölgesi haline getirecek özgürlük ve demokrasi değerlerini yaratmıştır. Ortadoğu eski çatışmalı tarihini aşır, kardeşliğe dayalı bir yaşamı yaratarak gelişmenin önünü açmıştır. PKK yürüttüğü mücadele, ulaştığı düzey, yarattığı değerler ve sağladığı gelişmelerle tüm özgürlükçü güçlerin, baskıya, sömürüye, zulme ve egemenliğe karşı mücadele eden tüm ezilenlerin ve ezilen kadın cinsinin önemli bir mevzisi haline gelmiştir. PKK'nin ideolojik, politik ve örgütsel çözümleyici düzeyi dünyadaki birçok sorunu çözebilecek güçtedir. İleride bunun sonuçları ve etkileri daha fazla görülecektir. Bugünden bile birçok güç PKK'nin ideolojik, teorik, politik ve örgütsel çözümleyici gücünü araştırmaya ve bundan kendisi açısından sonuçlar çıkarmaya çalışmaktadır.

PKK ve önderlik ettiği halk, taklitçiliği, milliyetçiliği ve bağnazlığı aşarak Ortado-

nun biçimlendirilmesinden geçtiğini ve Ortadoğu'nun kördüğümünün de Kürdistan olduğunu bilmek zorundadır. Bu anlamda bu güçlerin Kürt sorunu çözümlemeyi, Ortadoğu'daki sorunların çözümlemeyeceğini, dolayısıyla bölgede çözümlenmeyen sorunlardan ötürü dünyaya biçim vermenin mümkün olmadığını bilmeleri gerekiyor.

Başta partimiz ve halkımız önemli bir düzey yakalamış bulunmaktadır. Bu düzey çözümü zorlayan ve dayatan bir düzeydir. Yakalanan bu düzeyden asla vazgeçilmemesi ve geriye adım atılmaması gerekir. Belki zorlukları olabilir; ama bu düzeyin korunmasında ısrar etmek ve bunu daha da ilerletmek insanlık açısından oldukça önemli sonuçlara yol açacaktır.

PKK ve Kürt halkı bugün sadece kendisi için mücadele etmemekte, en az kendisi kadar bölge halkları için de bu mücadeleyi yürütmektedir. PKK'nin önderlik ettiği özgürlük ve demokrasi mücadelesi bölgenin özgürleşmesini ve demokratikleşmesini getirecek ve bölünmüşlüğüne son verecek bir mücadeledir. Böylesi sonuçlara yol açabilecek bir örgüt ve halk gerçeği yaratıldığından, bugün bu gerçeklik çeşitli güçlerce hedef haline getirilmiştir. Tutturulan bu düzey bir uluslararası komployla bu düzeye ve halka tersinden yaşatılmak istenmektedir. Eğer bunda başarılı olur-

larsa, dünyaya ve bölgeye vermek istedikleri biçimi kendilerine göre verebileceklerdir. Bu da Kürtler ve bölge halkları için kapkaranlık zindanın yaşatılması demektir. Ama bu komplonun boşa çıkarılması, bu düzeyin daha da ilerletilmesi ve çözümün geliştirilmesi, aydınlık bir dünyaya ulaşmak anlamına gelecektir. Bu anlamda yaşanan günler ve tutturulan düzey oldukça önemlidir.

Her PKK militanının ve halkımızın her ferdinin bu gerçekliği iyi bilmesi, geline düzeyi koruyup daha da ilerletme görev ve sorumluluğunu asla ve asla unutmaması, bunun için ne kadar fedakarlık ve bedel ödenmesi gerekiyorsa ödemesi, ona tarihte öncü bir halk rolünü yükleyecektir. Tarih ve insanlık bugün Kürt halkına ve onun öncülerine çok onurlu bir görev yüklemiştir. Bu görev zordur, tehlikelerle doludur. Ama başarıldığında da insanlık açısından büyük kazanım ve gelişmelere yol açacaktır. Bu onurlu göreve sahip çıkmak, bunun gerektirdiği her türlü fedakarlığı göze almak durumundayız.

Bu temelde her militanın ve her insanımızın üstüne düşen görevi yerine getireceğine inanıyor, selam ve saygılarımı sunuyorum.

Yeni dünya düzeni ve ABD seçimleri

YDD'nin ekonomik temeli olarak gerçekleşen küreselleşme ve tekelleşmenin uluslararası alanda yeni boyut kazanması, ilişkilerin daha iç içe geçmesi ve yoğunlaşması, siyasal egemenlik alanında "yeni" politika ve tartışmaları gündemleştirirken, uluslararası siyasi ve ekonomik ilişkiler ile buna dayalı bölüşümü yeniden şekillendirdi.

Reel sosyalizmin yıkılışından önce başlayan bu süreç, yıkılıştan sonra 1990-2000 yılları arasında en hareketli "yükseliş" ve gelişme dönemini yaşadı.

AET, AB'ye doğru evriliyor. ABD, Japonya ve diğer önde gelen emperyalist devletler ve bunlarla ittifak halinde olanlar, ekonomik tekelleşme, rekabet ve bölüşümde dar ulusal çıkarlarını aşmaya çalışıyor. Öte yandan gelişen bilim-teknik'in ekonomi ve diğer ilişkilere yoğun yansımaları kendisini yenilemeyen,

sözümona özgürlükleri öne çıkarmayı hedefliyor. Demokratlar, Clinton'ın başkanlık yaptığı dönemin politikasını uluslararası alanda biraz daha sertleştirerek sürdürmek isterken; Bush, babası döneminde Ortadoğu ve Irak'a yapılan müdahaleleri hatırlatacak bir sertlik, dayatma ve dikiş tutmayan yönleri siyasi ve askeri tedbirlerle gidermeyi amaçlıyor.

Seçim yarışı, diğer şeyler yanında özünde tıkanan, durgunlaşan YDD'nin bu tıkanıklığı nasıl açacağı sorusuna kendi çıkarları doğrultusunda cevap bulma çabasına dayanıyor. YDD içinde uluslararası siyasi ve askeri egemenliği ve bunun eşliğinde ekonomik egemenliği güçlendirmeyi isteyen bu çaba, seçmen iradesinde bir sonuca götürmedi. Aksine ABD demokrasisi, seçim sisteminin adaletsizliği ve eşitsizliği tartışma gündemine oturdu. Halen 'Al Gore mu, Bush mu' sorusu askıda dururken, yarı yarıya paylaşılan

nusu oldu. Dolayısıyla halen sonuçları tartışmalı olan seçim yoluyla ABD, YDD'yi sürdürme politikasında sertleşmeyi artırmak istiyordu. Ama sonuç, adımların sertlikte hiç de hızlı atamaya çağrı veriyordu.

Merkezkaç güçlerin yaklaşımı da buna eklenince; durgunluğu, tıkanıklığı aşmada ABD'nin başarılı olamayacağı anlaşılıyor. Yavaşlama ve dikiş tutturamama, ister istemez bölgesel düzeydeki bazı sorunların yeniden kızışması, alevlenmesi, çözümsüzlük derinleştikten sonra müdahale ortamının yaratılması ve müdahale edilmesi anlamına geliyor.

Soğuk savaş sürecinde ABD'nin jandarmalığı belirleyiciydi

Küreselleşmenin ekonomik temeli olarak gelişen bilim ve teknolojinin ileri de-

uluslararası tekellerin birçok alana, salt yeni ilişkiler biçiminde taşınması belirleyici olamayacaktı.

Soğuk savaş sürecinde, kutuplaşmanın bir tarafını siyasi ve askeri üstünlükle tutan ABD tek kutuplu dünya yaratmak isteyip de başaramayınca; "yeni" egemenlik ve bölüşümde daha fazla çıkar elde etmek için, eski jandarmalık rolünü devam ettirmeye çalışıyor. Körfez Savaşı ve Irak'a askeri müdahaleyle, her yönüyle çözülmüş, hiçbir kesim tarafından kabul görmeyen Saddam rejiminin halen hedef tahtası yapılması; bölge politikasına biçim verme, YDD'yi Ortadoğu'ya oturtma çabasının bir parçası oluyor.

Yugoslavya ve Sırbistan'a müdahale, Kosova'ya giriş, Balkanlarda çatışmaları körüklemek, Kafkasya'nın aynı biçimde karıştırılması, PKK Önderliği'ne karşı gerçekleştirilen komplo vb. müdahale-

merkezkaç güçlerle ilişki arama çabası oluyor. YDD'den dışlanan Rusya yeniden devreye girerken, ekonomik düzeyini yükselten Çin ve bazı yönleriyle farklı politika izleyen Fransa da bu düzen içinde etkili bir yer edinmeye çalışıyor.

Avrupa Birliği (AB) ordu kurarak, müdahale gücü olacak bir oluşuma giderken, üçüncü dünya ülkeleri ve ulusal devletler son on yıl içinde yaşadıkları gerilemeyi atlatmanın yollarını aramaktadırlar. Avrupa ekonomik açıdan Doğu Avrupa'ya yöneliyor. Dolayısıyla Rusya ile bazı dirsek temasları içinde bulunuyor.

Küreselleşme, uluslararası sermaye ve tekellerin bu denli gelişimi nedeniyle, özellikle çapı büyük olan savaşlar; sadece savaşan güçlere değil, savaşın aktifleri ve belirleyicilerine de birçok açıdan zarar verdireceği ve böylesi bir savaşı deneyenler açısından da felaket olacağı için imkansızlaşmış bulunuyor.

1990'larda Sovyetlerin yıkılışı da fırsat bilinen geliştirilmeye çalışılan ve yeniden şekillenme olarak tanıtılan YDD'nin oturtulmadığı, birçok açmazla karşılaştığı, 2000'li yıllara girilirken durgunlaştığı, tıkanmış çok açık görülüyor. Sınırlı bir "başarı" kazandılar, atağa geçtiler, bu atak yavaşladı, şimdilerde ise durgunluğu yaşıyor.

ABD seçimleri yeni bir atağa kalkmanın ön işareti olarak gösterilse de; şimdiden birçok sorunla karşılaştığı, Irak'a müdahale gündeme getirilirken Irak'la ilişkilerin geliştirildiği görülüyor. Arap-İsrail barışının bozulması, Filistin halkına karşı İsrail politikasının sertleşmesi ve barışın rafa kaldırılarak şiddetin dayatılmasının, ABD'nin Ortadoğu politikasının aktifleştirilmesi ile doğrudan bağlantısı vardır. ABD seçimlerinden önce verilen işaretin sonucudur bu. Seçimlere gidilirken verilen çeşitli demeç ve açıklamalar da bunun göstergesidir.

ABD seçimleriyle bağlantı içinde uluslararası politikanın daha da sertleştirileceğinin bir yansıması olarak, Türkiye'deki oligarşik rejim de dönüşüme açık olmadığını, politikasını sertleştirdiğini çeşitli uygulama ve yaklaşımlarıyla açıkça gösteriyor. Jeostratejik ve askeri konumunu pazarlamaya devam ediyor. Açıkça birçok somut veriyle ortaya çıkan yönün netleştiği göz önüne alınırsa, ABD seçimleri daha çok uluslararası politikasının uygulanması yönüyle YDD'nin kaderini ilgilendiriyor. Bunun daha şimdiden Ortadoğu, İsrail ve Türkiye'ye yansımalarının olumsuz olduğu, rantçı ve savaş yanlısı

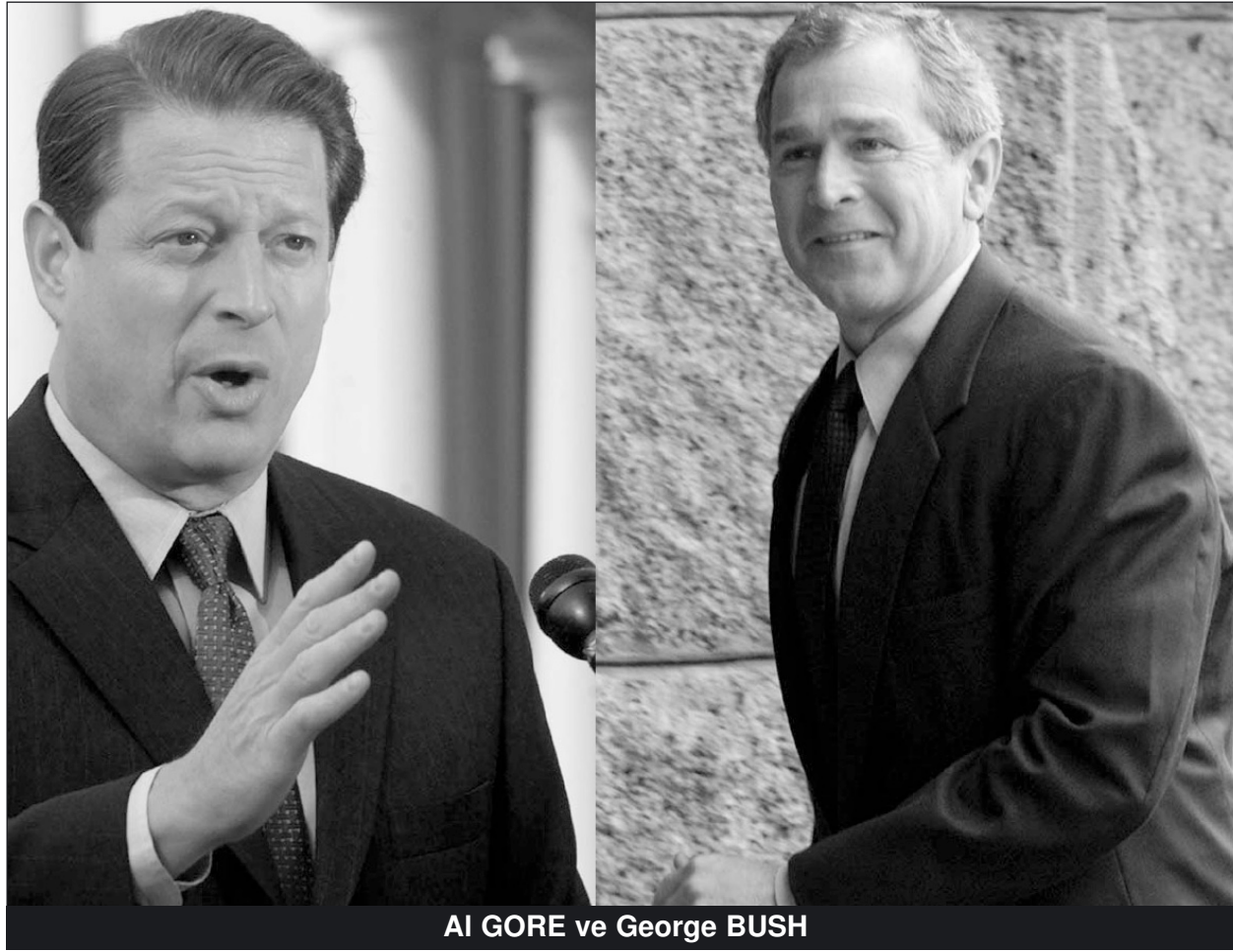
“Seçim yarışı, özünde tıkanan YDD’nin nasıl aşılabacağı sorusuna kendi çıkarları doğrultusunda cevap bulma çabasına dayanıyor. YDD içinde uluslararası siyasi ve askeri egemenliği ve bunun eşliğinde ekonomik egemenliği güçlendirmeyi isteyen bu çaba, seçmen iradesinde bir sonuca götürmedi. Aksine ABD demokrasisi, seçim sisteminin adaletsizliği ve eşitsizliği tartışma gündemine oturdu.”

eski tekniği aşamayan tekellere karşı, yeni tekniği kullanan, buna adapte olan tekeller uluslararası ekonomik ilişkilerde öne çıkıyor. Ekonomik alandaki bu gelişmelerin siyasal, askeri alana yansıması, egemenliğin bu yönleriyle yeniden biçimlendirilmesini kaçınılmaz kıldı.

Reel sosyalizmin çöküşü, iki kutuplu dünya ve soğuk savaşın sona ermesi biraz örtülü olarak süren bu süreci açığa çıkarıp hızlandırdı. Dolayısıyla '90'ların başında yeni dünya düzeni (YDD) olarak tanımlanan süreç, bunun çeşitli bölgelere yansıyan siyasi ve askeri çatışması boy verdi. ABD, Doğu Avrupa, Balkanlar, Ortadoğu, Latin Amerika vb. bölgelere doğrudan müdahale etme yoluyla, YDD'ye –diğerleriyle kısmen bölüşerek– kendi damgasını vurmaya çalıştı.

ABD başkanlık ve kongre seçimlerinin, cumhuriyetçilerle demokratların yarışının bununla doğrudan ve yakın bağlantısı vardır. Seçimler öncesinde asıl çekişme ve tartışma konusu; ABD'nin uluslararası alandaki çıkarlarının nasıl garantiye alınacağı, YDD'ye nasıl "yeni" bir biçim verileceği noktasında düğümleniyordu. Bundan hareketle Ortadoğu ve dış politikanın aktifleştirileceği belirtiliyordu. Denilebilir ki, ABD seçimleri asıl olarak iç politikadaki farklılıklar üzerinde değil, dış politikadaki farklılıklarda kimin galip geleceği noktasında kilitlenmişti. İç politik, ekonomik ve siyasal yaklaşımlar fazla öne çıkarılmadığı için, ABD'nin hayati önemde olan dış politikasının çökmesi, darbe yemesi durumunda iç sorunların da artacağı bilinciyle, YDD'de ABD egemenliğini geliştirmek ve tıkanıklığı aşmak öne çıkıyordu.

Seçimler böylesi bir tartışmaya ve rekabete dayanıyordu. Seçimlere gidilirken demokratların ve cumhuriyetçilerin özde bir olan, buna karşın belli farklılıklar taşıyan politikası yarışıyordu. Cumhuriyetçiler, George Bush'un oğlu olan G. W. Bush aracılığıyla uluslararası siyaseti aktifleştirmek, sertleştirmek, yeni bazı müdahalelerle YDD'de ABD'nin yürütmekte zorlanan egemenliğine yeni bir soluk aldırarak istiyor. Demokratlar ise Clinton'ın devamı olan Al Gore ile dışta aktifleşme politikasına katılırken, içte de

Al GORE ve George BUSH

“Cumhuriyetçiler, George Bush’un oğlu olan G. W. Bush aracılığıyla uluslararası siyaseti aktifleştirmek, sertleştirmek, yeni bazı müdahalelerle YDD’de ABD’nin yürütmekte zorlanan egemenliğine yeni bir soluk aldırarak istiyor. Demokratlar ise Clinton’ın devamı olan Al Gore ile dışta aktifleştirme politikasına katılırken, içte de sözümona özgürlükleri öne çıkarmayı hedefliyor.”

oylar arkasından gelen tartışmalar ABD seçimlerinin, sermayenin ve tekellerin belli bir mali destek ve yardımıyla nasıl yönlendirildiğini, hukuk ve eşitlik ilkelerinin nasıl çiğnendiğini gözler önüne serdi.

Aslında YDD'ni korumada ABD'nin yaşadığı çıkmaz, kendi seçim sistemine, oyların dağılımına ve arkasından geliştirilen tartışmalara yansımaktan geri durmuyordu. Dolayısıyla ABD'nin atak yapmak için halkın desteğini almayı hedeflediği seçim sonuçları aksi bir durum ortaya çıkardı. Seçmenin ancak yüzde ellisinin katılımının sağlandığı seçimle, ABD demokrasisi, hukuku ve politikaları tartışılır hale geldi. Birçok yerde alay ko-

recede gelişmesi, bunun bütün hizmetlere, ekonomik ve mali tekellere yansıtılması, ekonomide devletin payının küçülmesi, buna karşın teknik devrimin imkanlarının tekellere yansıtılması ve uluslararası şirketlerin daha fazla iç içe geçmesinin sağladığı avantajla karlarını giderek katlaması ve bunun Avrupa-ABD-Japonya dışına bölgesel düzeyde yansıtılması, ulusal devletlerin işlevlerinin azalması ve buna Sovyetlerin de yıkılışı eklenince, ekonomik bölüşüm yeni bir boyut kazanmaya başladı. ABD ekonomisi bunun içinde olmakla birlikte, salt ekonomik gelişme ve rekabete dayanma olursa, bundan istediğini alamayacak ve

ler; YDD'yi tüm yol ve yöntemlerle hayata geçirme çabası olmaktadır.

1990 ve 2000 yılları arasında siyasi ve askeri irade ABD'siz gerçekleştirilmiyor, Avrupa ve Japonya bunu tek başına yapamıyordu. İngiltere ABD'ye ortak olmak, izlemekle aynı işi yapıyordu. Çünkü ekonomik küreselleşmede İngiltere, diğer bazı devletlerin gerisindedir. Bunun için ABD'nin siyasi ve askeri politikalarıyla doğrudan çatışmayan bir yol takip ediyordu.

Rusya, Yeltsin döneminde sürekli güç kaybetti. Rekabet etmekten çok, şahsiyetsiz bir politika izliyordu. Putin'in gelişi Rusya'nın yeniden yarışa katılma,

çevreleri heveslendirdiği açıktır.

Globalleşme denilen olay; mali sermaye ve mali oligarşi için geniş olanak yaratmış, sömürü oranı daha fazla artmış, dengesizliği geliştirmiştir.

Ağızlarından düşürmedikleri "barış, insan hakları ve demokrasi" gemisi, medyanın yoğun propagandası ile yaratılan yanılsamaya rağmen karaya oturmuştur. Ortadoğu barışı yoğun açmazlarla karşı karşıyadır. ABD seçimlerinde ortaya çıkan politikasının sertleşeceği mesajları ile 'barış' neredeyse rafa kaldırılıyor.

Devamı 36'da

AİHM süreci Kürt halkının tarihle hesaplaşması ve 21. yüzyıla çözümle girme platformudur

AİHM'in Fransa'nın Strasbourg kentinde Başkan Apo şahsında başlattığı duruşma, önemli olduğu kadar çok yönlü sonuçlar yaratacak bir dava olma özelliğine sahiptir. Ona bu özelliği yükleyen temel neden, davanın Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı düzenlenen uluslararası komplo ortamında gerçekleşmiş olmasıdır.

Tarihsel ve siyasal nedenlere dayandırabileceğimiz uluslararası komployla yapılmak istenen; ulusal inkar ve imha politikasının yeni dönemde de başarıya götürülmek istenmesi, Kürt halkının 21. yüzyıla kimiksiz ve özgürlüklerinden yoksun olarak girmesidir. Uluslararası, bölgesel ve yerel güçler ittifak içerisinde halkımızın son özgürlük mücadelesini de bastırmak için her türlü yola başvurmuşlardır. Uluslararası komplo, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin tasfiyesini amaçlayan askeri, siyasi ve hukuki bir saldırdır. Aslında bu saldırı bile çok kısa sürede sonuca götürülmek istenmiştir. Eğer Başkanımız ve halkımız komploya karşı doğru bir çizgide mücadeleyi sürdürmeseydi, Kürt özgürlük hareketi de diğer isyanlar gibi ezilerek gündem dışı bırakılmış olurdu. Ancak Başkan Apo, O'nun partisi PKK ve Kürt halkı tehlikenin büyüklüğünü görmüş, komployu etkisizleştirebilecek bir mücadelenin içine girmişlerdir. Stratejik düzeyde gerçekleştirilen değişikliğe bağlı olarak belirtilen taktikler temelinde yürütülen mücadele, komplo'nun başarısına fırsat tanımamış, komplocu güçleri zorlayan bir süreci başlatmıştır. Halkımızın özgürlük mücadelesi, özellikle siyasal alanda gücünü koruyarak geliştirirken, komplo'nun da sonuç almasına olanak vermemiştir.

İşte bu nedenle Kürt sorunu AİHM gibi uluslararası bir platforma taşınmıştır. Komplo başarıya ulaşsaydı, Önderliğimiz, partimiz ve halkımız mücadelesinde etkisiz kılınsaydı, hiç kuşkusuz davamızın AİHM gibi bir platforma taşınması mümkün olmazdı. Buradan hareketle, komplocu güçlerle, buna karşı mücadelemizi yürüten halkımızın arasındaki mücadelenin ilginç olduğu kadar, yeni bir aşamaya girdiğini de söyleyebiliriz. AİHM'de görülen davanın Kürt halkı ile onun karşıtı olan güçler arasında süren mücadelenin davası olduğunu belirtmek, doğru bir belirleme olacaktır. Bir diğer ifadeyle; mücadele tüm taraflar açısından özgün özellikleri olan bir platforma taşınmıştır. Hukuki boyut önde görülse de, AİHM süreci; hukukla siyasetin iç içe geçtiği, tarafların sonuç almak için bütün güçlerini ortaya koyacakları mücadele sahasıdır. Davanın özünü siyasal yan oluşturduğu için, sonucunu da ilgili tarafların politik tutumlarının belirleme yanı daha ağırlıktadır.

21 Kasım'da AİHM'de başlatılan davanın iyi anlaşılabilmesi için, mesele'nin iki boyutunu görmek gerekiyor. Bunlardan birisi; bu davanın Önderliğimizin şahsında halkımızla, onu egemenlik altında bulunduran ülkeler arasındaki mücadelenin geldiği boyuttur. Diğer boyutu ise, davanın çok tarafıdır. Dava, partimizin önderliğindeki halkımız ile Türkiye Cumhuriyeti devleti arasındaki bir dava olmanın da ötesinde çok sayıda uluslararası ve bölgesel gücü içersine alan bir davadır. Bu davanın, çok yönlü ve çok taraflı bir dava olma özelliğini görmek durumundayız. İyi biliyoruz ki, bu konular herkesçe tartışılmaktadır. "Başkan Apo'nun şahsında Kürt halkının özgürlük

mücadelesi yargılanıyor" görüşü genel kabul görse de, mücadelemizi tasfiye etmek isteyen güçlerin ısrarı, davayı kişiselleştirmektedir. Ve bu yönlü ciddi çabalar da sarfediyorlar.

Başkan Apo'nun şahsına yönelik uluslararası komplo kadar, O'nunla ilgili tüm gelişmeleri doğru değerlendirmek için, en başta Kürt halkının özgürlük mücadelesinin gelişme özelliklerini doğru belirlemeliyiz:

20. yüzyılda olup bitenler göz önüne getirildiğinde, Kürt halkının ulusal ve uluslararası siyasetin dışına atıldığını görürüz. İster kapitalist sistem, isterse sosyalist sistem için düşünülün; 20. yüzyıl boyunca Kürtler siyasetin dışına atılmışlar ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından belirlenen ulusal inkar ve imha politikası herkes tarafından kabul görmüştür. Kapitalist sistem, Kürt halkının tarihten silinmesine, onu tarihten silecek inkar ve imha politikasına 1923'te Lozan Antlaşması'yla resmiyet kazandırmıştır. Yani sorunu görmezlikten gelmenin de ötesinde, Kürt halkı için hiçbir yaşam olanağı bırakılmamış, Lozan Antlaşması'nın kararlarına

bastırılmıştır. Aslında bu isyanları gerçek isyanlar olarak değerlendirmek doğru olmayacaktır. Çünkü bir taraf bütün silahlarından yoksun bırakılmış, alabildiğine zayıf bir konumu yaşarken; diğeri ise, uluslararası destekle her türlü uygulama gücüne sahip kılınmıştır. İsyandar sürecinde yaşanan savaş; egemen güçlerin, halkımızın özgürlük mücadelesini güç dengelerinin eşit olmadığı koşullarda bastırmasıdır.

Her isyan hareketinde ortaya çıkan sonuç, bir halkın katliamına tanıklık eder. İyi biliyoruz ki, isyanlar çok kısa bir sürede acımasızca bastırılmış, Kürt halkı on binlerce kayıp vermiş, ölçsüz maddi manevi zarara uğramıştır. Egemen güçler ise, her isyanı sınırlı kayıplarla atlattır. Bu nedenle isyanların klasik ölçüler içerisinde değerlendirilemeyeceğini, egemen güçlerin Kürt halkını katliamlara tabi tutarak imha etme niteliği taşıdığını belirtmeliyiz. İşte bastırılma hareketine uluslararası alanda böylesine bir onay vardı ve sosyalist sistem de bu onayın dışında değildir.

Kuzey Kürdistan'da olduğu gibi Kürdis-

tan'ın diğer parçalarında yürütülen inkar ve imha politikası tam bir uluslararası onaya sahiptir. Eğer "20. yüzyıl boyunca çatışan iki sistemin mutabık olduğu tek bir konu ve sorun hangisidir?" denilirse; kuşkusuz ki ilk olarak "Kürt halkının tarihten silinmesine onay verilmesidir" denilecektir. Hiç kimse bu konuda farklı bir tutum içersine girmemiştir. İyi biliyoruz ki, sosyalist sistem ile kapitalist sistem arasındaki çelişkiler, bundan kaynaklanan çatışmalar 20. yüzyıla damgasını vurmuştur. İki sistem her alanda çatışmış; neredeyse hiçbir konuda anlaşamamışlardır. Ama Kürt sorununa gelince, yetmiş-seksen yıllık bir mutabakat görüyoruz. Halkımızın aleyhine olan her şeye "evet" denilmiş, halkımızın lehine ise en küçük bir adım atılmamıştır.

Bütün bunlar şu gerçeği ortaya koyuyor: Kürt sorununun ağırlaşmasından sadece Kürdistan üzerindeki egemen güçler değil, onlardan daha fazla uluslararası güçler sorumludur. Bu gerçeklik görülmeden, bugün yaşanan sorunları doğru tespit etmek ve çözmek mümkün değildir. Bugüne taşınıp

sini başlattığında böylesi korkunç bir durumla karşı karşıya bulunuyordu. Ne Kürt egemen sınıfları, ne de emekçi sınıfları ulusal kimliği sahiplenme, ulusal özgürlüğü kazanmak için çaba gösterme konumunda idi. Toplum, hızlı bir inkar ve imha sürecini yaşıyordu. İşte bu nedenlerdir ki, herkes Kürt sorununun bittiği noktasında kendisini ikna etmişti. Başkan Apo buna itiraz edip özgürlük mücadelesini başlattığında ise; sorun, olanı kabul etmeyen, ona karşı çıkan bir kişinin sorunu olarak görüldü ya da böyle görülmek istendi.

İşin gerçeği odur ki, Kürt sorununun kendisini çözüm noktasında gündemleştirmesi ve ilgili tüm güçlere dayatması, Başkan Apo'nun çıkışı ve varlığı ile özdeşleşmiştir. Ulusal dinamiklerin köreltildiği, bütün sınıf ve tabakaların kendisini yitirdiği koşullarda, farklı bir değerlendirme beklenemezdi. Başkan Apo bu kördüğümü çözmek istemiş, Kürt halkının düşürüldüğü olumsuz konuma rağmen, imhanın kabul edilemeyeceğini ve ona karşı mücadelenin meşru olduğunu savunmuştur. Savunmakla da kalmamış, çok zor koşullarda sürece müdahale etmiştir. Müdahale bireyde başlamıştır. İtiraz, ulusun kendisi tarafından değil, ulusun bir bireyi tarafından yapılmıştır. Başkan Apo'nun başlattığı bu itiraz çok geçmeden düşünce düzeyinden eylem düzeyine çıkmıştır.

Kuşkusuz ki, düşüncenin silahlı eylemle kendisini pratikleştirmesi bizim çok istediğimiz bir durum değildir. Bazıları "Silahlı mücadeleye başvurmadan bu itiraz yapılmaz mıydı? Siyasal ve hukuki bir mücadele ile ulusal gelişme sağlanabilirdi" diyebilirler. Bu, gerçeği yadsımak olur. Çünkü siyasal alan, hem ulusal hem de uluslararası düzeyde Kürtlere kapalıydı. Ondandır kaynaklanan hukuk alanında da Kürtlerin yeri yoktu. Kürt halkı, ne siyasal ne de hukuki alanda kendi hakkını savunabilirdi. Egemen ülkelerdeki hukuk, siyaset Kürtler için herhangi bir gelişme olanağı tanııymıyordu. Aynı şey uluslararası alan için de geçerliydi; dolayısıyla hukuka ve siyasete dayalı bir mücadele düşünülemezdi. Hukukun ve siyasetin dışına itilmiş bir halkın bunu düşünmesi, sadece içinde bulunduğu durumun görülmemesidir. Silahlı şiddet kaçınılmazdı; tercih değil bir zorunluluktur. Eğer Başkan Apo, siyaset ve hukuk yoluyla itirazını gündemleştiremediyse, bunu istemediğinden değil, bunun koşullarının olmamasından dolayıdır. Bu nedenledir ki, mücadelenin başında şu gerçek dile getirilmiştir; Silahlı mücadele, bir tercihten çok bir zorunluluktur.

Bütün bu gerçekler dikkate alınıp değerlendirildiğinde şunu rahatlıkla görebiliriz; ulusal inkar ve imha politikasının reddi bireysel düzeyde gelişmiş, siyaset-hukuk alanı Kürtlere kapalı olduğundan dolayı silahlı mücadele bir zorunluluk olarak uygulanmıştır. Partimiz başından beri silahlı mücadelenin temel amacının, siyasal mücadelesinin önünün açılması, siyasal amaca ulaşmak için bir araç olarak kullanılması olduğunu ortaya koymuştur. Siyasal amaç ise, Kürt halkının kendi özgür iradesiyle kendisini ifadelendirmesi, dünyadaki birçok halk gibi siyaset sahnesinde söz sahibi olması ve özgür yaşama koşullarında kendi kimliği ile yaşamasıdır. Bu kadar doğal, insani bir hak için "olmazsa olmaz" kabilinden bir istemin mücadelesi verilmiştir. Başkan Apo'nun tüm çabası bu çerçevede olmuş-

dayalı olarak inkardan kaynaklanan imha politikasına dayalı uygulamalara da onay verilmiştir. O dönemde bir güç olarak doğan ve giderek kendisini uluslararası düzeyde örgütleyip sistemleştiren sosyalizm de, farklı bir politika geliştirememiştir. Kapitalist sistemin onay verdiği ulusal inkar ve imha, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, sosyalist sistem tarafından da itirazsız kabul görmüştür. Böylece "avukatsız halk Kürtler" belirlemesi acımasız bir gerçeklik olarak ortaya çıkarken, Kürt halkının başkaldırı çabaları da destek görmemiş, aksine bunların bastırılmasına katkı sunulmuştur. Hatta birçok güç kendi çıkarları doğrultusunda, Kürtlerin zamansız, uygun olmayan başkaldırılarını kışkırtmıştır. Bu da imha ya da siyaset dışı kalmayı doğurmuştur.

Dünya sisteminin dışına bu şekilde itilen Kürt halkı, elbette sessiz kalamazdı. İnkâr ve imhaya karşı, tepkilerini mutlaka ortaya koymalıydı. Nitekim 20. yüzyıl boyunca Kürt halkı, sonuç vermeyen isyanlara girişmiş ve her isyanı da acımasızca

"Kürt sorununun ağırlaşmasında sadece Kürdistan üzerindeki egemen güçler değil, onlardan daha fazla uluslararası güçler sorumludur. Bu gerçeklik görülmeden, bugün yaşanan sorunları doğru tespit etmek ve çözmek mümkün değildir. Bugüne taşınıp gelen ve açığa çıkan Kürt sorunuyla birlikte Kürt halkı, uluslararası siyasetten yüzyıl boyunca dışlanmış ve Kürt varlığı görmezlikten gelinmiştir."

gelen ve açığa çıkan Kürt sorunuyla birlikte Kürt halkı, uluslararası siyasetten yüzyıl boyunca dışlanmış ve Kürt varlığı görmezlikten gelinmiştir. Bu dışlanmışlığın yarattığı sonuçlar, halkımızı tarih sahnesinden silinme ve bir ulus olma gerçeğinden uzaklaşma noktasına getirmiştir. Çünkü uluslararası güçlerin onayı dahilinde egemen ülkelerin uyguladığı imha politikası, olduğu gibi toplumsal gerçeğimize yansıtılmıştır. Kürt egemen sınıfları bütünyle söz konusu imha uygulamalarının bir parçası haline getirildiği gibi, emekçi sınıflar da kendi halk gerçekliğinden uzaklaşma ve inkar konumuna sürüklendi. Öyle bir noktaya gelindi ki; bir halk, kendi kendisiyle savaşır konuma düşürüldü. İmha, halkımızın kendisi tarafından da kaçınılmaz bir kader olarak görülmüş ve o sürece katkı sunan, sürecin tamamlanması için çaba sarfeden bir halk gerçekliği ortaya çıkmış ve ulusal gerçekliğini yaşatma, o temel gelişimini sürdürme yeteneği yitirilmiştir.

Başkan Apo ulusal özgürlük mücade-

tur. Yani dünyada hemen hemen her halk için doğal olan hakların, Kürt halkı için de varolmasını isteme ve bu uğurda mücadele geliştirmedir.

Bu nedenle halkımızın ulusal özgürlük mücadelesinin her aşamasına Başkan Apo'nun kişiliği damgasını vurmuştur. Devrimimizin *"Diriliş Devrimi"* niteliği taşıması da buradan kaynaklanıyor. İmha sürecini yaşayan bir halk, diğer ezilen ulusların mücadelesinde görüldüğü gibi, diriliş değil, kurtuluş devrimine daha çok ihtiyaç duyar. Kürt halkı ise, kendi gerçekliğinden uzaklaştırıldığı ve mücadele gücünü yitirdiği için dünyadaki diğer halkların örneklerinde görüldüğü gibi kurtuluş değil, diriliş devrimine yönelmek zorunda kalmıştır. Başkan Apo'nun bireysel çabalarıyla başlayan *Diriliş Devrimi* sürecinde; kendisini yitiren, düşürülmüşlüğü girdabında bitirilmek istenen Kürt halkı, diriltilmiş ve ulusal kimliğine sahip çıkan bir konuma getirilmiştir. Çıkarlarını savunup geliştirebileceği düşünce, örgüt ve eylem gücü kazandırılmıştır. Böylece Başkan Apo'nun kişisel çabası tüm ulusun çabasına dönüşmüş; birey, ulusu yaratarak onunla bütünleşmiştir. Ulusal diriliş mücadelemizde yaşanan Önderlik gerçeği, böyle ortaya konulduğunda anlaşılabilir.

Buradan hareketle şu sonuca varıyoruz: Kürt halkı Başkan Apo'nun müdahalesiyle dirilişini gerçekleştirmiş, kendi özgürlük mücadelesini geliştirebilecek düzeye ulaşmıştır. Başkan Apo ile Kürt halkı öyle bir bütünlük oluşturmuş ki, birini kabul etmeden diğerini kabul etmek mümkün değildir. *"Kürtlere evet, Başkan Apo'ya hayır"* demek, özünde *"Kürde hayır"* demektir. Kürt ve Başkan Apo birbirinden ayrı ele alınamaz; bunu ayrı ele alan, hiçbir zaman Kürdün dostu olmaz.

İşte bireysel denilen davanın tüm Kürt halkının davası olduğunu bu gerçeklerden hareketle tespit edebiliriz. O zaman şunu netçe söyleyebiliriz: Başkan Apo'ya yönelik her davranış olumlu ya da olumsuz Kürt halkına yönelik bir davranıştır. Bu anlamda uluslararası komplo nasıl ki Kürt halkına karşı yapılan en büyük haksızlık ve bir halkın imhasına onay vermek anlamını taşıdıysa; AİHM'de başlatılan dava da tümünden bir halkın kaderiyle direkt bağlantılıdır. Bu davada AİHM ve ilgili politik güçler ya haksızlığı düzeltceklerdir, ya da eski imha politikasına onay vereceklerdir. Başkan Apo'nun kişiliğini, çabasını tarih ve halk gerçekliğimizle doğru bir bağ içinde ele alıp adil bir karara ulaşmak; yapılan tarihi, siyasal ve güncel haksızlığı, hatayı düzeltmek olacaktır. Bunun tersi bir duruma onay vermek ise, haksızlık ve hataları derinleştirmekten öte bir anlam ifade etmez. Bu anlamda AİHM'de başlatılan dava, Kürt halkının davasıdır; yani AİHM'de çıkan karar, bir halkın ölümüne ya da dirilişine ilişkin verilen karardır. Durum bu kadar açık ve nettir. Başkan Apo'nun şahsında çıkan gerçekliği başka bir biçimde değerlendirmek, gerçeğin reddi olacaktır.

Belirttiğimiz gerçeklerin ortaya çıkardığı diğer bir sonuç da, AİHM'de görülen davanın ulusal boyutu olduğu kadar, uluslararası boyutunun da olduğudur ve çok taraflı bir dava niteliğine sahip olma gerçeğidir. Uluslararası komplo da netçe ortaya çıktığı gibi, tarihsel süreç içerisinde halkımızın aleyhine seyreden gelişmelerde dünyanın tüm güçleri pay sahibidir. Lozan Konferansı'na katılan güçler ortadadır. Avrupa'nın en etkili güçleri bu konferansta yer almış, Kürt halkını inkar eden, inkarın da ötesinde imhasını öngören kararlara "evet" denilmiştir.

Yenilen güç olarak Almanya'nın da bu politikanın dışında olduğunu söyleyemeyiz. Çünkü savaşta Osmanlı İmparatorluğu ile hareket etmiş, Pantürkizm'e güç vermiştir. Eğer Almanya dünya savaşını kazansaydı, daha farklı bir gelişme yaşanmayacaktı. Belki daha kötüsü de olacaktı. 2. Paylaşım Savaşı sonunda emperyalist sistemin liderliğini devralan ABD ile bir önceki sürecin liderliğini yapan İngiltere'nin ortak politikalar izleyip uluslararası komplo da oynadığı rol dikkate alındığında, Almanya'nın da farklı

bir yaklaşım içerisine girmedeği ve girmeyeceği daha iyi anlaşılacaktır. Kaldı ki, ulusal özgürlük mücadelemiz süresince bu yönlü tutumunu netçe ortaya koymuştur. Yani Kürt halkına karşı Türkiye'ye ve diğer egemen güçlere destek sunmuştur. Uluslararası komplo da rolü belirleyicidir.

Bunlar da gösteriyor ki; halkımızın özgürlük mücadelesinin ötesinde ulusal gerçekliği de, 20. yüzyıl boyunca uluslararası güçler tarafından reddedilmiştir. Bu güçler, yaşanan bütün olumsuzluklarda pay sahibidir. Birisinin bir dönemde daha aktif olması ya da diğerinin sıradanlığı bu gerçeği değiştirmez. Bu nedendir ki, Kürt sorununun yaratılmasında ve uluslararası kompunun gerçekleştirilmesinde birçok güç yer almak durumundadır. Bu anlamda sorun, çok taraflı bir sorundur.

AİHM'de görülen davanın, Kürt tarafı ile Türk tarafı arasında bir dava olduğunu ileri sürmek, ancak gerçeğin bir yönünü ifade etmektedir. Dava, sadece iki taraflı değil, çok taraflı bir davadır. Tarihte ve günümüzde

AİHM sürecinde mücadelenin hukuki boyutuna takılıp kalmak, en az Lozan sürecinde Kürtlerin kendisini temsil edememesi kadar olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Hukuki mücadele yürütülürken, en az onun kadar siyasal mücadele de yürütülmelidir. Siyaset hukukun, hukuk ise siyasetin hizmetine sokulduğunda ciddi sonuçlara ulaşılabilir.

Kürt halkı bu davada yargılanan konuma düşmemelidir. 20. yüzyıl boyunca en son uluslararası komplo da ortaya çıktığı gibi, yapılan haksızlıkların hesabını sormalı, her güçten Kürt sorununun çözümüne katkı sunma temelinde hesap istemelidir. Dolayısıyla hesap vermektan çok, hesap sorma gereği ile karşı karşıya bulunuyoruz.

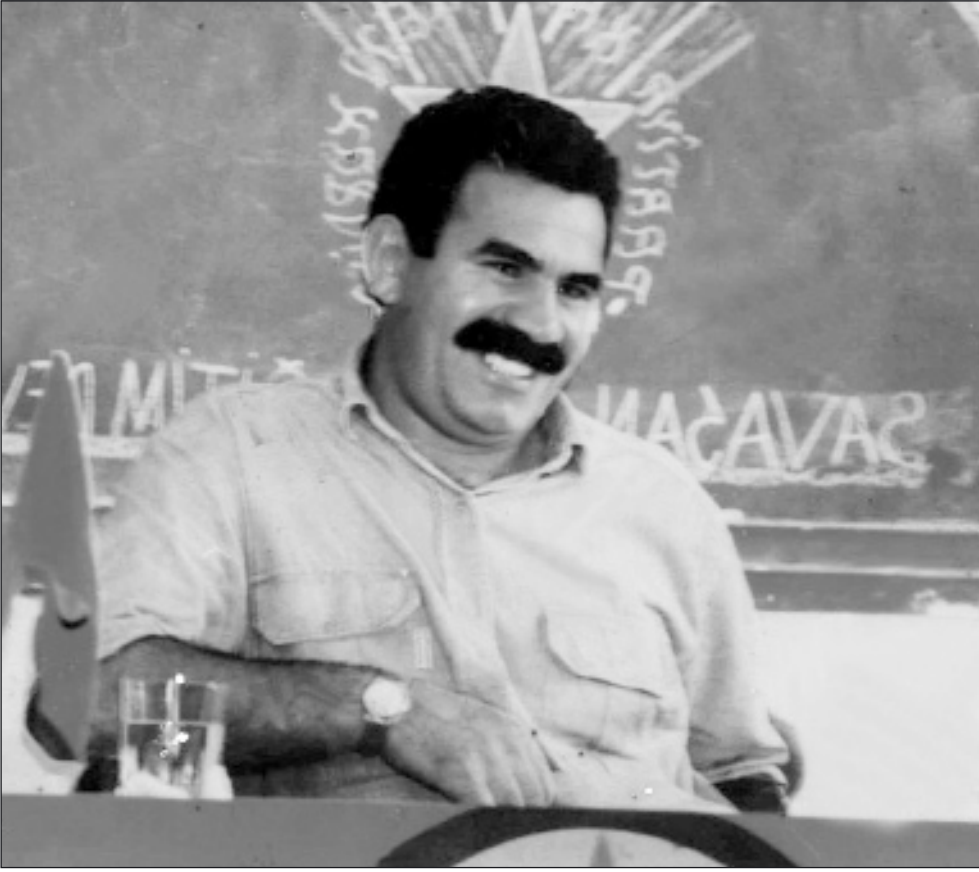
AİHM sürecinin en önemli özelliği, Kürtlerin ilk kez bir taraf olarak kaderlerinin tartışıldığı bir platformda yer almalarıdır. Lozan'da Kürtlerin kaderi tartışıldı, ama halkımızın temsilcileri kaderlerinin tartışıldığı yerde bulunamadı. Halkımız temsilcilerini yaratabilecek gücü ortaya koyamadı. Kaderimiz; halkımızın temsilci-

AİHM davasını her bakımdan Kürdün özgürlük davası, yapılan haksızlıkların hesabını sorma ve özgür bir yaşamın çözümünü gerçekleştirecek bir platformu olarak değerlendirmek zorundayız.

Bütün bunlardan varacağımız sonuç şu oluyor: Dava boyunca davayı lehimize sonuçlandıracak bir mücadelenin içinde olmayız. Diyebiliriz ki; Kürt halkı sonuç alıcı sürece girerken, mücadelesini ileri boyutlara taşımayla karşı karşıyadır. Siyasal etkinliğini alabildiğine artırdığında dava üzerinde etkide bulunur. Ancak bu şekilde yapılan tüm haksızlıkların hesabı sorulduğu gibi, çözüm yolu da açılabilir.

Dava, hem siyasi hem de hukuki bakımdan mahkeme salonunda görülürken, belki daha da önem kazanacak olan, davanın halka taşınması ve siyasal mücadele ile her zeminde sahiplenip yürütülmesidir. Eğer bu dava süresince Kürt halkı her alanda bir siyasal serhildan gerçekleştirse, o zaman sonuç alabilir. Yani davayı AİHM mahkeme salonu içerisine hapsedmek, yaklaşım olarak doğru bir tutum olmayacaktır.

"Başkan Apo'nun davası kendi bağrında Kürt halkının kendisini barındırmaktadır. Yani Başkan Apo sadece halkımızın Önderliği değil, onun da ötesinde halkımızın kendisidir. Önderler halkını temsil eder, Başkan Apo da bu anlamda her platformda halkımızın temsilcisidir. Ancak işin daha da ötesinde O'nun diriliş devrimiyle halkı yaratması, halkla aynı gerçeklik haline gelmesi dikkate alındığında, Başkan Apo demek Kürt halkı demektir."

yaşanan gerçekler bunu ifade eder. Lozan Konferansı, Kürt halkına karşı düzenlenen komplo dur. Komplonun temellerini orada görmek gerekiyor. Günümüzde sürdürülen komplo, tarihsel dayanaklarını Lozan Konferansı'ndan alır. Bu nedenle AİHM sürecini iki tarafın kendi arasındaki bir mücadele olarak görmek yerinde olmayacaktır. Çok taraflı olma gerçeğini tarihsel gerçeklerden hareketle görmek durumundayız.

Mahkeme heyeti; Avrupa'yı bir taraf, sonunda önemli payı olan Amerika'yı bir taraf, Türkiye'yi Kürdistan üzerindeki egemen güçlerin temsilcisi olarak bir taraf, PKK'yi ve Başkan Apo'yu ise Kürt tarafının temsilcisi taraf olarak görmek durumundadır. Sorun üç grup biçiminde ele alınmakla birlikte, ilk iki grup içerisinde birçok güç bulunmaktadır. Dolayısıyla çok taraflı dava gerçekliğiyle karşı karşıyayız.

Davanın niteliğini böyle belirlerken, şu şekilde bir yanılgıya düşülmemelidir: "Eğer biz davayı sadece Kürt ve Türk tarafı arasında görürsek, işler kolaylaşır, böylelikle bir çözüm yolu açılır." Bu, dar bir bakış açısidir ve gerçeğin üstünü örtmek olur. Tam tersine Kürt tarafı herkesin bu davadaki sorumluluğunu açığa çıkartmada diretmelidir. Kürtler, hem tarihsel gerçekleri, hem de uluslararası komplo da yaşananları ortaya koymakla yükümlüdür. Eğer sorunun bütün taraflarının ortaya konulması ve onların hesap vermesi istenirse, o zaman çözüm yolu açılabilir. Lozan'dan günümüze kadar en son uluslararası komplo da yer alıp da halkımıza yapılanlardan sorumlu tüm güçler, AİHM platformunda hesap vermek zorunluluğu ile karşı karşıya gelmelidir. Unutmayalım ki; AİHM, dar bir hukuk platformuna dönüştürülmemeli, davanın kendisi hem siyasal hem de hukuki açıdan ele alınmalıdır. Çünkü hukuk ve siyaset iç içe geçmiştir.

lerinin bulunmadığı, çıkarlarını savunmadığı bir platformda belirlendi. Belirlenen inkardı, imhaydı. Eğer ondan sonra gerçekleşen isyanların bastırılmasında yüz binler yaşamını yitirip büyük maddi ve manevi kayıplar ortaya çıktıysa, işte böylesi kader belirleyici bir platformda halkımızın kendisini temsil ettirememesinde görmek gerekir. İyi biliyoruz ki, daha Lozan sonrası süreçte de kader belirleyici platformlarda halkımız kendi temsilcisini bulmamış, hep dışlanmış, ona rağmen hakkında kararlar alınmıştır. Alınan kararların hiç birisinde halkımızın çıkarları gözletilmemiş, tam tersine onun zararına kararlar alınmıştır. AİHM ise, Kürtlerin kendisini temsil ettiği bir platformdur; ilk ve tek. Dolayısıyla 20. yüzyıla hesaplaşma, 21. yüzyıla ise söz konusu hesaplaşma temelinde çözümle girmenin gereği vardır.

Kürdün kendisi için karar almasının yanında, partimizin yeni stratejisinde ortaya konan çözümün herkese kabul ettirilmesi de önemlidir. Böylesine değeri olan sürece sıradan yaklaşılmaz. Gereken mutlaka yerine getirilmelidir. Bunun için de sorun hem hukuki, hem de siyasal boyutuyla görülme- li, onun çabası içerisinde olunmalıdır. Hukuk siyasetin, siyaset hukukun hizmetine sokulmalıdır. Başkan Apo'nun davası kendi bağrında Kürt halkının kendisini barındırmaktadır. Olumluluk kadar, olumsuzluklar da halkımızın kaderini etkileyecektir. Yani Başkan Apo sadece halkımızın Önderliği değil, onun da ötesinde halkımızın kendisidir. Önderler halkını temsil eder, Başkan Apo da bu anlamda her platformda halkımızın temsilcisidir. Ancak işin daha da ötesinde O'nun diriliş devrimiyle halkı yaratması, halkla aynı gerçeklik haline gelmesi dikkate alındığında, *"Başkan Apo demek, Kürt halkı demektir"* belirlemesinden hareketle,

Salonda yürütülecek davanın hukuki ve siyasi boyutları dikkate alınarak bir mücadele yürütülürken, daha da önemlisi halkımızın Kürdistan'ın bütününde, Kürt halkının yaşadığı her alanda siyasal etkinliğini geliştirmesinin gereği vardır. Biz buna *"Kürdün 21. yüzyılı karşılayacak siyasal hamlesi"* diyebiliriz.

Tabii ki, siyasal mücadelenin kendisi yıkıcı özellikler taşımaz, yapıcıdır; ama bu yapıcılığı, zorlama temelinde yerine getirir. Yani milyonların eylemi ile hem egemen devletler, hem de uluslararası güçler bir gerçeği, yani Kürt sorununu her boyutuyla görmek ve çözümü zorlamak durumundadırlar. Siyasal eylemliliğin tüm biçimleri bu dönemde uygulanmalıdır. Eğer yasalar buna olanak tanımyorsa, yasalara rağmen siyasal mücadele geliştirilmelidir. Kaldı ki, mevcut yasalar Kürdün serbest siyaset yapmasına, mücadelesini yürütmesine olanak tanıdığı zaman sorun da çözümlenmiş olur.

Bu gerçeklik ele alındığında, siyasal mücadele, ağırlıklı olarak yasalara rağmen yürütülecektir. Çünkü mücadelenin kendisi mevcut yasaları reddeden, demokratik yönetim tarzını olanaklı kılacak yeni yasaların yaratılmasına döndüktür. İşte burada siyasal mücadele ile yasal mücadele- yi özdeşleştirmek büyük bir yanılgı olur. Yasal olanaklar, halkımızın demokratik tepkisini ortaya koyması için değerlendirilir, ama yasaların siyasal mücadeleyi sınırlandırdığı alanlarda ve durumlarda yasalara rağmen siyasal mücadeleyi yürütmek gereklidir. Bu, Türkiye zemini için geçerlidir. Yine Kürdistan'ın çeşitli alanlarında aynı espri ile hareket edilmelidir. Önemli olan yasalara uymak değil, siyasal mücadeleyi geliştirirken şiddet unsuru katmamaktır. Esas olan, bunu barışçıl çerçeveye içine almak, demokratik ölçüleri uygulaya-

bilmehtir. Yani ne silahlı şiddet, ne de diğer biçimlerde yıkıcı bir mücadele olmalıdır. Ancak en geniş kesimleri içine katabilen siyasal mücadele, yasalara rağmen geliştirilmelidir. Korsan gösteriler, büyük kitle eylemleri, boykot, grev, kepenk kapatma vb. hem aktif hem de pasif eylem biçimleri, dönemin eylem biçimleri olarak görülmeli, siyasal mücadele bu eylemlere dayalı olarak en geniş kesimleri kucaklayacak bir boyuta çıkarılmalıdır. Siyasal mücadelenin barışçıl karakteri önemli olduğu gibi, en geniş kitleleri içerisine alması da bir o kadar önemlidir. Diğer yönü ise, mücadelenin süreklileşmesidir. Zaman zaman etkinlik ortaya koymak değil, irili ufaklı siyasal eylemliliklerle sürekli tepkilerin ortaya konulması büyük değer taşır.

İşte böylesine kapsamlı bir siyasal eylemlilik, AİHM sürecini bir çözüm süreci haline getirebilir. Siyasal eylemliliğin zayıf olduğu durumda, AİHM sürecinden çok sonuç beklemek gerçekçi değildir. Mevcut siyasal eylemlilik düzeyimiz süreci etkilese de halen yetersizdir. Bu düzeyi aşmak durumunda- yız; barışçıl, en geniş kesimleri içine alan ve süreklileşen siyasal kitle eylemliliği çözümün bir anlamda kendisidir. Mahkemenin sonucu, onun bir çözüm üretmesi, daha çok siyasal mücadelenin yükselişine bağlıdır.

Bu nedenle diyoruz ki; 2001 yılı, Kürt halkının serhildanı geliştirdiği yıl olmalıdır. Halkımızın, bunun için bilinci, deneyimi ve yeteneği yeterlidir. Eğer sorumluluk duygusuyla hareket edilirse, 2001 yılı *"siyasal serhildan yılı"*, ona bağlı olarak da bir çözüm yılı olacaktır. Bundan başka bir seçeneği kabul etmemeliyiz. Tabii ki bu siyasal serhildanı gerçekleştiren, şu veya bu nedenden dolayı mücadelenin dışında kalmış olan kesimleri mücadeleye kazanmak esastır. Karşı konumdaki her gücü olumlu biçimde etkileyebilmeli, mücadeleye katılım sağlama- yan en az zararsız konuma getirmeliyiz. Görülen odur ki; AİHM süreci sıradan bir süreç

değil, Kürt halkının tarihle hesaplaşması, ona yapılan haksızlıkların hesabını sorması ve uluslararası platformu da değerlendirek 21. yüzyıla çözümle girmesi özelliğini taşımaktadır.

Sonuç olarak şunu belirtmekte fayda vardır: Mücadelemizin geldiği düzey bir yol ayrımını ifade etmektedir. Bu yol ayrımında kuşkusuz ki, Kürt halkı ve cephesinin karar düzeyi, bilinci ve inancı, sorunun çözümünü gerçekleştirmektedir.

Düşman cephesinin ise, bu yol ayrımında hangi yolu tercih edeceği tümünden netleşmemiş, yani gelişmenin bu aşamasında halen inkar ve imha siyasetinde mi ısrar edecek, yoksa dostane bir çözüm için kapıyı mı arayalayacak; bu konuda bir netleşme ortaya çıkmamıştır.

Tam da bu noktada her şeyi ile Kürt cephesinin siyasal ağırlığını ortaya koyması gerekiyor. Ulaşılan karar ve inanç düzeyini siyasal demokratik mücadelenin gereklerine uygun olarak eyleme dönüştürmesi tarihi bir zorunluluktur. Bunun yaratacağı siyasal etki, düşman cephesinde yaşanan muğlaklığı netleştirecek ve aynı zamanda onu çözüme zorunlu kılacaktır. Burada ortaya çıkan sonuç; bu işin çözümleyici gücü, yine onun öncüsü, kadrosu, sempatizanı, halkımız ve tüm dost cephesinde yer alanların gösterecekleri çabaya, ortaya koyacakları eylem düzeyine bağlı olacaktır. Öyle ise, Kürt halkı şunu beynine ve yüreğine kazımalıdır; *"Tarih bugüne kadar bizler için tersyüz edilerek yazıldı, şimdi ise kendi tarihimizi kendi ellerimizle doğru ve gerçekçi yazacağız!"* Bunu başarmanın gücü ve imkanları da vardır. Bu aynı zamanda AİHM'in de doğru bir karar vermesini sağlayacaktır, ya da doğrusunu vermezse, onun vereceği karar hükümsüz olur. Tarih doğru olandan yana tavır koyacaktır.

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın 5. Kongre’ye sunduğu Politik Rapor’dan bir bölümü yayınlıyoruz:

PKK ideolojik siyasa örgütsel ve ruhsal birliğin adıdır

Politikleşmek, ideolojik doğrularda güçlenmektir

Sosyalist ideoloji ve onun iktidarlaşmasını, politikleşmesini ana hatlarıyla ele alırken, diğer yandan kendi gerçeğimize dönmeliyiz.

İlk olarak politika kavramına açıklık getirelim. Siz politikayı kavram olarak tanımlamadığınız gibi, politik gelişme diye bir durumu da fazla tanıımıyorsunuz. Aslında ideoloji için de durum böyledir. İdeolojik gelişmeyi sağlamadıkça geriliktan kurtulamazsınız. Ayrıca bu toplum da kendini ideolojikleştirmezse dağılmaktan kurtulamaz. İdeolojisiz bir toplum, ilkel, hastalıklı ve çözülen bir toplum olmaktan kesinlikle kurtulamaz.

İşte burada politika tanımlanacak olursa, ideolojiden toplumsallığa bir geçiş aşamasıdır. Politikleşme ise düşüncenin güç haline gelmesi, örgütlenmesi, propaganda haline gelmesi ve topluma mal edilmesidir. İdeolojik önderlik toplum için gerekli olan düşüncüyü ortaya çıkarır ve onu doğru esaslarda tanımlar. Bundan sonra onun yayılma sorunu örgütlenmekle giderilir. Örgütsel merkezler, örgütsel işleyişler sonuçta kitleyi kendine kattığı oranda bir güce dönüşür ve bu da politikleşmedir. Eğer kitleselleşirse, ki bu da örgütlenir ve örgüt bunu yaparken de eylemliğe baş vurur. Eylemler hem askeri, hem de siyasi nitelikte olabilir.

Hemen şunu da belirtelim ki, askerlik de politika dır. Hatta askerlik politikanın yoğunlaşmış ifadesidir. Hiç kimse askerliği politikadan ayrı bir kurum olarak görmemlidir. Politikanın daha da yoğun düzeyi, silahlı, askerlikle yapılan biçimdir. Askerlik gelişmiş politika dır. Politikadan farklı ve onun yerini tutan bir özelliği yoktur. Aslında politika da gelişmiş, yoğunlaşmış düşüncedir, ideolojidir. Daha doğrusu topluma mal edilmiş düşünce durumudur. Mesela Kürt gerçekliğine uyarladığımızda, Kürtlerin ulus olmaya, ulusal kurtuluşu ihtiyaçları olduğu ortaya çıkar. Ulusal kurtuluş için bir örgütlenmeye, örgüt için sömürgeci örgütlenmeyi ve devleti reddetmeye, bunun için de eyleme ihtiyaç vardır. Yani eylemli bir örgüt olmak kaçınılmazdır.

Şimdi bunlar ideolojik beliremelerdir ve bu beliremeler uygulamalı. Önce partisini kuralım, onu örgütlenmesini ve eylemleni geliştirilim. Sonuçta ortaya çıkan bir politika dır ve bir politik güçtür. Temel çıkarlar, temel öngörüler maddi güç olur. Yani ‘ne kadar halka verdim, ne kadar örgüt kurdum, ne kadar eyleme geçirdim’ diye sorup gereğini yerine getirersen, bu anlamda da politik oluyorsun, politikleşiyorsun demektir.

Demek ki, politikleşmek, çoğunuzun sandığı gibi lafazanlık değildir. Ne kadar kitle örgütlediysen, ne kadar insanı eğittiyisen, ne kadar yönetebildiyisen, o kadar politiksın. Temel ulusal çıkar, ulusal örgüt, ulusal devlet, ulusal devrim gibi kavramlar ideolojik olarak ifade edilir ve programlara da bağlanır. Gerisi pratikler ve buna da taktik denilir. Propaganda yapın, örgütleyin, bir iki gösteri düzenleyin, birkaç büyük eylem gerçekleştirin. İşte bu da pratik politik çalışmadır, politikleşmedir. Bunu yaparsanız politikleşirsiniz. Bu anlamda politikleşmek, ideolojiden, onun doğrularından güçlenmeye doğru dönüşümdür.

Burada kendimi örnek verebilirim. Önce doğruları belirledim. İlk ulusal sorun; ulusal durumda parti, ulusal durumda parti programı ve ulusal sonunda buna benzer diğer bazı temel beliremeler yapınca hemen propagandaya geçtim. Kürt toplumunun hayatı doğruları vardır. Bunlar için bağdirdim çağırdım. İşte bu propagandadır, aşıtıyordur. Ardından bu yetmediği için örgütlenmeye yöneldim ve birilerine temsilci, birilerine komiteler oluşturma, birilerine gösteri düzenleme görevi, birilerine silah vererek ilkeleri konuşturma görevi veriyorum. Bu da politik, giderek askeri hareket oldu ve ben bir ideologdan bir propagandacı, bir ajitatör, bir eylemci oldum.

Genellikle ideolog masa başında bir şey bulup ortaya çıkarır ve militanlar da bunu yayar. Ama görüyorsunuz ki, bizde militanlar fazla olmadığı için, ideolojiyi ortaya çıkarandı, onu yayan da neredeyse biridir. Bizde uzun süre böyle oldu. Tabii onların tam kavranma-

maması, sınırlı yapılması, ideolojik-politik sorunlar veya politikanın örgütsel sorunları olarak ayrı sorunlardır. Ama dikkat edilirse bizdeki gelişme şahane bir biçimde bireyin kendini toplumuna göre, halkına göre önce ideolojikleştirilmesi, daha sonra onu bir parti ilanına kadar götürmesi ve onun da gereklerini yerine getirmek için son derece uygun taktiklerle hareket etmesi, tehlikeden uzak alanları bulması tarzındadır.

Tabii bu müthiş bir eğitim almadan gerçekleşmez, çünkü sen ideolojiyi insana ancak eğitimle verebilirsin. Eğitim olmadan, insan bizde dağılmış bir hayvanlığın sınırında seyreden bir zavallıdır. Bu nedenle eğitime yüklenip, onunla güçleneceksin. Eğer insanı veya kendini hayvanlaştırmaktan kurtarmak istiyorsan; ilkel, baskı gören, sömürülen birisi olmaktan çıkarmak istiyorsan eğiteceksin. Eğitim, senin propaganda gücü olman, senin örgüt gücü olman ve bazı insanı düşünce ve ruh yeteneklerinin açılması içindir. Bu da kendini, etrafını aydınlatma, örgütleme ve eyleme geçirme biçiminde gösterir. Gerçekte o zaman eğitilmiş, örgütlenmiş birisi oldun demektir. Tabii ki böyle birisi de politiktir, gerekirse askerdir.

İdeoloji söyler, politika yapar

Politikanın, askerliğin ideolojiyle bağlantısı ve ideolojinin de toplumun düşürülmüş hayvansal düzeyiyle bağlantısı çok açıktır. Kürt gerçeğinde bu daha da somuttur. Kürt toplumu ideolojiden, moralenden kopan, dağıtılan, eritilen bir toplumdur. Onu toparlayan bir ideoloji, bu ideolojinin bir kişide çok güçlü bir temsilini bulabilmesi, ardından çok zayıf da olsa bir partiyi yürütülmesi çok tarihi bir ihtiyacı karşıladığı için, topluma hızla taşınması ve tam bir kurtarıcı harekete dönüştürülmesi başlanılmıştır. Bu nedenle herkes ona koşuyor. Bu, sıradan bir eğitim, sıradan bir eylemlilikle çok iş yapmaya götürür; çünkü bu tarihi bir ihtiyaçtır.

Demek ki politikayı daha doğru anlamalısınız. Politikanın ideolojiyle, ideolojinin toplumsal çözülüş düzeyiyle bağının varolduğu ve onu aşmakla görevli olduğu, politikanın da bunun temel aracı olduğu açıktır. *Yani ideoloji söyler, politika yapar veya ideolog söyler, militan eyleme geçer.* Hatta akersensiz daha da vurucu bir biçimde eyleme geçersiniz. Ama kendi başına eylemcilik olursa, ancak bir köylünün sopa sallaması gibi sallarsanız kaybedersiniz. Bilindiği gibi köy kavga-cı olduğu bütün köylüler, bütün aşiretler zayıf düşerler. Çünkü ideolojileri yoktur, amaçları yoktur, temel toplumsal erekleri ve hedefleri yoktur. Bu durumda *Kürt kavgaçlığı kendi kendini bitiren bir kavgaçlıktır.*

Yaşamınızda çoğunuz propaganda yapar, ama bu propagandaların düzeyi temel ideolojik özelliklerden yoksun olduğu için dedikodudur, lafazanlıktır.

Siz neden etkili olamıyorsunuz? Çünkü fazla ideolojik değilsiniz. İdeolojik olmadığınız gibi bir de dedikodu biçiminde bir propaganda yönteminiz var. Çalışmalarınızda köylüler, ahabap çavuşlar gibi kaldığınız için fazla gelişmiyorsunuz. Sonuçta militanın düşük, eğitimsiz, örgütsüz, zayıf düzeyi, ideolojiden uzaklaşmış düzeyi ortaya çıkıyor.

Bunun silahlı mücadeleye yansıtılması ise, silahlı keyfince kullanan, taktiğe gelemeyen, taktik dışı militan gerçeği oluyor. Çünkü burada ideoloji yol gösterir. Ne propagandayı, politikayı, ne de örgütü biliyor, ama eline silah almıştır. Bu durumda tabii ki kendini

vrur. Nitekim çoğu böyle yaptı. Oysa bunu aşmanın yolu çok açıktır. Halkı düşünen varsa, ona karşı ideolojik bir dil ve onun politik tarzını yakalamak gerekiyor. Biliyorsunuz ki, *her şey silahla olmaz. Silahın bile kullanılabilmesi için önce örgüt gerekir.* Çünkü herkes silahı kendi başına sıkarsa, “keyfim isterse silahı kullanırım, istemezse kullanmam; istersem eylem yaparım, istemezsem yapmam” derse, bu en tehlikeli sonuçtur ve böyle olmaması için de örgüt gereklidir. Yani *önce örgütlü olacaksınız; önce programa bağlı, partiye bağlı bir örgüt adamı olacaksınız.* Buna göre disiplin kazanmış bir örgüt olursa ve bunun da temel amaçlarla bağlantısı iyi kurulursa başarıdan söz edilebilir.

Şu anda ben, “*ulusal-sınıfsal amaçlar, ölüm kalmırlar olmasa ben olamam*” diyorum. Siz de beni anlamak istiyorsanız, ben her şeyden önce bir ideologum, temel ulusal amaçları gözetiyorum ve herkesi ulusal amaca bağlarım; bunu söylerim, bunu gözetirim. İşte ulusal önder bu demektir ve gücümü de buradan alıyorum. Parti gereklidir diyorum ve parti ilkesini gözetiyorum. Parti için militan gerekir diyorum ve yaratıyorum. İşte ‘temel ulusal düzey, parti militanlığının siyasi düzeyi’ şöyle olacaktır; şöyle propagandacı, şöyle güç olacak ve parti çizgisinin şöyle örgütlenmesi veya yürütülmesi olacak” diyorum. Bu yaklaşımla daha sonra askerlik de yapılabilir; nizama gelinir, disiplin kazanılır, silah doğrulara göre ve yerinde kullanılır. Bu da iyi bir askeri çizgi demektir. İyi bir askeri mücadelenin gerçekleşmesi ordu demektir. Kısaca bu sorunları böyle iç içe görürseniz, doğrulara daha da hükmedebilirsiniz.

Bir partinin sosyalist düzeyi kitlenin özgürlük düzeyini yansıtmalıdır

Benim sosyalistliğime baktığınızda, parti içinde sosyalist bir parti yaratmak için ne kadar büyük bir savaş verdiğim ve Kürdistan’da PKK öncülüğünde bir sosyalist gelişmeye yol açmak için kendimle birlikte ne kadar atbaşı götürdüğüm görülecektir. Sosyalizmin gereği böyledir. Mesela ben de bürokratik bir sosyalist olabilirim! Tümöyle bürokratik olan Türk solu gibi iki laf söyler gerisini bırakırım veya bir klik olabilir ve gerisini sürü gibi de idare edebilirim! Ama sosyalizm anlayışım bunu kabul etmediği için, bunlara kendimde asla yer vermem. **Sosyalizm genel olarak bütün bir partinin sosyalist düzeyini ifade eder. Bir partinin sosyalist düzeyi, kitlenin özgürlük düzeyini yansıtmalı ve bunu uluslararası alana da böyle taşımalıdır.** Ben de kendimi böyle bir sosyalist tanımlamaya bağlı olarak ele aldığım için doğru ve yetkin bir sosyalist olabilirdim. Bütün bürokratik sosyalistler yıkılırken, hatta bütün devlet başları bile yıkılırken, benim kendimi nasıl güçlendirdiğimden alınacak çok fazla ders vardır. Zaten herkes “klasik sosyalizm yıkıldı, stalinizm yıkıldı, ama sen son sosyalist olarak ayakta nasıl kaldın” diye soruyor. Halbuki bizim nasıl bir sosyalist olduğumuzu anlamıyorkur. Biz reel sosyalistleri, bürokratik sosyalistleri, feodal sosyalistleri, küçük burjuva sosyalistleri hiç tanıımıyoruz bile veya onlarla uzaktan yakından alakamız yoktur. Tam tersine PKK bünyesinde onlarla çok şiddetli bir mücadele yürütüyoruz. **Sosyalist geçinen bir sürü PKK ağası, kü-**

çük burjuvası, köylüsü var. Biz hepsine karşı amansız bir mücadele verdik. Sonuçta gerçekleşen PKK sosyalizmidir. Nitekim bu da yaşıyor. Çözümleme düzeyiyle, gerçekleşme düzeyiyle PKK’nin neredeyse uluslararası rol oynayan bir güç durumuna geldiğini herkes biliyor; bunu gerçekleştirdik. Doğru bir sosyalist anlayışla önderlik temsili, halk temsili, parti temsili, demokrasi temsili mükemmel yapıldı. İnsanın temel sorunlarına, kapitalizmin dayatmalarına doğru karşılık verildi. İşte bu da bir gelişmedir.

İdeolojik bağlantısı, pratik politikayla bağlantısı, kapitalizmle mücadele bağlantısı, ezilen insanları yüceltmeyle bağlantısı olan çözüm ve onun gerçekleşme düzeyimiz, bir anlamda sosyalizmin zaferini ifade etti.

Sonuçta gerçekleşen sosyalizmi çözümleme, PKK somutunda, Kürt halk gerçekliği içinde, giderek bölgede de etkili olabilen, uluslararası alanda da yankısı olan bir gelişmedir.

Bu anlatımda kof böbürlenmelere yer olmadığı gibi, “artık sosyalizm çözüldü –ki Türk solunda bu çok belirgindir–, geriye kalan kapitalizmin yoludur” diyerek koşan koşana, koşturan koşturan bir duruma da yer yoktur. Biz ne eskisi kadar kurulan sosyalizmden sarhoştuk, ne de çözüldüğünde moralimiz düştü. Tam tersine kendi yolumuza daha iyi ve anlamlı yüklendik. Çözümlemelerimizin değerinin yüksek olduğuna, bunun daha da gerçekleşmesi gereken bir sosyalizm olduğuna hem inandık, hem bildik ve hem de ısrar ettik. Sonuçta sahte veya bürokratik solculuk da, reel solculuk da aşıldı ve bir daha kendini toparlayamadı. Ama biz her gün gelişme üzerine gelişme kaydedtik. Bu hızla gidersek, gerekten beş on güçlü sosyalist, bizim önderlik tarzını esas alırsa ne Türk faşizmi kalır, ne Ortadoğu gericiliği kalır. Hatta daha da iddialı sosyalistler çıkarsa, aynı tarzı ve tempoyu onlar da döneme ve yere göre uygulayıp, uygun mücadele tarzlarıyla yürütürlerse, bu da kocaman bir enternasyonal olur.

Biz son derece alçakgönüllü olma gereğini duyuyoruz; ama bazıları bu gerçekleşen biçime bile bağlı olmayı bilirlerse, bir enternasyonal değer ifade etmemesi düşünülemez. Bizim Kürdistan somutunda gerçekleştirdiğimiz düzey rahatlıkla bir Ortadoğu somutuna taşırılabilir. Zaten Türkiye’ye hemen taşırılabilir. Sonuçta bu da uluslararası alanın sarılması demektir. Bir Bolşevik deneyiminden daha fazla tarihte yerini bulabilir. Ama şimdi biz bir ulusal düzeyle, hatta partiminci içiyle uğraşıyoruz. Bırak diğer ulusların bünyesini, hatta Kürdistan’ın diğer çeşitli politik düzeylerini, biz kendi iç düzeyimizi geliştirmele uğraşıyoruz ve doğrusu da budur. Hatta PKK içinde ben bir kişiyi uğraştım, kendimle uğraştım, militanla uğraştım. Nitekim bu en doğrusu ve en sonuç alıcısı oldu.

Çözümlemeler son derece bireye indirgenmiştir; neredeyse bireyin en ince detaylarına kadar inilmiştir. Bunun doğru bir tarz olduğu ortaya çıkmıştır. Zaten **sosyalizm en çok insanla ilgilenen, dogmalardan uzak ve insanın bütün yönleriyle görülmesine olanak sağlayan bir ideolojidir.** Biz de buna böyle anlam verdik ve uyguladık. Sonuçta, kördüğüm olan, hayvanlaşmanın eşliğine getirilen bir insandan, giderek yücelen, çözüm kabiliyeti haline gelen bir insana PKK içinde ulaşılmıştır. PKK içinde bu insana ulaştıkça ulusal düzeye ulaşma, eyleme ulaşma, en gaddar faşist özel savaşı aşma gerçekleşmiştir. Bu büyük bir gelişmedir. Bunun ispatı yapılmıştır. Uluslararası büyük değeri de buradan ileri geliyor. Çünkü dayatılan Türk özel savaşının arkasında Avrupa, Amerika, Ortadoğu gericiliği var ve bunlar saat be saat bu kırı savaşın başarısını beklediler. Dolayısıyla bizim PKK içinde yürüttüğümüz savaş büyük bir enternasyonal savaştır. Hem ulusal, hem enternasyonal yönü vardır. Ulusal yönü sömürgecilğin ulusal imha yönüne, enternasyonal yönü de faşist özel savaşı besleyen bütün güçlere yöneliktir. Tabii ki bu büyük bir enternasyonal değerdedir.

İnsan bizim içimizde aynı zamanda üretim sağlar. Bu insanın ideolojik, politik üretimi, partinin yeniden üretimidir. Çünkü partimizin temel aşamalarında yaratıcı yaklaşım vardır. Her dönemin gerçekçi değerlen-

“Siz neden etkili olamıyorsunuz? Çünkü fazla ideolojik değilsiniz. İdeolojik olmadığınız gibi bir de dedikodu biçiminde bir propaganda yönteminiz var. Çalışmalarınızda köylüler, ahabap çavuşlar gibi kaldığınız için fazla gelişmiyorsunuz. Sonuçta militanın düşük, eğitimsiz, örgütsüz, zayıf düzeyi, ideolojiden uzaklaşmış düzeyi ortaya çıkıyor.”

dirmesi, görevlerin belirlenmesi, ona göre insanımızı eğitip yetiştirme ve savaşırma söz konusudur. Sonuç, **PKK’yi yenilmez kılan bir örgüt veya bir parti olarak gelişiminin sürüklenmesidir.** İçinde doğru militan anlayışı, doğru önderlik anlayışı var; bu giderek doğru bir komutanlık anlayışına, askeri anlayışa götürür. Eğer bu yaklaşım tüm bu yönleriyle derinden sürdürülürse çok büyük bir orduya da yol açabilir.

Kürdistan’da gelececek büyük bir halk ordusu, Ortadoğu’yu sarsacak bir halk ordusudur. Bu ordu demokrasiyi, sosyalizmi ve sonuçta enternasyonalizmi getirir.

Bunlar geliyor; önemli olan bunun bizim tarafımızdan ispatlanmasıdır. Mesela ben kendimi büyük bir ispat olarak da görüyorum. Sosyalizme bağlılığım, kendimi böyle ispatlamamdır. Sosyalist insan, kendini böyle ispatlarsa, bu büyük bir cevaptır. Nitekim yalnız kendi ulusal gerçekliğimiz içinde değil, uluslararası gerçeklik içinde de herkes bizi gerçek sosyalist olarak tanımlayabiliyor. Kapitalistlerin hepsi bütün çabalarına rağmen gelişmemizi, bizzat bizim şahsımızda yürütülen mücadeleyi engellemeye güç yetiremiyorlar. Hani sistem dağılmıştı, sosyalizm gözden düşmüştü! Eğer bu doğrusu beni niye önlüyorlar? Çünkü ben kendimi doğru üretiyorum, doğru yaşıyorum, doğru mücadeleyi ettiriyorum. Daracık bir yerdeyim, ama önemli olan benim kendimi doğru yetiştirmem, kendimi ideoloğlaştırmam, politikleştirmem, halklaştırmam, insanlaştırmamdır. Bunun sonucu hiçkimsenin önleyemeyeceği bir gelişmedir. Yine bunun, kapitalizmin kendini en çok başarılı gördüğü son beş on yılın en büyük gelişme yılına dönüşmesidir.

Sözümöna reel sosyalizmi çözüldü ve kapitalizm zafer kazandı. Ama bir de biz kazandık ve bu tesadüf değil. Çünkü kazanan aslında kapitalizm olmadı ve kaybeden de sadece sosyalizmin çürüğü oldu. Yine de bizim gibi zor bela yaşılmak durumunda kalan, hem kapitalizm tarafından, hem de sosyalizm tarafından onaylanmayan; ama bunların çözüldü sürecini iyi bir fırsat olarak değerlendiren bir harekette gerçek bir sosyalist kişisin yakalanması başlanmıştır. Bunun çok uygun mücadele taktikleriyle birlikte götürülmesiyle, PKK önderliğinde gerçekleştirilmiştir. Eğer ihanet edilmezse, bu düzey tamamen zafer kazanacak bir düzeydir.

Sosyalizm insanlaşmak demektir

Nereden nereye geldiğimi ben kendi öykümden dile getirdim. İnsanı en doğru yorumlayan bir sosyalist kişilikle biz bu güce ulaştık. Bu büyük bir insanlık zaferidir. Bunun sıradan bir uygulamasını siz yapın, binlerce uygulayıcısı çıksın. Bunun zafer boyutunu varın siz kendiniz düşünün. Ama çalışacaksınız. **Sosyalizm çalışmak demek, teori demek, taktik demek, insanlaşmak demektir.** Özellikle bizimki gibi hayvanlaştırılmış bir ortamda en büyük insan iddiası, insan çözümü, insanın kendini yeniden gerçekleştirmesi demektir. Bizim modelimizi veya gerçekleştirmeye tarzımızı biraz uygulama gücünüze olsun; o zaman kazanmanın düzeyinin nasıl geliştiğini göreceksiniz. Ama bu da dediğim gibi bilimseldir, iradedir, düşünce gücüdür, pratiktir, teoridir ve eylemdir. Bunları birlikte ve iç içe olarak kanunlarına çok uygun, stratejik oldu-

ğu kadar taktik esaslarına da son derece bağlı olmayı bilerek ele alabilirsiniz, siz sağlam bir militansınız ve bu militanı da hiçbir güç durduramaz. Beni durduramadıkları gibi.

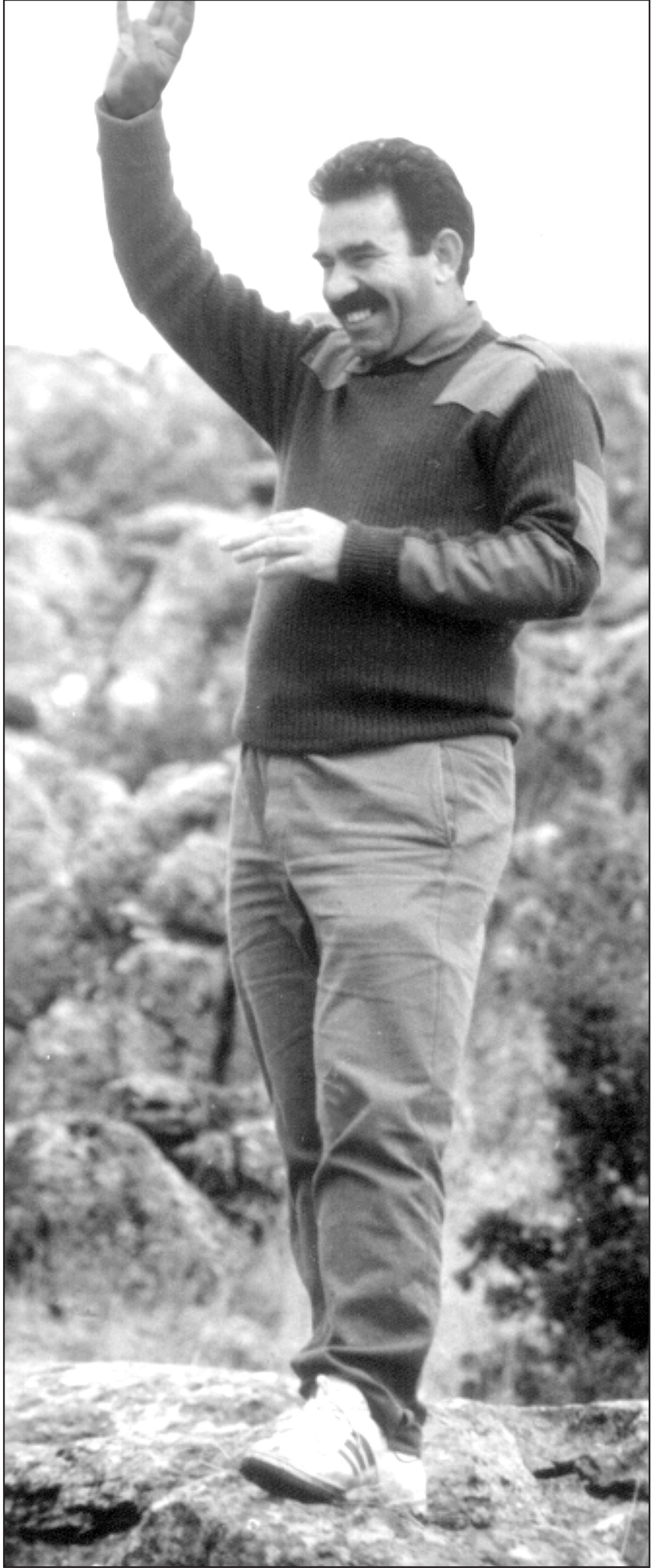
Tabii ki bir insanın tarihsel rolü sınırlıdır. Onu doğuştan kılamazsın ve bütün yüzyılları onunla taşıyamazsın. Bir insanın tarihi rolü vardır; o ancak onu oynar ve gerisini diğerleri tamamlar. Hatta günümüzde önderlik bir kurumdur, onun rolü vardır. Militanlık da bir kurumdur ve onun da rolü vardır. Herkes rolünün gereklerini yerli yerinde oynarsa, bu iş daha başarılı olur. Eğer bir ayak koparsa topallama olur. Bu nedenle biz herkesin rolünü oynadığı bir partiyi esas alıyoruz. Partinin cephesi, ordusu, kitle çalışması, askeri çalışması, iç örgütlenmesi, ideolojik netliği, politik doğrultusu böyle dengeli bir biçimde götürülürse, bu partinin veya önderlik kurumunun başarmaması düşünülemez.

İşte gerçekleşen PKK deneyimi budur. Bütün yönleriyle anlayamamanız sizin eksikliğinizdir. Gerçekleşen bir durumun varolduğunu söylüyorum size. Her gün daha da fazla etkinliğini geliştiriyorum. Çünkü ben dünya değerlendirmemi, ilişki değerlendirmemi doğru yapıyorum. Gerçekçi bir sosyalistim. Nerede nasıl hareket edeceğimi, nerede hangi taktiği geliştireceğimi, nerede nasıl dostluk esprisini dayatacağımı, nerede nasıl ittifak kuracağımı, nerede nasıl karşı koyacağımı gerçekçi yaptım. Ruhumla, bilincimle, uygun adımlarla yapıyorum ve başarıyorum, yaşıyorum. “Sen bir mucizesin, hayalsin” diyemezsiniz. *Ben son derece bilimselim, gerçekleşenim. Hepsinize göre, Kürdistan gerçekliğine göre, uluslararası gerçekliğe göre oldukça yaşamaya yüz tutmuş birisiyim. PKK de bizimle birlikte böyle olmaya çalışan bir partidir. Eğer bu başarısını getirmezse, bazıları içte ve dışta onu başarısızlığa uğratmazsa, bizim tarz giderek daha da galebe çalarsa, bu tam bir zaferdir.*

Eğer bunu bu yönleriyle görebilirseneiz, elbette size düşen sorumluluklar olacaktır. İdeolojik-politik ve örgütsel düzeyi, gereken neyse sizden onu isteyecektir. Buna doğru karşılık verdiniz mi, iyi bir katılımcı olursunuz. İyi bir katılımcı da iyi iş yapar ve başarıyı sağlar. Ama eğer bunları gözardı ederseniz, el yordamıyla sorunları görmeden, çözüm yoluna kendini koymadan kolayca “zafer gelsin” derseneiz bu da mümkün değildir. Eğer bilimsel ideolojiyle, örgütlenmeyle başınızı koparırsanız, zafer şurada kalsın, siz ancak ağır bir yenilginin nedeni olursunuz. Ve kendinizle birlikte çok şeyi, çok kişiyi de götürübilirsiniz. Nitekim çoğunuzda gerçekleşen de budur.

Bu hususların PKK somutunda ne anlama geldiğini aslında kapsamlı olarak gösterdik. **Bugün PKK’de ulaştığımız düzey, hem çok yetkin, hem de tarihi bir ideolojik-politik gerçekleşme düzeyidir.** Özellikle uluslararası gerçeklikle kıyasladığımızda, çözülen reel sosyalizm ve resmi komünist partilerin adeta yok olmasına karşılık büyük güç kazanan ve giderek daha iddialı olan bizim partimiz görülebilecektir. Biz kendimizi abartmayacağız, ama herhalde enternasyonalizme uygun ve en iddialı partilerden birisiyiz. Zaten gelişerek başarıya gidecek Kürdistan devrimi bir Ortadoğu devrimidir; Ortadoğu devrimi de uluslararası anlam itibarıyla en gelişkin ve en sonuç alıcı bir devrim olacaktır.

Devamı 37’de

PKK'nin gerçek tarihi

ŞEHİTLER TARİHİDİR

Cemşit arkadaşın anısı Edebiyat okulumuzun mücadelesinde yaşayacaktır...

Arkadaşın şehadetini başka türlü değerlendirmek, tarzı yansıtmaz, gerçeği ifade etmez. Görmezden gelmek veya toplumda yapıldığı gibi başkasına acıyormuş gibi görünüp 'ah vah' etmek, aslında kendisine acıyan tavırları sergilemektir ve böylesi bir tarzla bu işin içinden çıkamayız, üstesinden de gelemeyiz. 'Bu böyle oldu. Neyse bazıları zaten böyle olur. Biz de kendi keyfimize göre düşünüyoruz. Kendimize göre yaşar ve çalışırız. Bu da işin doğrusudur' diyemeyiz. Dolayısıyla değerlendirme yapmaya başlarken arkadaşlarımız neyi değerlendireceklerini, neyi tartışacaklarını iyi bilmeliler ve doğru yaklaşmalılar. Kendilerine göre bir yaklaşım içinde olmamalılar. Böyle yaklaşmak riyakarlıktır. Buna hırsızlık da denilebilir. Başkalarının emeğini, hatta kanını emmek olur.

Tabii biz böyle bir yaklaşım içinde olamayız. Çünkü biz bu tür yaklaşımları ve ölçüleri reddetmiş bir hareketiz, insanlarız. PKK'li militanlar olarak, insan emeğine, onun temel varlığına en çok değer veren ve kutsal bilen bizleriz. Bu değerlere kutsallık ölçüsünde yaklaşmayı esas almışız. Öyleyse bunları doğru bileceğiz, doğru tanımlayacağız. Duruşumuzu, sözümüzü ve yaşamımızı bu temel gerçekler temelinde doğru kılacağız. Başka türlü yaşam olmaz.

Parti Önderliğimiz, **“Doğru yaşam şehitlerin kendileridir”** diyordu. PKK'de doğru nedir diye soran olursa, doğruyu burada bulacaktır. Başka yerde bulmak, başka yerde aramak olmaz. Çünkü parti kendine göre doğrularla tanımlanamaz. Kendine göre doğrularla parti içinde de durulmaz. Dolayısıyla parti gerçeği ve doğrularını bilmek gerekiyor. Parti Önderliği, **“Biz bu partiyi, Haki Karer'in anısına duyduğumuz saygı üzerine geliştirdik”** dedi ve şehidi doğru anlamının, şehide doğru yaklaşmanın, şehidin anısına doğru sahip çıkmanın ölçüsünün de bu olduğunu belirtti. Tabii bu her alandaki çalışmalarımız bizim temel ölçülerimiz, değerlerimiz ve yaklaşımımızdır.

“Nasıl yaşayacağız, nasıl çalışacağız, bundan sonra işler nasıl yürütülecek?” sorularının cevabını burada bulacağız. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Hiç kimse 'artık ben kendime göre düşünürüm, kendime göre çalışırım, kendi isteğine göre iş yaparım' diyemez. Çünkü başkalarına göre iş yapma yükümlülüğü altına girmiştir. Eğer insansan, yoldaşsan, temel değerlere sahip çıkma anlayış ve gücüne sahipsen böyle demek zorundasın.

Meseleleri dün ele alış tarzımızla bugünkü bir olamaz, olmamalıdır. On beş gün önceki tutumumuz, yaklaşım, anlayış ve davranışımızla şimdiki arasında fark bulunmalıdır. Yaşadığımız gerçekler, içinde olduğumuz olaylar bizlere bir şeyler öğretmeli, bir şeyler kazandırmalıdır. Ortaya çıkan gerçekler ışığında bizi yeni tutumlar içine çekebilmelidir.

Kendi yaşamını anlayamayan, başka hiçbir şeyden, hatta bu dünyadan bir şey anlayamaz. Kendisine saygısı olmayanın başka bir şeye de saygısı olmaz. Kendisine saygı duymayan, başkasına da saygı duymaz. Kendisini ciddiye almayan, hiç kimseyi ciddiye almaz. Ciddiyet yaşama değer vermek demektir. Yaşamı doğru algılamak, anlamak ve doğru çözümlemek, ona doğru sahip çıkmaktır. Demek ki şimdi, dünden daha fazla ciddi olmanın, daha çok saygılı, yaşamı daha anlamlı ve derin kavrama düzeyinde olmanın gereği vardır. Yoksa, 'Oldu bitti. Vay bizim böyle bir arkadaşımız vardı. Şöyle de yaşadık, geçti gitti. Allah rahmet eylesin' di-

yebilir miyiz? Bu şekilde işin içinden çıkabilir miyiz? Hayır! Yani toplum içinde çeşitli insanların yaptığı gibi yapamayız. Öyle yaparsak bu saygısızlık, riyakarlık olur. Toplumda bile ağılayıp sızlıyorlar. Büyük ölçüde kendilerine ağılıyorlar. Çünkü insanlar kendi sorunlarını ortaya çıkan sonuçta görüyorlar. Ölüm karşısında duydukları korku, yaşama bağlılıkları, istem ve algıları onları böyle bir duygulanmaya götürüyor. Bu anlamsız mıdır? Hayır! Kim 'anlamsızdır' derse, o ruhsuzdur, duygusuzdur. Fakat çözümleyici ve sonuç verici değil, bir çaresizliği ifade ediyor. Dolayısıyla bunun için ağılayıp sızlama biçiminde ortaya çıkıyor. Bu bir çare değildir; güç vermiyor, çözüm de üretmiyor.

Gerçek PKK'liler şehitlerdir

Öyleyse çözümleyici yaklaşım nasıl olur? Biz böyle soru sorup toplumdaki çaresizliği aşan; bilinçli, gerçekten bağlı, tutkulu, yaşam ve militan gerçeğine derin anlam veren, ona derin bağlılık duyan bir yaklaşımla değerlendirmek ve anıya cevap verecek tutumu bu çerçevede geliştirmek durumundayız. Başkası doğru bir yaklaşım olmaz. Partinin mücadelesi başka türlü anlaşılmaz. Bunu net olarak belirtebilirim. Belirtmeme de gerek yok. Önderlik zaten böyle

Şimdi edebiyatçılık yapmak istiyoruz. Partinin edebiyatı onun ruhu demektir. Ruh şehitlerdir, edebiyat ise şehitleri dillendirmek, anlamak ve onların ruhunun temsilcileri olabilmektir. O ruhu konuşturabilmek, ifade edebilmektir. Eğer böyle algılanmaz ve yaklaşılmazsa, arkadaşlarımız hiçbir şey yapamazlar. Yaptıklarının bu partiye ve halka yararı olmaz. Kendilerine göre bir şeyler yapabilirler, ama bu, partinin, halkın ve mücadelenin özünü değil, sadece kendilerini ifade edebilir. O da partiye değil kendilerine ait olur. Eğer partiye ait olalım diyorsak, o zaman bu gerçek üzerinde yoğunlaşacağız, kafa yorup derinleşeceğiz. Bu gerçekler ışığında davranışlarımızı düzeltereğiz ve yetkin kılacağız. Böylece bunlara cevap olabilecek bir yaşam ve çalışmanın sahibi haline gelebiliriz. Böyle olmazsa bir hırsız gibi davranmış oluruz. Nasıl hırsız oluruz? Birileri çalışmıştır, kan ve can vermiştir ve bu temelde bazı değerler birikmiştir. Biz ise onun yiyicisi durumuna gelmişizdir. Yiyici olmak kötüdür. Yiyiciliği reddetmeseydik PKK olmazdık. PKK saflarına katılmazdık.

PKK bir bütün olarak başkalarının emeğini yiyen, gasp eden anlayışları reddetme hareketidir. O zaman gelişmeler ve son yaşadığımız olaylardan da bu temelde ders çıkarmamız gerekiyor. Bir de siyasi, askeri, ideo-

dir. Elbette şimdi de tamı tamına geçerli olan budur. Bunun dışında bir PKK yaklaşımını hiç kimse geliştiremez. Kim ki böyle yapmaya çalışırsa boş bir çaba içinde olur ve kendine göre bir şeyler uydurmaya çalışır. Ama ne bu parti, ne de bu halk ona hiçbir değer vermez. Şimdiye kadar vermedi, bundan sonra da vermez.

O zaman özüne uygun olarak gelişmiş PKK'yi doğru anlayacağız. Yine şu an varolan, yaşayan ve sürmekte olan PKK'yi bu temelde doğru kavrayacağız. Yaşayan canlı gerçekleriyle doğru ve yeterli özümseyeceğiz. Ona yanıt olmaya çalışacağız.

Ulusal hareketin tek bir gelişimi var o da parti çizgisidir

PKK nasıl oluştu? PKK tarihinde ve gelişiminde şehitlerin yeri nedir? Bu kadar kan akıttık, buna ne anlam vereceğiz? Nasıl yerli yerine oturtacağız? Tabii bunlar önemli sorular. 'Oldu bitti, ne yapalım bu işler böyle oluyor, başka türlü yaşanmıyor. Bu nedenle de sonuç yine böyle oldu. Bir hata oldu, olmaması gerekiyordu. Bunun sonucunda da bu ortaya çıktı' diyemeyiz. Hayır! Kesinlikle ne böyle ikiyüzlü bir yaklaşımın içinde olabiliriz, ne reddedebiliriz, ne de an-

içinde bu yaşadıklarımızı nereye oturabilir, nasıl anlam verebiliriz? Neden bu sonuçlar ortaya çıktı? Niye böyle bir süreçte tekrar kan dökmek zorunda kaldık? Bunlar bizim için güncel ve yakıcı sorulardır. Dolayısıyla doğru yanıt vermemiz, iyi anlamamız, anlatmamız ve halka tam özümsetmemiz gereken sorular oluyor. Bunları sormadan, doğru, kavratıcı ve yeterli derinlikte yanıtlar vermeden ne kendimizi ikna edebiliriz, ne partiyi, ne de halkı ikna edip yürüttüğümüz mücadeleye seferber edebiliriz.

Bu gelişmeler doğru ve derinlikli değerlendirilip yeterli anlamlar yüklediği ve halka taşındığı için PKK böyle bir halk hareketi oldu. Halkı etkiledi ve insanları kendisine çekerek en zor mücadelelere, en zor ortamlara sevk etti. Başka türlü olsaydı yapamazdı. Önderlik gerçeği bu gerçeğin yürütücülüğü ve yönlendiriciliğiyle ortaya çıktı, başka yerde değil. Herkes kendisini bu gerçek içerisinde ve bu değerlendirmeler içinde buldu. Bunları sahiplendi. Zor da olsa, imkanı az da olsa, yine çok büyük fedakarlık göstermek de gerekirse bunları gösterme gücünü buldu. Başka türlü olsaydı PKK'nin gelişimi olmazdı.

O zaman bu yaşadıklarımıza nasıl anlam vereceğiz? Her şeyden önce bu gelişmeler ışığında geçmişe bakıp anlam yükleyeceğiz. Bu konuda geçmiş mücadele tarihimiz neydi? Nasıl bir parti olduk? Bu parti nasıl bir gelişme çizgisi izledi? Nelerin üzerinden gelişti? Her sürecin gelişimi neyin üzerinde oldu? Bunlara bakmak gerekir. Böyle tarihe dönüp baktığımızda ortada gerçekten büyük bir şehadet hareketi olduğunu göreceğiz. Şimdi sayısını bile tam olarak bilemiyoruz. Elimizde bir çoğunun ismi ve resmi de yok. Bir çoğu isimsiz kahraman. Hiçbir şey gözetmeden, hiçbir tereddüt içine girmeden, isimlerinin korunmasını bile istemeden kendilerini feda ettiler. Ruhlarını, canlarını verdiler. Böyle olduğu apaçık ortadadır. Karşımızda böyle bir olgu var. Zaten PKK'nin başkaları tarafından anlaşılma- zlığı da biraz bu noktada ortaya çıkıyor. PKK'yi değerlendirenler büyük yanılgı içine düşüyorlar. Parti Önderliği, **“Bizim en büyük maharetimiz karşıtlarımızı yanlışya düşürmektir. Gücümüzü buradan alıyoruz.”** diyordu. Etkinliğimizi, başarılarımızı bunla kazanıyoruz.

Başkalarının PKK'nin karşısında hayrete düşmesi, PKK'nin gerçek özünü görememelerinden kaynaklanıyor. PKK'de meydana gelen gerçekleşmeyi, yürütülen mücadelenin özünü, değerlerini, ona yön veren ilkelerini ve amaçlarını bilmiyorlar. Basit ele alıyorlar, değersiz buluyorlar. Çünkü Kürt halkını bir halk olarak görmüyorlar. Bir toplum ölçüsü ile yaklaşmıyorlar. Bu dünya Kürt insanına insan gözüyle bakmıyor. Bu çok açık. Tüm toplum için değerli görülen olguları Kürtler için değerli görmüyorlar. 'Kürt bunu bilemez, buna layık değildir. Bunu anlayacak kapasitede değil' diyorlar. Bunun için de kendilerine ve kendilerinin yarattığı Kürde göre tanımlama yapmaya kalkıyorlar. PKK'nin Kürt insanında ve halkında yarattığı değişimi görmüyorlar ya da görmek istemiyorlar. PKK Önderliği'nin Kürt insanında yarattığı gelişimi ve değişimi kabullenemiyorlar. 'Böyle olmalı, herhangi bir gelişme yaratılmamalı' diyorlar. Onlar Kürt insanında ortaya çıkarılan değişimin yaratılmadığını varsayarak, öyle kabul ederek yaklaşmaya çalışıyorlar. İşte bu da yanlışlığı ortaya çıkarıyor. Dolayısıyla bu dünyayı çok iyi anlamamız gerekiyor.

En son YNK yönetimi de böyle bir yanlışlığı içine düştü. Bu çok bariz ortadadır. İçten- dıştan, sağdan-soldan bir sürü yanıltma on-

“Tarihe dönüp baktığımızda ortada gerçekten büyük bir şehadet hareketi olduğunu göreceğiz. Şimdi sayısını bile tam olarak bilemiyoruz. Elimizde bir çoğunun ismi ve resmi de yok. Birçoğu isimsiz kahraman. Hiçbir şey gözetmeden, hiçbir tereddüt içine girmeden, isimlerinin korunmasını bile istemeden kendilerini feda ettiler.”

belirtiyor. Bu parti böyle kuruldu. Eğer partiyi olduğu gibi anlayacaksa buna bakacağız, bunda derinleşeceğiz. Kendimize göre olmuyor. Çünkü partinin gerçeği budur. Bu, partiyi parti yapan ve mücadele değerlerini ortaya çıkaran temel gerçektir. Parti Önderliği hep, **“Ölçü olarak şunu bunu değil, teraziye şehitler üzerine kurduk”** diyordu. Parti içinde bazıları 'bu partinin sahipleri kim?' yarışı içinde oldular. Çok açıktan olmasa da *“Partinin üyesi kim? Üye olmak istiyorum”* şeklinde ifade ettiler. Bu o kadar çok yönlü oldu ki, Parti Önderliği III. Kongre esnasında buna cevap olarak, **“Şehitler PKK'lidir”** dedi. Bir hırsız gibi kendisine yer edinmek isteyenlerin yaklaşımlarını bu biçimde reddetti. Doğru parti anlayışını böyle oturttu. PKK bu temelde oluşmuş bir partidir. Kendisini bu esaslar üzerinde tanıdı ve mücadeleyi yürüttü. Böylesi bir mücadeleyi yürütebiliyorsa bu esaslara uygun davranabildiğimiz içindir.

Son şehitlerimiz bunun canlı ve gerçek kanıtları oluyor. Böyle algılayıp tanımlayacağız. Yaşayan, kendisini geliştirip ilerleten PKK'nin kendisidir. Özü ve ruhu olan bunlardır.

lojik ve örgütsel anlam yükleyebilmeliyiz. Yani sadece kendimize göre doğru bir yaşam anlayışı edinme noktasında ders çıkarılması değil; ideolojik, siyasal ve örgütsel gelişim bakımından da ders çıkarılabilmeliyiz. Bunu doğru anlamlandırabilmek gereklidir.

Her zaman değerlendirilmiştir; PKK'nin gerçek tarihi bir şehitler tarihidir. PKK'nin tarihi, birbirine zincir gibi eklenen bir şehitler halkası olarak tanımlanır. Bu doğru mudur? Eksiksiz, tamı tamına doğrudur. Bunun dışında bir PKK var mı? Hayır! Parti Önderliği şunu belirtti: **“Ben kendim bu mücadeleyi verenlere sözcülük yapmaya çalışan birisiyim. Bir rol biçilecekse bana bu rol biçilmelidir. Kendimi disiplin altında tutarak bu sözümü işin özüne ve ruhuna uygun yapmaya çalışıyorum. Bunu yapamadığım an kendimi en suçlu görürüm. O duruma düşmemek istiyorum ve bunun için çalışıyorum. 24 saat o duruma düşmemek için sıkıyor suyum çıkariyorum. Bu partinin gerçeği budur. İşte PKK içinde yaşıyorlar.”** dedi. PKK'yi bir şehadet hareketi, bir şehitler partisi olarak tanımladı. Bu gerçek bizim gerçeğimiz-

lamazlık yapabiliriz. Anlamını derinliğine kavramayan ve onu özümsemeyen bir yaklaşım içinde olamayız.

Eğer gerçekten bir parti olacaksak, partiye saygılı olacaksak, gerçekten bu mücadele değerlerini temsil edecek, onun bir parçası olacaksak, bu yaşananları doğru anlamamız, özümsememiz, onlara doğru sahip çıkmamız ve yaşatmamız zorunludur. Bunun dışında insan olmanın, partili olmanın, değerlere saygılı olmanın başka bir yolu yoktur. Tartışma ve değerlendirmelerimizi bu temelde geliştireceğiz. PKK'ye ve PKK'deki gelişmelere buna göre anlam vereceğiz. Geçmişe dönüp parti tarihine, parti tanımlamalarına ve Önderliğin bu süreci nasıl tanımladığına, partiyi nasıl anlamlandırdığına bakacağız. Şimdi de yaptıklarımıza bunlara göre anlam verip sahipleneceğiz. Onun karşısında kendi görev ve sorumluluklarımızı tanımlayıp yerine getirmek için çalışacağız. Bunun başka yolu ve bunun dışında bir parti anlayışı da yoktur.

Ulusal hareketin tek bir gelişimi var; o da parti çizgisidir. O zaman parti gerçeği, ulusal demokratik mücadelemizin gelişim çizgisi

ları öyle bir noktaya getirdi. Bu da onları bir çocuğun bile yapamayacağı kadar yanlış hesap yapmaya götürdü. Sonuç hüsrandır. Şimdi işin içinden çıkmaya çalışıyor, ama çıkamıyor. Bir yığın propaganda yapıyor-du. Sözümona dünyayı gezecekti. PKK'nin dağılması üzerinden bir fatih gibi her taraf-ta dolaşacaktı. Kendine göre para toplayıp kasanını dolduracağını sanıyordu. Şimdi ise evinden çıkamaz oldu.

Neden yanlış değerlendirildi? Çükü normal bir insan gelişimini Kürt insanına layık görmüyorlardı. Bunun için PKK'ye hafif, basit ve ucuz yaklaşıldı. Değersiz bulundu. Onun büyük değerler şeklinde biçimlenen özü görülmek ve kabul edilmek istenmedi. “Güç etrafında birikmiş bir birlik, menfaat için bir araya gelmiş bir topluluktur. Hiçbir iş yapamaz. Birbirini dinlemez, bir araya gelemeyiz, birlik ve gücü yaratamaz. Biraz baskı uyguladın mı, etrafında birleştiği gücü ortadan kaldırdın mı dağılıp gider. Geriye herhangi bir güçleri kalmaz” dediler. Zayıf ve zavallı bir topluluk olarak gördüler. Böyle görüldü ve uluslararası komplo bunun üzerine gelişti. Stratejilerini böyle bir bakış açısı ve değerlendirme üzerine geliştirdiler. Sonuç; iki yıldan beri süren bir mücadele ve iki yıldır geliştirilen bir baskı, her seferinde PKK'nin imha olduğu hesabı ve bunun boşa çıkmasıdır.

Celal Talabani en son şuna ikna edildi: “Haydi her şey senin olsun”. O da bir küçük burjuva hayalcisi olarak, “Madem öyle, herkesten önce ben davranayım da varolan miras bana kalsın” diyerek kendini öne sürdü. Tabii büyük bir yanlışlığı yaşadı. Yanılgı nerede ortaya çıkıyor? Anlaşılmayan nedir? PKK'nin insanlaşma yönünde Kürt toplumunda geliştirdiği yenileşme ve özü görme, kabul etmemedir. Bu da parti ve şehadet gerçeğimizdir.

Bunun dışında gerçekten yaşamı yaratan, Kürdü dillendiren, ona ruh veren, yaşam veren başka bir güç var mı? Bu işe bu kadar güçlü başlayan başka değerler var mı? Yok! Olsaydı, PKK dışında bir sürü parti ve örgüt vardı, yine PKK Önderliği dışında bir sürü lider taslağı vardı. Kimisi kendisini “Lenin”, kimisi peygamberlere denk görüyordu. Hepsisi de PKK Önderliği'nden önce ortaya çıkmıştı. Şimdi izleri var mı? Esameleri okunuyor mu? Kürdistan'da herhangi bir etkileri yaşanıyor mu? Hayır yok! Olmadığı ortadadır. Çünkü onlar bu yaşamı göze alamadılar ve böyle bir yaşam gerçeğine giremediler. Kendilerini bu biçimde halkın gelişimine verme fedakarlığını ve cesaretini yaratamadılar. Liderleri böyle bir yaşama yaklaşmadı, bu yaşamın sorumluluğunu göze alamadı. Tabii böyle bir lideri kimse lider olarak tanımlamaz. Kendine göre kadrosu, üyesi ve militanı çıktı, ama her biri daha sonra dağılıp gitti. Sonunda ortaya yiyici topluluğu çıktı. Lafçı, sağa-sola ajanlık, usaklık yapan topluluklar oluştu. Bundan öteye bir şey kaldı mı? Almanya'da, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde, Amerika'nın ve dünyanın çeşitli yerlerinde böyle ajanlar –ki işbirlikçi bile değil– boğaz tokluğuna başkalarına hizmet ediyor. Karşılığında bir değer bile alamıyorlar. Boğaz tokluğuna hepsi birbirine düşmüş. Kürdistan da o ölçülerde göre değerlendirildi. PKK de onların durumlarına göre değerlendirilip ölçüye vurulduğu için doğru anlaşılamadı. Dolayısıyla birçok güç hata yapıyor.

Otuz yıllık modern siyasal mücadele tarihimize bakalım ve sonuçlarını görelim; şimdiye kadar PKK mücadelesi bu kadar zorluk içinde ayakta kalabilirdiye, kendisine yöneltilen saldırıları boşa çıkartmayı başarabilirdiye bundan dolayıdır. Nitekim uluslararası kompnonun ikinci yılı da bu temelde boşa çıkarılmıştır. Altı ayda her şeyi silip süpüreceğini söyleyen, kendisini buna göre planlayan programlayan güçler; bırak altı ayı, ikinci yılın sonunda böyle ağır bir darbe yemiş olarak, bu işin içinden nasıl çıkacağı-nı tartışıyor. Ankara'da, Brüksel'de ve Washington'da toplanıyorlar. Her yerde ‘bu işin içinden nasıl çıkacağız’ diye toplantı yapıyorlar. Altı ayda bitireceğiz derken, ikinci yılın sonunda yedikleri ağır darbenin etkisinden kurtulma arayışı içine girdiler.

Bu sonuç PKK'nin özü gereği ortaya

“Zindanda da Mazlum Doğan, Kemal Pir, M. Hayri Durmuş arkadaşların şahadetleri ve onların önderliğinde gelişen direnişler var. Filistin sahasında ise Abdülkadir Çubukçu ve 13 yoldaşımız şehit düştü. Parti Önderliği bunları ‘Ölümden yaşama geçişin köprüsüydüler’ diye değerlendirdi.”

çıktı. Bu özü iyi anlayıp kavrayacağız. Bu gerçeğe kendimizi iyi bağlayacağız. Başkaları kavrayamıyor, yanlış anlıyor ve yanlışlığı yaklaşıyorlarsa, biz bu işin içinde olanlar olarak aynı duruma düşebilir miyiz? Hayır, düşmememiz gerekir. Hiç olmazsa bizim bu gerçeği doğru anlamamız, doğru kavramamız ve doğru katılmamız gerekiyor. Başkaları için yanılgı maruz görülebilir. Düşmandır, kötü olmasını ister. Benimsemiyordur. PKK'nin zayıf düşmesini arzularlar. Dolayısıyla PKK gerçeği farklı bile olsa, o bunu kendi istemi doğrultusunda görmeyi arzular, değerlendirmeler yapar ve hayallerini onun üzerine kurar. Bu temelde hata yapabilir, kendini yanıltabilir. Ama biz kendimizi yanıltabilir miyiz, hata yapabilir miyiz? Hayır, yapmamamız gerekiyor. Yaptık mı PKK karşıtlarının durumuna düşmüş oluruz.

Sonuç ne olur? Yanlış hesap yapmak, PKK'yi yanlış değerlendirmek olur. Bu da kaybetmeye götürür. Parti Önderliği, **“Kendinize göre değerlendirme yapabilirsiniz, ama bu PKK'nin hesabı ile çalışmeme. Buna dikkat etmelisiniz. PKK'nin kendisine ters düşmemeli.Ters düşerse kaybedersiniz”** diyor.

Demek ki hesaplarımız, değerlendirmelerimiz, anlayışlarımız PKK'nin özünden farklı olamaz, olmamalıdır. PKK'yi anlamazlıktan gelme, PKK'ye hayalci yaklaşma tutumuna giremeyiz. Hele hele görmezden, duymazdan ve anlamazlıktan hiç gelemeyiz. Benimsememe, reddetme gibi durumlara hiç düşmeyiz. Biz de başkaları gibi PKK gerçeği karşısında yanılgılı bir durumda olmayacaksak; doğru anlayacağız, doğru tanımlayacağız ve doğru kavrayacağız. Onun özünü doğru görüp o öyle iyi bütünleşeceğiz. Bu da bir bütün olarak PKK'yi doğru anlamak, doğru kavramak ve PKK'nin gerçeğini doğru görmektir. Onun büyük mücadele ve büyük değerler birikimi taşıyan gerçeğini iyi görmeliyiz. Bu temelde yaklaşımımızı doğru ele alacağız, doğru bir çizgiye kavuşturacağız. Bu da tarihi doğru anlamak, günümüzü doğru tanımlamak, anlamlandırmak ve doğru tahlil etmektir. Doğru anlamanın yolu buradan geçiyor. O zaman PKK gerçeğini bir şehitler gerçeği olarak doğru anlamamız, doğru tanımlamamız ve PKK tarihinden doğru dersler çıkarmamız gerekiyor.

Şehitler ölümden yaşama geçişin köprüsüdür

Bu tarih nasıl tanımlanabilir? '70'lerin bir PKK gelişimi ve şehitleri vardır. Başta Haki Karer olmak üzere onlarca genç, daha ortada programı bile olmayan, amaçlarını bile netleştirmemiş bir hareketi var etmek için kan dökmeyi, can vermeyi bilmiştir. Bunlar neyin şehitleriydi? Parti olmanın, parti olarak doğuşun ve partinin ideolojik çizgisinin yaratılmasının şehitleriydi. Parti kendisini böyle bir şahadet üzerinde hem ideolojik-politik çizgi, hem de pratik bir örgüt olarak geliştirdi. Parti Önderliği çok somut olarak, **“Haki Karer'in anısına bu partinin programını hazırlayıp parti kurmaya karar verdim. Parti olmanın gereğini ve sorumluluğunu bu temelde duyup hissettim. Kendimi parti adına bu gelişmeler karşısında yükümlü gördüm.”** dedi. Bu çok açık bir gerçek ve tanımlamadır.

Daha sonra 12 Eylül'ün ardından zindanda ve yurt dışında partinin verdiği şehitler vardır. Tıpkı şimdiki uluslararası komplo sürecinde olduğu gibi, daha yeni doğmuş, kendi dışındaki sosyalist, devrimci-demokrat hareketlerle beraber yol almak isteyen bir harekete, bir partiye karşı yürütülen mücadele içinde ortaya çıkan şehitler oldular.

O dönemin şehitleri, yeni yeni doğmakta olan umutları yıkmak ve kurutmak isteyen bir saldırıya karşı bunları yaşatma mücadelesinde ortaya çıktı.

Zindanda da Mazlum Doğan, Kemal Pir, M. Hayri Durmuş arkadaşların şahadetleri ve onların önderliğinde gelişen direnişler var. Yurt dışında, Filistin sahasında ise Abdülkadir Çubukçu ve 13 yoldaşımız şehit düştü. Bunların anlamı neydi? Parti Önderliği, **“Ölümden yaşama geçişin köprüsüydüler”** diyordu. Mazlum Doğan için, **“Çağdaş Kawa”** tanımlaması yaptı. Bu şahadetler parti olmaktan silahlı direniş geçişin köprüsü oldu. Parti biçiminde filiz vermeye, yeşermeye çalışan insanlık umutlarının büyütülmesi, geliştirilip mücadele gücüne ve alanlarına kavuşturulmasının şehitleri oldular bu yoldaşlar. 12 Eylül askeri darbesinin yok etmek, ezmek istediği bir ortamda ulusal-demokratik hareketi sürdürme, yaşatma, parti ve direnişte karar kılmanın şehitleri oldular.

Parti Önderliği zindan şehitleri için şunu söyledi: **“O direnişçiler partiyi sahiplenmenin direnişçileridir.”** O dönemin büyük direnişçileri, **“Biz ideolojimize bağlıyız, hiçbir kuvvet bizi bu ideolojimizden uzaklaştıramaz.”** demişlerdi. Parti bağlılığını en üst düzeye çıkartma şehitleridirler bu anlamda.

PKK bu şehitler şahsında böyle bir gerçeklik oldu. Parti olarak yaşam, mücadele ve bağlılık ölçüsünü ortaya çıkardı. Bunun için yüzlerce, binlerce genç, milyonlarca insan bu değerler temelinde mücadeleye girmek gücünü kendisinde buldu.

Bunun ardından 15 Ağustos direnişçiliği geldi. Bu sürecin başta **Ağit** arkadaş olmak üzere yüzlerce, giderek binlere ulaşan şehitleri var. Bunlar silahlı direnişin şehitleridir. Parti Önderliği bunu, **“Ulusal kurtuluşta parti olmanın şehitleri”** olarak tanımladı. Ulusal direniş içinde sosyalist bir parti olarak şekillenme, onun örgütünü ve militanını ortaya çıkarma şehitleridir.

Parti Önderliği bu dönemi **“Kürt halkının kahramanlık dönemi”** olarak tanımladı. Bu dönemin şehitlerini de **“Kahramanlık dönemi şehitleri”** olarak anlamlandırdı. Gerillayı ve halk ordusunu yaratma şehitleriydiler.

Bir ordu kurma, asker ve komutan olma, gerçekten halkı savaşa çekecek, savaşa sürükleyecek bir gücü yaratma böyle ortaya çıktı. Biz bu şahadetlerle gerillaya kavuştuk ve ordu adını söyleyebilir hale geldik. Bu kadar insan eline silah alma, dağa çıkıp savaşma cesaretini kazandı. Bunun fedakarlığını gösterme düzeyine ulaştı. Yığitlik Kürdistan'da bu düzeyde gelişti. Bu, partiyi büyük bir direniş ve ordu gücüne kavuşturdu. Bu da halk üzerinde büyük etkiler yaptı. Halkı mücadeleye çeken, ona umut veren, kendisine getiren, ulusal ruh ve bilince kavuşturan; dolayısıyla örgütlenmeye ve mücadeleye sevk eden gelişmeleri bu değerler ortaya çıkardı. Yoksa bazı serserilerin sandığı ve söylediği gibi baskı olduğu için ortaya çıkmadı. Doğru bir direniş olduğu için, her koşulda direnme gücü gösteren, her türlü zorluğu yenme gücü olan direnişçiler olduğu için halk bilinç ve eylem gücü kazandı. Öyle hiçbir şey kendiliğinden olmadı. Az bedelle veya küçük bir çabayla da olmadı. Bu konuda hiç yanılmamak gerekir. Çünkü halk ayaklanmasının bunun üzerinde geliştiğini biliyoruz.

Serhildan dönemi Kürdistan'ın her yerinde gelişti. Köy köy, kasaba kasaba halk ayağa kalkarak kendi devrimini yaptı. Buna demokratik devrim, kişilik devrimi dedik. Yine bir yığın tanımlama geliştirdik. Kürdistan'da gerçekten binlerce devrim yaşandı.

Serhildan süreci büyük bir süreçti. Bu dönemin büyük şehitleri oldu. **Vedat Aydın** başta olmak üzere Kürdistan'ın hemen hemen her alanında, köyünde, kasabasında yüzlerce, hatta binlerce yurtsever kendi yaşamını ve geleceğini PKK'nin yürüttüğü mücadelede gördü ve kendini bu mücadeleye verdi. Varını yoğunu seferber ederek büyük başkaldırıya ve eylem yapmaya cüret etti. Sonunda da büyük bir kitle ve devrim hareketini geliştirdi. Böylece Kürt halkının dünyaya doğuşunu, bu dünyanın Kürt halkı için biçtiği imha ve inkar siyasetinin kırılışını ilan etti.

Bazıları, **“Kürt zaten her zaman vardı”** diyordu. Bazıları da, **“Öyle kötü bir durum yoktu”** demekteydi. Ancak ulusal doğuş gerçekten böyle bir serhildanla varoldu. Ulusal bilinç, ruh ve ulusal varlık böyle bir başkaldırı ile ortaya çıktı. Biz Kürt ulusallaşmasını burada arıyoruz. Bunun dışında Kürdistan'da hiç kimsenin gerçekten bağlı kaldığı ve sahip çıktığı sağlam değerler yoktu. Kim var diyorsa o bir tüccardır, yalan söylüyordu. PKK'nin yürüttüğü mücadeleyle Kürdistan'da açığa çıkan değerleri kötülemek ve mahkum etmek isteyenler böyle söylüyorlar. Bunlar art niyetli ve ikiyüzlüdürler. Halka karşıt olanlardır. Hiçbir zaman bunu unutmuyacağız ve bu bakış açısını kaybetmeyeceğiz.

Kendini alev alev yakan şehitler neyin şehitleridir?

Daha sonra büyük gerilla direnişi yaşandı. Kürt halkının ve PKK'nin yürüttüğü mücadele karşısında '94'ten '98'e kadar uluslararası gericilik gelişti. Bir grup savaşçı karşısında karşı devrim cephesi oluştu. Bu cephe 1992 Güney Savaşı sonrasında oluşmaya başladı ve '98'e kadar bütün gücüyle Türk ordusunu destekledi. PKK'nin yürüttüğü gerilla savaşını böyle bir destekle ezmeye çalıştı. Dünyanın bütün gericileri bunlara destek verdi. Yahudiler sermaye ve tekniklerinin tümünü buraya aktardı. Dünya jandarması ABD bütün askeri-siyasi gücünü buraya verdi. ABD, **“demokratik zirve”** adı altında Türkiye'nin yaptığı her türlü katliamı ve soykırımı meşrulaştırmaya çalıştı. Ortadoğu'nun birçok alanında ve dünyanın başka yerlerinde bin bir türlü gericilik **“terörizme karşı ortak mücadele”** adı altında Türkiye yönetiminin yürüttüğü katliam savaşına destek verdi.

Tabii buna karşı direnildi. Gerilla direnişi deyip geçmeyelim. O dönemdeki savaşın büyüklüğünü görmezden gelmeyelim. Bu saldırılar imha amacı güdüyordu. Yok saydıkları, mezara gömdükleri bir halk dirilmeye yüz tutmuştu. **“Hortladı”** diyorlardı. Yeneden yok etmek ve gömmek istiyorlardı. Bu gerçektir. Bu konuda hiç yanılmamalıyız. Kürdistan'da yürütülmek istenen katliam girişimini basit ele almamalıyız. İşte yürütülen karşı direniş böyle bir gerilla direnişidir.

Bu neyle oldu? Tabii ki büyük gerilla savaşıyla, fedai savaşıyla oldu. Buna **“Zilan direnişçiliği”** denildi. Buna bağlı olarak en ileri düzeyde fedailik ve kahramanlık ortaya çıktı. Gerilla ve fedai tarzında büyük bir direniş sergilendi. Bu temelde binlerce şehit verdik. Bu şehitler, en eşitsiz koşullarda ve en kahramanca her türlü zorluğu göğüsleme temelinde yürütülen mücadele içinde ortaya çıktı. Bunlar küçük ve basit miydi? Bunlar görmezden gelinebilir mi? Kürdistan'ın her alanından, her köyünden, kabilesinden, aşiretinden, ailesinden şehit verildi, kan döküldü. Kürt ulusu bu kan üzerinde varoldu. Bunu hiçbir zaman görmezden gelmeyiz. Düşman görmezden geliyor, Kürdün kaderini basit görüyor. Başkası böyle

görebilir, ama biz o basitliğe düşmemeliyiz, kendimizi öyle küçük görmemeliyiz. Yani kendimizi inkar edemeyiz. İnkâr tehlikelidir. Kendini anlamlandırmamak gerçekten tehlikelidir. Demek ki, ulusal direniş ve büyük gelişme böyle ortaya çıktı.

PKK nedir? PKK mücadelesi nedir, nereden geldi? Bunları anlamak istiyoruz. Dolayısıyla tartışmaya koyalım; ama bir ucuy-la olmasın, kenarından kıyısından geçmeyelim, işin içine iyi girelim ve özünü ortaya iyi çıkaralım. Kaçmaya ya da korkmaya gerek yok. Çünkü bu çare değildir. Doğrusu, iyi anlamak ve işin içine iyi girmektir; insanın ruhuyla, derinliğiyle işin içine girmesi ve onu yaşatmaya, temsil etmeye, yürütmeye çalışmasıdır. Biz işleri başka türlü götüremeyiz.

Ulusal gericilik Kürdistan'daki ulusal demokratik gelişmeyi, gerillasal gelişmeyi ezemeyince ne oldu? Karşımıza uluslararası komplo çıktı. İşte 9 Ekim 1998'den beri başta Parti Önderliği olmak üzere tüm partiye, ulusal demokratik direniş ve bütün halka karşı tıpkı 12 Eylül saldırısı gibi, hatta onu kat be kat aşan bir düzeyde, kapsamlı uluslararası gerici bir saldırı başlatıldı. Uluslararası komplo, '92'den sonra gerillaya karşı uluslararası gericiliğin elbirliği ile yürüttüğü saldırıdan sonuç almayı tamamlama hareketidir. Hilelerle örgütü baskı altına alarak, Önderliği imha ederek sonuca götürme ve PKK'yi tasfiye etmede başarıya ulaşma saldırısı oluyor. Uluslararası komplo gerçeği böyle bir gerçektir.

Parti ve halk bu saldırılara karşı her alanda iki yıldan beri kahramanca direniyor. Yüzlerce insanımız kendisini yaktı. Önderlik daha Rusya'da iken Taylan arkadaş kendini yaktı. Avrupa'da ve Kürdistan'ın bütün parçalarında kahramanca direnişler sergilendi. Gerilla büyük bir direniş sergiledi. 15 Şubat sonrasında her alanda halk topyekün ayağa kalktı.

Bu neyin direnişiydi? Bu dönemde gözünü kırpmadan kendini ateşe atan, alev alev yakan şehitler neyin şehitleriydi? Gerillayı ezmek isteyip de ezemeyen, Önderliği imha ederek bu mücadeleyi yok etmek isteyenlere karşı, bu mücadelenin varolacağını ispat ve iddia etmenin şehitleriydi.

Önderliği, partiyi ve direnişi savunma, dolayısıyla halkın ulusal, hatta fiziki varlığını savunma şehitleriydi.

Bu savunma kendini bu düzeyde feda etmeyi gerektirdiği için, fedakarlık düzeyi dünyada eşi görülmeyen bir noktaya vardı. Vietnam'da birkaç tane din adamı bir tankın önünde oturdu, tank gelince kalkmadılar. Böyle bir durumun ve insanların buna cesaret etmesinin nasıl bir büyüklük ve ruh hali olduğunu dünyada herkes tartıştı. Vietnam savaşının kaderi de bunun üzerine değişti. Kürdistan'da yüzlerce insan; çocuk, yaşlı, genç cayır cayır kendini yaktı. Bırakalım birkaç kişinin bir tank önünde oturmasını, alevler içerisinde yandı. Fedailik, cesaret ve yığitlik bu kadar ileri gitti. Kürdistan'da varlık, yaşam, toplum ve insan bununla varoluyor, bununla yaratılıyor. Böylesi bir direnişle Önderlik yaşatıldı, iki yıldır uluslararası komplo boşa çıkarıldı, başarısız kılındı. **“Altı ayda her şeyi bitireceğiz. Bu insanlar hiçbir şey yapamaz”** diyenler, iki yıl sonra başarısızlıklarını kendileri itiraf etmek zorunda kaldı. Ecevit, **“Barış diyorsunuz ama, sınırın ötesinde silahlıdır. PKK'nin varlığı, siyaset yapma istemi bizim iş yapmamızı engelliyor.”** diyordu. Bunlar itirafıdır. Hani altı ayda yok olacaktı! Hani onun üzerine kurulacaktın! İki yıl geçti, PKK niye se-nin önünde engel! Neden PKK'yi yok edemedin! O zaman doğru bir biçimde mevcut gerçekliği görmek, itiraf etmek ve onu kabul etmek gerekiyor. Fakat edilmiyor. Sömürgecilik varlığını Kürdün inkarı üzerine kurmuş, kendisini yaşatmak için sonuna kadar saldırıyor, saldıracak. Bu anlaşılır bir olgudur. Uluslararası sistem dahilinde Türkiye'de oluşturulan inkar siyasetini yürüttüğümüz mücadeleyle, karşı karşıya geldiğimiz gerçeklerle iyi gördük ve ne anlama geldiğini iyi anladık. Tabii onlar bu durumu devam ettirecekler. Ama ona karşı da büyük bir direniş olmuştur; hem de bütün dünyanın baskı altına aldığı, susturmaya çalıştığı or-

“Uluslararası komployu geriletmenin, yenilgiye uğratmanın mücadelesini başlattık. YNK ile içine girdiğimiz mücadele, son yaşadığımız çatışma kesinlikle böyle bir anlama sahiptir. Uluslararası komploya karşı anladıkları dille mücadele etme gücünü PKK de, Kürt halkı da kazanmıştır.”

tamda bile bunlara şapka çıkarttırılıyor. Böylece bu komplo etkisiz kılındı. En azından bunlara karşı mücadele iki yıldır devam ediyor. Kürdistan'da insanlık yaşamı böyle bir direnişle bu kadar süre yaşar kılındı. Geldiğimiz mevcut mücadele düzeyi bütün bu gelişmeler üzerinde şekilleniyor.

Peki bu ne anlama geliyor? Yürüttüğümüz mücadele sonucunda Cemşit ve diğer otuz beş arkadaşımızın şehadeti, yeni bir süreci açma şهادetleridir.

Neyi açıyorlar? Neyi ifade ediyorlar? İki yıldır uluslararası komploya karşı direnerek, şehit vererek boşa çıkardık. Şimdi ise uluslararası komployu geriletmenin, yenilgiye uğratmanın mücadelesini başlattık. YNK ile içine girdiğimiz mücadele, son yaşadığımız çatışma kesinlikle böyle bir anlama sahiptir. Uluslararası komploya karşı anladıkları dile mücadele etme gücünü PKK de, Kürt halkı da kazanmıştır. Sadece direnerek ve kendini yakarak komplocularla başa baş bir mücadele etme gücüne ulaştı. Bu yeni ve önemli bir başlangıçtır. Uluslararası komploya karşı yeni bir sürecin açılmasıdır. VII. Kongre stratejisi temelinde pratik mücadelenin başladığı, imha ve tasfiye edilmek istenen PKK'nin kendisini yeniden örgütlediği, yapılandırdığı, stratejik değişimini başarıp yeni bir pratik mücadele süreci başlattığı anlamına geliyor. Partinin tasfiye olacağını sananlara, bunu bekleyenlere karşı partinin yeniden bir mücadeleye hamlesi yapma gücüne ulaştığını gösteriyor. Bu büyük gelişmenin başlatıcısı son şehitler oluyor. Yani şehitlerimiz şunu ortaya çıkardı: Stratejiyi nasıl oluştursak oluşturalım, en demokratik, en barışçıl mücadele yöntemlerini de esas alırsak alalım, Kürdistan'da işler şiddetle yürüyor. Kan akıtmadan yaşam yaratmak mümkün değil. Kan akacak düzeyde cesaret ve fedakarlık içine girmeden Kürdistan'da insan olarak yaşam olanaksız. Bunu anlayacağız ve kabul edeceğiz.

Bu, çizgimize aykırı mıdır? Kürdistan'daki gelişmelere ters midir? Hayır! Çizginin tamı tamına kendisidir, bütünüyle bunun gereğidir. Bunun dışında bir yol yön temle ve mücadeleyle ilerlemek mümkün değildir. İşte bakın, aylarca yıllarca aradık araştırdık, bir yiğit propaganda yürüttük, hep gerçekleri ortaya çıkardık, dil döktük; hiç kimsenin yapamayacağı, bazılarının aklının dahi almayacağı kararlar aldık; silahlı mücadele temelinde yürüttüğümüz stratejimizi değiştirdik, on beş yıl içinde binlerce şehit vererek yürüttüğümüz silahlı mücadeleyi durdurma kararı verdik. PKK bunların hepsini yaptı mı? Yaptı. Bu adımları atarken birçoğu, *“Her şey bitti”* diyordu. Bir çoğu da, *“Bunlar akıl almaz şeyler. PKK ya bizi kandırıyor, ya da artık hiçbir şey yapamaz hale gelmiştir, bitmiştir, yapacağı bir şey yok. Bunu kamufle etmek için değişiklik yapıyorum diyor. Esasında bir bitiş yaşıyor”* dediler. Böyle sandılar. Çünkü gerçekten kolay kararlar değildi. Böyle derinlikli olarak bu mücadeleyi yaşamadan yaşayanların aklının alacağı kararlar değildi. Ama PKK aldı. En ağır koşullar da strateji temelinde bir değişime gitti.

Son olaylar partinin ve Önderlik çizgisinin zaferini kanıtladı

Ömrü boyunca direniş kelimesinden ve badan korkar gibi korkanlar bizi teslimiyetçi ilan ettiler. Kemal Burkay kongre yaparak bildiri yayınlamış, *“PKK teslimiyetçi bir çizgi benimsedi, hareketin çizgisi değişti”* diyor. İnsaf sahibi olmak gerekir. Dünyanın en kötü teslim olmuş, teslim olmaktan ziyade 20 yıldır ajanlık yapmaktan başka bir şey yapmayan adamı kalkmış PKK'nin teslim olduğunu söylüyor. PKK'nin bu yaptıklarına *“teslimiyet”* diyor. İş bu noktaya kadar geldi.

Tabii bunlar yanlış hesap ve değerlendirmelerdi. Yanlış yaklaşımlardı. Kendini kandırmaydı. PKK gerçeğini, PKK'nin Kürdistan'da Kürt insanı ve toplumunda yapmış olduğu değişimi görmek istememeydi. Nitekim bu temelde üzerimize gelindi. Biz de parti olarak mücadelede ısrarlı olduk. Zorluklar yaşadık. Unutmayalım, tüm bun-

“Parti, uluslararası komplo sürecine uygun ve buna karşı mücadele edecek, direnecek, komployu yenilgiye uğratacak bir stratejiyi oluşturdu. Bunu kadrosuna en azından partiyi ayakta tutacak kadar özümsetti. Parti örgütünü böyle bir mücadele yürütecek düzeye getirdi.”

lara karşı direnmek, doğru bir anlayış benimsemek, yeni bir yapılanmayı sağlamak, yeniden örgüt olmak, örgütün birlik ve bütünlüğünü sağlamak kolay olmadı. Az da olsa savrulmalar oldu. Parti kendi içinde bu süreçte çok şiddetli bir mücadele yaşadı.

Parti Önderliğimiz bundan önce bazı tanımlamalar yapmıştı: **“PKK’de farklı partiler var; bir kontra-parti var, bir orta parti, bir de PKK’nin kendisi var”** diyordu. Kontra-parti bu süreçte de ortaya çıktı. Uluslararası komplo nun iç uzantısı olarak parti içinde partiyi yıkmaya çalıştı. Başaramayınca kaçıp karşı cepheye geçti.

Orta parti en genel eğilim oldu, hala da öyledir. Tarafsız seyrirci misyonu yüklenerek, bin bir türlü sorun yaratıp kontra-partiye sağlam bir zemin olarak partinin tarihsel gelişiminin engellenmesi ve zayıf kalması için her şeyi yaptı. Bu ruh haliyle düşünce, davranış, yaşam biçimi ve istemi olarak ortaya çıktı. Bunlar partinin içinde hala en ağırlıklı sorunlardır. İnkâr etmiyor, görmezden gelmiyor ve kendimizi avutmuyoruz. Fakat bunlara karşı bir parti mücadelesi oldu.

Uluslararası komplo koşullarında Parti Önderliği dünyada örneği olmayan bir zindan ortamında tutulmasına rağmen, bütün bu saldırılara karşı böylesi bir süreçte doğru parti çizgisini oluşturma ve içinde bulunduğumuz koşullarda uygun yürütmeyi gösterdi. Hiçbir imkan ve fırsatın olmadığı ortamlarda fırsat ve imkan yaratarak bir çizgi tutturdu. Yani bütün bunlara karşı parti çizgisinde yürünmesi için umut yarattı, çaba yürüttü ve çağrılar geliştirdi. Çok iyimsersiniz diyenlere karşı Önderlik şunu diyordu: **“İyimser değilim, iyimserliği yaratmaya çalışıyorum.”** En ağır koşullarda olmasına rağmen her türlü imkana sahip olanların bile umutlarını, inançlarını, iyimserliklerini kaybettikleri yerde; umut, inanç ve iyimserlik yaratmayı bildi. Hep bunu esas aldı. Böyle bir parti ve Önderlik gerçekleşmesi, tarihi gelişimine uygun olarak da mücadelesini yürüttü. Geçen bir yıl içerisinde şu yaşandı: Partimiz, uluslararası komplo ile Önderlik arasında süren mücadele içinde ortada kaldı. Bütün parti yapısı ve örgütü içinde, partinin yönlendirdiği halk üzerinde, partiyi yaşayan ve yaratan militanın şahsında bu iki güç büyük bir mücadele yürüttü. Meydan muharebesi gibi savaşlar yaşandı. Kişilikler, örgütler ve halk şahsında her türlü zorluğu yenme, her türlü umutsuzluğu aşma, iğne ucu ile kuyu kazma veya binde bir gelişme imkanı varsa oradan tutup gelişme yaratan anlayış; böyle bir dönemde partiyi, mücadeleyi ve ulusal demokratik gelişmeyi yaratmasını, ilerletmesini bildi. Böylesi bir mücadele ile parti yeniden parti oldu.

Parti kendisine uluslararası komplo sürecine uygun ve buna karşı mücadele edecek, direnecek, komployu yenilgiye uğratacak bir stratejiyi oluşturdu. Bunu kadrosuna en azından partiyi ayakta tutacak kadar özümsetti. Parti örgütünü böyle bir mücadele yürütecek düzeye getirdi. Bu temelde yeniden yapılandırıp örgütledi. Parti yeni mücadele sürecine böyle hazırlandı. Bunun arkasından bütün bu gelişmeler yaşanarak böyle yeni bir pratik mücadele sürecine ulaştık. Bunlar olmasaydı böyle bir pratik mücadele süreci olabilir miydi? Hayır, olması mümkün değildi. Basit yaklaşımlarla, içinde bulunduğumuz durumlara denk düşmeyen yaklaşımlarla bu süreci karşılamak, komplo nun yol ve yöntemlerini boşa çıkarmak, böyle bir süreçte hareketi yeni bir pratik mücadele içine çekmek mümkün olamazdı. Ancak böylesi bir önderlik sel duruş ve çaba böyle bir

gelişmeyi yarattı. Buna bağlı kalan, bununla birleşmeyi ve bütünleşmeyi esas alan ve bu çizgide yürüyerek kendisini buna vermesini bilen militanlık, böyle bir mücadeleyi yürüttü ve partiyi yeni bir pratik sürece taşımayı bildi. İşte bunun arkasından böyle bir pratik sürece giriyoruz.

Bunların hepsi komployu boşa çıkarma direnişleriydi. Komploya karşı ayakta kalmanın mücadelesiydi ve yeniden yapılanmayı sağlayıp yeni bir mücadeleyi başlatmanın çabalarıydı. Tabii bunlar sonuç vererek önemli gelişmeler yarattı. Kontracılığı alt etti. Şimdi paramparça olmuş durumdadır. Orta partiyi, tarafsız duruşu ve seyrirciliği ciddi biçimde eleştirdi, teşhir ve mahkum etti. Onu değiştirerek eritmek, onun yerine direniş, mücadele ve parti ruhunu, doğru parti anlayışını koymak için yoğun bir çaba yürütüldü ve önemli gelişmeler sağlandı.

Şimdi bunlar sonucunda gelişen yine parti ve Önderlik çizgisi oldu. Önderlik sel parti, PKK'nin kendisi oldu ve bu gerçeklik kendisini böyle bir mücadele sürecine getirdi. Şimdi ortada böyle yeni bir başlangıç var. Bu yeni başlangıç da büyük çaba, emek ve daha büyük bir fedakarlık gerektiriyor.

Dolayısıyla son olayların neyi kanıtladığını iyi tanımlamalıyız. Bir; partinin ve Önderlik çizgisinin zaferini kanıtladı. Bu çok somut bir gerçektir. Bu, kontra ve orta parti karşısında zaferdir. Bunu çok iyi görüp anlayacağız, asla görmezlikten ve anlamazlıktan gelmeyeceğiz.

İki; yeni bir mücadele süreci başladığını ilan ettiğini gösterdi. PKK'nin uluslararası komployu yenebilecek bir mücadele gücüne ulaştığını kanıtladı. Birçokları *“PKK adam olamaz”* diyorlardı. Ancak kendi durumlarına bakmadılar. Birçoğu bir kurşun bile sıkamaz sandı. İşte YNK yönetimi bunların başında geldi. Uluslararası komplo güçleri tarafından içten ve dıştan kısıktıldı. *“Bir kurşun bile sıkamaz, korkmayın”* kışkırtmaları ile üzerimize geldiler. Bunun böyle olmadığı açığa çıktı. PKK'nin bırakalım kurşun sıkamayacağını, tarihinin en önemli gelişme sürecini yaşadığını, büyük mücadelelere, hem de en sert mücadelelere girme gücünde olduğunu bundan daha iyi gösterecek, kanıtlayacak bir başka pratik olabilir miydi? Hayır olamazdı. Bunu en ileri düzeyde kanıtlayan pratik şimdi ortaya çıktı. Bunu da iyi göreceğiz ve anlayacağız. Bu gerçeği anlamaktan uzaklaşmayacağız. Bu da önemli bir kanıt lama, büyük bir ilan ve büyük bir temel başlangıçtır. Parti tarihimizin temel başlangıçları olan Hilvan-Sive rek ve 15 Ağustos atılımı gibi...

VII. Kongre stratejimizin başlangıcı da partimizin üçüncü büyük stratejik başlangıcı oluyor. Bununla bu gerçek ortaya kondu, ilan ve ispat edildi.

Üçüncü olarak, bu son olaylar neyi kanıtladı? Böyle bir dönemde mücadelenin kolay olmayacağını, mücadelesiz kazanılamayacağını; barış, demokrasi demekle barış ve demokrasinin gelmeyeceğini, bunların geçmiştekinden çok daha büyük bir mücadele ile ortaya çıkarılacağını gösterdi. Mücadele çizgimizi ve gerçeğimizi ortaya koydu. Şehitlerimiz, Kürdistan'da yaşamın ancak kan akıtılarak, can verilerek, ulusal demokratik mücadelenin en ileri düzeyde bir cesaret ve fedakarlıkla sağlanabileceğini, militanlığının ve örgütünün en ileri düzeyde bir fedailiği gerektirdiğini açıkça ortaya koydu. Bu dönemin şehitleri de bunun yaratıcıları, militanları ve böyle bir fedailiğin temsilcileri oldular. Bunu açığa çıkardılar. Bunlar PKK'nin yeni bir mücadele dönemi ni temsil eden gerçekleridir. Şimdi PKK gerçeği budur. Bu gerçeği göreceğiz ve bunu

esas alacağız. PKK olayını buna göre değerlendireceğiz. PKK'ye yaklaşımı bu ölçekte tartacağız, başka türlü ölçü olmaz. Başka bir ölçikle tartamayız. Bu süreçte başka türlü ilerlemenin, yine başka türlü bir PKK'nin olacağını söyleyemeyiz.

Demek ki sürecimiz böyle bir süreçtir. Bu düzeyde fedakarlık ve cesaret istiyor. Parti ve mücadelenin gerçeği budur. VII. Kongre temelinde şekillenen stratejinin militanının gerçeği bu. Önderlik çizgisinin militanda somutlaşan ölçüleri bunlardır. Bunun dışında bir ölçü ve yaklaşım kabul edemeyiz. Tartışacak sak, anlayacak sak bu temelde olur. Başka türlü PKK mücadelesi olmaz.

Unutmayalım, yeni bir mücadele sürecine giriyoruz. Artık her şey kritik mücadele ile belirlenecek. Buna denk olmayan veya çelişen durumları ezer geçer. Pratik böyledir. Söz ayrı pratik ayrıdır. Yeni bir pratik sürece girildiğini kimse inkar edebilir mi? Asla edemez! Ortada parti tarihimizin en büyük çıkışı var; bu kadar büyük bir gerçekleşme var. Kanıt bu. Bunu görmezden gelmek, yok saymak, tesadüf gibi görmek, ona gelip geçiciymiş gibi yaklaşmak en büyük gaflet olur. Gafil duruma düşmemek için de içine girilen süreci, başlayan mücadele dönemini iyi anlamak, iyi kavramak ve bu temelde yeni mücadeleyle yürüten, yeniden şekillenen PKK mücadele gerçeğinin özünü doğru görüp bütünleşmek, yaşamda ve çalışmada onun doğru ve etkili bir temsilini yapar düzeye gelmek en büyüğü ve en güzelidir. En militanca, en yakışan, bizi başarıya götürecek, saygılı, örgütlü, tarihe ve Önderliğe yakışır kılacak, onların gereklerini yerine getirecek ve onlar karşısında yüzmüüzü ak kılacak olan da budur. Başka türlü düşünce, ruh hali, istem, arzu ve kendine göre değerlendirme söz konusu olamaz.

Devrim en büyük sanattır

Bu işler nasıl olacak, nasıl olmayacak konusunda hiç ipe sapa gelmez düşüncelerle kendimizi yormamalıyız. Arkadaşlarda bu epeyce var; öyle ki, çok fazla kendine göre. Olup biteni çok az anlayan, fazlasıyla tersinden yaklaşan tutumlar çok görülüyor; gerçekten çok kopuk, çok hayalci, çok bireyci ve kendine göre. Bunlar yanlış. Bir şey karşısında ya tümden ters yaklaşım, rest, korku, endişe, kopuş, ya da her şey olmuş gibi çok yüzeysel bireysel yaklaşım için her türlü farklı düşünceyi ortaya çıkartıyor, yayıyor veya öyle bir sistem talep etme durumunda olabiliyorlar. Bu doğal bir durumdur. Ama PKK içinde PKK'nin başarısını isteyen, PKK militanı olma iddiasını taşıyanın aynı durumda olması düşünülemez ve kabul edilemez. Anlaşılır da değildir.

Onun için de geçen süreçte taşıdığımız yanılgıları, hayalleri ve somut gerçekten kopukluğu artık derinliğine aşmalıyız. Mevcut gerçek gelişme, bize kendisini dayatan parti gerçeği ve parti değerleri artık bizi daha fazla doğruya çekebilmeli, bizi kendimize getirmelidir. Çizgisi, mücadelesi ve parti değerleriyle daha fazla bütünleştirebilmelidir. Bunu bütün çalışmalar için böyle ele almak gerekiyor. Bütün işlerin bu temelde yürütülebileceğini bilip ona göre kendimizi vermeliyiz. *“Mevcut çalışmalarda iş nasıl olacak anlayamadık”* diyenlere, eğer gerçekten korkmuyor, kendimizi aldatmıyor, yanıltmıyor ve kandırmıyorsak; bu kadar yalın gerçek ortada, o zaman anlayalım diyoruz.

Kürdistan'da yaşam, PKK'de işler şimdiye kadar nasıl yürümüş, günümüzde PKK nasıl bir PKK'dir, PKK gerçeği nasıldır; bundan daha yalın ve açık bir gerçeklik olabilir mi? Mevcut mücadele bunu ortaya koymadı mı? Koydu. Bütün çalışmalarımız açısından; her türlü basın-yayın, kültür ve edebiyat çalışmalarımız için de bu böyledir. Bunun da ölçüsü, çizgisi, çalışma, yaşam ve militanlık tarzı ortaya çıkmıştır. Partinin gerçeği budur. Bunun dışında gerçeği aramak saptırmaktır. Kendini parti dışında tutmaktır. Başka bir çizgiyi ve duruşu partiye dayatmaktır. O da parti dışında olmaktadır. Bunun başka bir adı yok. Onun için kendimizi bu gerçeklerden kopuk, onlara denk düşmeyen duygular, düşünceler, davranışlar içinde tutmayalım. Bunları bir gün bile bekletmeden hızla aşalım.

Gerektiği zaman partinin en temel işleri olmak üzere yerinde, zamanında doğru bir yaklaşımla yapmayı bilmek, onları yapma cesaretini, fedakarlığını göstermek zorundayız. Bu da kendine göre anlayış yaratmaktan, kendimize göre hedef, program, tarz geliştirmekten vazgeçmek ve onu aşarak partininkilerle bütünleşmekten geçer.

İşte yaşamın en büyük romanı, en büyük sanatsal-edebi değer herhalde şehitlerden başkası olamaz. Duygu, düşünce, yaşam istemi, arzusu, insan meziyetlerinin en güçlü açığa çıkması burada olabilir. Bundan daha güçlüsü var mı? Her şeyini insanlığın gelişimi için vermekten daha değerli ve büyük ne olabilir? Kendi basit tutkuları, hesapları ve arayışları mı büyüktür? Küçük burjuva kurnazlığı, bireyciliği ve hırsızlığı mı değerlidir? Hayır, kesinlikle öyle değil. Bunlar üzerinden mi sanat ve edebiyat olur? Bu sadece bir toplumun dejenerasyonunu ifade ediyor. Büyük sanat, edebiyat, toplumun ve insanın büyük ruhsal gelişimi ancak böyle büyük ruhsal değerlerin çıkması temelinde gelişir. Onun için devrim en büyük sanattır. Devrim her türlü sanatsal faaliyetin zemini, esası ve yaratıcısıdır. Biz böyle bir devrim mücadelesini yürütüyoruz. Böyle bir devrim mücadelesiyle bu kadar hazine, değerler birikimi açığa çıktı. Bunun üzerinden iş yapamazsak, hiçbir şey üzerinden yapamayız. Onun için farklı algılamalar, gerçekleri görmeyen, hakkını vermeyen ve kendini tümüyle katmayan yaklaşımlar doğru değil. Bu konudaki yetersizliklerimizi aşacağız.

Şimdi farklı duruşları daha fazla aşmanın, kendimizi daha fazla düzene sokmanın, etkili çalışır kılmanın ve partiyi daha iyi bütünleştirmenin zamanıdır. Çünkü artık birçok çalışmanın yükü ve sorumluluğu eskisinden daha fazla üzerimize tapulanmıştır. Eğer biraz vicdanımız varsa, insanlık değerlerinden uzak düşmemişsek, bu gerçeği göreceğiz ve kabul edeceğiz. Çalışmalarımıza ve bundan sonraki mücadele sürecimize böyle yaklaşacağız. Bu mücadele sürecine, her türlü zorluğu yenen, engeli aşan ve görevi başaran bir yaklaşımla yaklaşacak ve başarıyı esas alacağız. Bir bütün olarak halkın, partinin, yoldaşların ve bunları kendisinde somutlaştırmış olan şehitlerimizin hedeflerini, istemlerini, arzularını ve ulaşmak istedikleri dünyayı yaratmak için her şeyimizi ortaya koyacağız. Başka türlü militan duruş, devrimci duruş olmaz. Başka türlü partinin ve halkın davasına uygun doğru duruş olmaz. Başka türlü Önderlik çizgisinde doğru, etkin ve başarılı yürüyüş olmaz. Tek yolun bu olduğu açıktır. Hepimiz için doğru olan yürüyüş budur.

“Yaşamın en büyük romanı, en büyük sanatsal-edebi değer herhalde şehitlerden başkası olamaz. Duygu, düşünce, yaşam istemi, arzusu, insan meziyetlerinin en güçlü açığa çıkması burada olabilir. Onun için devrim en büyük sanattır. Devrim her türlü sanatsal faaliyetin zemini, esası ve yaratıcısıdır.”

YAŞAM

insandaki özgürlük arayışının adıdır

● PJA Parti Meclis Üyesi Dorşin AGIR yoldaşın değerlendirmesi

Kürt toplum gerçeğinde feodal tutuculuk, parçalayıcılık ve bunun yarattığı çürümüşlüğü yanı sıra, emperyalizmin düşürücülüğü ve 12 Eylül'ün aileye, yaşama, topluma taşıdığı, dayattığı gerilikler yabana atılır gibi değildir. Ulusal, toplumsal bilinçten yoksunluk, feodalizmin ve dinin ağır etkileri, çarpık kapitalistleşmenin yarattığı çok yönlü tahribatlar ve sosyal yapılanmada ortaya çıkan parçalanma ve çözülmeyle birlikte; toplumsal anlamda son derece tutucu, değişim ve dönüşüme karşı direnen bir gerçeklik kendisini dayatmıştır. Bu gerçeklikte mevcut tüm ilişkiler, aile ve aile içerisindeki kadın-erkek ilişkisinde tıkatılmış, sınırlandırılmış ve ailesel çikarlara endekslenmiştir.

Bütün emperyalist sömürgeci sistemlerin kendisini en fazla gerçekleştirdiği zemin ve çekirdek kurum olan ataerkil aile, Kürt toplumunun sosyolojik ve psikolojik düşüşüne ve felaketine neden olmuştur. Aile kurumunda hiçbir toplumsal amacı, felsefesi olmayan feodal, aşiretçi, ya da kapitalist ilişki tarzı; toplumsal çikarlara esas alan, yaratıcı hiçbir değeri üretmemiştir. Bu tüketici aile kurumu yurtseverliğin, her türlü toplumsal ve özgürlüsel gelişimin önünde en büyük engel haline gelmiştir.

Bu zeminde özgürlük arayışı olmayan, güdük, toplumdan ve toplumsal çikarlardan soyutlanmış, bireyci, kendi doğasına yabancılaşan, yaşıyor denilemeyecek bir kişilik şekillenmiştir. Sosyalleşme düzeyinde yaşanan gerilik, toplumla sağlıklı ve yeterli iletişim kurmada yaşanan kapalılık, darlık ve bireysellik, yine geleneksel değer yargılarındaki tutuculuk nedeniyle, son elli yılda yaşanan hızlı değişim ve dönüşüm karşısında çarpılma, farklı kültür arayışlarına kapılma, uyumsuzluk, güvensizlik ve umutsuzluk, bu toplum gerçeğinde git-tikçe daha fazla boy vermiştir. Yaşanan ulusal tükeniş ve toplumsal güdükleşme, kimlik, kişilik ve kültür savrulması nedeniyle arayışlar tükenmiş ya da çarpıklaşmış, dolayısıyla yaşam da tükenmiştir, durmuştur.

“Kürt toplum yapılanmasının tüm etkilerini en ağır biçimde yaşayan Batman’da, varolan feodal tutuculuk ve köylülüğün yanı sıra; emperyalizmin medya aracılığıyla yürüttüğü politikalar, 12 Eylül faşizminin yarattığı tahribatlar ve çarpık kapitalistleşme, yine sosyal dokuda yaşanan çözülme nedeniyle sosyolojik ve psikolojik anlamda bir aşınma ve düşüş ortaya çıkmıştır.”

Yaşamdan uzaklaştırılan kadın intiharı seçiyor

Bu toplumsal gerçeklik içerisinde en zayıf halka olan ve yaşamdan uzaklaştırılan kadın ise salt bir mülk konumuna getirilmiştir. Tarihsel ve toplumsal şekillenişin, feodal değer yargılarının, dinin ve ataerkilliğin ağır etkileri nedeniyle kadın en temel “namus” olgusu olarak ele alınmıştır. Etkisiz, bilingsiz, konuşma ve tartışma gücü bile olmayan kadın; herhangi bir soruna çözüm bulabilecek, dayatabilecek bir güçte de olamamıştır. Varolan tarihi gerçeklik ve ataerkil aile yapılanması karşısında kadın iradesizleştirilmiş, hiçleştirilmiş, çaresiz, umutsuz ve kaderci kılınmıştır. Toplum ve aile içerisindeki konumu itibarıyla düşürülmüş ve düşüren bir konuma sürüklenmiştir. Düşünce-si, fiziği, duyguları bastırılan, bir mülk konumundaki kadına, içinde bulunduğu konum ve yaşam biçimi bir kader olarak benimsetilmiş ve adeta dipsiz, karanlık bir kuyuda yaşamaya mankum edilmiştir. Kadının içinde bulunduğu bu düzey, aynı zamanda toplumun düzeyinin ne kadar geri kaldığını ve toplum dışılığın ne ölçüde yaşadığını da ortaya koymaktadır.

Başkan Apo, Kürt toplumunun iliklerine kadar yaşadığı bu gerçekliği ve kadının içinde bulunduğu konumu tarihi ve toplumsal açıdan derinliğine çözümleyerek, halkımızın diriliş mücadelesini başlatmıştır. Başkan Apo, hiçleştirilen insan ve tüketilen yaşam gerçeği karşısında öncelikle de Kürt halkının diriliş, özgürleşme, birlik ve örgüt olma, kişilik ve kimlik kazanma savaşımını derinleştirmiştir. Özgürleşen kadının özgürleşen toplum olduğu gerçeğinden hareket eden Başkan Apo; kadının özgürleşme mücadelesiyle, özgür Kürt kimliğine ulaşma mücadelesini daha ilk andan itibaren birlikte ve birbirini güçlendiren bir tarzda ele almıştır. Toplumda en zayıf halka olan kadını özgürlük mücadelesine çekerek, güçlendirerek ve örgütleyerek, özgür ve yaşanılacak kadın-erkeğe, yaşama ve topluma ulaşmayı esas almıştır. Böylelikle her türlü eşitsizliği ve köleliği ortadan kaldırmayı hedeflemiştir.

Başkan Apo’nun bu mücadelesi Kürt toplumunun özüne dönüşü, özgürleşmesi ve irade kazanmasında tarihi bir dönüşüm ve gelişim aşamasını ortaya çıkardığı gibi, kadını da toplumun yenilenme, demokratikleşme gücünün garantisi haline getirmiştir. Yüzyılların kaybettirdiği kadın kimliğini tekrar kazandırmış; onun bilincini, ruhunu, örgütlülüğünü, özgür yaşaması için gerekli olan tüm ölçülerini belirlemiştir. Ve tüm bu ölçülerin somutlaştığı kahraman kadın kişiliklerini yaratarak, kadın partileşmesini oluşturarak, sadece Kürt kadınının değil, bölge ve dünya kadınının özgürleşmesinde, dolayısıyla da demokratik sosyalizm mücadelesinde tarihi bir gelişimi yaratmıştır.

Başkan Apo’nun imralı süreciyle daha da yoğunlaştırdığı demokratikleşme mücadelesinin, eşit ve özgür temelde bir yaşamın, demokratik toplumun yaratılmasında muazzam dönüşüm ve gelişim imkanlarını ortaya çıkardığı tartışılmaz bir gerçektir. Ve demokratikleşme mücadelesinin zaferinin garantisi, dinamik gücü de kadın olmaktadır. Kürt ve Türk toplumunun demokratikleşmesi yönünde yaşanan tüm bu gelişmelere rağmen, halen de demokratikleşme yolunda verilen yoğun bir mücadele, demokratikleşmeye karşı dönüşmemede ısrar eden ve direnen yanlar, çekilen sancılar, ağır kayıplar ve verilen bedeller de söz konusu. Batman’da son süreçte yoğunlaşan kadın intiharları ise bunun en somut göstergesi.

Batman’da altı ay içerisinde 40 kişi intihar etti. Bunlardan 30’u kadın. Konuyla ilgili olarak sansasyonel haberler ve spekülasyonlar yapılıyor. Çeşitli gazeteler, satışlarını arttırmak için “renkli ve heyecanlı” diye nitelendirdikleri hikayeleri anlatıyorlar. Valilik panik içerisinde. İntiharları önlemek için 10 bin kitapçık dağıtılıyor. Camilerdeki hutbelerde intiharların haram olduğu anlatılıyor. Konuyla ilgili araştırmalar yapılıyor, konferanslar düzenleniyor. “Alo Bunalım Hattı” bile oluşturuluyor.

Yapılan araştırmalarda bazı çarpıcı sonuçlara ulaşılsa da, intihar nedenleri

en çok da şu biçimde açıklanıyor: “Sevdiğine varamadı... Bekaretini yitirmişti... Namus infazından kurtulmak için intihar etti... Hiç arkadaşı olmadı... Okula gönderilmediği için bunalıma düştü... Aile baskısına dayanamadı... Kuşak çatışmasına kurban gitti...”

Açıklamalar böyle ama, nedenler bu kadar basit mi? Yaşanan trajedi hafife alınabilir mi? Ya da masa başlarından izah edilebilir mi? Nedenleri yeterli ve doğru anlaşılabilir mi? İzah edilemezse sonuçları önlenemez mi? Ya da salt nedenleri, sonuçları izah edip bununla yetinmekle, basit önlemler almakla intiharlar önenebilir mi? Bu kadınların seslendirdikleri çarpıcı gerçeklere ilgili ve sorumlu kesimler başta olmak üzere “insanım” diyen herkes doğru anlam verebiliyor mu? İntiharları engellemek için gerekli olan sosyal, siyasal, psikolojik, ekonomik vb. çözümlere ulaşılabilir mi? Bu faciayı önlemek için amansız bir çaba içerisine girilebilir mi? Yaşam, yaşanılacak bir düzeye getirilebilir mi? Hayır!

İntiharların sorumlusu oligarşidir

18 yaşındaki Gülcan, Batman’da intihar eden kadınlardan sadece bir tanesi. Bıraktığı son mektupta, “Hayat yaşamaya değmez. Yaşamak için hiçbir neden yok...” diyor. Gülcan, Batman’da intihar eden tüm kadınların son sözlerini dillendiriyor.

Daha 15 yaşındayken evlendirilen, bir çocuk annesi 18 yaşındaki Gülcan’ın intiharının ve son sözlerinin anlamı da, izahı da çok basit değil. Bu sözler çok çarpıcı bir gerçeği ifade ediyor. Tarihsel ve toplumsal bir yaraya, bir kördüğümüne parmak basıyor. Bir trajedinin son perdesinin nihai sözleri oluyor. Bir kadının öfkesini, isyanını ve reddini olduğu kadar; umutsuzluğunu ve yılgınlığını da ifade ediyor.

Batmanlı Gülcan ve onun gibi daha nice kadın için, yaşamın her anı ölümden daha beter. Arayış ve dolayısıyla da yaşam bitmiş. Hayat, yaşanılmaya değmeyecek kadar katlanılmaz bir hale gelmiş.

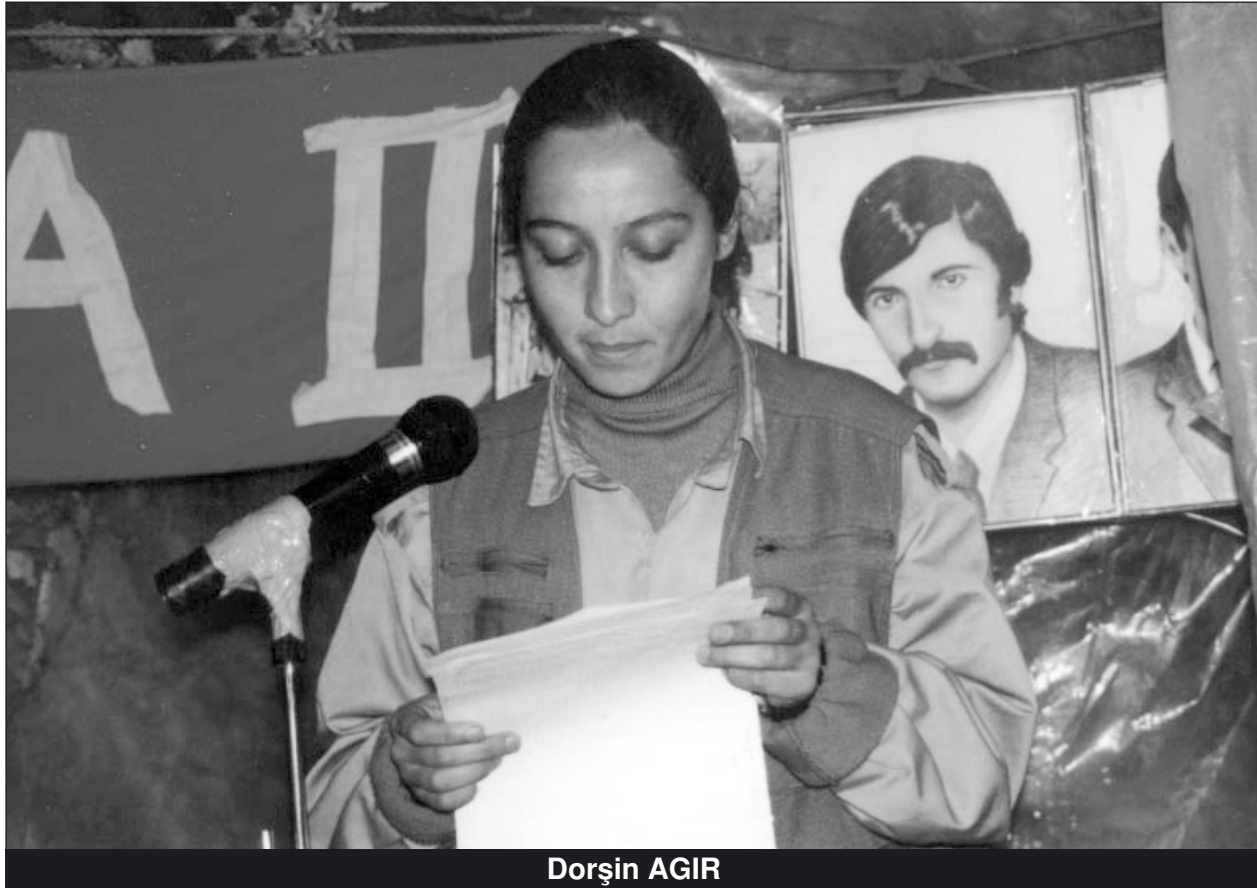
Yaşamın hiçbir anlamı ve nedeni kalmamış. Bu kadınlar artık bu tarz yaşamı kazanılmaz bir kader olarak görmüyor. Artık böyle yaşamak istemiyor. Kendisini asarak, yakarak veya vurarak, böylesi bir yaşamdansa ölümü tercih ediyor.

Batman; petrol yatakları, coğrafik konumu, feodalizmin ve dinin ağır etkileri gibi nedenlerle Türk devleti tarafından pilot bölge olarak ele alınan, kapitalizmin hızlı ama çok çarpık bir biçimde taşırıldığı bir il olma konumundadır. Kürt toplum yapılanmasının tüm etkilerini en ağır biçimde yaşayan Batman’da, varolan feodal tutuculuk ve köylülüğün yanı sıra; emperyalizmin medya aracılığıyla yürüttüğü politikalar, 12 Eylül faşizminin yarattığı tahribatlar ve çarpık kapitalistleşme, yine sosyal dokuda yaşanan çözülme nedeniyle sosyolojik ve psikolojik anlamda bir aşınma ve düşüş ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan bu gerçeklik, her türlü sosyal, siyasal, psikolojik ve özgürlüsel gelişimi engellemiş; kozmopolit, gittikçe özünden uzaklaşarak yabancılaşan, farklı kültürler arasında sıkışan, umutsuz ve güvensiz bir kişilik şekillenmiştir.

Yaşanan bu gerçekliğe rağmen, varolan yurtseverlik özü, kapitalizmin girişile ortaya çıkan yoğun çelişkilerin yarattığı arayışlar ve kısmi aydınlanma partimiz PKK tarafından değerlendirilmiş, yürütülen faaliyetlerle toplumsal bilinçlenmede önemli bir gelişim kaydedilmiş ve saflara yoğun katılımlar gerçekleşmiştir.

Burayı bir pilot bölge olarak ele alan devlet ise, bu gelişimi engellemek için çeşitli önlemler almış ve kapsamlı politikalar geliştirmiştir. Dinin alandaki ağır etkileri göz önünde bulundurularak bir kontrgerilla örgütlemesi olan Hizbullah’ın oluşumuna gidilmiş, yurtsever kesimler başta olmak üzere, çeşitli halk kesimlerine yönelik faili meçhul cinayetler geliştirilmiş ve halk üzerinde tam bir terör havası estirilerek, psikolojik olarak iradenin kırılması yaratılmak istenmiştir. Batman halkı için ölüm adeta kanıksanan bir günlük yaşam gerçeği haline gelmiştir.

1990 yılında il olan Batman, geliştirilen köy boşaltma politikası nedeniyle ‘93-

Dorşin AGIR

“İnsan, özgür düşünebilen, kendisine ait her türlü sorunu toplumsal çerçevede ve bilimsel bir yaklaşımla tartışmaya, çözümlemeye güç getirebilen, böylelikle yaşamı geliştirebilen, insanlığın toplumsal gelişimine ve tarihine anlam kazandırabilen, değer katabilen bir varlıktır. Yaşam, insandaki özgürlük arayışının adı olduğuna göre, her ‘insanım’ diyen de eşit, özgür ve kardeşçe bir paylaşımın tutkusunu; düşüncesiyle, çözümleme gücüyle ve çok yönlü eylemiyle sergilemek zorundadır.”

ten itibaren adeta bir göç akınına uğramış ve nüfusu 500 binin üzerine çıkmıştır. Göç ettirilen kesimler; uygulanan terör ve şiddetin ağır etkisi, gelir dağılımında yaşanan büyük dengesizliğin yarattığı ekonomik sorunlar ve faili meçhul cinayetlerin ortaya çıkardığı sonuçlarla derin bir çıkmaza sürüklenmek istenmiştir. Devlet, medya aracılığıyla, açtığı çok sayıda cafe ve porno sitesiyle, hatta TÜP-RAS, TPAO gibi sanayi kuruluşlarıyla, tüm toplum kesimlerinde ve özellikle de gençlikte bir yozlaşmayı yaratmak için her türlü çabayı harcamış, hırsızlık ve fuhuş geliştirilmiştir. Göç ettirildikten sonra çarpık kapitalistleşmeyle tanışan ve bu ortama uyum sağlamak isteyen gençlerle, geleneksel değerlerine bağlı ve dindar yaşlı kuşaklar arasında ortaya çıkan kültür çatışması, uyumsuzluk ve güvensizliği daha da derinleştirmiştir.

Devlet, Batman'da özellikle kadına yönelik olarak da çeşitli politikalar geliştirmiş, ÇATOM (*Çok Amaçlı Toplum Merkezi*), MOBİL gibi kuruluşlar ve bu kuruluşların memurları aracılığıyla, el sanatları ve yetiştirme kursları adı altında bir yozlaşmayı dayatmıştır. Yoğun bir baskıyla karşı karşıya kalan, geleneksel aile kurumunda sürekli küçümsenen, dışlanan, sınırlı ve kalıplara hapsedilen, okula gönderilmeyen, dört duvar arasında yıllarını tüketmeye mahkum edilen kadınlar için bu kuruluşların vaatleri ve TV'deki renkli hayatlar adeta bir kurtuluş umudu olmuş ve kadında çeşitli arayışlar gelişmiştir. Dört duvar arasından çıkışın arayışı içerisine giren kadınlar, aslında bu kez de bir bataklığa sürüklenmiştir. Bunun sonucunda birçok kadında psikolojik dengesizlik ve bunalım baş göstermiştir.

Kadın üzerinde uygulanan tüm bu politikaların yanı sıra, Kürt olmanın zorlukları, kapalı toplum yapısı, ataerkil ai-

le yapılanması, aile içi şiddet, feodalizm ve dinin ağır etkileri, geleneksel değer yargılarının katı uygulanışı ve geleneksel bakış açısı nedeniyle kadında yaşanan güvensizlik, umutsuzluk derinleşmiş ve kadın çaresizliğe sürüklenmiştir. Başlık parası için veya istemediği halde zorla evlendirilme, okula gönderilmeme; her an düşümsel, fiziksel ve cinsel baskılarla karşı karşıya kalma; çok dar ilişkilere ve kapkaranlık bir yaşama mahkum edilme, kadına ölümü tercih ettirmeye başlamıştır. İçine girilen derin çıkmaz karşısında çözüm gücü olmayan, ya da başka bir yaşam alternatifi olmayan kadın aslında aile, toplum ve sistem tarafından ölüme sürüklenmektedir. Kadın artık bu tarz bir yaşamı kabul etmemekte ve erkek egemen karakterli ataerkil aile ve toplum yapısına karşı isyan etmektedir.

Kadının bu karşı çıkışı ya da çıkmazı aslında demokratikleşmeyen sisteme, son derece geri bıraktırılan yaşam düzeyine, ağır ekonomik sıkıntılara karşı da bir reddediştir. Batman kadınlarının intihar trajedisi ya da faciası, genelde varolan, ama bazı özgün yanları itibarıyla daha fazla açığa çıkan ve patlak veren bir toplumsal yaranın en uç simgesi olma durumundadır.

Çözüm için Özgür Yaşam Projesi

Konuyla ilgili olarak, *"Yoğun göçler var. On binlerce köylünün köye dönüş projeleri kurulmalı. Kadının çok ağır sorunları var. Kadın gidecek yer bulamıyor, intihar ediyor. Bunlara dünya el atıyor. New York Times bile bunu işliyor. Sizde büyük vicdansızlık var. Bunlar bizim insanlarımız, çoğu da bizim dostlarımız. Bunlara el atmalıydınız. Aileler öldü-*

rüyor; dolaylı ya da direkt. Bunları alacak merkezler kurmalıydınız. Çağrı yapmalıydınız. Devletten beklenmemeli, devlet yapmaz, siyasal olarak açık değil. Bu intiharlar bizimle yakından ilgili. İntiharları önleyebildiniz. Kadın birliği buna el atabilirdi. Bunlar sosyal sorunlardır. Onların ekonomik, hukuki ihtiyaçları var. Binlerce aç susuz insanımız var. Binlerce insanın geleceği merkezler kurulmalıydı. Kadın eğitim merkezi var mı?" değerlendirmesini yapan Başkan Apo, bu intihar trajedisinin nedenlerini, bu trajik sonun neden engellenemediğini ve nasıl önlenmesi gerektiğini en çarpıcı yanlarıyla ortaya koyuyor.

Başkan Apo'nun da ortaya koyduğu bu gerçekler, verdiği barış ve demokrasi mücadelesi temelinde bu tarihi ve toplumsal yaranın çözümü, bu intiharların engellenmesi için yapılması gerekenler şunlardır:

Öncelikle demokrasi mücadelesi yükseltilmeli, bunun için gereken değişim ve gelişim sağlanmalı ve insan iradesini en özgür bir biçimde açığa çıkaran demokratik rejime gidilmelidir. Her türden eşitsizlik, baskı, sömürü ve ayrımcılık giderilmeli, toplumsal yapı sağlıklı hale getirilmeli ve sosyal adalet gerçekleştirilmelidir. Yine yaşam standartlarında yaşanılacak bir düzey yaratılmalı ve ekonomik anlamda bir gelişim düzeyi sağlanmalıdır. Toplumda varolan farklılıklara (ulus, sınıf, cins, dil, kültür, din vb.) hoşgörülle yaklaşılmalı, kültürel gelişmeye, ana dilde eğitime her türlü olanak sunulmalıdır. Toplumun tüm kesimleri kapsamlı bir proje temelinde eğitilmeli, bilinç ve kültür düzeyi geliştirilmelidir. Yine demokratik toplumun yaratılmasında kadının temel dinamik güç olduğu görülerek, kadın barış ve demokrasinin temel garantisi konumuna getirilmeli, kadının her yönlü yapılandırıl-

dığı ve bilinçlendirildiği bir sosyal zemin yaratılmalıdır. Kadının sosyal, siyasal, hukuksal, ekonomik olarak ve yaşamın tüm alanlarında özgür iradesiyle yer alabileceği bir düzey yaratılmalıdır.

Bu kadın trajedisi karşısında kadın partisi PJA'nın yaklaşımlarını, ortaya koyduğu çözümleri ise şu biçimde açıklamak mümkün:

Tüm bu toplumsal gerçeklikleri ve özellikle de kadının bu gerçeklik içerisindeki konumunu kapsamlı değerlendiren PJA, gerçekleştirdiği Olağanüstü III. Kongresi'nde kadının bu trajik sonunu engellemek ve kadının demokratikleşmede dinamik bir rol oynamasını sağlamak için her şeyden önce hayati nitelikteki *"Özgür Yaşam Projesi"*ni geliştirmiştir. Daha da somutlaşan mücadelesiyle insani bir düzeyin yakalanmasını amaçlayan PJA, insanlığın kurtuluşunun kadının mevcut konumundan çıkışı ve toplumsal ilişkilerin yeniden düzenlenmesiyle, toplumsal demokrasi ve barışın gelişmesiyle mümkün olduğu gerçeğinden hareket ederek; kadını, özü gereği barış ve demokrasi sürecinin öncülüğünü yapabilecek bir düzeye getirmenin iddia ve kararlılığını taşımaktadır. 21. yüzyılda insanlığın tüm sorunlarına cevap olacak *"Kadın Kurtuluş İdeolojisi"*ni yaşamın her alanına indirgemeyi ve bunun mücadelesini yürütmeyi, özgür insan ve özgür yaşam gerçeğine ulaşmayı hedeflemektedir. Kadını özgürlüğe ve yaşama tutku derecesinde bağlamayı, kadına yeniden yapılandırma temelinde özgür düşünce ve bağımsız irade kazandırmayı amaçlamaktadır.

PJA, erkek karakterli sistem içerisinde şekillenen kadının en derin köleliği yaşadığı gerçeğiyle, kadını bu sistemin her türlü etkisinden arındırma ve kadının kendi gerçek özüyle buluşmasını sağlamak mücadelesini verecektir. Toplumda

aktif ve dinamik bir güç haline gelen kadının, toplumda varolan her düzeydeki sorunun çözümünü ve özgür bir yaşamı, oldukça kapsamlı bir gelişimi sağlayabilmesi için her türlü çabayı sarf edecektir. Kadının, kendisiyle birlikte erkeği, aileyi ve tüm toplumu tamamen toplumsal çıkarlara hizmet edecek bir düzeye ulaştırması; özgürlük ahlakını, yeni bir özgürlük bilincini, bunun kişiliğini ve yaşam tarzını yaratması için amansız bir mücadele verecektir. Bu temelde geliştirilen *Özgür Yaşam Projesi*'nin kadro ve kurumlarını yaratarak toplumu eğitmeyi, bu projeyi tanıtmayı, yaygınlaştırmayı ve evrenselleştirilmeyi esas alacaktır.

Batman'daki intiharların anlamını bilince çıkarma ve doğru izah edebilme, bu trajedinin sona erdirilmesi için amansız bir özgürlük mücadelesini verme ve bunun militanı olma, PJA başta olmak üzere "insanım" diyen herkesin en temel görevi olmaktadır.

Çünkü insan, özgür düşünebilen, kendisine ait her türlü sorunu toplumsal çerçevede ve bilimsel bir yaklaşımla tartışmaya, çözümlemeye güç getirebilen, böylelikle yaşamı geliştirebilen, insanlığın toplumsal gelişimine ve tarihine anlam kazandırabilen, değer katabilen bir varlıktır. Yaşam, insandaki özgürlük arayışının adı olduğuna göre, her "insanım" diyen eşit, özgür ve kardeşçe bir paylaşımın tutkusunu; düşüncesiyle, çözümleme gücüyle ve çok yönlü eylemiyle sergilemek zorundadır. Her insan derin bir sorumluluk hissinin yanı sıra, büyük bir çalışma gücü ve bilincinin, sınırsız ve hesapsız bir emeğin sahibi olabilmelidir.

İnsan ve yaşam ancak böylelikle anlam kazanabileceğine göre, sosyal yaşamın asgari gereklerine bile cevap olamamak, işlenecek en büyük insanlık ve yaşam suçu olmaktadır.

Değerli halkımıza ve tüm dostlara,

Partimizin 23. Kuruluş yıldönümüne ilk oluşum sürecimizin heyecan ve coşkusu, yıllardır yoğun emek ve çabalarla sürdürülen mücadelemizin güçlü deneyim ve mirasıyla yaratılan değişim ve dönüşümün gücüne inanarak girdiğimiz bu anlamlı günde; başta Özgürlük Önderimiz Başkan Apo'yu selamlıyor, tüm bu zorlu mücadele dönemlerinde Başkan Apo'yu ve partimizi yalnız bırakmayan demokratik ve yurtsever halkımızı ve tüm dostlarımızı da saygıyla selamlıyoruz.

Tarihin tekrerr etmediğinin ifadesi olan 27 Kasım 1978 PKK çıkışı, Kürdistan halkı şahsında tüm dünya ezilen halkları açısından da insanlığın kurtuluş umudunu ifade eden bir doğuşun, miladın başlangıcıdır. Mezopotomya'nın, insanlığın en eski halklar gerçekliğine sahip olmasına rağmen, tarih sahnesinden silinmeye yüzüye gelecek kadar imha ve inkarın dayatıldığı, ayrıca sınırsız kimliksizleştirme ve kişiliksizleştirme politikasına maruz kalan Kürt halkının, bu kendisine dayatılanı değiştiremez bir kader olarak görmesi de, varolan acı gerçekliğimizi daha da derinleştirmektedir. Tüm bu objektif koşullarda PKK'nin çıkışı, Kürt toplumunun yıkılışa uğradığı anda, güçlü bir toplumsal çıkışı ifade etti. En temel insan haklarından yoksun bırakılmış, bu bağlamda kendi dil, kültür ve halk gerçekliğinden uzaklaştırılmış, en geri feodal toplumsal kalıplara sıkıştırılmış insan gerçekliğini en derinden yaşayan ve bu gerçekliği sindiremeyen Başkan Apo, kendi şahsında geliştirdiği savaşım ve çözüm gücünü, tanımı zor biçimde içinden geldiği halk gerçekliğine yansıtarak, toplumsal yıkılıştan kurtuluş umudu kazanan,

yok oluştan varoluş savaşımını veren, temel insanlık değerleri olan eşitlik-özgürlük-demokrasi ve barış için amansız mücadele veren bir halk gerçekliği yarattı. Birlerden milyonlara yükleşin adı olan Başkan Apo, aynı zamanda tüm insanlık değerlerinin sentezini de ifade etmektedir.

27 Kasım 1978 tarihi bir milattır. Bu tarihi başlangıç tüm insanlığın, toplumun ve kadının yeni yaşam çığılığı olmuştur. PKK; ulusal uyanışı, toplumsal varoluşu ve özgür birlikteliğe dayanan yaşam idealini kadından kopuk ele almayarak, kuru-

luşundan günümüze kadar kadını yeniden yaratma mücadelesini stratejik düzeyde geliştirmiştir. Bu anlamda PKK tarihi aynı zamanda Zilanlar, Semalar somutunda gerçekleşen özgür kadının yaratılma tarihidir. PKK; ideolojik olarak tüm ezilenleri esas aldığı için, bu sosyalist özü ve felsefesine denk Kadın Kurtuluş İdeolojisi geliştirip, kadın özgürlük hareketinin partileşme düzeyi olan PJA'yı yaratmıştır. Kadın kurtuluşuna en görmekli çağrı olan PJA, salt kadının değil tüm insanlığın özgürlüşmesi mücadelesini vererek, insanlığın özgürlük

sanlığın öze dönüş mücadelesini vermeye çağırıyor, 21. yüzyılda barışın ve demokrasinin kendini yenileyen PKK ile kazanacağına inanıyoruz.

- **Yaşasın Özgürlük Önderimiz Başkan Apo!**
- **Yaşasın Yeniden Doğuşun İfadesi PKK!**
- **Yaşasın Özgür Yaşam Çağrısı PJA!**
- **Yaşasın Hakların Eşitlik ve Özgürlük Mücadelesi!**

PJA Parti Meclisi
26 Kasım 2000

Başkan Apo milyonlara yükselişin sembolüdür

AHMET KAYA

Başkan Apo milyonlara

DİLİ VE KALBİ OLMAYI BAŞARMIŞ BİR SANATÇIDIR

Ahmet Kaya'nın ölümü en çok da Kültür Okulumuz'daki arkadaşları ilgilendiriyor. Bu olayı yüksek bir sorumluluk duygusuyla, yine büyük bir görev tutumuyla anlamak, değerlendirmek ve gerekli sonuçları çıkarmak herkesten çok buradaki arkadaşlarımızın tutumu olmalıdır.

Ahmet Kaya, Türk ve Kürt halklarının dili ve kalbi olmayı başarmış bir sanatçıdır. Daha birçok değerli çalışma yapabilecekken, en kapsamlı ürünlerini verebilecekken talihsiz bir biçimde çok genç yaşta böyle bir sonla karşılaştı. Yaşam gerçeği, insanın bu evrendeki durumu ve trajedisi bir kez daha kendisini böyle gösterdi.

Bir sanat okulu olarak böyle bir sanatçı gerçeğini nasıl anlamak gerekir? Bundan hangi sonuçları çıkarmalıdır? En önemlisi de böyle bir kişilik ve gerçek karşısında kendimizi nasıl yürüteceğiz? Bunlar elbette doğru yanıtlanması gereken sorular oluyor. “Kürdüz ölene kadar” dedi. Böylece bütün ulusal görevleri yaşayanların omuzlarına yükledi. “İnsanız ölene kadar” diyerek bütün insanlık görevlerini kendisini anlamak ve dinlemek isteyenlere yükledi. Bu görevleri nasıl yerine getirip sahipleneceğiz? Özüne uygun olarak nasıl yürütüp başara-

yor. Biz de bundan sonuç çıkartacağız, sorumluluk duyacağız.

Biz de Şehit Sefkan Kültür Sanat Okulu olarak bu çalışmalarla uğraşıyoruz. Kürt sanatı ve kültürünü geliştirmeyi önümüze görev olarak koymuşuz. Ahmet Kaya bütün çalışmalarını topladı Kürt halkına bağladı, ona armağan etti. Yapılması gerekenleri de onun aydınları, sanatçıları, yazarları, düşünürleri ve siyasetçilerinin önüne görev olarak koydu. Ölene kadar bu iş böyle olmalı dedi ve son noktayı böyle koydu. Bu biçimde amaçlarını, sözlerini ve hedeflerini mutlaka yerine getirilmesi ve başarılması gereken vazgeçilemeyecek bir gerçek haline getirdi. Biz bu gerçeği nasıl anlayacağız? Onun karşısında nasıl yaşayıp çalışacağız? Böyle bir yükün altından nasıl kalkacağız? Bunlar bizim için ciddi yaşam problemleridir; mutlaka doğru anlamak, doğru çözmek, doğru cevap olmak zorunda olduğumuz problemlerdir. Dolayısıyla basit yaklaşamayız, yüzeysel ele alamayız, geçiştiremeyiz, görmezden gelemez. Böyle yaklaşırsak sorumsuzluk, aymazlık, duyarsızlık, her şeyden önce de gerçeklerden kopma, kaçma ve insanın kendi gerçeğine ihanet etme olur. Tabii böyle olmayı asla kabul edemeyiz.

yönlendirmeyi; onların ruhuna, duygularına, düşüncelerine hitap etmeyi, davranışlarına girmeyi başarmış bir insandır. Gerçekten de çok karşıt olanlar bile bu durumu itiraf ediyor. Bir mücadele adamı olarak karşısında yer almış kişiler bile, mücadelede etkileyici ve sonuç alıcı olduğunu söylüyor. Kendisi böyle bir sanatın sahibidir. 12 Eylül rejimi gibi halkların ruhunu, duygusunu kartartmak, dilini susturmak isteyen bir rejimin baskısı altında halklara umut, duygu ve ruh veren bir çabanın sahibi olmuştur. Bu önemli bir durumdur. Bu anlamda 12 Eylül'den çıkışta, 12 Eylül'e karşı mücadelede, 12 Eylül'ün baskı ve zulmünü aşmada, toplumu böyle bir yönelim içerisine sokmada yeri olan bir kişiliktir. Bunu kesinlikle böyle değerlendirmek gerekir.

Ahmet Kaya'nın sanatı ezilmişliğe ve acı çekmişliğe direnişi isyanı yediriyor

Ahmet Kaya bir de sanatı açısından değerlendirilebilir. Kendine özgü bir müziği geliştirebilen ve onun sahibi olabilen bir kişi. Bu bakımdan oldukça yaratıcı ve üretken bir çalışmanın da sahibidir. Tabii

Kaya'nın sanatı bunu aşıyor ve ezilmişliğe, acı çekmişliğe direnişi, isyanı yediriyor. Bir yanı acıyı, ezilmişliği dillendirirken, diğer yanı buna karşı başkaldırıyı ve mücadeleyi ifade ediyor. Yiğitliği, kahramanlığı buraya yediriyor ve sığdırıyor. Bu nedenle yaşadığı dönemde ezilen, zulüm gören insanların yaşadıklarını ifade ederken, onları bir başkaldırı, yaşam direnci içerisine çekme gerçeğini de ortaya çıkarıyor. Zaten bu temelde toplum tarafından bu düzeyde benimse- nen ve kabul edilen bir konuma gelmiştir. Böyle olmasaydı bu düzeyde kabul görmez ve böyle bir çizgiye de gelemezdi.

Haksızlığa karşı çıkmayan sanatçı olamaz

İnsanlar O'nda kendi gerçeklerini hemen hemen bütün yönleriyle görüyorlar; nasıl bir dünyada yaşadıklarını, nasıl bir zulüm ve acı altında olduklarını, bunun karşısında varolabilmek için nasıl olmaları, yaşama nasıl bağlanmaları, direnmeleri ve yaşam direncini ne düzeyde geliştirmeleri gerektiğini öğreniyorlar. Bunu Ahmet Kaya'nın sözünde, ezgisinde ve davranış-

haksız, toplumu horlayan, aşağılayan, onun duygusuyla, düşüncesiyle oynayan bir sisteme karşı çıkmamayı yerdı haklı olarak. Bu tamamen doğru bir tutumdur, yurtseverlikti. Demokrat ve gerçek bir sanatçı tutumuydu. Belki tarzı ve üslubu kendisine göreydi denilebilir. Zorlayıcı olabilir. Bu ayrı bir sorun, fakat tutumun özünde halkçılık, demokrasi, yurtseverlik var. Bir sanatçı için her şeyden önce mutlak olması gereken, haksızlığa karşı olma gerçeğidir. Unutulmamalıdır ki, haksızlığa karşı çıkmayan hiçbir zaman sanatçı olamaz. İnsanlığı, hoşgörüyü, kardeşliği, yaşam sevincini içermeyen, dillendirmeyen ve bunları kendisinde somutlaştırmayan kişi sanatçı olamaz.

Sanatçı ile normal insan arasındaki en temel ayırım, insana has olan bu özelliklerin sömürücü düzen altında köreltilmesi karşısında sanatçı tarafından yüceltilmesi, öne çıkartılması, dillendirilmesidir. Bu açıdan da sanatçının her zaman haksızlığı, adaletsizliği içeren düzene karşı insanlığın temsilcisi olma, onun gerçek yaşamını ifade etme gibi bir gerçeği var. Tarihte bütün toplumlar içerisinde bu böyledir. Kendine göre yanları olabilir, ama Ahmet Kaya bütün bu özel-

“12 Eylül'ün ağır baskısı, zulmü altındaki bir toplumu dillendirmek, bir kişi için böyle bir çizgi geliştirmek biraz da doğal ve zorunlu bir sonuç gibi. Ezilen, baskı gören, büyük zulüm ve acıyı yaşayanın sesi oluyor. Elbette ezilmişliği ve bastırılmışlığı dile getirmek zorunda kalıyor. Zulüm gören insanı dillendiriyor.”

“Sanat bakımından önemli bir yozlaştırıcılık var. Halk için sanat değil de kendisi için, biraz para kazanmak için gerçekleri satan yaklaşımlar var. Bu, insanın içine girebileceği en kötü durumdur. Fakat bunlar yaşanıyor. Kaya, bunlara gerçek sanatçının nasıl olması gerektiği ve sanatın nasıl geliştirilebileceği konusunda iyi bir örnektir.”

cağız? Bunlar, eğer sorumsuz, yüzeysel ve duyarsız bir yaklaşım içinde olmayacaksak hepimizin can alıcı sorunlarıdır. Ulusal, kültürel ve toplumsal değerlere sahip çıkan, bağlı kalan, onları yaşayan ve yaşatan insan olarak varolacaksak görmezden, duymazdan gelemeziz.

Doğru anlamak, doğru yaklaşmak, doğru dersler çıkarmak; dolayısıyla sizlerin, aydınların ve sanatçıların omuzlarına yüklediği görevleri yerine getirmek zorundasınız. Kısacası insanlık ölçülerıyla hareket edeceksek, bir anıya bağlı kalacaksak, sahiplenme bunun sorumlu yaklaşımı içinde olacaksak, yük daha çok ağırlaşmış, görevler daha çok fazlalaşmış bulunuyor. Oldukça çok ürün vermiş, bir dönem müziğinde yeri olmuş ancak daha yetkinini verecek bir birikimi yaratmışken onu gerçekleştirememiş bir sanatçının amaçlarını, hedeflerini ve özlemlerini gerçekleştirmek ardılı olan sanatçılara düş-

Kürt halkı bu durumu kabul etmeyen, yırtan, yıkan, tersine çeviren, onun yerine en güzel değerleri kendisinde somutlaştıran, geliştiren, biriktiren ve onlarla yaşayan bir halk haline geldi. Parti ve Önderlik gerçeği Kürt insanına, halkına böyle bir yaşam çizgisini verdi. Şimdi bunlar oluşmuşken geri düşmek bir yana, ortaya çıkan gelişmelerin ve yaşam çizgisinin nasıl ileriye götürüleceği bizim en temel sorununuz olmak durumundadır. Bunun üzerinde duruyor, çalışıyor ve böyle yaşamayı esas alıyor.

Bu çerçevede baktığımızda Ahmet Kaya gerçeği nedir, ne anlam ifade ediyor? Ondan nasıl sonuçlar çıkarıp değerlendireceğiz? Ona karşı görev ve sorumluluklarımızı yerine getirmek için neler yapacağız? Bu durumları değerlendirmek ve tartışmak önemlidir. Ahmet Kaya, çok erkenden oldukça yaratıcı, üretken ve etkileyici bir sanatın sahibi olmuş bir kişiliktir. Sanatıyla çok değişik kesimlerden halkı etkileyemeyi,

müziği değerlendiriliyor; kaderci yanları var. İçinden geçilen süreç dikkate alındığında gerçekten halka hitap etmek isteyenlerin örgütlü, siyasi ve askeri güçleri yoksa; bu, içine girecekleri zorunlu bir tutum oluyor. Dolayısıyla 12 Eylül'ün ağır baskısı, zulmü altındaki bir toplumu dillendirmek, bir kişi için böyle bir çizgi geliştirmek biraz da doğal ve zorunlu bir sonuç gibi. Ezilen, baskı gören büyük zulüm ve acıyı yaşayanın sesi oluyor. Elbette ezilmişliği ve bastırılmışlığı dile getirmek zorunda kalıyor. Zulüm gören insanı dillendiriyor. Acı çeken insanı seslendiriyor. Zulmü, acıyı, baskıyı, işkenceyi ve ezilmişliği işliyor. Bu, halka ulaşabilmek ve halkın gerçeğini ortaya koyabilmek için elbette zorunludur. Fakat Ahmet Kaya'nın sanatı bununla kalmıyor; çünkü müziği bu işin yarısı. Böyle kalsa belki bazılarının eleştirdiği gibi yarım ve zayıf görülebilir. Halkı baskıya ve zulme alıştırıyor denilebilir. Fakat gerçek böyle değil. Ahmet

larında buluyorlar. Bu yönüyle bir mücadele kişiliğidir. Bunu göz ardı etmemek gerekir. Bu nedenle uzun yıllar zindanlarda kaldı. 12 Eylül'ün baskısını, zulmünü bizzat yaşayan ve gören bir kişiliktir. Buna karşı en ağır koşullarda mücadele eden, sanatını da böyle bir mücadele içerisinde geliştiren bir insandır. Kendisine özgü bir mücadeleliliği var. Bu da bir yiğitlenme türü tabii. Türkiye-Kürdistan gerçeği içerisinden çıkmış ve değişik biçimlerde benzerleri olan yiğitliklerden birisi. Ahmet Kaya'yı kesinlikle böyle bir yere oturtmak gereklidir. Doğru olan da budur.

Bu mücadeleyi kendi tarzıyla, kendi üslubuyla sonuna kadar da sürdürdü. Haksızlıklara ve baskılara kafa tuttu. Yine teslim olmuşluğa, kötümserliğe karşı çıktı. Birçok çevreyi, Türkiye'de baskı rejimine boyun eğmiş tüm sanatçıları içinde bulundukları durum nedeniyle ağır bir biçimde eleştirdi; İbrahim Tatlıses'ti, diğerleriydi. Bu düzeyde

likleri temsil etti. Büyük bir mücadele kişiliği olarak kendisini ortaya koydu ve bunu çok iyi de dillendirdi. Kuşkusuz böyle bir yaşam sorumluluğu ve mücadelenin yüklediği ağır yükler bulunuyor. Bunları göğüsleyebilmek, bu kadar baskıya, ruhsal ve duygusal acıya dayanabilmek için oldukça zorlandığı da bir gerçek. Sanatçılar, halk öncüleri bunu karşılayabilmek için büyük bir zorlanmayı da yaşıyorlar. Bu zorlanma onları değişik yaşam yaklaşımlarına itiyor. Hem üretebilmek, hem de yaşadıkları gerçeğe dayanabilmek açısından kendilerine göre bir yaşam biçimi geliştiriyorlar. Ahmet Kaya'nın da böyle bir yaşamı oldu.

Ağır sigara ve içki, insanlık ve halk için değerli işler yapan, yapabilecek olan ve gerçekten onların kalbi, beyni olmayı bilmiş bir kişinin genç yaşta böyle bir sona gitmesinde etkili oldu. Onları da görmek, anlamak gerekir. Fakat nereden geliyor, neden ortaya çıkıyor? Üretimini daha farklı biçim-

lerde yapabilsaydı, içinde bulunduğu konu-mu daha etkili yürütemek için kendisinde daha güçlü bir hakimiyet geliştirebilsaydı; elbette hem böyle bir son olmayabilir, hem de bunun sonucunda halklar açısından çok daha yararlı sonuçlar ortaya çıkarabilirdi. Bu da işin bir acı yanı ve trajedisidir. Fakat tarihsel olarak da bir çok sanatçının yaşadığı bir gerçek. Ahmet Kaya da onlardan farklı olmadı. İnsanlık tarihinde geçerli olan bir gerçeği yürüten ve yaşayan oldu.

Şimdi üzerinde durmamız gereken diğer bir yan, mücadeleyle birlikte son dönemlerde yaşadığı sürgün gerçekliğidir. Mücade-

“Sanatçı ile normal insan arasındaki en temel ayrım, insana has olan özelliklerin sömürücü düzen altında köreltilmesi karşısında sanatçı tarafından yüceltilmesi, öne çıkartılması, dillendirilmesidir. Bu açıdan da sanatçının her zaman haksızlığı, adaletsizliği içeren düzene karşı insanlığın temsilcisi olma, onun gerçek yaşamını ifade etme gibi gerçeği var.”

leden vazgeçmemek, halkın gerçeklerinden kopmamak onu çok sevdiği topraklardan ve insanlardan uzağa düşürdü. Ölüm kendisini böyle bir uzak düşüş içinde yakaladı. Bu da üzerinde durulması, iyi dersler çıkartılması gereken bir yandır.

Halkla bu kadar bütünleşmiş, halkın ruhu ve dili olmuş, toprağa bu kadar bağlanmış bir kişilik kendi toprağından, toplumundan neden böyle kopartıldı? Bunun da doğru anlaşılması gerekiyor. Bu da günümüzde Türkiye ve Kürt gerçeğini ortaya çıkartıyor. Kürt ve Türk toplumlarının yaşadığı ağır sorunları ifade ediyor, dillendiriyor. Türkiye ve Kürdistan'da Nazım Hikmet, Yılmaz Güney ve halk için çalışan bir yığın insan gibi Ahmet Kaya da sonunda mücadelesi ile bir dışarıya atılmışlığı yaşadı ve böyle bir sona gitti. Bu durum bir yanıyla böyle kişiliklerin çıkmasının esası ve gerçeğidir. Fakat diğer bir yanıyla da ne denli olumsuz, haksız bir durumun yaşandığını, varolduğunu gösteriyor. Bu gerçekler Türkiye için bir utanç, Kürt toplumu ve insanı için ise, insan olmak istiyorsa neden her şeyi göze alması gerektiğinin en kesin kanıtı ve gerçeği oluyor.

Şimdi bunları çeşitli çevreler tartışıyor; bizim de tartışmamız, anlamamız gerekiyor. Toplumun bu kadar benimsediği bir kişilik 21. yüzyıla girerken mevcut düzen tarafından atılmışsa bu düzen nasıl bir düzendir? Bu çok açık bir biçimde anlaşılabilir. Böyle bir düzen gerçekten yaşanabilir mi? Nasıl bir yaşama götürüyor insanları? Bunu herkes görebilir. O zaman buradan çıkarak bu yaşanılmaz düzeni yaşanılır hale getirmek için çalışmak ve mücadele etmek görevinin varolduğu ortaya çıkan somut bir gerçektir. Herkesin, en fazla da Kürt halkının omuzlarına böylesi bir görev yükleniyor. Ortada böyle bir trajedi de var. Bu trajedi, Türkiye'nin Kürdistan'da geliştirdiği asimilasyon ve yok etme içerisinde ortaya çıktı. İnsanlar köklerinden kopartıldı ve şu veya bu alanda Türkiye'ye hizmet ettirildi. Fakat PKK'nin geliştirdiği mücadele etkilediğçe, kökleştikçe, insanlar; sanatçı, aydın, yazar ve şairler adım adım doğruyu gördüler ve bu gerçeğe kaydılar. Yılmaz Güney buna örnektir. Bir de Cemal Süreyya vardır. Ölmeden önce *“Ben Kürdüm, bizim aile de Kürt'tü”* demiş.

Ahmet Kaya'da Türk sanat ve müziğine bu kadar hizmet ettikten sonra, onun içerisinde giderek kendi gerçeğine ulaştı. Tabii bu mücadelenin etkisiyle Kürdüm dedi ve Kürtlük için çalışması gündeme geldi. Fakat bunu yapamadı, bunun için çalışmadı. Burada çok yakıcı bir trajedi var. Bizi çok fazla etkilemesi gereken bir gerçek budur. Öyle bir sistem oluşmuş, öyle bir toplumsal gerçek ortaya çıkmış ki, insanlar doğruya ve kendi gerçeklerine ulaştıkları yerde bitiyorlar, bitiriliyorlar. Şimdi ortaya çıkardıkları gerçek başkalarının omuzlarına yükleniyor. İşte böyle yüklediler omuzlarımıza. Kimisi şiir yazıyordu, Kürt şiirini geliştirme görevini yükledi yaşayanların omzuna. Kimileri dünyanın sayılı sinemacılarındandı, Kürt sinemasını geliştirme görevini yükledi. Ahmet Kaya da müzik yapıyordu. *“Kürtçe müzik yapacağım”* dedi. Bunun büyük bir insanlık görevi olduğunu haykırdı. İşte trajedi burada, yapamadı. Eğer sahip çıkılacaksa, yapılması görevini yaşayanlara bıraktı. Böyle bir durum Kürtler açısından yaşanan bir gerçek. Kürdün yaşayarı için iyi ders çıkarılması, bu temelde de üretken, yaratıcı bir yaklaşımla çalışmaya yönelmeyi gerektiriyor. Bu görev ve sorumluluk içerisinde alıyor.

Bu noktada Ahmet Kaya gerçeği çok güçlü bir biçimde sahip çıkılabilecek bir gerçektir. Gerçeklerin açığa çıkarıldığı, halkın ulusal demokratik haklarını sahiplendiği, bunun istemlerini haykırdığı, eyleme kalktığı; buna karşı da mevcut düzenin her türlü baskı yöntemini kullanarak büyük bir imha hareketi geliştirdiği bir dönemde Ahmet Kaya halk gerçeğine sahip çıkan, baskıya karşı duran bir yönelim içerisinde girdi. İmhayı, ezilmeyi, yok edilmeyi kabul etmedi. Burada her türlü baskıyı ve kendisine gelecek zorlamayı göze aldı. '93'ten itibaren serhildanları ve halkın demokratik ulusal başkaldırısını ezmek, ulusal demokratik bilincini ve duygusunu köreltmek için mevcut düzenin geliştirdiği topyekün imha saldırılarına karşı, giderek halkçı ve ulusal demokratik eylemin sahibi oldu. Onun içinde yer aldı. Bu baskı düzeni halk ve onun ulusal demokratik gelişimi üzerinde imhayı arttırdıkça, buna karşı durma görev ve sorumluluğunu daha fazla hissetti. Daha çok halkın dili ve ruhu olma gerçeği ortaya çıktı. Bu temelde daha kararlı adımların sahibi olma gereğini duydu ve kendisini yaşadığı topraklardan, toplumdan koparmaya, böyle bir kopuşu geçici de olsa mücadelenin bir gerçeği olarak göze almaya karar gitti. Böylece Kürt halkıyla, kendi halk gerçeğiyle bütünleşti.

Cumhuriyetin ilk döneminin ağır katliamlarının ardından yaşanan ağır asimilasyon döneminde doğdu. Asimilasyonun çocuğu, genci oldu. Bu temelde sanatını, ürünlerini Kürt kültürünü ve müziğini geliştirmek üzere verdi. Buradan doğan ulusal demokratik direnişle birlikte, giderek kendisi de ulusal demokratik hareketle bütünleşen, sonuçta kendi halk gerçeğine ulaşip onun sanatçısı, onun kültür geliştiricisi olmayı bildi. En azından bunun yapılması gerektiğini bütün olumsuzluklara, baskıya karşın büyük haykırdı, insanların ve toplumun önüne görev olarak koydu.

Şimdi bu noktada çıkartılması gereken başka sonuçlar da var; aslında O'nu o topraklardan kovdular, ama kopartamadılar. Halkla bağlarını zayıflatıldılar; ama ruhunun, yüreğinin, beyninin halkla birlikte olmasını engelleyemediler. Her zaman o topraklarla ve halkla birlikte olduğunu haykırdı. Son zamanlarda çıktığı gösterilerde bunu oldukça etkili de dillendiriyordu. Halk özlemini yaşadığını, o toprakların, o toplumun, ilişkilerin özlemiyile dolu olduğunu dile getiriyordu. Örneğin, *“bu topraklardan ve toplumdan kopuk yaşıyoruz”* diyordu. Yaşadığını sanarlara, *“gerçekten yaşıyor musunuz, nasıl yaşıyorsunuz?”* diye sordu. Çeşitli ilişkilerle duyguda ve ruhta hep ülkeyle, halkla bağlantılı oldu. Her zaman tümüyle ülkeye dönüşün ve halkla bütünleşmenin özlemi, arayışı içerisinde oldu. Burada büyük yurtseverlik, büyük halkçılık, gerçekten büyük sanatçılık ortaya çıkıyor. Öyle uyduruk bir yaklaşımın sahibi olmadı-

ğını, çok özlü bir biçimde temel değerlere; yurtseverlik, demokratiklik, halkçılık gerçeğine bağlı olduğunu gösteriyor. Bunu büyük bir özlem olarak hep ortaya koydu ve gerçekten yol gösterici oldu.

Halksız ve topraksız sanatçı olunmaz

Sanatçı kimdir? Sanat nedir? Neyle yapılıp gelişir? Bu konularda sözleri ve tutumuyla gerçeği gösterdi, öğretici oldu. Bu, anlamak ve öğrenmek isteyenler için bir gerçek. Bir sanatçı nerede olabilir? Sanatçılık nasıl, nerede ve kiminle yapılabilir? Bir sanatçının toplumla, halkla, toprakla ve ülkeyle ilişkisini çok somut gösterdi. *“Ben kopartılamam, kopuk olarak yaşayamam”* dedi. Hep birlikte olma çabası ve dillendirdiği topraklara dönüş arayışı içinde oldu.

Demek ki halksız ve topraksız sanatçı olunmaz. Sanat uydurmak değil, halkın ruhunu, bilincini, duygularını ve yaşamını dillendirmektir; onun sözü, sesi olmaktır. Bunun dışında olmaz, olunmaz. Gerçekten kopuk olan, halkıyla bütünleşmeyen, sanatı uydurma olarak ele alan tutumlara karşı, bu yaklaşım büyük bir öğretici karşı duruştur. Sanatçılığın temsilciliği ve sahibi olma, onu dillendirme ve geliştirme olayıdır.

Bu noktada sanat bakımından önemli bir yozlaştırmacılık var. Aslında her dalda bir yozlaştırmacılık var; sanatçının yozlaşması, halk için değil de kendisi için biraz para kazanmak için bu gerçekleri satan yaklaşımlar var. Bu, insanın içine girebileceği en kötü durumdur. Fakat bunlar yaşanıyor. Kaya, bunlara gerçek sanatçının nasıl olması gerektiği, sanatın nasıl geliştirilebileceği konusunda iyi bir örnektir.

Kürt sanatı bakımından da çıkartılması gereken dersler veya eleştirilmesi gereken tutumlar bulunuyor. Örneğin MKM pratiği, yine Avrupa'da Akademik çalışmaları var. Nedir MKM gerçeği? MKM Ahmet Kaya gerçeği karşısında ciddi bir özeleştirme vermez. Bu biçimde olan Kürt sanatçılarıyla, asimile edilmiş bir yığın sanatçıyla ilişkilendirme, onları doğru tanımlama ve onlarla doğru ilişkilendirme bakımından ne yapılmıştır? Ne kadar üretim var? Bir kişi olarak Ahmet Kaya'nın üretkenliği ile koca bir kurumun üretkenliği arasındaki durum değerlendirilebilir. Neden bir kişi bu kadar üretken olurken, bir kurum olamasın, olamıyor? Böyle bir kurum neden örgütlenemiyor, gelişemiyor? Burada yaklaşım önem taşıyor. Bu konu böyle başka nedenler değil, doğru bir sanatçı gerçeğiyle işe yaklaşamamakla, hafife almakla, ucuz yaklaşımlarla, kendini yaşama gerçeğiyle ifade edilebilir. Bu anlamda da ruhsal, duygusal ve yaşamsal olarak halktan kopukluk vardır. Bu yanlış ve tehlikeli bir durumdur. Bu tutumun sanatçılıkla bir alakası yoktur. Sanatçılıktan uzaklaşma veya uzak olma tutumudur. İsimle sözde sanatçı, gerçekte ise sanatçılıktan kopuk bir durumda yaşanıyor. Bunlar yaşıyor mu; yaşıyor, hem de çok fazla.

Avrupa'da yıllardır kültür-sanat faaliyetleri yürütülür, hala da yürütüyoruz. Parti o kadar imkan verdi. Halk her şeyini bu faaliyetler için seferber etti. O yaban ellerde çalışıp kazandığı her şeyini bu çalışmalar için verdi. Bu bir gerçek. Bunun karşısında yapılan nedir? Gerçekten halkın verdiği değerleri iyi ifade eden ne kadar çalışma yapıldı? Bir sanat ve sanatçı gerçeğiyle ne kadar bütünleşme oldu? En son okul yapmak istendi. Önderlik her türlü değeri vererek bu çalışmaları büyük bir faaliyet olarak geliştirmek istedi. Bunların ne kadar geliştirildiği ortadadır. Şimdiye kadar geliştirilemediyse neden? Gerçekten sanatın ve sanatçının neresindeyiz? Bunu Ahmet Kaya gerçeğiyle sorgulayabiliriz. O'nun ülkesiz, halksız, ilişkisiz sanatçı olunamayacağı gerçeğini acı acı dillendiren o sözleri, tutumu ve yaşamı karşısında değerlendirebiliriz, değerlendirmeliyiz de. Bunu yapmazsak Ahmet Kaya'ya da doğru sahip çıkamayız. Öyle boşuna ucuz yaklaşımlar göstermeye hiç gerek yok. Eğer gerçekten samiysek, samimi olacaksak, doğru yaklaşı-

caksak doğru anlayacağız, doğru sonuçlar çıkartacağız ve kendi eksikliklerimizi, yanlışlıklarımızı gidereceğiz, zayıflıklarımızı bu temelde aşacağız.

Böyle bakıldığında topraktan ve toplumdan kopuş olduğu görülecektir. Bazı arkadaşlarımız yıllardır böyle bir kopuşla sözde sanat geliştirmeye çalışıyor. Bu çok yüzeysel kalıyor; özsüzdü, içeriksizdir ve toplumu gerçek anlamda etkilemiyor. Dolayısıyla yönlendirici olamıyor. Kürt kültürü ve sanatı bir birliğe sahipken, parti yürüttüğü şiddetli, yoğun ve kahramanca mücadeleyle çok büyük değerler biriktirmişken bu konuda bunları ifade eden, bunlara denk düşen bir kültür-sanat geliştirilemedi. Oysa bu, toplumun demokratikleştirilmesinde ve ulusal sorunun çözümünde çok yönlendirici, etkili olacaktı. Kültürel gelişme, büyük kültürel birikim siyasal sorunları çözmeye önemli katkılar sunacaktı. Ancak bu konuda mevcut durumda varolan hala geri ve basittir. Neden böyle? Bunun nede-nini işin özünden kopuklukta, sanat ve sanatçı gerçeğine yaklaşımda aramak gerekir. Burada zayıflıklar, hatalar ve sanatçı olamama; lafta sanatçı olma, ancak gerçekte ise ondan uzak olma durumu var.

Sanatçı, bir halkın ruhu, bilinci ve bütün duygularıdır. Bunu böyle algıladığı, böyle yaşadığı ölçüde bir kişi sanatçı olabilir. Yoksa askerlikte olduğu gibi apolet takmakla sanatçı olunmaz. Bizde şimdiki dönemde neredeyse apoletle sanatçı olunacakmış gibi anlayışlar ve yaklaşımlar var. Böyle ucuz, daha çok kendisini yaşatmak ve bazı şeyler kazanmak üzere geliştirilen yaklaşımlar bulunuyor. Aslında bu bir sanatçı olma değil de, halkın ruhunu pazarlayarak kendisini yaşatmadır, kötü ve lanetlenmesi gereken bir tutumdur. En kötü pazarlama tutumu burada ortaya çıkıyor. Bunu kim kabul edebilir? Buna kim değer biçer? Biçmez, biçmiyor da. Böyle sanatçı olunmaz. Kendini yaşayan, esas alan ve halkın özelliklerini de kendisini daha iyi yaşatmak için pazarlayanları aşagılamak lazım. Bunlar sanata ve sanatçıya en fazla zarar veren, karşı olanlardır. Böyle bir ayrım olmazsa sanat alanında da doğru bir çizgi ve çizgi temelinde etkili bir mücadele yürütülmezse sanat ve sanatçının gelişimi güçlenmez. Dolayısıyla halkın ulusal demokratik kültürel gelişimi zayıf kalır. Şimdi bizim parti ve halk olarak ızdırabını çektiğimiz nokta burasıdır. Bu kadar birikim ve imkanı, öncüsü, ruhu, önderi ve bunun özlemlerinin, duygularının, istemlerinin sözcüsü var; ancak yirmi dört saat bu gerçeği yaşayan, bunu derinliğine duyan, bununla dolu olan bir yaklaşım yok. Varolanlar böyle güçsüzdür, yüzeyseldir. Daha çok kendini kaybetmiş, kendini beğenen veya bazıları açısından pazarlayan bir tutum söz konusudur. Dolayısıyla doğru bir çizgi geliştirilemiyor, üretken olunamıyor, etkinlik sağlanamıyor. Tabii bu noktaları eleştirmemiz gerekiyor. Böyle sanatçı, böyle kültür faaliyeti olmaz. Halkımız bu kadar imkan veriyor. Bu imkanları hiç kimse böyle kullanamaz.

Savaşta bir noktaya ulaşıldı. Ancak bu alanda bir gelişmenin olmasını aylardır, yıllardır bekliyoruz. Tam da bu alanda bir patlama yapılması gerekirken çok daha etkisiz duruma düşülmüş, zayıflamış, zavallı haline gelmiştir. Bu farklı yerlerden değil tamamen kişiliklerden kaynaklıdır. Bu kişilikleri yerle bir etmek gerekiyor. Halkı duymayan sanatçı olamaz. Öyleyse bıraksın bu işi, kendisini de başka insanları da yanıltmaya çalışmasın. Zaten kimseyi kandıramaz. Halkla, toprakla bütünleşemeyen, gerçekten haksızlığa karşı olamayan, kendini yaşayan ve esas alan, kendi bireyselliğine hapis olan kişi, sanatçı olamaz. Onun sanatçılığı uydurmadır, pazarlama türündendir. Ona karşı çıkacağız ve böylesi yaklaşımları aşacağız.

Yine ülkede de böyledir. Aylardır bir toplantı, bir tartışma, bir program ve etkili bir hareket bekliyoruz. Ciddi hiçbir şey yok. Şu ortaya çıktı; meğer bazıları savaşın ortaya çıkardığı etkiyi pazarlayıp kendi kişiliğini şişiriyor. Ortada kendisinin herhangi bir ürünü yokken, binlerce kahramanın eylemi ve kanı üzerinde gelişen mücadeleyi kendine

mal ederek yaşamayı esas alıyor. Sözde kendini bunun sözcüsü ve propagandacısı sayıyor. Bunu reddediyoruz.

Parti bu kadar imkan verdi, ortam oluşturdu, ön açtı. Ancak buna rağmen şu an ciddi bir değerlendirmeye, kapsamlı bir arayış ve çaba yok. Şimdi gerçekten imkan mı yok, koşullar mı uygun değil? Hayır, müthiş bir ortam ve birikim var. Tabii biraz mücadele edeceksin. En az Ahmet Kaya kadar yüreğin olacak. Kürtçe konuşuyorsun ve söylüyorsun, Kürdüm diyorsun, Kürt olmak ve yaşamak istiyorsun. Kolay mı bu? Hiçbir şeyi göze almayacaksın, hiç ufak baskı ve zulüm görmeyeceksin de böyle yaşayacaksın mümkün mü? Mümkün olmadığını çok iyi biliyoruz. Aldatmayalım kendimizi. Kendi yaşamından feragat etmeyi, bir baskıyı göze almayı bile bilemiyorlar. Bu noktayı da eleştiriyoruz.

Çok zayıf, ölgün ve içeriksiz bir yaklaşım var. Dolayısıyla da ciddi bir program örgütlemeye, yaygın bir çaba ve çalışma ortaya çıkmamıştır. Bu konuda MKM'liler gerçekten uyuyor. Bir de, *“kapatma cezası veriyorlar”* diyorlar. Rejim kapatmıyor aslında, onun sahipleri kapanmasına yol açıyorlar. Niye kendimizi kandıralım. Böyle olanı tabii ki kapatırlar. Herkes sana böyle imkan vermez, sana çalışmaz. Ne yapar; engellemeye, el koymaya çalışır. Sen de karşısında bir şeyler geliştireceksin. Var mı böyle bir geliştirme; yok. Karşı tarafı gereletecek böyle bir çaba arayışı var mı; yok. Peki niye yok? Niçin duruluyor? Niye böyle bir çaba içerisinde olunmuyor? Bu doğru değil. Bunun kabul edilecek hiçbir yanı yoktur. Bu biçimde geçirilen günler haram günlerdir. Öyle hiç hafife, basite alacağımız bir durum söz konusu değil.

Sanatçı demek yürek demektir

Bu açıdan gerçekten kendimize gelmenin, ciddi bir sorumluluk duymanın, kapsamlı bir özeleştirisel bir yaklaşımla ruhumuzu, beynimizi yoğunlaştırıp yeniden kendimizi yaratmanın ve işleri geliştirmenin zamandır. Şimdi böyle olsaydı Türkiye ortami da olumlu etkilenebilirdi. Bu iyiciler ve pazarlayıcılara karşı gerçekten bir kültür-sanat çizgisi geliştiri-

“Kimisi Ahmet Kaya için “Kürt”, kimisi de “Türk” diyor. Neredeyse bunun üzerine kavga olacak. Buna hiç gerek yok, doğru bir tutum da değil. Ahmet Kaya ne Kürdü hakir, ne de Türkü üstün gördü. Ama Türkün Kürdü hor gören, yok sayan, inkar eden, asimile etmeye çalışan gerçeğine karşı yiğitçe durdu. Bu konuda büyük bir yiğitliğin sesi oldu.”

lebilir, bir ekol olunabilir ve bir mücadele yürütülebilirdi. En azından aldatmaların önü alınabilirdi. Halkın değerlerinin böyle pazarlanmasının önüne geçilirdi. Birçokları etkilenip kazanılabilirdi. Şimdiye kadar Türkçe yaptılar son zamanlarda ise Kürtçe yapıyorlar. İşte devlet hazırlanıyor. Yarın Türkiye'de televizyonda şurada burada bu işleri yapmaya başlayacaklar, ki büyük bir dejenerasyon, pazarlama burada da ortaya çıkacak. Halkın değerlerine bu sefer de Kürtçe küfür etme diz boyu gidecek. Yıllardan beri Türkçe dinledik; yetmedi, eğer önü alınmazsa şimdi de Kürt-

çe dinleyeceğiz. Karşıtı, halkın çıkarlarına göre olanı geliştirilmezse karşı karşıya kalacağımız durum bu olur. Gidiş buraya doğrudur. Devlet bu kadar adım atıyor, ileri gidiyor, imkanları kendi çizgisi doğrultusunda kullanmak istiyor. Peki halktan yana olanlar ne yapıyor? Bunların da ne yaptıklarını gözden geçirmeleri gerekir. Biz herkesi bu çerçevede değerlendireceğiz. Böyle bir ölçüyü geliştireceğiz.

Parti Önderliği '93'te *“kim ne kadar sanatçı, ne kadar değil”* diye Türkiye'deki sanat ortamını bir değerlendirmeye tabi tuttu. Sanatçı demek yürek demektir. Sanatçıya ne kadar yürekli olup olmadığıyla ölçeceğiz. Her türlü zulüm pazarlayıcının aleti ve aracı ol, ondan sonra da kalk de ki, “ben sanatçıyım”. Bunu kim kabul eder ki! Bir çoğunun böyle maskeli olma durumu var. Bu maskeleri düşürmek gerekiyor. Gerçekten kim demokrat kim değil, kim halkçı kim değil, dolayısıyla kim sanatçı kim değil; şair midir, müzisyen midir, sinemacı mıdır, romancı mıdır, tiyatrocudur, nedir ne değildir, gerçekten halka hizmet ediyor mu etmiyor mu, bunları ayırt etmeli ve iyi çözmeliyiz. Eğer demokratik dönüşüm olacaksa, Türkiye toplumu demokratikleşecekse, halk demokratik yaşam içine girecekse ancak böyle bir ayrımla, gelişmeyle olur. Bu da mücadele gerektiriyor. Öyle durup dururken nesnellikle olmuyor. Bunun için de Kürt gerçeğinin ortaya çıkması gerekiyor. Mevcut asimilasyonu kırmak, insanları kendi özüne çekmek öyle zor değil. Bazıları yarın kalkıp Kürt halkının mücadelesine bu seferde Kürtçe küfür etmeye kalkarlarsa en aşağılık adam olur. Bunları şimdiden aşağılıyoruz, uyarmamızda da gerekiyor. Neyle uyabiliriz; doğrusunu yaparak, örgütlendirerek ve güçlendirerek. Kendimizi örgütlemeli ve

geliştirmeliyiz ki bu tür tehlikeli yönelimlerin önünü alabilelim. Onlara meydan veremeyelim.

Böyle gerçeğe gelmeyen bir yığın çevre var. Halkın değerlerini pazarlamaktan vazgeçsinler. Türkiye de demokrasi değerlerini pazarladılar, şimdi de Kürt ulusal değerlerini pazarlamasınlar. Gerçekten yurtsever ve demokrat olsunlar, korkmasınlar. Biraz halktan yana saf tutsunlar. Birbirleriyle iyi anlaşarak omuz omuza versinler. Sanatçı örgütleri oluşsun ve gelişsin.

Artık dünyada da demokratik eğilim geliyor. Dolayısıyla ezilen halklar kendilerinden yana olur, emekçi insanlar kendilerini yürekten desteklerler. Şimdi sanatçılar önünde en fazla bunlar haykırıyorlar. Bu güçle her şey yapılabilir. Korkmaya gerek yok ki! Biraz doğruyu geliştirmeyi ve yanlışlar karşısında durmayı bilsinler. Böyle bir sistem ve düzen geliştirebilmeliler. Türkiye'nin bu çerçevede çözümlenmesi önemlidir. Bu açıdan Ahmet Kaya çözümlemesi, Türkiye'de düğüm haline getirilmiş Kürt-Türk gerçeğinin ve gerçek bir demokrasinin çözümlenmesi oluyor. Kimisi Ahmet Kaya için *“Kürt”* kimisi de *“Türk”* diyor. Neredeyse bunun üzerine kavga olacak. Buna hiç gerek yok, doğru bir tutum da değil. Ahmet Kaya ne Kürdü hakir, ne de Türkü üstün gördü. Ama Türkün Kürdü hor gören, yok sayan, inkar eden, asimile etmeye çalışan gerçeğine karşı yığıtçe durdu. Bu konuda büyük bir yiğitliğin sesi oldu. Kendi Kürt gerçekliği ile ortaya çıktı, ama Türk olarak da bunu yapabiliirdi. Gerçek bir Türk demokrat sanatçı olsaydı yine yapması gereken buydu. Türkiye de böyle sanatçılar var mı; var, ama azdırlar, daha fazla olmaları gerekiyor. Gerçekten sanatçılarsa halkın gerçek çıkarlarını temsil etmeleri gerekir. Başka türlü gerçek sanatçılık olmaz.

Ahmet Kaya Türk ve Kürt halklarının kardeşliğinin sembolü olabilir

Ahmet Kaya iyi çözümlenirse ne kadar Kürt'e, ne kadar Türk'e hizmet ettiği anlaşılabacaktır. Herkesin yapabileceği böyle bir hizmetin birbirine düşmanlık değil de bir-biriyle ilişki ve bütünlük içerisinde daha iyi olabileceğini rahatlıkla açığa çıkarabiliriz. Bu konuda şovenizmin, dar tutumların ve milliyetçiliğin ayırıcı, koparıcı, karşı çıkarıcı ve tüketici gerçeğinden uzak olmalıyız, buna karşı çıkmalıyız. Ahmet Kaya bunun için bir ses oldu. Türk demokrasisine ve sanatına büyük hizmetler yaptı. Kürt yiğitliğini ve ulusal gelişmeyi de haykırdı. Onun da en gür sesi oldu. *“Kürtlerin de Ahmet Kaya'sı var”* diyerek Kürt halkının özlemine dile getirdi. *“Başkan Apo'yu özledik”* dedi. Demek ki iyi çözümlenirse bir kişi iki tarafa da hizmet edebilir. Hizmet etmesi için kavga etmek gerekmiyor. Kavga ettirenler çıkar güçleridir. Kavga etmeden halkların birbirlerine güç vermesi, kardeşçe birlik içinde olması, bir arada yaşaması, kültürel iç içeliği geliştirmesi mümkün olabilir. Bu ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede Ahmet Kaya Kürt-Türk ilişkilerinde düzeltmenin, doğruya çekmenin, Türk ve Kürt halklarının kardeşliğinin bir sembolü olarak ele alınabilir. Böyle ele alıp yaklaşmak ve değerlendirmek en doğrusu. Bu açıdan onun anısı karşısında Kürt sanatçılarına, kendisine Kürt desin Türk desin çok fazla fark etmiyor, ama gerçek sanatçı olan herkese görev ve sorumluluk düşüyor.

Onun anısı karşısında doğru tutum nedir? Sanatçı nasıl ve nerede olmalı? Halkları için neyi öngörmeli? Halklara zarar veren tutumlara karşı nasıl çıkmalı? Ahmet Kaya tutumuyla bütün bunları herkese açıkça gösterdi. Türk'e, *“bu haksız ve Kür-*

dü yok etmek isteyen soykırım düzenine karşı çıkın” dedi. Kürde, *“vatanınızdan ve toprağınızdan kopmayın. Tüm halklarla kardeş olun”* dedi. Bunları yaşamıyla, söyleyle, sanatıyla ve çabasıyla dile getirdi. Ruh her zaman kardeşliği ve birliği haykırdı. Kürt ve Türk halkları arasındaki barışın, kardeşliğin, dostluğun ve birliğin sözcüsü oldu. Bu noktada herkese hangi görev ve sorumlulukların düştüğünü gösterdi. Gerçekten sosyalistim, demokratım, sanatçıyım, aydınım diyen veya öyle olmak isteyenler, hele hele bunu büyük bir çabayla geliştirme cesareti içerisine girmiş olanlar için böyle bir görevi önüne koymak ve yerine getirmekten başka doğru bir tutum yoktur, olmaz da.

Eğer bir sanat okulu olacaksak sanatımıza doğru bir yön vermeliyiz. Sanatımızın gerçek bir çizgisi; toprakla ve halkla bağı iyi olmalıdır. Gerçekten onlarla bütünleşmeyi bilmelidir. Arkadaşlar eğer sanatçılık adına küçükte olsa bazı işler yapmak istiyorlarsa, bunun ancak böyle bir çizgiyle olabileceğini iyi bilmelidirler. Böyle ucuz, basit ve kendine sevdalanmış bir yaklaşım doğru ve gerçekçi değildir, hiçbir değeri de yoktur. Böylelerinin topluma nasıl baş belası olduklarını herkes çok iyi görüyor. Biz böyle olmayacağız değil de, onlara karşı yeni bir ekol geliştireceğiz. Onlarla doğru çizgide etkili mücadele etmesini bileceğiz. Bu temelde de gerçek bir sanatçılığın ve sanatçının, sanatın geliştiricisi ve yaratıcısı olacağız. Hedefimiz ve amacımız budur. Eğer gerçekten bu yapılabilirse Ahmet Kaya gibi büyük sanatçıların anısına sahip çıkılmış olur. Önünde saygıyla eğiliyoruz diyorsak, bunun böyle bir sanat faaliyeti geliştirmekten ve bir sanatçı olmaktan geçtiğini bilmeliyiz. Bunu gerçekleştirebildiğimiz ölçüde sözümüzün bir anlamı ve

değerinin olacağını bilmemiz gerekir. Bu biçimde çalışmalara yaklaşmak ve sahip lenmek, böyle bir çalışmayla halkın ulusal-demokratik mücadelesini geliştirmek görevimiz olmalıdır. Ancak bunu yapanlar büyük sanatçıların temsilcisi, sözcüsü ve ardılı olur. Ancak bunu yapanlar halk adına yürütülüp de yarıda bırakılan çalışmaların yürütücüsü, başarıcısı haline gelir. Hepimizin ödevi, yaklaşımı böyle olmak durumundadır. Çalışmaları böyle ele alıp yürütmek, buradaki faaliyetlerimiz açısından böyle dersler çıkarmak, kendi durumumuzu da bu çerçevede eleştirip değerlendirmek, üretim ve yaşam durumumuz karşısında özeleştiri vermek gerekiyor.

Bu kadar ağır koşullarda çalışan, ürün yaratan ve böyle sonuçlar ortaya çıkaran sanat eylemi karşısında biz neyiz, neredeyiz? Onunla ne kadar uyumluuz, ne kadar değiliz? Bütün bunların muhasebesini yapmalıyız. Bizi ancak böyle bir sorumlu yaklaşım ilerletebilir. Bunun dışındaki tutum ve yaklaşımların sorumlucu olmayacağı, gerçekten bir sanatçı yaklaşımı olmayacağı kesindir.

Devrimciyse, sosyalistse, halkın öncüsüyse, siyaset ve sanat alanında halk için varolmayı ve çalışmayı esas almışsak, o zaman önümüzde duran halkın bu gerçeklerini doğru değerlendireceğiz. Bu temelde kendimizde doğru çözümleri yaratmayı bileceğiz. Gerçek, doğru ve esas alınması gereken tutum budur. Böyle bir tutum esas alınırsa işler başarıyla yürür ve önemli gelişmeler ortaya çıkar.

Başkaları gibi ah vah etmiyoruz. Kürt toplumu çok derinden etkilendi deyip geçemeyiz. Kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutmak gerekiyordu. Gerçekten halklar için yiğit bir ses olmuş bir kişiyi bu biçimde dilendirmeyi gerekli gördük.

Kürt şiirinin sorunlarına kısa bir bakış

● **Tufan TUNÇ - Memed MEMEDİ**

Kürt tarihi ağırlıklı olarak dram ve trajedi tarihidir. A. Xanê'nin şiirlerinde bunun derin acısını ve yüreğe işleyen o tarifsiz sancıyı görmek mümkündür. Cigerxwin; bir yerde bu tarihe son verme çağrısıdır. Dili ağırlıklı olarak ajitatif ve propagandatif olsa da, ulusallıkla enternasyonalizmi harmanlayarak işler. Dünyaya, büyük uyanışlara, bağımsızlık rüzgarlarına tutulmuş halklara bakar, onlarda kendi rengini de görmek ister. Yalnız çağrısı, sürgünlüğünün hüznünde çok dar bir toplumsal kesimi aydınlatır.

Kürt şiiri '70'lere kadar bu temelde cılız da olsa belli bir kalıp, dil ve oturmuş değerler sistemiyle, klasik tarzda gelebildi. Fakat yaşanan ulusal parçalanma, dilde birliğin yaratılamaması, yazı gücünün ve geleneğinin gelişmeyişi, şiir kültürünün elit bir kesim dışına taşınması Kürt halkının varlığı gibi şiirini de tartışılır kılmıştır.

Özellikle '70'lerle başlayan ve tarihte ilk kez ulusal birliği, direnişi ve demokratik gelişmeyi tüm parçalara yayan PKK öncülüklü kurtuluş ve özgürleşme mücadelesi, sanat, edebiyat ve şiirde de bir kıpırdanışı, uyanış ve gelişmeyi ortaya çıkarmıştır. Bu süreç, özellikle şiir alanında çok güçlü çıkışların zeminini yaratmıştır. Henüz yeterli bir niteliğe ulaşmamış, kendi rüştünü ispatlamamış, öz iradesiyle ve rengiyle dünya edebiyat tarihinde amaçlanan yerini alamıyışsa da, Kürt şiirinin bir gelişme çizgisinde seyrettiği rahatlıkla belirtilebilir.

Ancak bu gelişim seyri, ulusal demokratik mücadelenin sağladığı zemin, ortaya çıkardığı sanatsal değerler ve yaşattığı siyasal, sosyal, toplumsal değişimleri karşılayacak hız ve nitelikten uzak kalmakta, ağır gelişim sorunları yaşamaktadır. Bugün Kürt şiiri acil çözüme kavuşturulması

gereken ciddi içerik, teknik ve yöntem sorunlarıyla karşı karşıyadır.

Her şeyden önce Kürt şiirinin bir dil sorunu vardır. Her parçada farklı lehçelerin kullanılması, bu alanlarda yaratılan ürünlerin diğer parçalarca da değerlendirilmesini önlemektedir. Lehçe farklılıklarından kaynaklı bir ulusal dil sorunu vardır. Bir yerde Kürdistan'da oluşturulan suni sınırlar, dil birliğinin önündeki en sağlam zinciri ve en büyük engeli oluşturmaktadır. Karşılıklı etkileşime girmeyen, kendi bölgesiyle sınırlı kalan bir gelişme, toplumsal hücrelere gerektiği gibi nüfuz edememekte, bağıntı kuramamaktadır. Örneğin Goran'da, Soran'da bu yönlü önemli bir düzey yakalanmasına rağmen, bu ürünler Kuzey'e, diğer alanlara pek yansıtılamamaktadır. Bu durum tersinden de geçerlidir.

Diğer yandan Kürt dilinin bir eğitim dili haline gelmesi egemen güçlerce hep engellenmiştir. Biçimde egemenlerin, özde ise Kürdün olan bir edebi, sanatsal durum ortaya çıkmıştır. Arap edebiyatında ve dilinde Selim Berakat, Ahmet Şevki, Türkiye'de Ahmet Arif buna örnektir. Yine egemenlerin diliyle de olsa Kürdün özlem ve arzularını ifade etme tarzı, sürecin zorunluluğu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu temelde Türkçe, Arapça ve Farsça dilinde yazılmış eserlere rastlamak mümkündür. Ve bu diller belli bir süre daha kullanılabilir. Kürtçe üzerindeki anlamsız baskı ve yasaklamalar kalktığı, Kürtçe bir ulusal dil olarak düşünsel, eğitsel ve yaşamın her alanında kullanılan bir dil haline geldiği oranda, bu konuk diller de artık yavaş yavaş hükmünü yitirecektir. Ancak bunu belirtirken bir gerçeği de göz ardı etmemek gerekir. Bir şiirin Kürt şiiri olabilmesi için, sadece Kürtçe yazılmış olması gerekmiyor. Kendini yeniden yaratan bir halk için

dil hayatidir ve esas alınması gerekir. Ama bu gerçeği de görmek önemlidir. Türkçe, Arapça, Farsça yazılmış olsa da, esasta Kürdün olan birçok şiir ve şair vardır. Bu bağlamda Ahmed Arif'i bir Kürt şairi, şiirlerinin de Kürt şiiri olduğunu belirtiyor ve sahipleniyoruz. Ahmet Arif'in şiirlerini Kürt şiiri yapan, kullandığı dil değil, işlediği tema ve taşıdığı muhtevadır.

Şair için dil keşfedilmemiş bir hazinedir. O, tıpkı bir serüvene atılır gibi dilin gizli bölümlerine iner, kapkaranlık odaları gezinir, küçük pencereler açarak ışıkla buluşturur, aydınlatır. Bazen hayaletlere, bazen kıymet biçilemeyen hazinelere, bazen kör kuyulara, bazen de yaşamın bin bir tözüne konuk olur. Aslında Kürtçe, şiirsel bir dildir. Bu temelde çok güçlü bir hazinedir. Ancak yukarıda sayılan gerçeklerden ötürü, bu hazine gün ışığına çıkarılamamıştır. Yani Kürt şiirinin kendi köklerine ulaşma, bunu yaratıcı değerlendirme sorunları vardır.

Bu noktada Kürt aydınının da yaşadığı sorunlara kısaca değinmekte fayda vardır. Kürt aydınındaki şekillenme, Kürt şiirinin önemli bir sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Kendi toprakları üzerinde yeterli bir kurumlaşma ve gelişme şansı yakalayamayan aydınlar, mültecilik koşullarında ya da egemen güçlerin merkezlerinde kendilerini ifade etmeye çalışmaktadırlar. Ancak bu mülteci ağırlığı, düzen ölçülerine göre şekillenen şairin topluma, toplumdaki gelişmelerle bağı sınırlı kalmaktadır.

Kürt şairi hala E. Xanêler, Cigerxwinlerin zirvesel gölgesindedir. Yani bir yüzü ile geriye dönmüktür. İleriye bakma, yeniyi yaratma, modernle klasik tarzları bütünleştirme cesaret ve gücünü gösterememiş, ürkek kalmıştır. Elbette şair, gelenekleri de geçmiş de alacaktır. Ancak şiir; güncel yaşamın içinden doğar, geleceği tasarla-

ması da geçmişi işlemesi de bu çerçevede olur. Oturmuş değerler, betimlemeler ve dil aşılardan Kürt şiirinin aşama kaydetmesi düşünülemez. İmge zenginleşmeden, niteliği yakalamak imkansızdır.

Başka halkların binlerce yıllık evrimsel gelişmelerle kaydettiği sosyal, siyasal, ruhsal, psikoloik gelişmeleri çok kısa bir zaman diliminde kaydettik. Böyle baş döndürücü gelişmeler halk olarak duygu yüklü olmamızı sağladı. Ancak tek başına duygu akışı, duygular ne kadar yoğun ve güzel olursa olsun, şiir için yeterli değildir. Güçlü imgeler gerekiyor. İmge, *“dış gerçekliğin sözcüklerle parçalanarak yeniden kurulması ve yalın gerçekliğe yeni yeni boyutlar ve derinlikler katma olanağı”* sunar. Duygu akışına dayalı tarz şiiri kısırlaştırır, verimsiz kılar. İmgeden yoksun şiir ya da imgesi zayıf şiir; dize, ölçü, ritm, uyak ve şiirin iç gerilimi ve bütünlüğünden yoksun şiirdir. Ya da felçli, sakat şiirdir. Zaten şiiri bir fotoğraf makinesi gibi olayı ve anı olduğu gibi yansıtmaktan ayıran da bu özelliğidir.

Ayrıca şiir kalıcılığı esas almalıdır. Kürt şiiri de kendi rotasında bir şiir düşüncesine ulaştığı oranda kalıcılışı. Toplumsal değişim-dönüşüm ve gelişmeleri yansıtabilir. Aksi taktirde, başka halkların şiir akımlarının etkisinde, taklitçilikten kurtulamaz.

Açık ki, halk olarak yaşadığımız demokratik devrimin şiiri henüz yazılamamıştır. Ya da çok sınırlı yazılmıştır. Yani Kürt halkında felsefik, düşünsel gelişmeler, demokratik bir devrim gelişti ve bu halen çok hızlı aşamalar katederek sürüyor. Ancak şiir bu hızla ulaşamadı. Devrimin ruhunu, nabzını, yüreğini yakalayamadı. Devrimin dili olmadı. Yaşananları çok cılız yansıttı. Kuru ve ajitatiflikten kurtulamadı. Öz olarak yaşadığı felsefik, pratik boşluktan dolayı, toplumsal gelişmenin gerisinde kaldı.

Şu çok açık; halk olarak son 25 yılda büyük trajediler, acılar, hüznün, sevinç, kahramanlık ve ihanetlerle örülü tarihsel bir dirilişi yaşadık. Kürt dili oldukça zengin ve halk olarak da duygu yoğunluğu yüksek bir halkız. Bu da şiir için çok güçlü çıkışlara zemin sunmaktadır. Yaşadığımız aydınlanma süreciyle burjuva aydınların, 1600-1700'lerde, Rus şairlerinin 1800'lerde kaydettiği gelişmeleri Mezopotamya'da ve Ortadoğu'da yaratabiliriz. Devrim kendi şiirini de, şairlerini de ortaya çıkarmak zorundadır.

Bu görev özellikle büyük alt üst oluşu ruh, duygu ve bilinç dünyasında bizzat yaşayan, gören, yüreğinde her an hissedilen bireylere düşüyor. Devrim içindeki bireyde yaşam, beyin ve dil bütünleşmelidir. Şimdiye kadar hep bir yan eksik kaldı. Bu nedenle değerler yeterince işletilemedi. Oysa, Kürt şiirine aşama kaydettirecek olan bu değerlere doğru sahiplenmek gerekir. Şimdiye kadar silahlı mücadele kültürel savaşıyla yürütülmedi, cılız yürütüldü. Yaşanan sorunların en önemli nedenlerinden birisi de bu. Ancak Kürt şiiri diğer edebi alanlara nazaran biraz daha aktif durumda. Çocukluk safhasını aşma sancılarını çekiyor. Ona aşama kaydettirecek ve yaşadığı sorunları aşmasını sağlayacak olan mücadele içindeki bireylerin omuzlarında tarihsel görevler vardır.

Dikkat edersek, Başkan Apo da son süreçte özel ve tarihsel günlere şiirle yanıt oluyor. Mesajını şiirle veriyor. Bu bir yerde süreci daha iyi anlatma tarzı iken, bir yerde de devrim içindeki bireye çağrıdır. Sorumluluğa, düşünmeye, cesaretlece üretmeye; dil, yürek ve beyni doğru rotaya çekmeye davettir. Bize düşen görev de bu davetin, bu emrin gereğine bütün hücrelerimizi ve ruhumuzu tereddütsüz yatırmaktır. Sorunları aşmanın başka yolu da yoktur.

Amara'dan

Şiir üzerine birkaç söz

Şiir üzerine birkaç söz

Amaradan

Edebiyatın temel taşlarından biri olarak şiir; hiç kuşku yok ki roman, öykü ve deneme gibi diğer yazım türleri içerisinde en karmaşık olanıdır. Şiirdeki bu karmaşıklık, tanımından başlayarak klazizm dışındaki tüm şiir türleri için de geçerlidir. Bundan ötürü de şiirin direkt bir tanımına gitmekten çok, varolan tanımlamalardan yola çıkarak belli bir sonuca ulaşmak en doğru olanıdır.

Örneğin tarihin en eski şairlerinden biri olarak bilinen Homeros, şiiri “*kanatlı söz*” diye açılmakten, Osmanlı tezkereci-si Latifi ise, “*sözün ruhu*” olarak görür. Yakın geçmişte yaşayan şairlerden Edgore Allan Pae ise, “*zarif bir düşünceyle kaynaşmış müzik*” olarak gördüğü şiiri, Baudelaire de “*insanın üstün bir güzelliği özlemesi*” biçiminde tanımlar. Yine Türk şairlerinden Sait Faik, “*insanı insana yaklaştıran, sevdiren şey*”, Necati Cumali de “*insanın haremını ele-güne açması*” biçiminde tanımlamışlardır.

Bütün bunların dışında şiirin “*tanrının hatalarını düzeltmek için doğduğu*”, “*birgün, özlendi anı yakalama etkinliği*” olduğu ve “*bir kafa ihtilali*” biçiminde farklı ve ilginç tanımlamalar da yapılmıştır.

Açık ki şiir hakkında daha bir sürü tanımlamaya gidilebilir. Ancak şiirin bireysel bir edim (aktivite) olduğundan hareketle anlamının kişiden kişiye değiştiği, hem bireyde, hem yazanı, hem de okuyanı kapsamak üzere farklı çağrışımlar uyandırdığı gerçeği, şiiri sadece bir tek doğru biçimde tanımlamamızı anlamsız kılmaktadır.

Nitekim şiirin bu gerçekliğinden hareketle de J. Coctoyu, “*bir şiirde önemli olan ne söylenendir, ne söyleyiştir; ne anlamdır, ne de müziktir, başka bir şeydir, tanımlanamaz*” demiştir. Gerçekte bu ‘*tanımlanamaz*’, her birey kendine göre tanımlayabilir, biçimlendirebilir. Ancak bu, şiirin sayısız tanımı olduğu ve bireyden bireye derinleşme boyutuna göre yapılan tanımlamaların da zamanla farklılaşabileceği gerçeğini değiştirmez. “*Şiirin okulu yoktur*” ya da “*şiir öğretilemez*” sözlerinin söylenmesi de bu nedenledir.

Peki o halde şiir öğrenilemez mi? Yazılmaz mı? Hiç de değil. Öğrenilebileceği gibi yazılabilir de. Nitekim şiir yazan çok sayıda yeni şair adayları da var. Buradan anlaşılması gereken, şiirin öğretilmeyeceği gerçeğidir. Yoğun bir ilgi ve bireysel çabayla, yine yıllara yayılmış bir yetkinleşme süreciyle ancak belli noktalara varılabilir.

Bu özelliğiyle de şiir, belki de en çok evrene benzetilebilir. Keşfedildikçe daha da derinleşen, anlaşıldıkça daha da karmaşıklaşan, giderek gizemli, mistik ve büyüleyici bir hal alan, yine başı ve sonu olmayan, mekan ve zaman sınırlarını aşan bir sonsuzluk da denilebilir.

Sayılmayacak derece ışın ve renkleri içeren bu sonsuzluğu ise her göz göremez. Dışardan bakan biri için karmaşık ve anlaşılmazdır. Ancak bu karmaşıklık, evrenin işleyişinde olduğu gibi mükemmel bir uyumu ve olağanüstü bir yoğunluğu da içerir. Yani şiirdeki karmaşıklık, şiirde varolan yüksek düzey ile yoğunluğun ifadesidir. Dolayısıyla da çıplak gözlerle karmaşıklığın içindeki uyum ile yoğunluk görülemez, kolayca farkına varılamaz. Birey şiirin sırrına erdiği müddetçe, yani şiiri

yaşayabildiği sürece şiirdeki derinliği görebilir, yüreğiyle duyumsayabilir. Böylece kendini üretmek şiir evrenine kendi rengini de katabilir.

Burada kaçınılmaz olarak “*o halde şiir nedir? Sırrı nedir?*” gibi sorularla bir kez daha karşılaşmaktan kurtulamıyoruz.

Belki bir öfke kıvılcımı, ya da dünyalara bedel bir coşkunluk, belki de yaşam deneyimlerinin kazandırdığı bilgelik, veya Edgar Morin’in de dediği gibi şiir “*aslında yaşamdır*.” Tanımı zor, zor olduğu kadar mümkün de değil. Ancak buna karşılık, şiirin kendine özgü esasları ve şaşmaz kuralları vardır. Öyle olmasaydı şiir ile düz yazı arasında ne bir fark kalırdı, ne de şiirin bir anlamı olurdu.

Şiir, doğası gereği üzerinde kesin belirlemeler yapmaya gelmez. Ama şiirin özünün imgeyle olduğu ve imgenin de sözcükler aracılığıyla, yeni dil ile yaşam bulunduğu bir gerçektir.

İmge ile dil, şiirin öz ve biçimidir. İmge öz olurken, dil ise şiirin biçimini oluşturur. Güçlü bir imge ile imgeyi dizelere döndüren ritimli bir dilin bileşimidir şiir.

Çağrışım imgedir ve imge de şiirin özüdür

Yaşanmış olaylar ya da nesnel dünyanın insan zihninde yarattığı çağrışımlarla oluşan imge, aynı zamanda şiirin ana temasını da oluşturur. Yani şiirde ele alınan konu hangisiyse, (özlem, yiğitlik, tragedya ya da doğa güzellikleri olabilir) ozan, konuyu zihninde yarattığı belli çağrışımlarla verir. Çağrışım imgedir ve imge de şiirin özüdür.

Şiire şiir denebilmesi için, bir imgeyle kurulması zorunludur. Çünkü imge; okuru hem uyarır, hem de heyecan ve coşkusunu harekete geçirir. Her şiirde sadece bir tek imge kullanılabilir. Ya da birden fazla kullanılıyorsa da, kullanılan imgeler bir bütünlüğü oluşturmalıdır. “*Şiir bir tek imgedir ya da parçalanamaz bir imgeler burcudur*.(Octavia Paz)” İyi bir şiirde, “*yapılan bütün çağrışımlar birbirleriyle ilişkilidir, bir coşku bütünlüğü yaratacak şekilde birbirine bağlanmıştır*.(Ö. İnce)” Şiirde birden fazla imge kullanılıp, kullanılan imgeler de bir bütünlükten uzakrsa, bu, şiiri hem dağıtır, hem de anlaşılmaz kılar. Yine her kullanılan imge yeni olmalıdır. Şiirdeki imge daha önce kullanılmışsa, imge olmaktan çıkar, okuyana da heyecan ve coşku yaratmaz. “*Her imge yaratılıp bir kez kullanılabilir*.(V. Çolak)” Birden fazla kullanılan imge, çağrışımsal özelliklerini yitirerek simgeye dönüşür. Bu da insanı ne heyecandırır, ne de duyularını harekete geçirir. Örneğin “*hüzün yüklü bulutlar*” “*gözlerdeki umut kıvılcıkları*” ya da “*fırfı geceler*” gibi söylemler, imge olmaktan çıkmış, her yeni şair adayının acemiliğiyle ilk başlarda içine düştüğü simgeler tuzağı olmuştur.

İmgeler, yapıları ve kuruluşları bakımından betimleyici ve simgeleyici olanlar, yine soyuttan somuta ya da somuttan soyuta

kurulanlar biçiminde kendi içlerinde birçok sınıflandırmaya ayrıştırılabilir. Ancak düz tanımlamalara ya da belli sınıflandırmalara gitmek, şiirde olduğu gibi imgede de fazla gerçekçi olmaz. Konu itibarı ile fazla üzerinde durmamakla birlikte, özgün olmaları nedeniyle sadece bir-iki imge örneği ile yetineceğiz.

a-
Derin gökten mi geldin,
uçurumdan mı çıktın
Ey güzellik!
O kutsal, cennetlik gözlerin
Hem iyilik hem de suç
dolduruyor kadehe
Belki de bu yüzden
bir şarap gibisin

(Baudelaire)

b-
Gökyüzü gibi bir şey
bu çocukluk
Hiçbir yere gitmiyor.

(E. Cansever)

İmgeden sonra şiirin ikinci ayağı, belki de yeri geldiğinde imgeyi de aşan dildir. İmgeyi de aşan diyoruz: Çünkü, bir insan yaşadıklarıyla çok güçlü imgeler yakalayabilir. Ancak bu imgeler akıcı, ritimli ve sarsıcı bir dille dizelere dökülmedikçe şiirsel bir nitelik kazanmaz, şiirsel bir değer taşımaz.

Bu yüzden de kişinin duyguları ne denli olgun, inançları ne denli güçlü olursa olsun, günlük konuşulan dilin içinden kendi şiir dilini oluşturamadığı sürece ne şiir yazabilir ne de ona şair denebilir. Bu gerçeklik öylesine kesindir ki, birçok şair şiir ile dili bir tutmuşlardır. Örneğin P. Valéry şiiri “*dil içinde dil yaratmak*” olarak görürken, E.Cansever de “*kullanmalık dilin aracılığıyla yeni bir dil kurma uğraşısı*” olarak görmüştür. Yine imge gibi sadece bir tek şiir dili yoktur. Her şair, kendi şiir dilini oluşturur. Bu dil, ilk başlarda başka şairlerin izlerini taşıyabilir. Ama yeni şair adayı yetkinleştikçe kendi şiir dilini kuracak bir düzeye de erişecektir.

Şiir dilinin bir diğer özelliği ise, mantığın dışında bir dil oluşudur. Ama mantık dışılığına karşın estetikeldir. Uyumlu ve ritimlidir. Bu özelliğinden ötürü de canlıdır. İki sözcüğün birleşmesinden sayısız sözcük türetilir, onlarca anlam çıkarılabilir. Dahası, insanın sevinç, coşku ve üzüntülerini en iyi şiir dile getirebilir. Şairlere “*sözcük mimarı*” ya da “*sözcük kuyumcusu*” denmesi de bu nedenledir.

Özgün şiir dilleri bakımından aşağıdaki örnekler verilebilir:

a-
O bana bakıyor
Ben ona.
O bana bakıyor
Ben ona.
Hepimiz ama
hepimiz
bakıyoruz, hep bakıyoruz

adam olmak için hep
Ay! Ay! Ay!

Can Yücel

b-
Niceleri geldi, neler istediler
sonunda dünyayı bırakıp gittiler
Sen hiç gitmeyecek gibisin
değil mi?
O gidenler de hep senin gibiydiler.

Ömer Hayyam

İmge ve ritimli dil ile birlikte şiir kurulur. Şiirin hangi tarzda yazılacağı ise, şairin benimsediği konuya göre değişebilir. Burada sınıflandırma yapmak ya da konuyu saptamak mümkün değil. Ama yine de şiir türleri ve konuları açısından aşağıdaki ayrıştırma genel anlamda bir doğru olarak kabul görüyor.

1- Lirik: Her çeşit duyguyu özlemi, dileği, coşkun bir biçimde dile getiren şiir türü.

2- Epik: Savaş, yiğitlik ve kahramanlık gibi olayları övüp yücelten şiir türü.

3- Dramatik: Olayları kişilerin yaşamından birer kesit olarak yansıtan şiir türü.

4- Öğretici(Didaktik): Öğretmeyi esas alan şiir türü.

5- Pastoral: Doğa güzelliklerini işleyen şiir türü.

6- Yergi: Yergi ve eleştiri yönü ağır basan şiir türü olarak sayılabilir.

Şiir haksızlıklara karşı bir direniş aracıdır

Aslında klasik anlamda şiir, rönesans dönemine kadar bu denli çeşitli değildi. Rönesansa kadar yazılan şiirlerin konuları ve yazım ölçüleri önceden belliydi. Yazılan şiirle de ağırlıklı olarak birbirlerinin benzeriydi. İşlenen konularsa genellikle din, doğa ve yiğitlik üzerineydi. Homeros’un İlyada ile Odyssea’sı, yine Doğu kültüründeki Gilgameş gibi eserlerin konuları ve yazım tarzları hemen hemen aynıdır. Yine Ortadoğu’ya özgü olan Divan edebiyatı da aynı tarzda. Hükümdarlara ve tanrıya övgü biçiminde yazılan bu şiirlerin arasındaki tek fark, her şairin kendine özgü kullandığı dildir. Bu da yeni sözcükler türetmekten ileri gitmiyordu. Mitos ve doğa üstü söylencelerle iç içe olan bu şiirler, kahramanlık, savaş ve tanrı sevgisini işliyordu. Oysa ki, rönesans-tan sonra şiir dünyevileşti. Başka bir deyişle bireyselleşti. Ancak bu, ilk başlarda insanın şiire sadece bir renk olarak girmesini aşmadı. Şiirde yine doğaüstü güçler işleniyor, insan ise belli-belirsiz bir silüet olarak biçimleniyordu. 18. yüzyıldan itibaren bilim ve teknikle yaşanan gelişmelere paralel olarak, daha fazla kendini bulan birey, kültür-sanatın diğer tüm kollarında olduğu gibi, şiirde de tanrı ve hükümdarlardan koparak tümüyle kendisiyle buluşmaya başladı. Aşk, sevgiyi ve insanı işleyen şiirler, 19. yüzyılın başlarındaki faydacı ve burjuva dünyaya karşı romantizm biçiminde bir karşı duruş olarak ortaya çıktı. Aynı dönemde başta Fransız şairleri olmak üzere,

re, Batı dünyasının belli başlı ozanları, konu biçiminde olduğu gibi, artık rönesans öncesi klasik şiirin yazım ölçülerinden de sıyrılarak, serbest şiirin ilk örneklerini vermeye başladılar. Şiir bu dönemde sadece bir duygu ve sevgi bildirimi olmaktan çıkarak, haksızlıklara ve baskılara karşı etkili bir mücadele aracı olma rolünü de üstlendi. Komün şairleri bu dönemin ürünleridir. Yine işçilerin direnginliğini ve mücadelelerini dile getiren birçok marş bu süreçlerde yazıldı. Özcesi bu dönem şiiri, romantizm ile birlikte ortaya çıkan dualist ve naturalist şiir akımlarıyla zenginleşip, yaşamın her alanına yayılarak 20. yüzyılın başlarına kadar sürdü.

20. yüzyılın ilk çeyreğinde başlayan savaşın toplumsal yaşantıda yol açtığı yıkımlar, birçok alanda olduğu gibi şiirde de yeni arayışlara vesile oldu. Bu arayışların bir araya getirdiği Breton, Pâret ve Edvard gibi birçok şairin, ’20’lerde başlattığı gerçek üstücülük akımı, romantizmle birlikte şiir tarihindeki en güçlü iki çıkıştan biri olarak kabul edilir. “*Gündelik yaşamın düz yazınsallıktan kurtarılması ve şiirin yaşama sokulması*”nı amaçlayan gerçek üstücülüğün diğer önemli bir yanı da, “*dünyayı değiştirmek*” şiarıyla I. Dünya Savaşı’nın neden olduğu yıkım ve düşmanlıklara karşı bir duruş olarak ortaya çıkmasıdır.

Aslında rönesans sonrası şiirinin geçirdiği her evre, ayrı ayrı ülkeler bazında olmak üzere tümüyle kapsamlı araştırma konularıdır. Ancak kapsamlı ve derinlikli olan bu konunun sadece temel çizgilerine değinmekle yetineceğiz. Burada değinilmesi gereken diğer bir nokta ise, şiir yazmak isteyen ya da şiire ilgi duyan her bireyin şiirin tarihsel gelişimini ve yasalarını iyi bilmesi gerektiğidir. Bu, biz Kürtler açısından çok daha gereklidir. Çünkü modern anlamda yeni şiirimizi kurma göreviyle karşı karşıyayız.

Bilindiği gibi geçmişte yazılan klasik şiirimiz fazla güçlü değildi. Toplumumuzun varolan parçalanmış gerçekliği, dil-den başlayarak bütün alanlara yayılmıştı. Bu da güçlü bir kültür-sanat ürününün ortaya çıkmasına engeldi. Aynı gerçek serbest şiir açısından çok daha fazla geçerlidir. Dolayısıyla da kendi şiirimizi kurma görevi her zamankinden daha fazla gereklilik arz etmektedir. Bu da iki temel kaynaktan beslenerek mümkün olacaktır. İlki; kendi halk değer ve kaynaklarımız, diğeri ise bizim dışımızdaki şiir kaynakları; yani dünya şiirinden besleneceğiz. Bu her iki kaynaktan doğru beslenildiği oranda zamanla yeni şiirimiz de şekillenecektir.

Sonuç olarak; kültür-sanat, edebiyat ve şiir gibi konular, yeni yeni tanıştığımız ve öğrenmeye başladığımız konulardır. Dışardan bakıldığında her ne kadar basit gibi gözükseler de, gerçekte öyle değildir. Karmaşık ve dolambaçlıdır. Yetenek ve yıllara yayılmış bilinçli bir çabayla ancak belli bir sanat ürünü yaratılabilir. Bu gerçeklik bireyi yıldırmamalı, aksine mücadeleyle elde ettiğimiz değerleri kalıcılaştırmak ve ebedileştirmek için bu alanda da sonuna kadar mücadelecı olmalıyız. Böylece değerlerimizi kalıcılaştıralırız. Ancak yine de kültür-sanat, özellikle de şiir, hemen yazılacak, öğrenilecek bir konu değildir. Tam da burada Rilke’nin dediklerini hatırlamanın yeridir: “*Bir tek mısra yazmak için birçok şehir, birçok insan görmek, sabahları açan bütün çiçeklerin hareketlerini bilmek gerekir. Bilinmemiş köşelerdeki sokakları, beklenmedik karşılaşmaları, uzun süre önce vedalaşmış hikayeleri, anlatılmamış çocukluk anılarını ve deniz kıyısındaki sabahları tekrar hatırlamak ve bunları hep düşünüyor olmak gerekir.*”

“Kendi şiirimizi kurma görevi her zamankinden daha fazla gereklilik arz etmektedir.

Bu da iki temel kaynaktan beslenerek mümkün olacaktır. İlki; kendi halk değer ve kaynaklarımız, diğeri ise bizim dışımızdaki şiir kaynakları; yani dünya şiirinden besleneceğiz. Bu her iki kaynaktan doğru beslenildiği oranda zamanla yeni şiirimiz de şekillenecektir.”

POSTMODERNİZME ELEŞTİREL BAKIŞ

Tarihsel-toplumsal alt üst koşullarında, bunalım süreçlerinde eskinin bağrında yeni felsefeler, ideolojiler, çeşitli düşünce akımları filizlenir. Tarihsel-toplumsal gerçekliği yansıtabilecek olan felsefe, ideoloji ve düşünce sistemleri bir anda gelişmez. Belli arayışların sonucunda doğru olana ulaşılır. Hiç kuşkusuz doğru olan açığa çıkartılırken, bunun yanı sıra “sapkınlık” olarak nitelendirilebileceğimiz birçok düşünce akımları da ortaya çıkar. Böylesi alt üst koşulların doğasından kaynaklı gerçekliği objektif olarak yansıtan düşünce sistemleriyle sapkın düşünce akımları arasında sürekli yoğun bir mücadele de gelişir. Yeni temsil eden düşünce sistemi hem eski düşünce sistemine karşı ve hem de o koşullarda ortaya çıkan yanlış-sapkın düşünce akımlarına karşı mücadele içerisinde gelişimini sürdürür ve egemen düşünce sistemi haline gelir.

İşte, böylesi süreçlerde birey belirleyici ve etkin bir rol oynar. Bireyin bu rolü verili zemin üzerinde belli bir arayış faaliyetleriyle başlar ve gelişir. Bir anlamda, insan yaşamı belli bir zaman dilimine sığdırılmış arayışların toplamı olarak nitelendirilir. Çünkü yeni düşünce sistemi böylesi arayışların geliştiği süreçte ortaya çıkacaktır. Arayışın en temel ayırt edici özelliği, insanın “*gerçek*” ile “*ideal*” arasındaki ilişkilerde oynadığı roldür. Burada birey gerçeğe yaklaştıkça muhafazakar, ideale yaklaştıkça ütöpik ve her ikisini belli bir denge içerisinde ele aldığı anda ise tarihsel bir kişilik kazanır. Bireyin kişilik bulması veya toplumsal bir kimlik edinmesi, başka bir söylemle “*ben*”lik kazanması, “*gerçek*” ile “*ideal*” arasındaki rolüne göre şekillenmektedir. Yani “*gerçek*” ile “*ideal*” arasındaki rolü belli bir dengede tutan kişilikler tarihsel kişilikler haline gelirler.

Hiç kuşkusuz birey hazır olanı beğenmez. Onu hep yetersiz, eksik veya yanlış bulur. Bu daha olumlu bir noktaya çekmek ister. Hem etkiler hem de etkilenen, hem değişir hem de değiştirir; sürece katılır, onun öznesi olur, eğer gücü yetmezse nesnesi olur. Yaşamsal etkinlik dediğimiz bu faaliyetlere katılımla kimi sonuçlara ulaşır. Bir anlamda uygarlık olarak da nitelendirilebileceğimiz bu gelişim süreci bize düşüncenin de gelişim sürecini verir. Burada çıkarmamız gereken en önemli sonuç, böylesi bir arayışın bir ilerlemeye de yol açmasıdır.

İlerleme, maddi manevi değerleri açığa çıkarma, tarihsel-toplumsal bir gelişmeye yol açma, öncelikle düşünce sistemini oluşturmaya dönük faaliyetlerin bir sonucu olarak süreklilik kazanır. Ve insanlık, birey şahsında sürekli daha iyiye doğru gideceği ümidini taşır. Sadece ümitle de yetinmez, aynı zamanda bunun mücadelesini de verir. Tabii, uygarlığın ve tarihsel gelişmenin temel niteliği kesintisizliktir. Ve bu kesintisizlik düz bir çizgi izlemez. İnşilı çıkışıdır, engebelidir. Bu yansımasını insanlığın mücadelesinde de bulur.

İnsanlık bu serüveninde toplumsal açıdan kalıcı değerlerle bütünleşir. Yaratılan bu değerler bireysel gibi gözükse de, kolektif bir niteliğe sahiptir. Buna rağmen, böylesi süreçlerin aşılması esnasında ortaya çıkan diğer bir gerçeklik de, bu kolektif gelişmenin dışında kalan, savrulma, toplumsal süreçlerin doğru kavrayışını ifade etmeyen sapkın düşüncelerden kaynağını alır.

Söz konusu savrulmalar mitolojilere, dinlere, felsefelere, edebiyata konu olabilmıştır. Kimileri Donkişot örneğinde gafil, kimileri Odysseus örneğinde savrulmaya karşı direnen kahraman, kimileri de Buda gibi sarayını terk edip Nirvana'ya ulaşır. Ancak hepsinde ortak yan birer özne olmalarıdır. Fakat önemli olan bu öznelere tarih karşısında neyi ifade ettikleridir.

Şüphesiz başlangıçta tüm öznelere marjinaldir. Ancak giderek tarihsel-toplumsal sürece yaptıkları iradi müdahaleyle birlikte, kolektif bir kişilik haline gelirler. Tarihsel önderlikler ve onlarla bütünleşen yol arkadaşlarının gerçekliği böyledir. Oysa kolektif bir tarza dönüşemeyenler, tarihsel-toplumsal gerçeklik kar-

şısında marjinal kalarak ya silinir, ya da olumsuz tanımlamalarla anılırlar. Çünkü tarih boşluğa yer bırakmaz. Eninde sonunda birileri tarafından bu boşluk doldurulur. Tarihin öznesi olamayanlar, ister istemez tarihin nesnesi olurlar. Bu bağlamda, sapkın düşünce akımları bireyi tarihin öznesi değil, tam tersine tarihin nesnesi yapar. Bireyi yücelttiğini iddia eden sapkın düşünce akımları açısından da, bu genel doğru geçerlidir. İnsanlık tarihi bunun örnekleriyle doludur.

Sorunu günümüz gerçekliğine indirgediğimizde; başını ABD'nin çektiği ve buna yeni dünya düzeni (YDD) veya globalizm dediği bir süreci yaşıyoruz. Egemen sistem ezilenlere karşı yoğun bir ideolojik bombardımanı her geçen gün biraz daha geliştiriyor. Bunu sadece ve sadece kendi ideolojik-politik düşünce sistemiyle yapmıyor; çağımızda ifadesini bulan birçok düşünce sistemini, sapkın akımları besleyerek, önünü açarak ezilenlerin düşünce sistemi olan sosyalizme saldırtıyor. Ve hatta sosyalizm cephesinde bile kendisine hizmet edebilecek akımları geliştirmeye çalışıyor. Hele Dünya Sosyalist Hareketi'nin belli bir geri çekilmeyi ve bütülmeyi yaşadığı günümüzde, böylesi sapkın akımlar daha tahripkar bir rol oynuyor.

Bu temelde, yukarıda belirtilenleri bir bütünlük içerisinde düşündüğümüzde; karşımıza sapkın bir akım olarak çıkan postmodernizmi incelemek, gerçekliğini genel hatlarıyla ortaya koymak, her zamankine oranla bugün daha fazla bir ihtiyaç haline gelmiştir. Çağımızın demokrasi ve insan hakları çağı olması nedeniyle, bireylerde derin bir yozlaşmaya ve yarınsamaya yol açan bu akıma karşı sağlam bir duruşu sağlayabilmek için postmodernizmin gerçek yüzünü ortaya koymaya ihtiyaç vardır. En başta sosyalist hareketlerin bu sapkın akıma karşı etkin bir ideolojik mücadele vermesi kaçınılmazdır.

Bu bağlamda, çalışmamızda postmodernizmin hangi koşullarda ortaya çıktığını, kendini

ulus-devletleri aşan bir güce dönüşmesi, kormopolitizmin alabildiğine gelişmesi yeni arayışlara yol açmıştır. Öte yandan da reel sosyalizmde yaşanan sorunlar buna eklendiğinde arayışlar kimi somut projelere dönüşmüştür. Özellikle de '70'li yıllarla birlikte, postmodernizm gelişimini sürdürerek günümüze kadar kendisini –başta Avrupa olmak üzere– etkin kılmasını sağlayabilmiştir. Postmodernizm tarzında küçük burjuva kökenli ve dönem sosyalistler şahsında kendini gösteren arayış, verili koşulların gerçekliğini yansıtan bir arayış değildir. Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin dorukta seyrettiği bir dönemde, insanlığın en iyiyi, en güzeli kendi elleriyle yaratmasına dayatılan ve boş çıkartan tersten bir arayıştır.

Her ne kadar elektronik teknolojinin sanayi toplumunda yarattığı sonuçlara dayalı olarak gözükse de, bir boyutu bu olsa da, özünde reel sosyalizmin pratiğine tepki ve sosyalizm karşıtlığı temelinde kendisini ifade etmiştir. Geçen çağın bir devrimler çağı olması nedeniyle ve bu akımın sosyalizmden vazgeçenlerin geliştirmesiyle beraber, egemen sistem tarafından bunlar desteklenip sosyalist kesimler içinde taban bulmasına çalışılmıştır. Bir anlamda “*Özgür Dünyanın Sesi*” adı altında reel sosyalist sisteme karşı verilen mücadelenin sosyalizm içindeki ideolojisi olmuştur.

Bu akımın dayandığı ve hitap ettiği kesim ara sınıftır. Yani küçük burjuva sınıfıdır. Bu kesimin iki sınıf arasına sıkışıp kalması, kendisini ne emperyalist-kapitalist sistemde ve ne de reel sosyalist sistemde bulması gibi bir duruşa tepki olarak postmodernizm tarzı bir çıkışa yol açmıştır. Felsefeden ideolojiye kadar postmodernizm incelendiğinde; tarihsel süreç içerisinde küçük burjuva sınıfının damgasını taşıyan eğilimlerin bir sentezini görmek mümkündür. Özcesi; reel sosyalist sistemin yıkılmasıyla birlikte, bir sapkınlığı ifade eden postmodernizmin gelişmesinin koşulları artarak günümüze kadar süregelen ve Dünya Sosyalist Hareketi'nde bunalım sürdüğü süreçte de

sıtan bir bakış açısidir. Fakat postmodernizmin diğer küçük burjuva akımlarından önemli bir farkı; diğer küçük burjuva akımları ya reformist ya da anarşist zeminde kendini ifade ederdi. Oysa postmodernizmi ne reformizm, ne de anarşizm içinde değerlendirebiliriz. Her ikisini de bağrında taşıyan bir akım özelliğine sahiptir. Sadece siyasal boyutta değil; sosyal ve felsefe boyutunda da böylesi karmaşıklığı, kaotik durumu görebiliriz. Çalışmanın akışı içinde bu daha bir somutluk kazanacaktır. Bir anlamda bu akımı, tanımsızlığın tanımını olarak değerlendirmek yanlış olmaz. Aynı zamanda bu durum eklektik oluşundan da kaynaklanmaktadır. Kendini hiçbir zaman olumlu olanın dışında görmemesi ve kendine ait olumsuzluklara sahip çıkmaması, standart ölçülere sahip olmayışı böylesi bir sonuca yol açıyor.

Postmodernizmde önemli olan her şeyin hızla tüketilmesidir

Postmodernizm evrenselliği reddeder. Yani evrensel bilimin, aklın, ahlakın, değer yargılarının reddidir, inkardır. Bundan hareketle kendini her şeyin sonu, yani bilimin, felsefenin, tarihin, sanatın, edebiyatın, ideolojinin, siyasetin ve benzeri şeylerin sonu olarak tanımlar. Bunun yerine çok yapılılığı, yerelliği, bölünmüşlüğü koyar. Öyle ki, bölünmüşlüğü bireye kadar indirger. Adeta tek tek bireylere göre ahlak, felsefe, din, bilim vb. anlayışı esas alır. Bu, postmodernizmin en karakteristik özelliklerinden birisidir.

Postmodernizmin dikkat çeken özelliklerinden birisi de tatminsizliktir. Buradaki tatminsizlik; geliştiren, üreten, varolanı değiştirip dönüştüren bir tatminsizlik değildir. Tüketime dayalı ve güdülleri sınırsız yaşamayı esas alan bir tatminsizliktir. Özünde kolektif yaşamaya karşı olmalarına rağmen, eğer bu kolektif birim tatminsizliği giderme üzerine oluşmuşsa, böyle birimleri teşvik eder. Özellikle,

“Postmodernizmin en belirgin özelliklerinden birisi de, bütünlükleri en küçük parçalara bölüp, bu parçalardan eklektik bir şemsiye oluşturmasıdır. Her şeyin sonu demesi, parçalanmayı, bölünmeyi bireye kadar indirgeyerek bireyciliği bencilik düzeyine çıkarması, her bireye göre bilim, felsefe, ahlak vb. kuramlar oluşturmaları bu özelliğinin bir sonucudur.”

bu durumun devam edeceği görülmektedir.

Tarihsel gelişim süreci içerisinde ele alındığında; bu akımın gelişmesi olağan bir durumdur. Çünkü kabileden halka, halktan ulusa, ulustan evrenselliğe doğru gelişim gösteren bir sürece paralel olarak ve özellikle de kapitalizmle birlikte bireyin kendini “*birey*” kimliğiyle ifade etmesinin gelişimi, ister istemez bireyciliği sapkınlık düzeyinde ele alan postmodernizm gibi bir akımın gelişmesine yol açacaktır. Özellikle emperyalist-kapitalist sistemin birey-toplum ilişkilerinde içinde bulunduğu kaotik durumun ve reel sosyalizmin birey-toplum ilişkilerinde toplum adına bireyi inkara varan tutumunun ardından çöküşü, söz konusu akımın gelişiminin koşulunu ve dayana-bileceği sosyal zemini güçlendirmiştir.

Postmodernizm sözcük olarak modernizm sonrası veya modernizm ötesi anlamına geliyor. Modernizme karşı kendisini ifadelendiren, tanımlayan postmodernizm, evrenselliğe karşı anti-evrenselliktir. Tekçiliğin, farklılığın, bireyciliğin yüceltilmesidir. İlkelere dayalı sistemlerde buluşmayı reddeden bir anlayıştır. Tarihsel gelişimin herhangi bir sürecinde kendini tanımlayan bir anlayış veya akım değil; bir ruh hali ve bir bakış açısidir. Aslında bilimsel ölçüler açısından bir akım olarak değerlendirilemek bile mümkün değildir. Çünkü üzerinde yükseldiği, kendi içinde belli bir iç tutarlılığa sahip, belli ilkeler üzerinde şekillenmiş bir kurama sahip değildir. Daha çok akımsızlığın, heterojenliğin, kaotik durumun kendisini bir anlayış olarak dayatmasıdır. Adeta bir sıvının konulduğu kaba göre şekillenmesi gibi her türlü ortama göre şekilden şekile, renkten renge giren ve tam da küçük burjuva ruh halini yan-

de her şeyin son derece hızlı tüketilmesidir. Postmodernizmin ayırt edici özelliklerinden birisi de budur. Onun tarih ve yaşam felsefesi belirtilen özelliğin en somut örneğidir.

Bu anlayış öznenin özerkliğinden ve mutlak gerçekliğin varlığından kuşulanır. Bir yandan çok öznel gibi görünmesine rağmen, diğer yandan öznenin nesne karşısındaki özerkliğinden kuşulanması bireyi nasıl nesneleştirdiğini ve hiçleştirdiğini görmek istemez. Mutlaka verili koşullarda ve o koşulların diyalektiğinden yansıyan bir gerçeklik vardır. Gerçekliğin sürekliliği, koşulların sürekliliğine bağlıdır. Postmodernizm bunu görmek istemez. Çünkü postmodernizm açısından gerçeklik sadece ve sadece bir imajdır. Bu imaj da bireyden bireye göre değişir. Yani bir gerçeklik açısından sadece bir imaj değildir, imajlar vardır. Her bireyin imajı kendinedir. Oysa maddi gerçeklik bireyin iradesinden, bilincinden bağımsız olarak vardır. Eğer bireyler buna farklı imajlar yüklüyorsa, bu bireylerin kavrayışından ve ona yükledikleri anlamdan kaynaklanıyor. Bu, gerçekliğin özünü değiştirmez.

Tabii postmodernizm, her şeyin sonrasının “*belirsizliği vardır*” anlayışından yola çıktığı için, geleceği kurma, mevcut verilerden gelişmenin yönünü tayin etme gibi çabaları da doğru görmez. Çünkü onun için sadece ve sadece hiçlik vardır. Burada hem tarihsel-toplumsal gelişim diyalektiğini reddetme ve hem de en iyiye ulaşmanın gereksizliğini ortaya koyma vardır. Ona göre gelişme düzeyi ne olursa olsun, o sadece bir hiçlikten ibarettir.

Postmodernizmin en belirgin özelliklerinden birisi de, bütünlükleri en küçük parçalara bölüp, bu parçalardan eklektik bir şemsiye oluşturmalarıdır. Her şeyin sonu demesi, parçalanmayı, bölünmeyi bireye kadar indirgeyerek bireyciliği bencilik düzeyine çıkarması, her bireye göre bilim, felsefe, ahlak vb. kuramlar oluşturmaları bu özelliğinin bir sonucudur.

Bu özellikleri bir arada düşündüğümüzde; postmodernizmi, sosyal-şizofren olarak tanımlamak mümkündür. Çünkü şizofrenlerde geçmiş yoktur. Geçmiş daha çok kesik kesik birkaç andan ibarettir. Üstelik şizofrenlerin dünyasında gelecek de yoktur. Daha çok “*şimdi*” ya da “*an*” vardır. Şimdiki ilkesiz, kuralsız ve güdülleri tatmin temelinde yaşamak, böylesi bir yaşamı sosyal bir model olarak savunmak postmodernizm oluyor.

Postmodernizmin felsefe anlayışını idealizm ve materyalizm felsefelerinden birisiyle tanımlamak mümkün değildir. Karakteristik yapısından dolayı muğlak ve belirsiz oluşu, böylesi bir bakış açısını herhangi bir felsefeyle tanımlamak veya herhangi bir felsefe akımı içinde göstermek olanaklı değildir. Çünkü postmodernizm hem idealizmden ve hem de materyalizmden bir şeyler almıştır. Düşünce açısından postmodernizmin pratikleniş göz önüne alındığında, yaşamda hem kaba materyalist ve hem de öznel idealisttir. İçinde bulunduğu duruma göre her iki eğilimden birisi öne çıkar. Bu açıdan postmodernizm felsefesi pragmatist bir felsefedir. Egemen sistemin felsefesiyle örtüşüyor. Çünkü egemen sistemin felsefesi de pragmatizmdir. Yani kendi çıkarlarını temelinde tüm felsefeleri kullanıyor. Başka bir söylemle, postmodernizm neo-liberalizmin felsefesidir.

Bunun tersi de doğrudur. Yani neo-liberalizm, postmodernizmin dayandığı ekonomik anlayışı yansıtır. Postmodernizmin iç örgüsü değerlendirildiğinde; marksizmden yapısalcılığa, postyapısalcılıktan varoluşçuluğa, bilinmezlikten hazcılığa kadar; kuşkuculuk, görecelik, anarşizm ve nihilizme kadar birçok felsefik ve ideolojik akımdan izler taşıdığını görebiliriz.

Düşünce sistemi açısından Rönesans ile birlikte ortaya çıkan ve bir yönüyle Helen kültürüyle ilişkilenen modernizmin reddi temelinde kendini ifade eder. Burada modernizm olarak ifade edilen kavramın iki boyutu vardır. Yani iki felsefeye, iki düşünce sistemine ve hatta iki toplum tarzına bir karşıtlık söz konusudur. Postsanayi ile burjuva toplumuna ve onun Rö-

nesans ile başlayan düşünce sistemine karşıtlık ve yine postmarksizm ile de sosyalizm ve onun düşünce sistemine karşıtlığı içermektedir.

Genel olarak modernizm evrensel ve tümel değerler sistematiğini felsefede, bilimde, sanatta, edebiyatta, ahlakta, toplumda vb. alanlarda içerdiğinden ötürü, postmodernizm modernizme karşı çıkıyor ve kendini onun karşıtlığı temelinde tanımlıyor.

Felsefi açıdan postmodernizm gerekliliği-belirlenmeciliği (determinizm) kabul etmez. Gelişmeler arasındaki bağı ve bu bağın basitten karmaşıklığa doğru gelişimini ve “*zorunlu uyumluluk yasası*” nı reddeder. Bir olay ve olguda soyut-somut ile temel-tali gibi bir kategorilendirmeyi kabul etmez. Başka bir söylemle, indirgemeciliği reddeder. Tikel oluşu ve tümele karşı duruşu bunda belirleyicidir. Aynı zamanda varolanın sonrasını bilinmez olarak savunması, göreceliliği mutlaklaştırması, hiçliği ilke edinmesi, özneyi reddetmesi, toplumsallığı bireyin karşısına koyarak bireyin kendini topluma rağmen, toplumdan soyut yaratması anlayışıyla hareket etmesi ve her şeyden önemlisi de onun her şeyden kuşku duyması postmodernizmin felsefik bakış açısını vermektedir.

Çelişkiyi inkar etmek bilimin inkarındır

Bilgi felsefesi açısından postmodernizm, idealizme de rahmet okutacak düzeyde bir yanılgı içerisindedir. Doğru olanın bilinemeyeceğini, her olgunun tek bir nedene indirgenemeyeceğini iddia ederek temel bilgiyi reddetmesi ve bilgiyi sadece iktidarı ele geçirmenin veya iktidarın sürekliliği için kullandığı bir araç olarak görmesi en temel yanılgısıdır. Oysa bilgiyi açığa çıkaran her bilim dalı, incelediği alan özgülünde ve o alanı açıklamaya yarayan bağlayıcı ilkeler bütününden hareket eder. İlkeler bütünüünü oluşturup onu doğa ve toplumun gerçekliğine indirgerken, belli bir neden-sonuç ilkesinden hareket eder. Çünkü her neden bağrında sonucu da barındırır. Her ilk bağrında sonu taşır. Her son bağrında ilkin nüvelerini taşır. Başlangıç ile sonuç, sonuç ile başlangıç arasındaki kopmaz bağ inkar edildiğinde, ne bugüne kadar gerçekleşen bilim anlaşılabilir ve ne de bilimin sürekliliği sağlanabilir. Bilim basitten karmaşıklığa, bilineniden bilinmeye doğru akıp giden bir süreç olarak anlaşılmazsa; o zaman bilim sihirbazlık derecesine indirgenmiş olur.

Her bilim dalında özgün ve o bilimin kurallarıyla çelişen istisnaların olması, bilim ve bilgiyi tikele indirgeyerek muğlaklığı ve kaosu yaratmanın ne bilime, ne de insanlığa kazandırabileceği bir şey vardır. Bir bilimin toplumsal ve doğasal olay ve olguları inceleyip açığa çıkarması başka bir şeydir, bunun iktidarın çıkarları temelinde kullanılması başka bir şeydir. Eğer sosyal bilimler açısından söyleniyorsa; hiç kuşkusuz, sosyal bilimler iktidar olgusuyla bire bir bağlantılıdır. Bunlar bile geliştikleri tarihsel-toplumsal koşulların gerçekliğine denktir. Sadece ve sadece iktidarı elinde bulunduran gücün uydurmasıyla açıklanamaz. Her iktidar yaşadığı çağın özelliklerine göre sosyal bilimlere hem katkı yapar ve hem de yön verir. İktidarlar tarih karşısında miadını dolduruncaya kadar bu rollerini oynarlar. İktidarların doğasında bu vardır. Şimdiye kadar genelgeçer bir kural olduğu gibi, bundan sonrası için de farklı olmayacaktır. Teknik bilim açısından ise, iktidarlar sadece kendi çıkarları açısından kullanılır. Fakat sosyal bilimlerde olduğu gibi, iktidar gücü sahiplerinin damgasını taşımaz, daha evrensel özelliklere sahiptir.

“*Akln yolu bir değildir!*” veya “*Neden yoktur, nedenler vardır!*” gibi bilime hizmet etmeyen tezleri dayatmak şu ana kadar gelişen ve gerçekleşen bilim tarihini inkar etmektedir. Toplum ve doğadaki olay ve olguların özüne uygun kavranışında her zaman “*akln yolu birdir.*” Aynı şekilde ilerleyen tarihi süreçte açığa çıkan her olayın belirleyici bir nedeni vardır. İkinci veya tali nedenler bu gerçekliği değiştirmez. Hatta bazı olay ve olgularda birden fazla nedenin olması da bu gerçekliği değiştirmez. Böyle durumlarda bile, nedenlerden birisi diğerlerine oranla daha etkin ve diğerlerinin de koşullayanı olur. Sorunun kapsamına göre bir nedenselliğin olması olası bir durumdur.

Özellikle çelişkiyi inkar etmek, onu gerçek nesneler arasında değil de, onu dile getiren söylemde aramak bilimin inkarıdır. Çünkü bilim nesnelerin gerek iç ve gerekse de diğer nesnelerle çelişkileri açığa çıkarma üzerine gelişmiştir. Eğer her nesne görüldüğü gibi olsaydı, bilim diye bir alana ihtiyaç duyulmazdı. Öz ile biçim, somut ile soyut aynı şeyler olsaydı veya birbirinden tamamen kopuk olsalardı, ne bilime ve ne de bilgiye ihtiyaç duyulurdu. Bu durum, postmodernizmin tarih felsefesinde kendisini daha açık bir tarzda ele veriyor.

Postmodernizmin tarih felsefesinin özü, tarihin sonu biçiminde özetlenebilir. Burada tarihin sonu derken, tarihin dayanabileceği birleştirici bakış açısını, tarihin ilerleme yönünü reddetme vardır. Yani ilerleme olmadığı için tarih ölmüştür, tarih sönmüştür, sona ermiştir. Artık aydınlanma olmaz. Bir aydınlanmadan bahsetmek safsatadan başka bir şey değildir. O halde ne geçmiş vardır ne de gelecek. Artık zaman peşi sıra gelen şimdiler dizisinden başka bir şey değildir. Geçmişi incelemek ve bugünden geleceği kurmak ölmüştür. Bütün bunlara gerek yoktur. Geleceği de bilemeyeceğimiz için en iyisi “*şimdi*” de yaşamaktır.

Bu tarih anlayışı bağrında bir yaşam anlayışını da içermektedir. Her şey öncelikle geleceği kurmaya dönük kendini adamayı, feda etmeyi doğru bulmaz. İnsan dünyaya ancak bir kez gelebilir, ikinci kez bu şansı olmaz. Gelecek kuşaklara dünya kurmaya, onların geleceğini insani değerler temelinde garanti altına almaya ihtiyaç yoktur. En iyisi dünyaya gelme şansını hazırları ve güdülerini sınırsız, ölçüsüz, hiçbir kısıtlamaya tabi tutmadan dolu dolu yaşamaktır. Birey olarak bedensel hazları yaşayarak kendini gerçekleştirmek özgürlüktür. Yarın sosyalizm veya başka bir toplum gelecek biçiminde kehanetlerde bulunmak da doğru değildir. Çünkü yarın neyin geleceği bilinemez. İnsan felsefik olarak doğayı, toplumu ve geleceği bilemez. İşte postmodernizmin tarih ve yaşam felsefesine ilişkin “*inci*” leri bunlardır.

Hiç kuşkusuz, postmodernizmin “*inci*” leri-ri ilişkin belirtilmesi gereken doğrular var-

“Postmodernizmin tarih felsefesinin özü; tarihin sonu biçiminde özetlenebilir. Burada tarihin sonu derken, tarihin dayanabileceği birleştirici bakış açısını, tarihin ilerleme yönünü reddetme vardır. Yani ilerleme olmadığı için tarih ölmüştür, tarih sönmüştür, sona ermiştir. Artık aydınlanma olmaz. Bir aydınlanmadan bahsetmek safsatadan başka bir şey değildir. O halde ne geçmiş vardır ne de gelecek.”

dır. Öncelikle, egemenler açısından tarihin sonundan söz ediliyorsa, buna katılmamak mümkün değildir. Toplumlardan gelişim diyalektiği bunu kanıtlıyor. Egemenler açısından tarihin sonudur. Çünkü artık egemen sınıfların kapitalizmden başka yaşayabileceği bir toplum tarzı yoktur. Onların gelebileceği en son sınır burasıdır. Karşı çıkılması gereken, egemenler açısından sonu gelen tarihin genele mal edilmesi- dir. Yani ezilenler açısından da tarihin sonu olduğunu söylemektir. Oysa ezilenler açısından “*tarih henüz yaşanacak*” çağdadır. Tarih yeni başlıyor. Genel olarak tarih, insanın kendini yaratma, var etme serivenidir. İnsanın yaşıdır. Tarihle insan arasındaki bağı koparmak demek, insan ile yaşam arasındaki bağı koparmaktır. Çünkü tarih, “*yaşam bilinci ve şuru*”dur. Başka bir söylemle, tarih, geleceği yaratma bilinci ve tavrıdır. Bu nedenle, “*Tarih günümüzde gizli ve biz tarihin başlangıcında gizliyiz!*”

Ve tarih sadece ve sadece geçmiş değildir. Geçmiş olan, tarihin sadece bir boyutudur. En önemlisi tarihin bugün, yaşadığımız an olmasıdır. Bugünden, yaşadığımız andan hareketle, onun dünle bağıni kurarak geleceği yaratacak bilinci açığa çıkarp bir tavra dönüştürürüz. İşte geleceği yaratma, dün, bugün ve yarın arasındaki bağı doğru kurmaktan geçer. Dünü inkar etmek, alaya almak köksüzlüğe, bellek yitimi yol açarken; geleceği inkar etmek, bilinmez olarak bir kenara atmak ise, günübürlük ve yaşamın nesnesi olarak maymunlaşma yolunda insanlığını yitirmektir.

Yine “*ilkel*” olanı hor görmek, “*uygarlık*” adı altında bugünü, şimdiyi yüceltmek temel bir sapmadır. “*İlkel*” olanla “*uygar*” olanı sentezleyip geleceğe taşımak, ona yeni değerler katmak, en iyisine ulaşmak için sürekli bir çaba içerisinde olmak, varolanla yetinmemek

en doğru felsefik yaklaşımdır. Postmodernizmin tarih anlayışında en temel yanılgı da bu noktada yaşanmaktadır.

Yine yaşamı sadece fiziksel yaşam olarak ele almak, fiziksel yaşamı her şeyin üzerinde tutmak, bireyde insanın olanın hazlarda, zevklerde, güdülerde tüketilmesidir. Oysa fiziksel yaşamın uzunluğu kısılalığından çok, ne kadar doğrulara göre, insana göre yaşandığıdır. İnsanı çağların ötesine taşıyan, maddi yaşam içinde güdülerini amaç alan bir yaşam değildir. Tarih karşısındaki duruşu bireyi çağlara taşır, ölümsüzleştirir. Önderlerin, kahramanların durumu buna en açık örnektir. Tabii, postmodernizm tarihin öznesi olmayı kabul etmediğinden, küçük burjuvazinin aşağılık kompleksiy-le hareket ettiğinden, bireylerin tarihsel alt üst koşullarındaki belirleyici rolünü görmek istemez.

Postmodernizmin tarih felsefesiyle uyumluluk gösteren toplum felsefesi, Nietzsche’nin “*Tanrı öldü!*” tezi üzerine kuruludur. Bundan yola çıkarak, tanrının olmadığı bir dünyada artık her birey tanrı haline gelmiştir, her bireyin tanrı haline geldiği bir dünyada da, belli ilkeler etrafında oluşan toplumlara da ihtiyaç yoktur. Her bireyin nasıl yaşayacağına kendisi karar vermelidir. Bireyi bağlayan otoritelere ihtiyaç yoktur. Her birey kendi kendisinin otoritesidir. Şu veya bu toplum tarzı demeye de gerek yoktur. Önce yaşayalım, sonra da sosyolojik açıdan bunu bir sosyolojiye kavuşturalım. Zaten sosyolojinin parametresi kim, ne zaman, nerede, ne ölçüde soruları değil midir(?)

Postmodernizm her türlü örgütlenmeyi reddeder

Postmodernizm, toplumu bireylerin aritmetik bir toplamı olarak ele almaktadır. Toplumdaki her türlü örgütlenmeyi reddetmektedir. İktidarı, devleti, sınıfı reddetmektedir. İktidarı bireyselleştirerek, her bireyin kendi kendinin iktidarı düzeyine geldiğini savunmaktadır. Böyle bir toplumda demokrasi, bireysel farklılıklara kadar indirgenerek ele alınmaktadır. Postmodernizm demokrasiyi, bireyin tüm

karşılıklı tanıma ve tanınma olduğunu reddeder. Kimliği öznel arasındaki özerk ve eşit öznenin bağımsız ve özgür kimliği olarak görür. Kimliğin bir inşa olduğu düşüncesini benimser. Buradan yola çıkarak iyi-kötü, güzel-çirkin, kadın-erkek, doğru-yanlış, burjuva-proleter, ezen-ezilen gibi kavramların ötesine geçer. Böylece kimlik genel özellikler içerisinde tanımlamalarla keşfedilmeyi değil, bireyin bütünüyle öznellik durumunun bireyi “*yaratma*”sıyla ortaya çıkan kimliktir. Yani birey kendini nasıl görür, nasıl hisseder ve nasıl kavramlaştırırsa öyledir. Bunun dışında herhangi bir kategori değildir.

Aslında burada kimlik olarak sunulan şey kimliksizliktir. Egemen sistemin yaratmak istediği kozmopolitizmin teorileştirilmesidir. Bireyi ve toplumları kendi köklerinden ve tarihsel bağlarından koparmaktır. Üstelik bu ulus ve sınıf kimliği açısından değil, cins kimliği açısından da yapılmaktadır. “*Aşk yoktur, aşklar vardır!*” , “*Kadın-erkek kavramının ötesine geçmek!*” adı altında cinsel kimlik değil, önemli olan bireyin tercihi olmaktadır. Burada cinsel sapkınlığın meşrulaştırılması vardır. “*Karanlıkta her kadın güzeldir*”, “*En güzel kadın en erken soyunan kadındır*” vb. söylemler, aşka ve kadına nasıl yaklaştığını da ortaya koymaktadır. Zaten postmodernizmde, “*Aşk yoktur, aşklar vardır*” adı altında tümel bir tanıma gitmemesinin altında yatan temel gerçeklik, kadını ve aşkı cinsel tüketim objesi ve aracı görmesidir. Ayrıca ezilen cins gerçekliğini değiştirmenin yolu ve yöntemi cinsel kimliksizlik değildir. Cinsel eşitsizliğin veya ezilmişliğin ortadan kaldırılması ve cinsel kimliklerin özgür ve eşit temelde kendilerini gerçekleştirmeleri veya ifade etmeleridir.

Bu ana kadar belirtilenlerden sonra, sanayi ötesi toplumda nasıl bir ahlak felsefesi öngörüldüğünü anlamak zor olmasa gerek. Kimliklere yaklaşımında da görüldüğü gibi, postmodernizmin ahlak felsefesinde toplumu bağlayıcı normlara, evrensel ahlak ölçülerine yer yoktur. Neyin iyi, neyin kötü; neyin güzel, neyin çirkin; neyin terbiyeli, neyin terbiyesiz olduğuna bireyin kendisi karar vermelidir. Ne bur-

juva ahlaka, ne de sosyalist ahlaka ihtiyaç vardır. Zaten İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra tanrı öldü. Tanrının ölümünden sonra insan kalmak güçtür. Bu nedenle her insan kendi başına bir tanrı olacak. O halde milyonlarca tanrının her davranışı mübah sayılacaktır.

Böylesi bir ahlak anlayışı, ahlaksızlığın teorileştirilmesinden başka bir şey değildir. Tanrı düzeyine çıkarılması gereken insanlığın hayvanlaşma eşiğine düşürülmesi, “*Ya barbarizm, ya insanlık!*” sloganı etrafında egemen sisteme karşı bir mücadelenin ne kadar kaçınılmaz olduğunu gösteriyor. Çağdaş Lud Kavimi’ne karşı çağdaş Nuh Tufanı’nı gerekli kılıyor. Aslında egemen sistem, ruhunu bozduğu, insani değerlerden uzaklaştırdığı bireyi kendi geleceğini güvence altına almanın en temel dayanağı olarak görüyor. Çünkü maymunlaşma eşiğinde seyreden bireyleri egemen sisteme karşı örgütlemek oldukça güçtür. Ruhları fethedilenleri özgürlüğe çekmek birkaç kez fetih hareketi yürütme-yi gerekli kılar. Böylesi bir düşürülüşte postmodernizmin sanat anlayışının da önemli bir rolü vardır.

Postmodernizmin sanat anlayışında sanat ile gündelik yaşam arasındaki sınırlar silinmiştir. Ona göre elit ve popüler kültür arasındaki sradüzen çökmüştür. Vurgu içerikten biçime kaymıştır. Gerçeklik yerini soyut imgelere bırakmıştır. Sanatın sadece “*yinelemeye*” dayalı bir etkinlik olduğu tezini esas alır. Olumsuzlukları eleştirme, yerine yenisini koyma, geleceği ilişkin tasarımlarda bulunma vb. sanatsal işlevlere yer yoktur. Sanatın devrimci işlevine de yer yoktur. Göze ve duygulara hitap eden bir estetik söz konusudur. Oyunlarında prodi, pastiş (geçmiş ölü bir zaman olarak alaya almak) ve ironi öne çıkmaktadır.

Postmodernizmin sanat anlayışı yansıma-

sını mimaride de göstermektedir. Mimaride iç ve dış farkının ortadan kaldırılması, evin içinde olması gerekenlerin dışarıda, dışarıda olması gerekenlerin içeride yapılması gibi modeller geliştirmektedir. Ayrıca global kültürsüzlüğe uygun düşen bu tarza, emperyalist ülkeler tarafından finanse edilen ve süslemenin ön planda olduğu yapılar, camdan evler, internete bağlanmış iç-aile yaşamları vb. örnek olarak verilebilir.

Postmodernizm, sinemada ise özel ile kamusal yaşam arasına çekilen sınırı alaşağı eder, sunulmaz olanı sunmaya çalışır, gündelik yaşamın dışını suistimal eden engelleri ortadan kaldırır. Postmodern toplum bir gösteri toplumu olduğundan dolayı gösteri ve imaja olağanüstü önem verir. Sinemada olduğu gibi, tüm görsel medyada da bu bakış açısı hakimdir.

Postmodernizmin felsefik bakış açısı yansımaları ideolojide de buluyor. Postmodernizm açısından ideolojiler de ölmüştür. Onun da ötesine geçmek gerekir. Yani ideolojisizliği esas almak gerekir. Aslında ezilenler şahsında insanlığı ideolojisiz, moral, değersiz bırakmak egemen sistemin en temel politikalarından birisidir.

Böylesi bir benzerlik, postmodernizmin, aynı zamanda YDD’nin ezilenlere, insanlığa karşı saldırısının araçlarından sadece birisi olduğunu gösteriyor. Oysa insan, kendini yaratma eyleminin her aşamasında bir ideolojiye, moral değerler sistemine sahip olmuştur. İdeolojinin burjuva devrimler çağında kavramlaştırılması bu gerçekliği dışlamaz. İlk insanın da, son insanın da ideolojiye ve moral değerlere ihtiyacı vardır. İdeolojiden ve moral değerlerden kopan bir insan, maymunlaşma, insanlığından çıkma sürecine girer.

Aslında egemen sistem açısından ideolojilerin sonu teorisi anlaşılır bir şeydir. Çünkü tarihe ve insanlığa verebilecekleri bir şeyleri kalmamıştır. İnsanlık üzerindeki egemenlikleri için ideolojileri yetmemektedir. İdeolojileri muhafazakar, gerici bir rol oynamaktadır. İnsanlık üzerindeki egemenliklerinin sürekliliğini sağlayabilmek için her türden ideolojilerden yararlanıyorlar. Felsefede pragmatist olan egemen sistem, ideolojide de pragmatisttir. Kitleleri depolitize etmek için, siyasal mücadeleden alkoymak için böylesi bir söyleme ihtiyaç duyuyorlar.

Postmodernizmin bu yaklaşımı sadece ideolojiyle sınırlı değildir. Aynı yaklaşım kendisini politikada da göstermektedir. İdeoloji ve politikaya karşı bu yaklaşım postmodernizmin ideoloji ve politikardan bağımsız olduğunu göstermez. İdeolojisizlik ve politikasızlık da bir ideoloji ve politikadır. En azından ideolojisizlik ve politikasızlık egemen sistemin ideoloji ve politikasına yedeklenmeyi doğurur. Postmodernizmin yaptığı da budur. Egemen sistemin ezilenler şahsında insanlığa dönük stratejisinin bir parçasıdır. Postmodernizme karşı mücadele bir anlamda egemen sisteme karşı mücadeledir.

Sonuç olarak; postmodernizm, tarih boyunca tüm sapkın akımların toplamı ve sentezidir. Bireyciliğe dayalı geliştirilebilecek sapkın düşünce akımlarının zirvesidir. Çünkü bireyciliğin gelip dayanacağı sınır tek kişilik “*toplum*”, tek kişilik “*ideoloji*”, tek kişilik “*felsefe*”, tek kişilik “*ahlak*”, tek kişilik “*aşk*” ... vb. olacaktır.

Yine postmodernizm birey şahsında insanın tüketilişidir. Emperyalist-kapalist sistemin yaratmak istediği tüketim toplumunun ideolojisidir. Sözümona, indirgemeye karşı çıkan postmodernizm her şeyi bireye indirgeyerek, sistemin toplumu atomlarına kadar parçalayıp yönetme politikasının en aktif destekleyicisidir. Fakat böylesi bir anlayış sadece ezilen kesimi değil, bir bütün olarak insanlığı tahrip eden bir anlayıştır. Karşıtını birey şahsında tüketenler de bundan nasibini alır. Kendilerini ve sistemlerini de ayakta tutamazlar. Ezilenlere örgütsüzlüğü dayatan bu sistemin, günün birinde reel sosyalizm gibi çökmeyeceğinin, yattığı sorunların enkazı altında kalmayacağını garantisini kimse veremez. Daha şimdiden bunu dillendirenler vardır.

Özcesi, postmodernizm, sosyalizme küçük burjuva öncülüğünde içten dayatılan bir “*hançer*”dir. Bu “*hançer*” in bilincinde olarak, bu akıma karşı sürekli mücadele içinde olmaya ihtiyaç vardır.

4. YILINDA SUSURLUK VE KİRLİ SAVAŞIN FİNANS AYAKLARI BATIK BANKALAR

● Şefik ACARCAN

Rantçı çetelerin bu kadar güçlenmesi tesadüf değildir

Susurluk olayı 4. yaşına girdi. Ama halen, o çokça sözü edilen aysbergin altındaki kirli paslı olay ve olgular açığa çıkarılıp, yargılanamadı. Bunun, ısrarla korunmak istenen oligarşik yapıyla sıkı sıkıya ilişkisi vardır. Bu yüzden sorunu sadece bir kaza sonucu ortaya çıkan bir çete olayı olarak ele alamayız.

Çünkü Susurluk, toplanan bir irinin vücuttan zorla çıkmak için açtığı ufak bir yarık ve çok etraflıcaydı. Susurluk bir kaza olmanın ötesinde, özgün bir sürecin açığa çıkarttığı bir ilişkiler ağıydı. Genelde cumhuriyetin '23'ler sonrası gelişim tarzıyla yakından bağlantılı olan bu ağın temelleri çok daha eskilere, hatta Teşkilatı Mahsusa'lara dek uzanıyordu. Ama ağırlıklı olarak cumhuriyetin kuruluş yılları ardından izlenen tek şefçi siyasetin ve "beka" anlayışının birer sonucu olarak Tenkil yasaları, İstiklal Mahkemeleri, Umumi Müfettişlikler biçiminde dışa yansıyor.

Susurluk; '50'li yıllarla birlikte NATO'nun uluslararası konseptlerinin Türkiye ayağında sivil-çete hareketleri ve derin militarist oluşumlar biçiminde gayri nizami harp örgütlenmelerine dönüşen ve 12 Eylül askeri faşist darbesiyle birlikte tam bir çelik çekirdek olarak uluslararası Gladio örgütlerinin, devletin alt ve üst yapısı üzerindeki hakimiyetini pekiştirmesi ve ideolojik, politik, ekonomik, askeri ve kültürel alanlar da dahil tüm sahalarda, özel tim, OHAL, köy koruculuğu, uyuşturucu ticareti vb. biçimlerde kendisini tümünden egemen kılmasıyla birlikte, yaşanan kirli savaş sürecinin doğurduğu bir ilişkiler yumağının açığa çıkmasıdır.

Uluslararası sermaye gruplarıyla, Türkiye'deki oligarşik odakların ortak menfaatlerinin çakıştığı noktada derinleşen bu ilişkiler ağı, doğası gereği kirliydi. Cumhuriyetin '23'lerden sonraki iç ve dış siyaset anlayışının bu derece kirli olması, inkar-imha noktasında bu denli direktmesi ve her şeyi "devletin yüksek menfaatleri" ardına gizlenerek yürütmeye çalışmasının altında yatan, işte bu çıkarlardır. Yani çelik çekirdeğin Türkiye ayağındaki iç ve dış boyutlu, kısa-orta-uzun vadeli çıkarlar temel belirleyici argüman oluyor. Bunun dışındaki tüm talepler ise, halkların temel hakları olarak algılanmaktan öte, ya "yıkıcı-komünist", ya "bölücü-Kürtçü", ya da "irtica" olarak adlandırılıp, pervasızca üzerine gidilmesi gereken "dış mihrakların kışkırtmaları"dır. Türkiye'deki sosyalizm, İslamiyet ve Kürt düşmanlığının ardındaki derin sebepler, ağırlıklı olarak işte bu siyaset anlayışında gizlidir.

Bu nedenle yaklaşık 80 yıllık cumhuriyet tarihi, farklılıkların özgürce yaşandığı demokratik bir süreç olmaktan ziyade, daha çok bunların yok sayıldığı, inkar edildiği, bastırıldığı ve sapıtırıldığı bir süreç olmuştur. Tabii bu, halkların gelişimine ket vurmaktan öte bir duruma yol açmamıştır. Türkiye'nin devlet olarak güçlenmemesinin, zayıf kalmasının ve sürekli dış güçlerin komplolarına açık halde kalmasının temel nedeni budur. Çünkü zaafli bir sistem söz konusudur. Tepede oligarşik çekirdekten bunca pervasız dayatmaları sürerken, elbette sonuna dek böylesi bir sistemin ayakta kalacağı beklenemez. Böylesi bir ortamda tabanda doğacak tepkilerin, isyanların ve en kapsamlı savaşların dahi gündeme gelmesi kaçınılmaz olacaktır. Cumhuriyet tarihindeki isyanlar gerçeği de biraz böyledir.

Bu trajik tarihin en son ve en büyük isyanı olan PKK'sel çıkışın nedenlerini de yine aynı zemin oluşturmaktadır. Kürt gerçeği Dersim'de olduğu gibi "üzeri betonlanmış",

ya da Ağrı'daki gibi "mezara gömülmüş" olsa bile, Kürt halkının özgürlük talebi yok edilememiş ve her defasında yine kendisine bir çıkış kanalı yaratabilmiştir. PKK'sel çıkışın tarihsel tarifi de budur. Bu, dünyanın her tarafında böyle olduğu gibi Kürdistan'da da böyle oldu ve toplumsal gelişim yasası bu sefer PKK biçiminde kendisini dışa vurdu. Elbette bu, demokrasinin yeterince yerleşmemiş olmasından kaynaklanan bir durumdur. Çünkü demokratik ortamda ne inkarimha siyaseti gündeme gelir, ne de buna karşı bir tepki olarak kendini dışa vuran silahlı mücadeleye gerek kalır. Fakat Türkiye'deki antidemokratik şartlar, zorunlu bir tercih olarak silaha başvurmaın ötesinde bir yol bırakmadı halkların önünde.

PKK'nin bu noktadaki beklenmedik çıkışı, Türkiye'deki çelik çekirdeğin çıkarlarıyla geliştirdiğinden, militarizmin kendini daha da derinleştireceği kaçınılmazdı. Çelik çekirdeğin doğası, PKK'nin bu çıkışına demokratikleşme biçiminde cevap vermeye tersti.

mevi ve yozlaşmayı getirecekti.

Kirli savaş rantıyla palazlanan rantçı çetelerin Türkiye'de bu denli büyümesi, siyallaşması ve neredeyse devlete tümünden egemen olacak düzeyde bir güce kavuşması tesadüf değildir. Bucak çeteciliğinin meclise kadar kendisini taşıması bir yana, devletin en stratejik noktalarında kendini örgütleyebilmesi, tamamen on beş yıllık kirli savaşın ortaya çıkardığı bir durumdur. Kirlilik öylesi boyutlara ulaştı ki, artık çeteleşme dışında neredeyse bir alternatif bırakmadı. Büyümek, güç haline gelmek isteyen kesimler, mutlaka bu kirli savaşı yürüten çelik çekirdeğin bir ayağı olmak durumunda kaldı. Grupların kendi çıkarlarını korumalarının ve geliştirmelerinin tek yolu bu oldu. Bu mekanizmaya uymayanlar ise bırakalım çıkarlarını korumayı, yaşam imkanı dahi tanınmadı ve "PKK yandaşı" denilerek, bir biçimde yok edildi.

Türkiye'deki sermaye-siyaset-medya-banka-borsa-kara para-uyuşturucu-silah-

Susurluk davası sanıkları

"On beş yıllık kirli savaşın ortaya çıkarttığı kirlilik öylesi boyutlara ulaştı ki, artık çeteleşme dışında neredeyse bir alternatif bırakmadı. Büyümek, güç haline gelmek isteyen kesimler, mutlaka bu kirli savaş yürüten çelik çekirdeğin bir ayağı olmak durumunda kaldı. Grupların kendi çıkarlarını korumalarının ve geliştirmelerinin tek yolu bu oldu. Bu mekanizmaya uymayanlar ise bırakalım çıkarlarını korumayı, yaşam imkanı dahi tanınmadı ve 'PKK yandaşı' denilerek, bir biçimde yok edildi."

Aksine militarizm ve çetecilik alabildiğine derinleştirildi. Eyüp Aşık'ın Türkiye'deki kontr-gerillaya ilişkin söylediği "80'lerdeki millileşme, '90'lardaki özelleşme" gerçeği de biraz bunu işaret etmektedir. PKK'nin 15 Ağustos 1984'teki gerilla hamlesinin ardından, Türkiye'de 12 Eylül'e birlikte zaten kendini pekiştirmiş olan Türk Gladiosu, her şeyiyle anti-PKK'sel bir yapıya büründü. Ekonomi, siyaset, kültür ve spora kadar tüm alanlar bu savaşın gereksinimlerini karşılamaya göre ayarlandı. Süreç içerisinde tüm kurumlar ve ürettikleri politikalar, üniversiteler, siyasi partiler, bankalar artık bu savaşın birer yürütücüsü, destekçisi, finansörü veya propagandisti haline getirildi. Hükümetler birer savaş hükümeti, ekonomi ise tam bir savaş ekonomisi haline aldı.

12 Eylül'le birlikte daha Özal sürecinde temelleri atılmış olan bu ekonomik-sosyal-siyasal yapı, böylece Kürdistan'daki savaşın ortaya çıkardığı zemin üzerinde, kendisini daha da derinleştirme imkanını buldu. Ekonominin üretimden kopup, giderek rant ekonomisi haline gelmesi, piyasa ekonomisi mantığıyla borsaların, bankaların birer kolay kazanç kapısı haline dönüşmesi, doğal olarak beraberinde çeteleş-

kumarhane-bürokrasi-çete ilişkileri işte bu nedenle iç içe geçti ve karmaşıklaştı. Tüm alanlar ve sektörler, en tepede çelik çekirdeğin, gladiyonun yönlendirmesi altında olduğundan, alttaki tüm kurumlar ve ilişkiler de bu çerçevede şekillendi. Ağırlıklı olarak '90'lardan itibaren derinleşen mafya-siyaset-sermaye-medya-asker ve polis ilişkiler ağıyla birlikte, Türkiye, kelimenin tam anlamıyla gerçek bir çete cenneti haline geldi, getirildi. Bu durum sosyal, siyasal, ekonomik ve askeri tüm alanlara hızla yansıyor, toplumsal bir yozlaşmaya da yol açtı. Bu şekillenişin, adım adım büyüyen bir çürümeyle birlikte, olağanüstü bir yozlaşmayı da beraberinde getirmesi, Türkiye'de çok daha trajik oldu.

Çeteleşmenin dünyadaki tüm örneklerinde olduğu gibi, Türkiye'deki gelişim seyri de, belki daha tehlikeli ama benzer süreçleri yaşadı ve geline aşamada, hiçbir biçimde gizlenemez boyutlara ulaştı. Bu nedenle, ilk kez Susurluk'ta dört yıl önce meydana gelen "kaza"yla birlikte bunların gün yüzüne çıktığını, daha öncesinde ise bu tür ilişkilerin olmadığını, bilinmediğini söylemek gerçekçi olmaz. "Kaza", belki bir vesile oldu ya da vesile haline getirildi.

"Susurluk'taki mercedes kamyonu değil PKK'ye çarptı"

Çeteciliğin, mafyanın, Çatlıların, Bucakların, Kocadağların daha çok Susurluk sonrası konuşulmaya başlanması ve konuşulurken de "artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak" denilmesinin nedeni daha farklıdır. Bunun nedeni, deyim yerindeyse mızrağın artık çuvala sığmayışındır. Kirlenme ve bunun ortaya saçtığı kokunun artık hiçbir şekilde gizlenememesidir. Bir değerlendirmesinde Başkan Apo, tüm bu yolsuzlukların PKK tarafından deşifre edildiğine vurgu yapıyordu. Çünkü hırsızlık-yolsuzluk eskiden de oluyordu, ama çalınan malların çok olması hırsızların açığa çıkmasını engelliyordu. Ancak PKK'nin yürüttüğü savaş ekonomiyi ve malları iyice azaltıp zayıflatınca, azalmış olan bu malları çalmaya kalkışanlar çok daha hızlı bir şekilde açığa çıkmaya başladı. Çünkü çalınan mallar az, ama çalınarlarsa çoktu. Bu da deşifrasyon sürecini

nundur' diyorsa; bizim için de Meral Akşener'in verdiği emir kanundur" biçiminde konuşması, sistemin çalışma mantığını göstermesi açısından önemlidir. Aynı şekilde "Ülke çıkarlarıyla menfaat ilişkileri birbirine karıştırıldı; bu hainliktir" biçiminde hamasi nutuklar atarak, kendisi de bir kanadın içinde yer aldı. Susurluk çetesini rapor eden MİT Kontr-terör Dairesi Eski Başkanı Mehmet Eymür'ün, "Siyasilerin, üst düzey bürokratların, muazzaf ve emekli askerlerin, istihbaratçıların dokunulmazlık kazandığı bir ülkede, adaletin doğru işlemesi zaten beklenemez" demesi de aynı gerçeğe işaret etmektedir.

Özcesi, Susurluk'un üzerinden geçen dört yıl boyunca, bu ilişkilerin oluşturduğu aysbergin sadece su üzerinde kalan ve artık "iş yapamaz" duruma düşmüş bölümleri deşifre edilebildi. Ama sadece deşifre edilebildi. Bunun ötesinde ne bir cezalandırma, ne de farklı bir yaptırıma gidilmedi, gidilemedi. Üstelik aysbergin suyun altındaki bölümü, yani asıl çekirdek ise hala yerinde duruyor ve kimse de dokunmıyor. Yani çelik çekirdek, bu süre zarfında büyük gürlütler ve sözümona kopan fırtınaların ardından sadece kendi fazlalıklarından, kamburlarından kurtuldu. Bunun ötesinde klasik deyimle bir arpa boyu dahi yol alınmadı. Çünkü sistemin mantığı, bunun böyle olmasını emrediyordu. Susurluk'un bu süre zarfındaki kısmi deşifrasyonu da, zaten özünde PKK tarafından gerçekleştirildi. Yani Başkan Apo'nun dediği gibi, "Susurluk'taki mercedes, kamyonu değil, aslında PKK'ye çarpmıştı." PKK ile çarpışmasının neticesinde tüm bu pislikler ortaya dökülmüştü. PKK olmasaydı, belki bu kadarı bile deşifre edilmeyecekti. Çatlı gibileri, yıllarca "PKK ile savaş" adı altında palazlandı ve güç sahibi oldu. Sonuçta ise PKK karşısında istenen başarıyı yakalayamadan ötüür, tıpkı daha öncesinde Ankara'nın göbeğinde ensesinden bir kurşun yemiş bir şekilde bulunan Ersever gibi Çatlı ekibinin de sistemin çarkları altında ezilmeleri, "harcanmaları" zorunluluğu gündeme geldi. Fakat perde gerisindeki mekanizma, bunca deşifrasyon ve tepkilere rağmen işlemeye devam ediyordu. Bu açıdan gerçek anlamda bir temizlik, ancak sistemin demokratikleşmesiyle gelişebilir. Olmayan ise budur. Demokratikleşme olmadığı müddetçe de bir arpa boyu bile yol alınması beklenmemelidir.

Kısacası Susurluk'takiler "derin devlete sayısız 'yararlı' iş yaptığını söyleyip, devletin örtülü ödeneğini kullandı. 'vatan aşkı' hikayelerinin arkasına saklanıp gücünü 'devlet sırları' ile açıkladı. Eskiler yeni 'kimlikleri' ile 'işadamı' ve 'bürokrat' olma yolunda ilerlerken, yeniler bankaların içini boşaltıp kara para ile beslendi. Siyasetçi-polis-mafya-işadamı bağlantılarıyla büyüdü. Menfaat, hırs, kayırma ve uyuşturucudan gelen kara para yüzünden hesaplaşma ve işledikleri cinayetlerle 'kendilerini' ele verdilerse de şimdi hemen hepsi ortalık yerde, içerde, dışarıda. İlişkileri ise, bildik sırlarla bankalarda, kumarhanelerde, otel lobilerinde ya da meclis kulislerinde sürüp gidiyor." (Berna Akçura, 3 Kasım 2000, Milliyet)

Susurluk'un çarkı dönmeye devam ediyor

Öte yandan dört yılın ardından ise Çatlı, Söylemezler, Engin Civan, Bucaklar, Ağansoy, Sedat Peker, Drej Ali, Ömer Lütfi Topal, Menzir, Taşanlar, Arnavut Sami, Tarık Ümit, Yeşil, Cem Ersever, Haluk Kırıcı, Oral Çelik vb. derken; Susurluk örgütlenmesinin emniyet kanadında Mehmet Ağar'ın, MİT kanadında Mehmet Eymür'ün,

özel hareket kanadında Korkut Eken'in ve JİTEM kanadında ise Veli Küçük'ün olduğu yönündeki bilgiler ve Agatha Christhe romanlarına taş çıkartacak bu dört kirli yılın polisiye öyküsü dışında kamuoyunun elinde neredeyse hiçbir şey kalmadı.

Çünkü Susurluk'un asıl çarkı halen dönmeye devam ediyordu, durmamıştı. Çeteler, yeni ilişki ağlarıyla yine boy gösteriyor, medya patronları etkinlik alanlarını her alanda derinleştirmeyi sürdürüyor, her geçen gün savaş rantından beslenen yeni sermaye gruplarının mantar gibi bitmesi devam ediyor, bankalar çıkar grupları arasında durmadan el değiştiriyor, borsa oyunları, yeni türedi mafyalar ve çarkın daha sıralanabilecek onlarca dişlisi, sistemin kendisine biçtiği misyon çerçevesinde rolünü oynamaya devam ediyordu.

Bu çarkın en stratejik dişlilerinden biri de finans ayaklarını oluşturan bankalardı. Bankaların peş peşe içlerinin boşaltılması, diğer bir ifadeyle kitabına uydurularak soyulmaları nedeniyle, tam da bu dönemde gündeme gelmeleri tesadüf değildir. Batık banka olayı, inkar-imha siyasetindeki ısrarın 15 yıl boyunca dayattığı kirli savaşın yol açtığı ve tamamen ranta dayalı gelişen savaş ekonomisinin, sadece belli bir alandaki sınırlı dışa vurumudur. 15 yıl boyunca, yürütülen kirli savaşın en önemli finansman gücü bu bankalardı. Çatlı-Bucak-Kocadağ üçlüsünü bir araya getiren kirli savaşın elde edilen söz konusu bu ranttı. Bir polis, biri milletvekili, biri korucubaşı, diğeri ise uluslararası istihbarat servisleriyle iç içe olan ve uyuşturucu trafiğini yönlendiren ül-kücü bir katil. Buluştukları ortak nokta ise, "devlet adına kurşun sıkma" adı altında kirli savaştan elde edilen paydır. Resmi kanallarla taşınan uyuşturucudan sağlanan paralar ve bununla bağlantılı olarak, tüm Türkiye çapında örgütlendirilmiş olan haraç mekanizması ile kumarhane gelirleridir.

Bu kanallardan elde edilen paralar ise hep bu kişiler ve bu kişilerin çevresinde kümelenmiş borsacı-bankacı-medya-ordu mensubu ve siyasetçilerin oluşturduğu ilişki ağı içerisinde el değiştiriyordu. Bu el değiştirme işleminin ve aklama operasyonlarının en etkili araçları ise bugün battığı söylenen bankalardır. Bu bankaların açtığı devasa kredilerle yapılan hayali ihracatlar ve kredilerin artmasıyla para havuzlarına dönüşen paravan şirketler sonucu, o güne kadar adı bile duyulmamış olan kişilerin birden bire holdingleşmesi, ya da sözümona vergi re-kortmeni olarak boy göstermeye başlaması, direkt bu çarkın işleyişiyle bağlantılıdır. Bugün on bankanın içinin boşaltıldığı gerçeğinin açığa çıkması olması, bu açıdan belli bir dönemin politikalarıyla birlikte ele alınması gereken bir durumdur.

Devletin el koyduğu ve yönetimini TMFS(Tasarıf Mevduatı Sigorta Fonu)'na devrettiği bankalarda batan toplam para miktarının 12 milyar dolar olduğu söyleniyor. Ki bugün itibarıyla, Türkiye'de yerli-yabancı toplam 80 banka var. Ve bunların 53 tanesinin bu biçimde zarara uğratıldığından, boşaltıldığından bahsediliyor. Tüm bunların devlete getirdiği iç-dış borçlanma ise, ortalama 150 milyar doları buluyor. Söz konusu 10 bankanın son bir iki yıl içerisinde boşaltılmış olduğunun tespit edilmesi, bu boşaltma işleminin sadece son bir iki yıl içerisinde yapılmış olduğunu değil, aksine bunun geride bıraktığımız son 15 yıllık süreç içerisinde boşaltıldığını gösteriyor.

Batık bankaların içinin boşaltılması süreci araştırılırken, mutlaka son 15 yılın dönemlerine bakılması bu açıdan zorunludur. Çünkü boşaltma işleminin kendisi, 15 yıl boyunca süren kirli savaşın ekonomideki yansımalarıyla yakından bağlantılıdır. Bu gerçeğe, Kutlu Savaş'ın '97'de kaleme aldığı, Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun "Susurluk Raporu" nda, daha o dönemde bütün ayrıntılarıyla dile getirilmişti. Raporda, kamu bankalarındaki çeteleşmenin Susurluk çetesinden çok daha etkili bir düzey kazandığına işaret edilerek şöyle deniliyordu:

"...Bu bankalardaki parasal boyut, Susurluk olayları toplamını aşar. Leasing ve off-shore kredileri tam bir bataklıktır. Çok daha etkili çete faaliyeti; bizatihi devlet gü-

cünün ve yetkisinin bu amaçla kullanımı ve organize olmasıdır. Örnek, bankalardır. Ülkedeki olaylar, kamu yönetimindeki tercihlerden beslenmektedir. Bu tercihlerin muahhas bir örneği, kamu bankalarıdır. Kamu bankaları, belirli gruplara ve holdinglere, firmalara ödeyebileceklerinden çok daha fazla kredi açmış, limitlerin zorlanması gündeme gelince, off-shore bankalar kredilendirmeye devam edilmiş, birçok firmaya leasing işlemleri yapılmış, bu da yetmeyince yurt dışı ortaklık olan bankalardan kredi açılmıştır.

"Bu bankalar ve belli sayıdaki firmanın bankası görünümünü almış plasmanlar(yatırımlar) az sayıda firma üzerinde toplanarak, banka riski artırılmıştır. Banka limitlerinin zorlanması nedeniyle, Türk bankalarının verdiği teminat mektupları ile yurt dışı kredilere başvurularak, on milyonlarca dolarlık kredi kullanılmıştır. Bankalardan kamunun kalbinin ne olduğu belli bile değildir. Kamu bankasından döviz olarak alınan kredi, piyasa rayicinin üzerindeki bir orandan, yine aynı bankaya TL mevduatı olarak yatırılmış, banka her iki noktadan zarara uğratılırken, firma avantajına bilerek sebep olunmuştur..."

Kutlu Savaş, bunları '97 söylüyordu. Ama o zaman bile sadece söylemekle yetindi, daha ileriye gidemedi. Gidemedi, çünkü kirli savaş henüz devam ediyordu ve Türkiye bu savaş bir biçimde finanse etmek durumundaydı. Bu finansmanın en önemli ayağı ise başta kamu bankaları olmak üzere, bugün battığı söylenen tüm bankalardı. Kirli savaş finansmanında bu bankaların nasıl kullanılmış olduğu anlaşılmadan, bunların içinin nasıl boşaltılmış olduğu da yeterince anlaşılamaz.

Bankaları boşaltan devletin kendisidir

Bankalar sisteminin çalışma mantığına yabancı olmayanlar, bankaların kendi faaliyetlerini her ay düzenli olarak Merkez Bankası'na, birbirini otomatik olarak denetleyen cetvellerle rapor ettiğini bilirler. Bu raporların doğruluğu ve kayıtlara uygunluğu, çeşitli biçimlerde kontrol edilir, yine devletin kendi memurları olan bankalar yeminli murakıplarınca (denetçi) da sistemli olarak kontrol edilir. Bu sistem, ABD'deki Federal Reserve Bank'ın diğer bankaları denetleme sistemi ile benzerdir. Kaldı ki, banka kurmak ya da bankaların el değiştirmesi de yine devletin kendi kontrolündedir. Özel bazı kriterlere uygun değilse, ne banka kurmak, ne satın almak o kadar kolay değildir. Dolayısıyla böyle bir sistemde herhangi bir çıkar hesabı yoksa, bilinçli göz yumulmasa, bankaların şimdi açığa çıktığı gibi yıllar süren bir zaman diliminde boşaltılması, soyulması neredeyse imkansızdır. Ancak bilinçli bir yönelimle ve birilerinin planlı çalışmasıyla bu gerçekleştirilebilir. Bu ise, bankaların 15 yıl boyunca –ağırlıklı olarak '90'lardan sonra– kirli savaşın finanse edilmesinde kullandıklarının resmiidir.

Çünkü kamu bankaları, düşük faizle tarımsal kredi vermek, bütçe transferlerine aracılık etmek, devlet adına vergi toplamak, maaşları ödemek gibi devlet hesabına bazı görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Ödenek almadıklarında bile tarım kredisi vermeye zorlanmaları ve hazineye aktardıkları paraları, özel bankalar gibi çoğu kez geri alamamaları, yine bu paraların faizlerini dahi toplayamamaları nedeniyle, bu bankalar devlet adına yerine getirdikleri görevlerde çoğu kez zarar ediyorlar. Yasa-ya göre bu zararın hazine tarafından karşılanması gerekirken, bugün toplam 11 katrilyonu aşmış olduğu söylenen bu zararlar, hazine tarafından ödenmeyip, kirli savaşın finansmanına (silah alımı, skorsky, kobra helikopter ihaleleri vb.) ayrılıyorsa; bu durum, bankaların bizzat devletin, çelik çekirdeğin kendisi tarafından boşaltılmış olduğunu gösterir.

Bu durumun kirli savaş yılları boyunca devam ettiği biliniyordu. Ama savaşın sürdürülmesi için ses çıkarılmıyor, her gelen iktidar kamu bankalarını bu tarzda çalıştıra-

rak, boşaltmaya, zarara uğratmaya devam ediyordu. Örneğin "Savaş ekonomisi döneminde, mevduat faizleri % 100'lere çıkar-ken, Ziraat Bankası % 60'lar civarında faiz oranıyla çiftçiye kredi açıyordu. Bankanın para toplarken ödediği faiz ile çiftçilerden aldığı faiz arasındaki fark, tarımsal bir subvansiyondu ve hazine tarafından karşılanması gerekiyordu. Bu zarar, bütün savaş ekonomisi boyunca hazine tarafından ödenmedi ve sonunda kamu bankalarının öz kaynakları büyük ölçüde zayıflatılmış oldu. Böylece militarist yapılanma, kamu bankalarının kaynaklarını yağmalayarak, mali yönden kendisine büyük bir manevra alanı açmış oldu." (Taylan Doğan, 4 Ekim 2000, Yeni Gündem)

Kamu bankalarının hazine tarafından ödenmesi gereken zararları ise, sonuçta daha fazla vergi yükü olarak halktan toplanıyordu. Böylece bir taraftan savaş giderleri karşılanıyor, bir taraftan da kamu bankalarının açıkları halktan alınan vergilerle kapatılmaya çalışılıyordu. Palazlanmış, devletle iç içe olan büyük sermaye kesimlerinin de söz konusu vergilerden kendilerini bir biçimde sıyırmayı başardığını düşündüğümüzde, son 15 yıldır artan yoksulluğun, pahalılığın, işsizliğin çığ gibi büyümesi ve buna paralel olarak yozlaşmanın, çürümenin alabildiğine derinleşmesinin nedenleri daha da net ortaya çıkmaktadır.

Kamu bankaları dışında, bir de Ege

"Savaşın durması sonrasında Avrupa'nın yaklaşımlarının değişmesi anlaşıldır.

Çünkü Avrupa, Türkiye'yi savaş dönemindeki mevcut ekonomik yapıyla kabul edemezdi.

Bu, kendi ekonomik sistemine zarar veren bir durumdu.

Bu nedenle savaşın durması sonrasında, Avrupa, zaman kaybetmeksizin Türkiye'nin savaştan kalma ekonomik

yapısını, kendi çıkarları

doğrultusunda düzeltme

operasyonlarına girişti.

IMF tam da bu noktada,

bankalar operasyonunun

düğmesine basılmasını

emretti."

bank gibi batan özel bankaların durumu var. Son Ege bank olayında görüldüğü gibi, batan özel bankaların patronlarının kim olduklarına bakıldığında; bu bankaların içini boşaltanların, 15 yıllık savaş döneminde palazlanan ve oligarşik yapının ekonomik unsurlarını oluşturan, ağırlıklı olarak da daha çok Özal döneminde ortaya çıkmış olan bazı sermaye grupları olduğu görülecektir. Tıpkı kamu bankaları örneğindeki gibi, bu özel bankaların da kural dışı çalıştıkları biliniyor, ama ses çıkarılmıyor ve müdahale edilmiyordu. İstense, sadece bir aylık işlemlerin denetlenmesi sonucunda bile, buralardaki yolsuzluklar açığa çıkartılabilirdi. Ama göz yumuldu. Çünkü kirli savaşın devam ediyor olmasından ötürü, mevcut sistemin bu biçimde çalışan bankalara gereksimi vardı. "Savaş ekonomisi boyunca giderek kötüleşen ekonomik göstergeler, Türkiye'nin yurt dışından uzun vadeli borçlanmasını güçleştirdi. Uzun vadeli borçlanma, ya uluslararası piyasalara tahvil ihracıyla, ya da uzun vadeli krediler bulabilmeyle mümkündür. Ayrıca bu dönemde dövizin cazip bir yatırım aracı olduğu düşünülürse, Merkez Bankası'nın döviz kontrol altında tutabilecek yüksek döviz rezervlerine gereksinimi vardı. Uzun vadeli krediler ise çoğu zaman dış borç geri ödemelerini bile karşılamıyor, ya da geriye rezervlere aktarılabilecek fazla bir döviz kalmıyor. İşte tam da bu noktada

imdada, özel bankaların aldıkları kısa vadeli krediler yetişiyor. Bu bankalar, savaş ekonomisi dönemi boyunca Türkiye'nin döviz bakımından rahatlamasını sağlıyor. Özel bankalar aldıkları dövizleri Merkez Bankası'na satın TL'ye çeviriyorlar ve kredi vermekte kullanıyorlar. Bu noktada bankaların uyması gereken kriterler olmasına rağmen, savaş ekonomisinin finansmanı ve Türkiye'nin döviz ihtiyacının karşılanması için, bankaların bu kriterlere uymasına ses çıkartılmadı." (Taylan Doğan, 1 Kasım 2000, Yeni Gündem)

Böylece Türkiye'nin zaten zayıf olan mali sistemi, öz kaynakları zayıf olmasına rağmen kendi çıkar çevreleri ve kurdukları paravan şirketlere dağıttıkları krediler nedeniyle içi boşalıp batma noktasına gelen bu özel bankalar sonucu, giderek daha da kötüleşti ve mali sistemin tümü tehdit altına girmeye başladı.

Buna rağmen yine de müdahale edilmedi. Çünkü ortada, para olmadan yürütülemeyecek denli ağır bir savaş vardı. Ve bunun, çelik çekirdeğin ve savaş rantçılarının çıkarları gereği devam ettirilmesi gerekiyordu. Öte yandan giderek yoksullaşan emekçilerin maaşlarının ödenmesi zorunluluğu da buna eklenince, bankaları bu biçimde kullanmak, çıkar grupları ve devletin kendisi için bulunmaz bir nimet haline geliyordu. Savaş devam ettiği sürece, palazlanan rant çevreleri de paralarına para katıyor ve devlet de buna göz yummak durumunda kalıyor, bu bankaların çalışma kriterleri dışına çıkmalarına ses çıkarmıyordu. Çünkü ortada karşılıklı bir çıkar döngüsü kurulmuş ve bütün işler buna göre çevriliyordu.

Fakat '99 ağustosuyla birlikte, tek tarafı da olsa, PKK, savaşı resmen durdurduğunu açıkladı ve birilerini palazlandıran bu çatışma ortamı son buldu. Bu durum, siyasal alanda olduğu kadar, ekonomik planda da yeni bir dönemin başlamasına zemin sundu.

Bunu izleyen yakın süreçte, aralık ayında, Gümrük Birliği'ne alınmış olan Türkiye'nin AB'ye "aday üye" statüsüne alındığını ve IMF'nin de bir stand-by anlaşması imzaladığını görüyoruz. Bu gelişmelerin, PKK'nin savaşı durdurmasının hemen ardından, peş peşe ve hızlı bir şekilde gündeme gelmesi, elbette tesadüf olmadığı gibi, kendiliğinden ortaya çıkmış ya da Türkiye'nin kendi çabasıyla gündeme gelmiş durumlar da değildir. PKK savaşı durdurmasaydı, Türkiye 40 yıl da çaba sarfetse, bu gelişmelerin hiçbirinin gündeme dahi gelmeyeceği tartışma götürmez bir gerçektir. Dolayısıyla yeni konjonktür, Türkiye'yi siyasal planda olduğu kadar, ekonomik planda da bazı yapısal reformları gerçekleştirme zorunluluğuyla karşı karşıya bıraktı. IMF bu nedenle, stand-by anlaşması kapsamında bankalar operasyonu yapılmasını şart koştu ve Türkiye'ye, savaş ekonomisinin de bir sınırı olduğunu, sonuna kadar böyle gidilemeyeceğini hatırlattı.

Tabii bu, AB'den çok daha önce, PKK tarafından yıllarca Türkiye'ye söylenmişti. PKK bu çağrılarını, en son savaşı tek tarafı durdurarak daha da somutlaştırdı. Savaşın durması sonrasında Avrupa'nın yaklaşımlarının değişmesi anlaşıldır. Çünkü Avrupa, Türkiye'yi savaş dönemindeki mevcut ekonomik yapıyla kabul edemezdi. Bu, kendi ekonomik sistemine zarar veren bir durumdu. Bu nedenle savaşın durması sonrasında, Avrupa, zaman kaybetmeksizin Türkiye'nin savaştan kalma ekonomik yapısını, kendi çıkarları doğrultusunda düzeltme operasyonlarına girişti. IMF tam da bu noktada, bir dönemin kapandığı ve Türkiye'nin de artık "normal" bankacılık çerçevesinde hareket etmesi gerektiği mesajlarını içeren bankalar operasyonunun düğmesine basılmasını emretti.

PKK'nin rant kapılarını kapaması büyük bir öfke yarattı

Bu çerçevede kamu bankalarının özelleştirilmesi gündeme getirilince, MHP gibi savaş rantıyla büyümüş bazı çevreler, buna karşı ilk etapta belli bir direniş sergilediler. Çünkü kamu bankaları, moda deyim-

le bu çevreler için "arpalık"tı. 15 yıl boyunca iktidara gelmiş tüm koalisyon hükümetlerinin, kamu bankalarını tek elde toplamayıp, kendi aralarında özellikle paylaşmış olmalarının nedeni de budur. Kamu bankalarından haksız kazanç elde etmek ve kendi iş ilişkilerine kredi dağıtmak! Hükümetlerin bu bankaları kullanım biçimi, işte böyledir. MHP gibi partilerin varlığının da kadrolaşma ve rant dağıtma gücünü korumasına bağlı olduğunu düşündüğümüzde, IMF'nin istediği bu özelleştirme planına karşı çıkmasının nedeni de anlaşılırdır. Çünkü kamu bankalarının özelleştirilmesi demek; devletin büyük bir mali manevra sahasını yitirmesi ve MHP gibi rantçı çevreler için de çok önemli olan bedava kaynak musluklarının kontrolünün kaybedilmesi demektir. Bu açıdan "devletin egemenliği" kisvesi altında da olsa, IMF'nin bu özelleştirme planından rahatsızlık duyulacağı aşıkardır. Özelleştirme sürecinin bu denli uzaması ve sürüncemeye bırakılmasının bir nedeni de budur.

Tabii rahatsızlığın asıl kaynağı ise, artık bir dönemin, savaş rantçılığı döneminin, yolsuzluk döneminin, Kürdistan'daki savaşın PKK tarafından sonuçlandırılmasından ötürü kapanmış olmasıdır. Asıl öfke, rant kapılarının, "arpalık"ların artık eskisi gibi rahatça kullanılmayacak olmasıdır. Çünkü ortada, gerekçe yapılacak ve arkasına gizlenerek çıkarlarını örgütleyebilecekleri bir savaş yoktur artık. Tepkilerinin asıl sebebi budur. Bu açıdan, son batık bankalar olayının gündeme gelmesinin temel nedeni; PKK'nin savaşı bitirmesini fırsat bilen Avrupa'nın, Türkiye'yi hemen ortaklığa alma girişimlerini başlatması ve ekonomik planda bazı yapısal reformların gerçekleştirilmesi şartını Türkiye'nin önüne koymasındır. Yani dört yıl önceki mafya-siyasetçi-polis merkezli kirli ilişkiler ağının, Susurluk'taki mercedesin aslında PKK'ye çarpmasıyla birlikte deşifre olması gibi; günümüzdeki banka yolsuzluklarını açığa çıkartan asıl güç de, görünürde her ne kadar IMF dayatması sonucuymuş gibi görünse bile, özünde yine PKK'nin kendisidir. PKK'nin savaşı durdurmasıyla, son 15 yıldır "al gülüm ver gülüm" misali yürüten bu bankalar sisteminin ve yolsuzluklarının deşifre edilmesi zorunluluğu ortaya çıktı. Deşifrasyon, görünürde AB ve IMF dayatmaları sonucu gibi görünse de, bu deşifrasyonun yaşanmasına yol açan asıl güç, kesinlikle PKK'dir. IMF, daha çok, PKK'nin ortaya çıkardığı bu zemini kendi lehine kullanmaya çalışıyor. Savaşın durması ardından, Avrupa'nın mal bulmuş mağribi gibi, hiç zaman kaybetmeden Türkiye'deki sürecin üzerine atlaması, bu açıdan dikkat çekicidir.

Türkiye'deki bankaların özellikle '90 sonrası süreçte mantar gibi bitmeleri, son 15 yıla damgasını vuran kirli savaş ortamının bir sonucudur. Bunlar, enflasyonist ortamdaki yararlanarak topladıkları paraları devlete yüksek faizle borç verip büyüdüler. Üretime, yatırıma ve ticarete dayalı bilinen bankacılık faaliyetlerinden ziyade, ağırlıklı olarak rant mekanizmasıyla gelişip güçlendiler. Fakat savaşın durmasıyla birlikte, bankacılığın da yapısal bir reforma tabi tutulması zorunluluğu ortaya çıktı. IMF'yle yapılan anlaşmalar doğrultusunda, Türkiye'deki sistemin AB'nin ekonomik kriterleriyle de uyumlu hale getirilmesi için; ulusal sınırlara hapsolmuş, holdinglerin ve rant çevrelerinin bir şubesi gibi çalışan ve sadece devletten alınan yüksek faizlerle beslenen bir bankacılık sistemi yerine, uluslararası düzeyde faaliyet gösterebilecek, yabancı sermaye ve çok uluslu şirketlere hizmet verebilecek kapasiteye ulaşmış bir bankacılık sistemi geliştirilmeye çalışılıyor. AB'nin ekonomik kriterleri bunu emrediyor.

Son süreçte sayısı 10'a çıkmış olan batık bankalara devletin el koymasının nedeni budur. Bu operasyon sonucunda, el kolan bankaların finansal yapıları yeniden düzenlendikten sonra, muhtemelen yabancı banka ve kuruluşların da içinde yer alacağı yeni güçlere satılacak. Şu an batık bankaları satın almak için en fazla istekli görünenin OYAK olması, ister istemez bazı

çağrışımara da yol açıyor. OYAK'ın, Fransızların Renault'yla ortaklığını düşündüğümüzde, Fransa'nın en büyük bankası olan Credit Agricole'un de bu bankaları almak için harekete geçmesi bu anlamda fazla şaşırtıcı değil.

Mevcut bankacılık sisteminin hangi referanslarla çalıştığını gösteren bir diğer olgu da bankaların yönetim kurullarının bileşimidir. Geçmişte Genelkurmay Başkanlığı yapmış olan Semih Sancar, yine Teoman Koman ve Vural Beyazıt örneklerinde olduğu gibi, hemen hemen belli başlı tüm bankaların kendi yönetim kurullarına askerlerden birilerini almaya çalışmaları, bu ilişkiler ağını daha net gözler önüne serdiği gibi, sermaye gruplarının dayandıkları güçleri göstermesi açısından da ilginçtir.

Yine neredeyse her bankanın bir medya grubuyla iç içe olması da aynı çerçevede değerlendirilmek durumundadır. 3 Kasım tarihli Sabah gazetesindeki köşesinde Necati Doğru'nun, *“Devlet bankalarından medya patronlarına ve şirketlerine, son 15 yılda açılan bütün krediler açıklansın”* demesi boşuna değildir. Son 15 yılda ise, Türkiye'deki sistemin tüm alanlarına damgasını vuran esas olgunun, Kürdistan'da yürütülen savaş olduğu biliniyor. Necati Doğru'nun bu tespiti ve özellikle son 15 yıllık zaman dilimine dikkat çekmesi, rant mekanizmasıyla özel savaş arasındaki bağlantıların ipuçlarını vermesi açısından dikkat çekicidir.

Medyanın, Kürdistan'daki kirli savaşın en önemli propaganda kollarından birini teşkil ettiği, medyanın bu doğrultuda yoğunca kullanıldığı da unutulmamalıdır. Tabii bu, medya gruplarının karşılıksız yaptığı bir şey de değildir. Aksine, karşılıklı çıkarlar doğrultusunda gelişen bir durumdur bu. Örneğin Etibank'ın, bu süre zarfında çeşitli medya gruplarına uygunsuz biçimlerde 438 milyon dolar kredi açtığının ortaya çıkmış olması, kirliliğin boyutlarını

göstermesi açısından çarpıcı olduğu kadar, ürkütücüdür de.

Susurluk'u yaratan oligarşik sistemdir

Tuncay Özkan Radikal'deki bir yazısında *“Ben burada ‘üç cinayeti aydınlatın, Türkiye gerçeği ortaya çıkar’ diye yazmaktan bıktım usandım. Israr ediyorum; Nesim Malki cinayetinin arkasındaki güçleri, cinayetin esrarını, Tarık Ümit cinayetini işleyenleri ve neyi paylaşamadıklarını, bir de Yener Kaya'nın neden ve kimler tarafından öldürüldüğünü bulalım, bakın Türkiye’de neler oluyor!”* diyor.

Tabii Türkiye’de nelerin olup bittiğini ortaya çıkartmak için, sadece sözü edilen bu üç cinayeti aydınlatmak yetmiyor. 15 yıllık bir kirlenme söz konusudur. Bu kirlenme, çalışma yaşamının tüm sahalarına en derin biçimiyle yansımıştır. Dolayısıyla Tuncay Özkan'ın dikkat çektiği bu üç cinayetin yanı sıra, daha farklı durumları da aydınlatmak zorunludur. Bu açıdan bunlara Behçet Cantürk, Savaş Buldan, Hacı Karay cina yetleri, yine İstanbul'daki Özgür Ülke gazetesini binasının havaya uçurulması ve daha sıralayabileceğimiz binlerce “faili meçhul” cinayeti de ekliyoruz. Türkiye’de neler olup bittiğinin perde arkasındaki asıl sırlar burada gizlidir. Diğer bir deyişle, 15 yıllık kirli savaşın yürütülmesinde izlenen politikalar da ve bu politikaları yürüten güçlerin çıkarlarının ne olduğunun tespit edilmesinde gizlidir. Yoksa bugün, birkaç banka patronunun içeriye alınması ya da Kasırga, Balina, Paraşüt, Bufalo, vb. gibi kodlarla sözümona operasyonlara girilmesi veya Saa-dettin Tantan ve Zekeriya Temizel gibi bakan ve bürokratların traji-komik bir biçimde “kahraman” ilan edilmeleri, ne ortaya serilmiş bu pislikleri temizleyebilir, ne de asıl sırları açığa çıkartabilir. Sorun, kahramanlık değil, tamamen oligarşik sistemin işleyiş

mantığı ve yürütücü güçlerine ilişkindir. Susurluk'u yaratan bu oligarşik sistem olduğu gibi, bugünkü batık bankaların beslendiği asıl kaynak da yine bu sistemin kendisidir. Ve sistem, bunca kirliliğe rağmen bugün halen kendisini sürdürüyor. Bu değişmediği sürece, değil Zekeriya Temizel ya da Saa-dettin Tantan, İtalyan'ın Di Pietro'su bile gelse sonuç değişmeyecektir. Bu nedenle Tuncay Özkan gibileri de haklı olarak soracaktır: *“Batık banka operasyonlarını, yolsuzluk ve kara para ile mücadeleyi siyasi ve bürokrasi dışında tutmak gayretkeşliğinde bulunan politikacıların, kuru bağırıtlarının bir anlamı olabilir mi? İyi niyetin göstergesi, sonuç olarak elde edilenlerdir. Soru-yorum; hukuken sonuç alınan kaç kavga var?”* Elbette yok, ve bu sistem yerinde durduğu sürece olmayacak da.

Susurluk sanıkları bile zaman içerisinde teker teker bırakıldıklarına göre, Murat Demirelleri, Hayyam Garipoğullarını, Nail Keçilileri bu sistem yerinde durduğu müdetçe değil cezaevinde tutmak, onları üstün şeref madalyasıyla ödüllendirmek fazla şaşırtıcı olmayacaktır. Daha şimdiden, af yasasıyla tekrar salıverilmeleri dahi gündeme getirilmeye başlandı. Bu açıdan öyle ya da böyle, bunların tümünün çok kısa bir süre sonra ellerini kollarını sallayarak yine ortalıkta boy göstermeye devam edecekleri kesindir. Çünkü sistemin işleyişi böyledir. Sistem, kendi kendine köklü zarar vermez, sadece –o da dıştan zorlanması halinde– bazı kabalıklarını törpüler. Onun ötesine asla geçmez.

Bu açıdan mevcut oligarşik sistem, yerinde değişmeden durdukça, yeni bir Susurluk ya da içi boşaltılan yeni bankalarla karşılaşmanın hiçbir garantisi yoktur, olamaz. Çünkü bankaların kontrolünü elinde tutan, bu sistemin yarattığı ilişkiler ağıdır. Diğer bir deyişle Susurluk'ta açığa çıkan kirli ilişkiler yumağıdır. Yani mafya-siyasetçi-polis-bürokrat-asker ve bankacıdan

oluşan çeteleşmiş yapılardır. Bu yapıların, kendi işlerini yürütmeleri için iktidarda bir bağlantının bulunması yeterlidir. Hele gazete ve tv gibi medya organlarına da sahiplik ediliyorsa, işler çok daha kolaylaşıyor ve bankalar çok daha zahmetsiz boşaltılıyor.

Bu anlamda sorun bir bakanın görevlendirmesi ya da Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Üst Kurulu (BDDT) gibi oluşumlara gidilmesi ile halledilecek düzeyde basit mesele değildir. Örneğin, rüşvetin, siyaset-iş-mafya grupları arasındaki çıkarları sağlayan, yüksek bürokratları avanta çetelerine bağlayabilen tatlı bir araç haline gelmesinden ötürü '90'li yıllarda *“yolsuzluğun diyarı”* haline gelmiş olan İtalya'da “Temiz Eller” operasyonu ardından, 5 başbakan ve 30 bakan yargılandı. Yargılama sonucunda bazıları hapse girdi, bir başbakan sürgüne gitti. Parlamentonun dörtte biri mahkemelerde hesap verdi ve bazıları cezalandırıldı. Çok sayıda iş adamı yargılanarak, kimisi hapse girdi, kimisi de intiharı tercih etti. 400'e yakın mafya babası yargılandı, bir kısmı hapse atıldı. İtalyan gizli servisi şefinin mafya bağlantıları nedeniyle hakkında davalar açıldı. “Temiz Eller”le hedeflenen nokta; pisliliğin, çürümenin köküne inmekti. Sistemleşmiş, kronikleşmiş yolsuzluğu deşifre etmekle kalmayıp, sistemi kökünden temizlemektir. Ama biz bu hedefe ulaşamadık diyorsa eğer, demek ki Türkiye’deki mesele çok daha etraflı ve köklü ele alınmak durumundadır. Çünkü buradaki kirlenme, İtalya'dakine göre çok daha derin olduğu gibi, bu kirliliğe bulaşanlar da çok daha güçlüdürler. Bu açıdan meseleyi, The Economist'in, kasım sayısında Türkiye’deki batık bankaları konu alan bir yazıda *“Elleri temiz olabilir, ama bakalım cesur bir yüreği var mı?”* dediği bir Zekeriya Temizel'in “kahramanlık” pozlarına bürünerek altından kal-kabileceği bir durummuş gibi göstermeye çalışmak, saflık demeyeceğiz –çünkü bu çarkın içindekilerin tümü meselenin derinli-

ğinin farkındadırlar– ancak en azından, bu sistemin devam etmesine dönük bir çaba içerisinde olmak anlamına gelmektedir.

Operasyonun salt polisiye veya mali boyutlarını öne çıkartıp, işin ardındaki oligarşik sistemle bağlantılı siyasi boyutlarını gizlemeye çalışmak da yine aynı çabanın ürünüdür. Bu açıdan batık banka operasyonlarında izlenen doğrultu ve tarza bakıldığında, daha şimdiden, nihai sonucun Susurluk'takinden pek farklı olmayacağını kestirmek zor değildir. Çünkü olayın, çete-siyasetçi-sermaye grupları arasındaki ilişki ve çelişkiler boyutundan uzak durulmakta ve bu ilişkilerin kirli savaş dönemi politikalarıyla olan bağları araştırılmamaktadır. Bir dönemle yüzleşmekten ve hesaplaşmaktan kaçınılmakta, korkulmaktadır. 15 yıllık özel kirli savaş yıllarının tüm pisliklerinin köklüce temizlenmesinden ziyade, bunlar, daha çok halı altına itilmeye çalışılmaktadır.

Kısacası olay, Türkiye’de son 15 yıl yaşanan ve iğneden ipliğe her şeye damgasını vuran kirli savaş politikalarından tamamen soyutlanmaya ve sanki aralarında hiçbir bağ yokmuş gibi yansıtılmaya çalışılmaktadır. Dolayısıyla *“Bugünkü yol, tavşana kaç, taziya tut, polisiye saklambaçtan öteye gitmez. Bu ülkede Nuriş gibi bir sokak fedaisinden mafya babası yaratan sistem, bu kafayla hiç mi hiç değişmez ve kabadayılar mafya babası olmaya, cüreti boyunu aşan hırslı muhterisler de banka soymaya devam eder.” (Tuncay Özkan, Radikal)*

Gerçek çözüm ise; bizzat halkın kendi öz örgütlülüğüyle geliştireceği siyasi baskının oluşturacağı dayatma ve bunun sonucunda ortaya çıkacak gerçek bir demokratikleşmeyle yakalanacaktır. Bankaları batıranlarla birlikte, Susurluk çetesi gibi rantçı takımların gerçek anlamda tasfiye edilmeleri de, ancak böylesi bir demokratikleşme hamlesinden geçecektir.

Kısacası çözüm, Demokratik Cumhuriyetin tüm yasa ve kurumlarıyla topluma egemen kılınmasından geçecektir.

Yeni dünya düzeni ve ABD seçimleri

Baş tarafı 17’de

Körfez Savaşı ve Irak’a müdahale beklenen sonucu vermedi. Kosova müdahalesi sorunları kesin çözüme götürmedi. ABD ve Avrupa, Türkiye’de barışın ve demokrasinin gelişmesine yanaşmıyor. Türkiye’deki oligarşik rejim de, *“komünizmi getirirsek biz getiririz, ama komünistleri kabul etmeyiz”* misali, *“Kürtçeyi TRT’de devlet tekelinde biz yayınlarız, ama Kürtleri, Kürt tarafını kabul etmeyiz”* saplantısından vazgeçmiş değil.

İsrail ve Türkiye’deki çeşitli yaklaşımlar, uygulamalar, yine dünyanın çeşitli yerlerindeki benzer işaretler, Başkanlık seçimi sonrasında ABD’nin yöneleceği politikaya ön hazırlık niteliği taşıyor. Bunu tespit etmek ve altını çizmek gerekiyor. Seçimler, ABD’nin YDD doğrultusunda yöneleceği politikayı ele verdiği gibi, onunla bağlantılı oligarşik rejimlerin yönelimi ve kaderini de doğrudan etkiliyor.

YDD ve ABD politikaları artık iflası yaşıyor

Gelinen süreçle Birinci ve İkinci Dünya Savaşları öncesi ve soğuk savaş döneminde yaşanan objektif koşullar aynı olmadığı gibi, uluslararasılaşma, iç içe geçme ve ortaklık bu denli gelişmemişti. Artık hiçbir ülkede salt bir emperyalist güce dayanan siyasi ve ekonomik egemenlik sistemi bulunmuyor. Rekabet ve çelişki eskisi kadar keskin değildir. Çelişki ve rekabet ortaklıkla iç içe yürütülmeye çalışılıyor. Karşılıklı konumlanma ve karşılıklı ortaklık şeklinde sürüp gidiyor. Asıl patlaklar da, gelişmekte ve

özellikle az gelişen ülke ve bölgelerde oluyor. Bunun için de böylesi ülke ve bölgelerde sosyalizmin, sosyalleşmenin, uluslararasılaşmanın, az gelişmiş ülke halkları açısından demokratik düzenin objektif zemini, ilişkillenme biçimi güçlenmiş bulunuyor.

Az gelişmiş ülkeler, ulusal devlet, salt “bağımsız ekonomi” vb. kavramlar artık eski içeriğini yitirmiş bulunuyor. YDD’nin kendisi ve küreselleşme bunları zorlayıp yıkıyor. Salt “ulusal egemenlik, ekonomik bağımsızlık, kendi yağıyla kavrulma” ya da bloksuzluk gibi salt blok tutumları darbe yemiştir. Özellikle üçüncü dünya ülkeleri olarak tabir edilen ülkeler, başlayan çözülmeye bunun yoğun sancılarını yaşamaktadır. Bütün bunlar yeni ve kökleşmiş sorunlar olarak ortaya çıkıyor.

Küreselleşme ve YDD geniş halk çoğunluğu, topluluklar ve uluslar için daha fazla sömürü ve eşitsizliğin derinleşmesini içeriyor. İnsan hakları, adalet ve demokrasi getireceği, “hür dünyanın” ölçülerini yayacağı, özgürlüğü geliştireceği türünden kavramlarla birey özgürlüğünün garantiye alınacağı, barışın tesis edileceği propagandasının boş olduğu ortaya çıkıyor. 1990 ve 2000 yılları arasında, bu temelde geliştirilen propagandaların etkisi ve reel sosyalizmin durumu nedeniyle ilkin bir yanıltma, gerçekleri çarpıtma, YDD’yi şirin sunma yaşandı. Ama yaşanan pratikler, olumlu olan bu insanlık değerlerinin emperyalist egemenlik tarafından siyasi ve ekonomik denetimi yeniden kurmak için kullanıldığını çok açık gösterdi.

Küreselleşmenin insan hakları, demokrasi ve sosyalizm için yarattığı güçlü bir zemin var. Ama esas olarak mali

oligarşinin çıkarlarını esas alan devlet tekeli yerine “liberal ekonomi” denilerek küreselleşen dünyada, uluslararası te-keller bölgesel tekellerle bütünleşerek kendisine yer açma savaşı veriyor. Bunun faturası ağır oldu. Dengesizlik, eşitsizlik ve sömürü oranı çoğaldı. İşsizlik, çevre sorunları vb. derinleşti. Üçüncü dünya kökertilirken yerine olumlu şeyler konulmadı. Aksine barış, sosyal refah, adalet ve demokratikleşmenin önüne baraj koymaktan geri kalmadı.

Bu süreçte dünyanın büyük çoğunluğu, YDD ve küreselleşmeye dayalı çarpıtılan ideoloji, görüş ve politikaların, ekonomik vb. uygulamaların yararlarına olmadığını, insan hakları, demokratikleşme, özgürlük sorunlarının YDD tarafından çözülmeyeceğini, tersine bu yönlü dayatmaların ve engellemelerin çoğaldığını gördü. Üretilmek istenen bölgesel çözüm ve politikaların da aleyhte işlediğini kavrayacak duruma geldi.

YDD, Sovyetlerin yıkılışı ile yelkenlerini şişirmişti; yaşanan süreçte bu hava indi, gerçeklik bütün yönleriyle su yüzeyine çıktı. Dayatılan düzen oturmadı. Tek yanlı egemenliğe, adaletsiz, bencil ekonomik çıkarlara dayandığından, ülkelerin büyük çoğunluğu; toplumlar, halklar, gruplar, kısaca herkes yavaş yavaş bunun karşısında durmaya başladı. Demokrasiye, adalete, insan haklarına, temel özgürlüklere dayalı siyasi, ekonomik ve sosyal bir düzenin mücadelesini geliştirmeye çalışıyor. Aynı biçimde merkezkaç güçler de harekete geçmiş bulunuyor. Yeni ilişki kurma, çıkarlarını koruma peşine düşüyor.

ABD; büyüyen sorunlar, anlaşılan gerçeklik, merkezkaç güçlerin hareketi, geniş

çoğunluğun arayışı ve mücadelesinden dolayı tıkanmış olan YDD’ye, seçmen gücünü de arkasına alarak atak yaptırmak amacındaydı. Bush, ağırlıklı olarak bu yönü, düzeni, gelenekselliği işlerken; Al Gore, insanlığın büyüyen ve çözüm bekleyen sorunlarına sahip görünmek için ek olarak özgürlükleri de işlemeyi elden bırakmıyordu. Bu, ABD politikasının seçimlere yansıyan iki yüzü oluyor. Özgürlükler yüzü, ABD içindeki demokratik gelişmeleri manipüle etmeyi, özünden boşaltmayı amaçlarken; uluslararası alana yönelik de insanlığın temel istemleri olan değerlere sahip çıkıyor görünmenin aldatmacasına dayanıyor. Adaletsiz ve eşitsiz temelde süren ve tartışmalık olan bu seçimle ABD politikasının her iki yüzünün de darbe yediğini, kendisini tartışmalık duruma getirdiğini belirtmek mümkündür.

Bölgesel yakınlaşma, ülkelerin demokratikleşmesi, giderek bölgesel birlikler, sorunların gelişme dinamiği içinde çözüme kavuşturulması, temel hak ve özgürlükler için savaşım, eşit ve adil bir bölüşüm mücadelesi sürüp gidecektir. YDD’nin içini boşaltarak işlediği temaları; insanlık, halklar ve topluluklar kendi dinamiklerine dayalı gelişmelerle daha çok sahiplenip ilerleteceklerdir. ABD, YDD’yi kısmen ve kendi işine geldiği, çıkarını yürüttüğü ölçüde, –Irak’ta olduğu gibi– sadece bunları işleyerek kendine göre geri rejimler eliyle özünden saptırılmış biçimlerde uygulamaya çalışsa da, artık hiç kimseyi memnun edemeyecek bir düzeye gelmiştir. Bu yönüyle bakıldığında, sahtece sahiplenilen değerler açısından YDD ve ABD politikaları iflası yaşıyor ve geniş tepki topluyor.

Sonuç olarak ekonomik açıdan bir di-

zi dengesizliğe dayalı bu durum; ülkelerin ve halkların nüfusunun büyük çoğunluğunun aleyhine bir adaletsizlik ve eşitsizliği de yoğunca üretmeye devam ediyor. Sözde sahiplenilse de, büyük çoğunluk açısından bir çözümsüzlüğü dayatma, sorunları artırma ve derinleştirme oluyor. Büyük çoğunluğun muhalefetine geniş ve parçalı bir yelpazeye yayılan mücadelesinin örgütlenmemesi ve dayanışma ortaklığına dönüşmemesi için aktifleşme ve müdahalegündeme sokuluyor.

Nerden bakılırsa bakılsın, insanlığın ve toplumların bütün sorunlarının sebebi YDD’dir. Ve yük, bunu aktif üstlenmek isteyenlerin sırtına kalmıştır. ABD, seçimlerde vatandaşlarından dışta yürütülecek mücadeleye ve politikaya aktif destek vermesini istemişse de, beklenen sonuçlara ulaşamamıştır. Uluslararası destekleri de eskisi gibi artmayacak, azalacaktır. İçte de soğuk savaş sürecindeki gibi bir desteği arkasına alamadığına göre, YDD’nin, yaşanan sorunlara ek olarak yeni sorunlarla karşılaşacağı, işinin ağırlaşacağı net görü-lüyor. ABD’de seçim sonuçları ve bunun üzerine gelişen güncel tartışmalar bunun ipuçlarını ele veriyor.

YDD’nin tıkanıklığı ve durgunluğu aşması zor görülüyor. Bu, yavaş yavaş da olsa merkezkaç güçlerin devreye girmesine, insanlık, halklar ve toplulukların demokrasi ve özgürlük için yeni mevziler kazanma mücadelesine hız verecektir. Başta ABD için YDD’nin gerilemesi ve içten içe çürümesinin gündemleşmesi, yine farklı çözüm seçeneklerinin adım adım gelişmesi büyük bir olasılıkla yaşanır duruma gelecektir. Bunları yaşıyarak, mücadele ederek göreceğiz.

PKK ideolojik siyasal örgütsel ve ruhsal birliğin adıdır

Baş tarafı 20'de

Bütün bunları değerlendirirken, dinsel ideoloji de günümüzde etkili olmak istiyor. Hatta bu husus kendini güncelleştirip partileştiriyor, hızla iktidara da gidiyor. Bunlar da oldukça tartışmaya değer hususlardır. Özellikle Ortadoğu'da yeni İslami uyanış veya devletleşme şeklinde bir gelişme yaşanıyor. Tabii bu da gerçek İslam'la, güncel sorunlarla, sınıfsal ve ulusal sorunlarla bağlantıları içinde kapsamlı bir tartışma konusu olarak ele alınabilir. Ayrıca burjuva milliyetçiliği, bunun da küçük burjuva ve işbirlikçi milliyetçiliği vardır. Bunların türevleri dünya genelinde olduğu gibi, Ortadoğu'da, özellikle Kürdistan'da son derece etkili olmak istiyorlar. Bunların ideolojik, politik, örgütsel yönleriyle ne anlama geldiğini geçmişte olduğu gibi bugün de çok iyi görebiliriz. Özellikle Güney'de gerçekleşen bir işbirlikçi devletçik modeli, yine bir sürü böyle reformist talep içinde bulunanlar vardır. Eskiden bunları çok eleştirdik ve bunlar doğru eleştirilirdi.

Şimdi bu eleştirileri daha da güncelleştirebiliriz. Hareketimiz karşısında nasıl bir konumları vardır; bunlara özellikle nasıl yaklaşacağız? Siyasi çözüm yolu diye tabir edilen kavramın politik çözümleme imkanı nedir, varsa bu neye bağlıdır, hangi askeri düzeyde politik çözüm geçerlidir? Türkiye'ye bir aşama olarak federasyon dayatması hangi anlamda gerçekçidir; içerik olarak nasıl bir federasyonlaşma olabilir; Türkiye'nin demokrasisiyle, onun mücadelesiyle ilişkisi nedir? Bu anlamda Türkiye solu veya Türkiye devrimci güçlerinin gelişmesi ne anlam ifade eder, ne etkiye bulunabilir, onları nasıl bir geliştirmeye tabi tutmalıyız?

Bunların hepsi ayrı başlıklar halinde kapsamlı olarak incelenmesi gereken hususlardır. Yine emperyalizmle, onun Avrupası'yla,

Amerikası'yla, hatta Ortadoğu bölgesindeki çeşitli devletlerle politik ilişkiler ne anlama gelir? İlişkizlilik doğru mudur? Doğru değilse, politik ilişki bir teslimiyet ilişkisi gibi görülmeyecekse, onun doğru biçimi nedir? Politik ilişkiyi teslimiyet biçiminde ele alan işbirlikçi Federe Devlet örneği veya başka bir sürü küçük burjuva kuruluş yerine; bağımsızlığından, özgürlüğünden taviz vermeyen, Türkiye'yle de, bölge devletleriyle de ve ABD'yle de ilişki kurabilen doğru tutum nedir?

Bütün bu konularda hem kavramlar, hem de pratik gelişme düzeyinde değerlendirmelere girilebilir. Yapılan değerlendirmeler de geliştirilebilir. Esası burada ortaya koyduk ve bize gerekli olan da ayrıntılar değil, bu esasın ortaya konulmasıdır. Kaldı ki, birçok değerlendirmede ayrıntıyı da koymuşuz. İsteyen bunu parti tarihinden, parti belgelerinden inceleyebilir ve incelemelidir de. Hemen hemen adı geçen bütün bu hususlara ilişkin ciltler dolusu değerlendirmeye karşılık verdik. İsteyen için bir değerlendirmedir, isteyen için bir talimattır. Parti bu konuda hayli güçlü bir değerlendirme kabiliyetine sahiptir ve bu oldukça da belgelenmiştir. Tabii parti davasında iddialı olanların ekmek-su kadar buna ihtiyacı vardır. Buna ulaşp, kendileri için de gereken sonuçları çıkarırlar. Bizden istenilen çoktan verilmiştir. Yeter ki partili militanlar olunması bilinsin.

Politik olarak da muazzam gelişme durumları ortaya çıkartılmıştır. Milyonlarca kitle politikleşmeye dört gözle ve adeta açlık derecesinde ilgi duyuyor. İyi bir parti temsilcisi onları hızla politik örgüte kavuşturabilir. Her alanda halk iktidarlaşmak, onun temsiline ulaşmak istiyor. Demokratik temsilini, parti temsilciliği biçiminde götürmek gerekir. Artık isteyen dilediği kadar örgüt kurabilir. Dediğim gibi, çözümün olanakları son derece vardır.

Bütün bunlara, militanın kendini sığ, dar ve çoğunuzun dediği gibi "tikanmış" görerek yanıt veremeyeceği, bunun yüzkarası bir durum olduğu açıkça hepinize gösteriliyor. Siz partiyi nasıl anlıyorsunuz, kendinizi ne sanıyorsunuz? Bu kadar büyüyen bir partiye, bu kadar cüceleşen bir kişilikle karşılık vermeye utanmıyor musunuz? Aslında ben defalarca söylerken, işte bunu kastediyorum. Parti büyümüştür, zaferin eşiğine gelmiştir, ama siz onu kemirip geriye çekiyorsunuz. Geri ideolojik, politik, örgütsel düzeyinizle bunu yapıyorsunuz. Ben buna da hakkınız yok diyorum. Çocukça aplayarak, sızlayarak, duygusalılıklara, çeşitli bunalım teorilerine, pratiklerine girerek siz bu işin altından çıkamazsınız. Çözüm doğru politikadır, bunun ideolojik düzeyini bütünüyle özümsemektir. Başka türlü partiyi kendi dar seviyenize indirgediniz mi, bu aşiretçilik, kabilecilik olur; çok keyfi, lümpen, serseri bir kişilik sergilemesi olur. Bunu ne cesaretle isteyebilirsiniz? Bu parti sizin bireysel seviyenize nasıl indirgen sin? Bunu ne hakla, ne cüretle isteyebilirsiniz?

Parti hiçbir zaman bir koalisyon örgütü değildir

Bu kadar büyük savaşımı yaşamış bir partiye bunu layık görmek, en büyük kötülüğü yakıştırmak demektir. Siz kendinizi terbiye etmemişsiniz, özsüzünüz; kusurunuz kendinizi parti seviyesine ulaştıramamanızdır. Çoğunuz bireyci, aileci, kabileci, bölgeci, uzlaşmacı ahab çavuş kaliyorsunuz. Bu en büyük ayıptır ve ısrar edilirse suçtur. İşte bunda dayatıcı oluyorsunuz. Bunun gelişen ideolojik, politik düzeyle ne alakası var? Eğer yoksa, sizin ideolojik-politik düzeyiniz bir zavallılık, bir körlük, bir bağınazlık, bir fanatizm, bir köylü-

lük, bir küçük burjuva lafazanlığıdır. Bunun da gerçekleşen ideolojik-politik düzeyimizle ne alakası var? Eğer alakası yoksa, o halde doğru olan nedir, ona nasıl ulaşılır gibi soruları kendinize sormak zorundasınız.

İşte bunun için ben size "al sana eğitim imkanı, incele ve mümkünse kendini parti seviyesine ulaştır" diyorum. Ama ikide bir "ben partiyi uğraştırırım" dersin, bu bir sınıf mücadelesi, ilke mücadelesi olur. Parti de bu konuda size taviz vermez, uzlaşmaz. Bunu aklınıza iyice koyun. Parti hiçbir zaman bir uzlaşma, koalisyon örgütü değildir. Bunu bize birçok provokatör de, küçük burjuva da dayattı ve siz de dayatıyorsunuz. Bu nedenle suçlusunuz, yaramazsınız, kabul görmezsiniz. **Parti ideolojik, siyasi, örgütsel, hatta ruhsal birliğin adıdır.** Çok iddialı olan militanlar onunla ruhsal birliğini de gerçekleştirir. Parti böyle bir birliktir ve siz de böyle tanıyacaksınız, neden ikide bir "benim düzeyim, benim lafazanlığım" vs. diye bizi uğraştırıyorsunuz? Ne hakla "benim üslubum, benim takıntılarım, benim tikanık noktalarım" diye sızlanacaksınız? Bunlar bir partili militanın söyleyeceği sözler değildir ve biz de sizi böyle görmek istemeyiz.

Biz anlamaz insan değiliz; dediğimiz gibi, ideolojik-politik düzeyimiz güçlüdür ve saygı duyacaksınız, gerekene ulaşacaksınız. Kimse size destan yazın demiyor, ama hiç olmazsa incelemeyi ve sağduyulu bir yaklaşımı kendinize yakıştırın.

Bize dayatılan parti dışlıktır. Bunlar partimizin ideolojik-politik çizgisini tanınmaz hale getirdiler, yoldaşlarını komploya getirdiler, intihara sürüklediler. Bu bize reva görülecek bir durum mudur? Ama gelin görün ki, bu bize ne kadar yaygınca dayatıldı! Kendini partinin gücüyle, tamamen partinin yüksek ideolojik-politik etkisiyle bey yapmak isteyen kaç

kişi var? Toplumda bulamadığı ilgiyi, itibarı bir günde partinin sayesinde, hem de bencilce, bireyci bir tarzda yaşamak isteyenlerin ne kadardır? Şimdi ben bu sorulara geleceğim. Zaten bütün bu adımlar, bunu biraz daha çarpıcı göstermek içindir.

Dediğim gibi, partinin ideolojik-politik düzeyi, çözüm ve gerçekleşme düzeyiyle başarıyı ifade ediyor. Bizim birçoklarının düzeyi ise bunun tam tersini ifade ediyor. Bu durumda düzeltilmesi gereken, partinin çizgisi ve onun gerçekleşme düzeyi değil, sizin yetersiz, yanlış düzeyinizdir. Dolayısıyla incelemeyi, araştırmayı bilmek, ardından propaganda ve örgütlemeye kendini katmak vazgeçilmez görevinizdir.

Görüyorsunuz ki, PKK'nin ideolojik-politik gerçekleşme düzeyi yalnız ulusal ve hatta tarihsel döneme haiz bir gelişme değil, bölgesel ve uluslararası anlamı da olan, dostun da düşmanın da oldukça saygıyla karşıladığı bir düzeydir. Tabii ki siz bu partinin militanları olarak, hepsinden daha fazla bu düzeyi görmek, bu düzeyi bütün ideolojik-politik esaslarıyla kavramak kadar, en ince tarzda çözümlemelerine ulaşmak, en önemlisi de onun başarı ve gerçekleşme düzeyini kendinize uygulayarak, bir de kendinizde çıkış yaptırarak, partinin ideolojik-politik gerçeğiyle bütünleşmeyi artık tamamlamalısınız. Bunu gerçekleştirenseniz, sizin için başarısı çok yüksek olan eşsiz bir gelişme olur. Böyle militanlardan yeniden müteşekkil eden bir parti, zafelerin en temel güvencesi olduğu kadar, önündeki zafer yürüyüşünü de kesintisiz tamamlar. Bu sadece bir tercih, istek sorunu da değildir. Bir mecburiyet olduğu kadar, bir coşku, bir yaşamdır. Gerçekten büyük fedakarlıkla, cesaretle katıldığınız, özlemini duyduğunuz yaşamı yakalama ve başarma sorunudur.

Yenilenen ve netleşen partimiz...

Baştarafı 3'te

Biz PKK olarak yeni stratejimiz temelinde siyasal mücadeleyi ve demokratik siyaseti esas alacağız. Bu anlamda stratejimizin pratikte vücut bulması için gerekli bütün örgütsel ve siyasal çalışmalarını her zamankinden daha yetkin sürdüreceğiz. 2000 yılında silahlı savaşım sürecinin tümünden devre dışı kalması ve gerekli olan barış sürecinin gelişebilmesinin tüm olanaklarını yarattık. Buna rağmen bu süreçte böylesi bir olasılığın gelişmeyeceği görülüyor. Çünkü önü kapatılıyor. Biz savaşı durdurduk, ama karşı taraf durdurmamıştır. Karşı tarafın saldırıları olacaktır. Bu saldırılar Türk devleti tarafından yapılmayabilir. Şu veya bu gücün saldırısı değil; söz konusu edilen komple bir saldırdır. PKK'ye karşı imha siyaseti bir süre daha esas alınacaktır. Biz de kurbanlık koyun gibi boynumuzu bıçağın altına uzatmayacağımıza göre, savaş gelişebilir demektir. Bu anlamda önümüzdeki süreçte böylesi bir olasılığa hazır olmamız gerekiyor.

Dünyanın yeni politik yaklaşım ve perspektiflerinde Kürt sorununda yine çözümün olmayacağı anlaşılıyor. Bu konuda özellikle Avrupa Birliği'nin Türkiye için hazırladığı Katılım Ortaklığı Belgesi çok önemlidir. Bu belgenin satır aralarını okumak gerekir. Çok ilginçtir; burada hem Lozan anlayışında ısrar vardır, hem de demokratik süreçte PKK'nin imhasının hedeflendiğini anlamak mümkündür. Aslında sadece PKK'ye yönelik değil, onun şahsında Güney dahil tüm Kürdistan'a yönelik yeni bir plan söz konusudur. Bilindiği gibi PKK geriletilince, Güney örgütleri dahil tüm Kürt örgütlerini geriletmek kolaydır. '75'tekine benzer biçimde tüm Kürtleri geriletmeyi hedefleyen bir planın olduğu kuvvetle muhtemeldir.

Bu açıdan sunduğumuz *Demokrasi ve Barış İçin Acil Eylem Planı*, yine Kürdistan'da ulusal demokrasi ve barış sürecinin gelişmesi için sunulan barış projeleri çok önemlidir. Türkiye'deki demokratik güçlerin ve tüm Kürt örgütlerinin bir kez daha barış önerimiz ve ey-

lem planımız üzerine doğru yaklaşım göstermelerini istiyoruz. Çünkü PKK'nin kaybı, başta Türkiye olmak üzere bölge halklarının kaybı olacaktır, tüm Kürtlerin kaybı olacaktır. Bunu bilen komplocu güçler PKK'yi zayıflatmak için durmaksızın Kürt örgütlerini kullanma yöntemine başvuruyorlar. Çünkü iç savaşın Kürtleri zayıflatacağı açıktır. Bu çalışmalarla PKK'yi zayıflatabilirlerse, zaten tüm Kürt kurumları ve örgütlerinin zayıflatılmasının önü de açılmış olacaktır.

Kürt ilkel milliyetçi örgütleri PKK'ye karşı savaşmakla belki göreceli birtakım kazançlar sağlıyorlardır. Böylesi kazançlar sağlasalar da, özünde bu tür komplolara alet olmakla kendi sonlarını da hazırlamış olmaktadır. Onlar bu gerçeği görmeseler de, biz PKK olarak, Kürdistan ve Ortadoğu halklarının özgür ve demokratik iradesi olan barış, demokrasi ve eşit özgür birliktelik için, çözüm ve barış sürecinin gelişimi için her şeyi yapacağımızı belirtiyoruz.

Bunu yapacağımız gibi, iradesizleşmeye karşı da sonuna kadar savaşmasını bileceğiz. Bu konuda halkımız emin olmalıdır. Önümüzdeki süreç bu biçimiyle hem bir öz savunma süreci olacaktır, hem de uzun süreli bir öz savunma süreci olmak durumundadır. Son bir yılda yürüttüğü iç mücadeleyle kendini netleştirmesi ve komplocu güçlerin bir parçası olan YNK'nin savaş tutumuna karşı 28 Eylül hareketinde yakaladığı performansla, partimiz, her zamankinden daha emin adımlarla geleceğe doğru yürümedeki kesin kararlılığını ortaya koymuştur. Bu açıdan özellikle önümüzdeki sürecin doğru kavranması ve herkesin bu hususta kendi sorumluluklarının farkına vararak doğru yaklaşım göstermesi hayati bir sorun olmaktadır. Özellikle değerli halkımız ve dostlarımız sürecin bu yönüyle gelişimini doğru kavramalı ve takip etmelidir.

Komponun amacı, Önderliğimizin esaretiyle PKK çizgisini yok etmek ve partimizi bitirmek, özellikle iradesizleştirmeyi tüm toplumu-

muza dayatmaktır. Fakat PKK bugün ayakta ve güçlü bir duruş sergilemektedir. Bu açıdan komplocu güçler boş durmayacaktır. Dolayısıyla yeni bazı yönelimler beklemek gerekiyor. Yeni dönemde gerillamız öz savunma savaşını yürütmekle karşı karşıyadır. Bu görevinin yanı sıra parti faaliyetlerimizin diğer bir ana halkası olarak demokratik mücadele sürecini derinleştirmek gerekecektir.

Değerli halkımızın ve dostlarımızın her türlü oyun ve saldırı biçimine karşı hazırlıklı olma temelinde siyasal serhildan sürecine gereken katılımı sağlaması ve siyasal demokratik mücadele sürecini yoğunlaştırarak ilerletmesi, kaderimizin belirlenmesi açısından temel bir unsur olacaktır. Halkımızın özellikle siyasal demokratik mücadeleyi yoğunlaştırması, buna gerekli katılımı ve özveriyi göstermesi, birçok yönden komplocu saldırı güçlerini geriletmekte en temel öge olacaktır.

Değerli halkımız geçmiş mücadele pratiğinde bunu gerektiği biçimde pratikleştirerek göstermiştir. Bu katkısını ve katılımını yeni dönemde de yoğunlaştırıp artırırca, o zaman bütün komplocu güçlere en iyi ve yetkin cevabı vermiş olacaktır.

Değerli yoldaşlar!

Partimizin 23. yılına girişi, yukarıda da belirtildiği gibi, aynı zamanda yeni bir sürece girişin de ifadesi olmaktadır. Bu süreci adına layık bir biçimde karşılamak bizim için hem önemlidir, hem de en temel görev durumundadır. İster demokratik siyasal mücadele, ister öz savunma savaşı yürütelim; ister yurt içinde, isterse yurt dışında olalım, partimizin 23. yılını kesinlikle büyük bir partileşme hamlesi ile selamlayalım. Hedefe kilitlenmiş Apocu militan olmanın yüceliğini ancak olağanüstü bir çaba ve katılımla gösterebiliriz. Bunun için yeni yılı olağanüstü bir çaba ve katılımı gerçekleştirerek karşılayalım.

Partimiz bir şehitler partisidir; PKK Önderlik partisidir. Onu doğru kavrayalım ve ona

doğru katılalım. Şehitler ve Önderlik partisinde bulunmak kolay bir şey değildir. Kuşkusuz bunun zorlukları vardır ve büyük fedakarlık gerektirmektedir. Ama bunun en az onun kadar da yüceliği ve kutsallığı vardır. Bu açıdan partimizin değerlerini korumak, onu doğru sahiplenmek ve bu temelde ideolojik-politik derinliği ve yaklaşımı göstermek bir partili için en temel görevdir. Eğer böyle yaklaşırsak, o zaman kahraman şehitlerimizin anısını yaşatma ve Önderliğimizin sağlam birer öğrencisi olma onuruna sahip olabiliriz. Gerçek anlamda bir kutlama ve yıldönümünün doğru karşılama böyle bir yaklaşımı mümkün olabilir. Bu temelde her zamankinden daha fazla sadeleşmiş bir ortamda sürece giren partimiz ve partimizin güçleri, güçlü bir siyasal ideolojik eğitimle bir büyümeyi mutlaka yaşamalıdır.

Bilindiği gibi özellikle önümüzdeki dönemi belirleyecek olan temel faktör, yine gerillanın duruş biçimi olacaktır. Bu açıdan Halk Savunma Kuvvetlerimizin bu süreci bir partileşme ve partileşmede derinleşme süreci olarak ele alması gerekir. Yine başta Güney'deki güçlerimiz olmak üzere tüm güçlerimiz öz savunma savaşına hazırlık amacıyla güçlü bir askeri yoğunlaşmayı yaşamalıdır. Bizim bu konudaki programsal yaklaşımımız böyledir.

Halk Savunma Güçlerimizin aynı zamanda yoğun bir askerleşmeyi yaşaması zorunluluğu söz konusudur. Çünkü önümüzdeki süreç bir öz savunma savaşı süreci olacaktır. Asıl yeni dönemde ve yeni süreçte gelişim ve değişim dediğimiz şey budur. Yoğun bir biçimde öz savunma savaşı hazırlıklarını geliştirmek zorundayız. Çünkü yukarıda izah ettiğimiz temel olgular dikkate alındığında, komplocu güçlerin hareketimiz ve özellikle gerilla güçlerimiz üzerinde bu yönlü birtakım hesaplarının olacağı açıktır. Bu açıdan bizim de siyasal stratejimize bağlı olma temelinde öz savunma savaşımımızı keskinleştirmemiz gerekiyor.

Dolayısıyla askerleşmeyi ve sağlıklı bir ordulaşmayı derinleştirme göreviyle karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz.

Öteden beri eleştirdiğimiz yarı askeri, yarı sivil düzeyi artık aşmamız gerekiyor. Bu bizim için artık ilkel bir yaklaşım olmak durumundadır. Dar köylü yaklaşımları, yerelcilik, eyaletçilik gibi ilkel tutumları ordu saflarımızdan mutlak surette söküp atmak zorundayız. Biz bunları söküp atmadan, ordu güçlerimizi öngörülmediği gibi yetkin bir öz savunma savaşına hazırlamamız zor olacaktır.

Bu anlamda Ulusal Savunma Kuvvetleri olarak çağın tekniğine uygun bir taktik zenginlik ve yüksek savaş kabiliyeti olan profesyonel askerleşmeyi mutlaka yakalamalıyız. Bunun için gerekli yetkin faaliyeti ve eğitisel çalışmayı derinleştirmeliyiz.

Unutmayalım ki, yetkin bir partileşme ancak sağlam bir ideolojik-politik derinlik ve yetkin bir askeri duruşla ifadesini bulabilir. Yaşadığımız mevcut koşullar halen böyledir. Herkes bunu iyi bilmek zorundadır.

Eğer bu ruhla yıldönümünü karşılırsak, bu karşılama anlamlı olacaktır. Ancak siyasal, örgütsel ve askeri her açıdan kendimizi yetkinleştirerek; tarihe, insanlığa, halkımıza, şehitlerimize ve Önderliğimize verdiğimiz sözlerin gereklerini yerine getirebiliriz. Bunun yolu da sağlam bir partileşme ve çizgi mücadelesi, bu anlamda yenilenme temelinde sürece giriş yapabilmektir.

23. yıl, partimiz ve gerillamız için, tümüyle yenilenmiş olarak profesyonel siyaset yapma, örgütçü ve asker olma yılına dönüşmelidir. Bu yılı böyle bir profesyonelleşme yılına çevirelim. Böylelikle komploculara karşı savaşımında gerekli cevabı verelim. Onları boşa çıkaralım. Ulusal demokratik mücadelede zaferi kesinleştirelim.

-Yaşasın Şanlı Partimiz PKK!

-Biji Serok APO!

27 Kasım 2000

PKK Kürt Halkının Ruhudur

22 yıla binlerce yılı sığdırarak Kürt ulusunu yeniden yaratıp çağdaş ulusların öncüsü durumuna getiren PKK'yi ve onun kurucusu Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaşı selamlıyoruz!

Dünyada hiçbir halkın ya da ulusun kimliği, öncüsü ve önderliğiyle birlikte böyle anılmamıştır. Hiçbir önderlik ya da öncü parti, bir ulusun ruhuna böyle işlememiştir. Sadece Kürtler ya da Kürdistan içinde değil, tüm dünyada Kürt denince Başkan Apo ve PKK; ya da Abdullah Öcalan, PKK denilince Kürt, Kürdistan akla gelir. Onun için birisine saldırı diğerine olurken, birinin başarısı diğerinin de başarısı anlamına gelmektedir. Bu, örgüt-le ve önderlikle halk arasında oluşan kopmaz bir bağıdır. Bu, ulusu var eden ruh birliğidir. Etle tırnak gibi birbirinden kopmayan bu birlik elbette kolay oluşmadı. Halkımız ve partimiz, böylesi bir birliğin yaratılması için dayanılmaz acılar çekti. Büyük bedeller ödedi. Bu bedellerin son 15 yıllık silahlı savaşım kesitinde, bir uçtan diğer uca yarılmış yıkılmış bir ülke, her bir parçası dünyanın dört bir yanına dağılmış bir halk, 20 bini faili meçhul-lerle olmak üzere 30 bin şehit verdi. Bu süreç içinde Kürdistan, boydan boya bir işkencehane oldu. Milyonlar, işkencelerden geçirdi. Yüz binler zindanlara atıldı. Bu bedellerin en büyüğü ve kader belirleyicisi de Önderliğimizin, bize yaşam veren GÜNEŞİMİZİN bir uluslararası komployla esaret altına alınması oldu.

Yurtsever Kürt Halkı ve Dostlar!

Bundan 22 yıl önce 27 Kasım 1978'de Diyarbakır'ın Lice ilçesinin Fis köyünde, küçük bir grubun, Başkan Apo öncülüğünde gerçekleştirdiği bir toplantı ile halkımız ve bölge halkları açısından kader belirleyici kararlara ulaşıldı. Adına Kuruluş Kongresi denilen bu toplantı ile **PKK-Partiya Kar-kerên Kurdistan** (Kürdistan İşçi Partisi) kuruldu.

Ulusal önderimiz Başkan Apo'nun "Kürdistan Sömürgeci"den oluşan iki sözcüğü etrafında örgütlenen küçük bir ideolojik gruptan, bir halkın ve giderek insanlığın kaderini etkileyecek olan bir parti çalışmasına yönelmek, elbette kolay bir tercih olarak ortaya çıkmadı.

Katliamlarla yok ediliş sürecine sokulan, mezarı kazılıp üzeri betonlanan, adeta canlı cenaze haline getirilen bir halkın öncülüğünün sözü anlamına gelen parti ilanı, elbette kolay olamazdı. Çünkü öncülük sözü verilen halkın iddia düzeyi çok zayıftı. Çünkü Kürt halkı, bir değil onlarca düşman ta-

rafından kuşatılmıştı. Çünkü Kürdistan'ın kaderi sadece bölge değil, güçlü dünya devletleri tarafından belirlenmişti. Bunun için, 'Kürdüm, Kürdistanlıyım' demek ve bu değerler için savaş, mücadele kararı almak dünya güçlerine karşı olmak demektir.

Her türlü zulüm araçlarıyla donanmış bir sömürgecilik ve böylesi bir dünya gerçekliği içerisinde partileşmek, her an imha ile, yeni katliamlarla karşı karşıya olmak anlamına geliyordu. İlk grup aşamasının

Enternasyonalist önder Haki yoldaşın katledildiği, Türkiye ve Kürdistan'da birçok tutuklamanın gerçekleştirildiği, Kürt halkına Maraş katliamının dayatıldığı koşullarda, kuruluşunu Siverek mücadelesiyle ilan eden PKK'yi doğru tanımak gerekmektedir. En ufak bir ikircikliğe düşmeden, halkına, ülkesine, insanlığa ve şehitlerine bağlılığını en zor kuşullarda bile gösteren bir parti ve en amansız koşullarda partisine öncülük eden Parti Önderliği gerçekliğini doğru

sını ve tüm bu değerlere sahip çıkmak için verilen sözlerin gereğini nefes nefese yaşıyan Sevgili Başkanımızı hiç akıldan çıkarmamak gerekiyor. İntikam ve söz. Bağlılık ve kararlılık ve bunların gereklerini yerine getirmek için iğne ucuyla kuyu kazarcasına, her türlü zorluğu aşmanın simgesi Başkan Apo ve onu en iyi anlayan Mahsum Korkmaz yoldaşı belleklerden silmemek gerekiyor. 15 Ağustos'un bu mimar ve militanları, bir halkı yeniden yaratmanın

Yurtsever Kürt Halkı ve Değerli dostlar!

Çok amansız koşullarda yürütülen kutsal bir savaşla sadece Kürt halkının değil, bölge halklarının da önünü aydınlatan, fiili öncülük yapan, bunun için örgütlü yapısını her zamankinden daha disiplinli ve kararlı sürdüren partimiz ve Önderliğimiz, bu kararlılığından, halkına ve şehitlerine bağlılığından dolayı, uluslararası güçler tarafından kapsamlı bir saldırıyla karşı karşıya. Değişen çağın yeni özellikleri, savaşın ortaya çıkardığı değerler ve bölgedeki gelişmelere bağlı olarak önderliğimizin başlattığı ve partimizin VII. Kongre'yle karar altına aldığı yeni strateji başarılı bir şekilde sürüyor. Halkımız, stratejiye ve Önderliğine, partisine bağlılığını Kürdistan'da, Avrupa'da en etkin katılımı gösteriyor. 'PKK bitti' diyenler, PKK'yi bitirmek için her türlü ahlaksız saldırı içinde olanlara inat partimiz büyüyor. Önderliğimiz evrensellesiyor.

23. yılına sadece bir ulusun değil, insanlığın tarihini sığdıran ve insanlığın geleceğinin perspektifini sunan partimizin ve Güneşimizin yegane gücü halktır. Emekçiler ve demokratlardır. Stratejimiz değişmiştir. Ama çağımız her zaman olduğu gibi bugün de "örgütlü halk her şeydir" olmuştur. Onun için örgütlenelim, bizlere dayatılan iradesizleştir-meyi örgütlü mücadele ile aşalım. "Halksız demokrasi, halksız cumhuriyet olmaz" diye haykıralım. Başkansız Kürt, Kürdistan ve barış olmaz. Onurlu barış özgür birliktelikten geçer. PKK ve Başkan halktır, Kürdistan'dır. Değerlerin inkarı temelinde özgürlük yaratılamaz. Şehitlerin anıları asla unutulamaz. Savaşan bir halktan barışan bir halka ancak bunlarla ulaşılır. Bunları her yerde ve koşul altında haykıralım.

23. yılına girdiğimiz bu günlerde, partimizin yeni stratejisinin doğru anlaşılması, bu temelde yaşamın her düzeyinde mücadeleyle katılınması bir zorunluluktur. Dağda, uluslararası komplo ile partimizi tasfiye etmek isteyen YNK saldırılarına gerillamız gerekli dersi vermiştir. Yerleşim alanlarında ise demokratik mücadelesiyle halk verecektir. Çünkü PKK halktır. Halkımız, bulunduğu her yerde Önderliğine sahip çıkacaktır. Çünkü Önderlik halkın beynidir, yüreğidir. Beyinsiz, yüreksiz yaşam olmaz!

- Yaşasın Başkan APO!
- Yaşasın PKK!
- Şehitler Örgütlü Yaşam ve Mücadele Gerekçemizdir!
- Kahrolsun Her Türden İşbirlikçilik, Ajanlık ve İhanet!

YDK Meclisi

Ulusal Önderimiz Abdullah Öcalan Yoldaşa!

Kürt halkı için yeniden doğuş ve dirilişin başlangıcı, partimizin kuruluşunun 23. yıldönümü olan 27 Kasım, ilerici insanlığın bileşkesi Ulusal Önderimiz Abdullah Öcalan yoldaşa ve onun şahsında tüm Kürt halkına ve dünya ilerici insanlığına kutlu olsun.

PKK, Başkan Apo'nun tükenmez emek ve çabasıyla, yine şehitlerimizin ve halkımızın kahramanca direniş ve fedakarlıklarıyla yok edilmek istenen bir halkı, tekrardan insanlık tarihine kazandırdı. Partimiz, 22 yıllık mücadele tarihini bizzat Başkan Apo'nun komutası altında yazarak; binyılların birikimi olan çürümüş, yozlaşmış, yok olma eşiğine gelmiş bir halk gerçekliğinden ulusal dirilişe, demokratik devrime ulaşmış, Ortadoğu'nun en dinamik devrimci bir halk gerçekliğini yaratmıştır.

Silahlı mücadele tarihinde olduğu gibi yeni stratejik mücadelede de kararlılığını ne pahasına olursa olsun sürdürecektir. Kahramanlık-larla dolu bir tarihi geride bırakırken; yeniden yapılanmayla, geçmiş mücadele tarihinden çıkardığı dersler ve birikimle yeni sürecin mimarı olan Başkan Apo'nun önderliğinde nihai amacına ulaşma kararlılığını göstermeye devam edecektir.

Hakiler, Kemaller, Mazlumlar, Mahsumlar, Zilanlar, Semalar şahsında ifadesini bulan direniş ve kahramanlık çizgisinin ısrarlı savunucusu, halkımızın ve ilerici insanlığın umut kaynağı Halk Savunma Kuvvetleri, silahlı mücadele stratejisinde gösterdiği direniş ve mücadelesini yeni mücadele stratejisinde de göstermeye devam edecektir. HPG, şehitlerimizden aldığı mirası Başkan Apo'nun özgürlük öğretisi doğrultusunda en kararlı bir şekilde nihai hedefi-

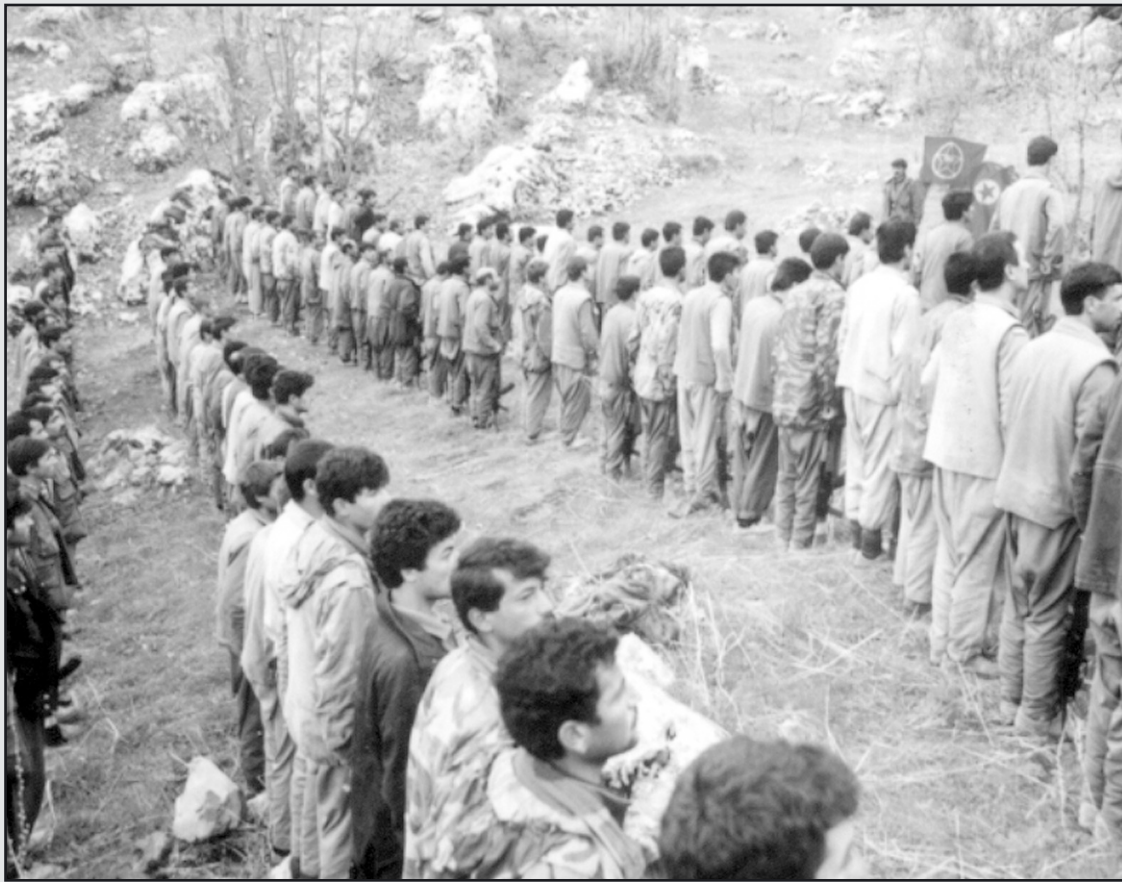
ne ulaştıracaktır. Bu mücadelenin kararlı bir fedaisi olacağını pratiğinde, insanlığa, halkımıza ve Önderliğimize bağlılığın bir gereği olarak her zaman kanıtlayacaktır.

Partimizin kuruluş yıldönümü vesilesiyle bir kez daha Halk Savunma Güçleri adına Ulusal Önderimiz Başkan Apo'nun partimizin kuruluş yıldönümünü kutluyor, bağlılığımızı bir kez daha her türlü mücadele yöntemi ve araçlarıyla kanıtlayacağımızı belirtiyor, selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

- Yaşasın İlerici İnsanlığın Bileşkesi Başkan APO!
- Yaşasın Kürt Halkının ve İnsanlığın Tarih Bilinci PKK!
- Yaşasın Kürt Halkının Doğuş Günü 27 Kasım!
- Yaşasın Ulusal Demokratik Mücadelemiz!

27 Kasım 2000

HPG Ana Karargah Komutanlığı

Tufanın ardından gizlenen yaşam

Tarih
Tarih kökleşmesi için toprağa gömülmelidir
Üzerinde bir fırtına kopmalı
Yeniden harmanlanmalı
Tufan suyuyla yıkanmalı
Yarına filize durması için
Tanrılar böyle buyurdular

Mezopotamya
Anka kuşu misali
Kendi küllerinden
yeniden yaratılacaktı
Ama kimle?
Var mıydı insanı
kendinde yaşıtan
Onu kendi ruhunda
yaratacak insan
Kirlenmemiş
Ruhu zehirlenmemiş
Şamaşın ışınlarıyla yıkanmış
Tanrı buyruğundan çıkmayan
İtaat eden
Kimseye tanrı sırrını açmayan
Bunu yüreğinde kilitleyip saklayan
Ve yeni insanı
O sırda
Cennet bahçesinde
filizlendirecek
insan var mıdır?
İnsan varolmalı
Her şeyi yok edilmemeli
diye düşünür Ra
Ve insanı kendinde yaratacak
Nuh’a sırrı sızdırır
Ve hazırlık yapmasını söyler.

Ve gökyüzü kapandı
Zifiri bir karanlık çökmüştü
Bütün insanlar
“Kötü tanrıların işidir”
diyerek
İyi tanrılardan yardım
dilediler
Ama tanrılar
Çoktan onları terketmişlerdi
Çünkü onlar kirlenmiş
Yürelerinde tanrı sevgisi
kalmamıştı
Ve tanrı yüreklerindeki
Sevgi ateşini geri almıştı

Ve zaman gelip çatmıştı
İnsanlar çaresiz
Evlerinin çatısı altına sinmiş
Olacaklardan habersiz
Ölüm uykusuna dalmışlardı
Bir fırtına
Peşinden şimşekler
Ve tufan koptu
Gök yere çakılmışçasına
Her şey yerle bir oldu
Ve sular altına gömülürken
Nuh, gemisine aldığı
Bir avuç insanla
Cudi’ye doğru yol aldı

Cudi kutsanmış yaşam damarı
Ve tanrıların mesken-i diyarı
Cudi Herküleden bir anıt
Ne tufan
ve ne de
Kasırgalar ona kar ederdİ
Ve Cudi ışınlarla yıkanmışçasına
Karanlıkta bir yıldız gibi
parıldayıp duruyordu

Nuh tufanın sarsıntıları
altında
Cudi’ye gemiyi çıkartırken So-luk soluğa kalmış
Yüreğinden hüzn
Gözlerinden yaşlar süzülürdü.
Nuh derin bir soluk çekerek
Hepsini içine akıttı

Yeni yaşamın mayası olarak.
Acılar yaşamın mayasıdır
Onlar yaşanmadan

Yaşamın anlamı bilinmez
Yaşam acılarla yoğrulduğunda
özüyle buluşur
Yaşamla acı
suyun toprakla
buluşması gibidir.

Tufan dindi
Sular duruldu
Gemi
Cudi doruğunda
Karaya oturdu
gemi kapısı açıldı
Kucağında odunlarla
Nuh çıktı
Bir ateş yaktı
Ateş Gökyüzünü
Yalaya yalaya alevlendi

Alev yükseldikçe
Doğa canlandı
Ve parlak bir kızıla boyandı
Alev tüm gökyüzünü
Sarmaladığında
Tanrılar müjdeyi aldılar
Gökten zembille indiklerinde
Çoktan kentler ve insanlar
Toprağın derinliğiyle buluşmuştu
Tanrılar sevinçliydi
Gözlerinde sevincin parıltıları
Ve parıltıların ardında
Derin bir
düşüncenin görüntüsü
Yansiyordu
Kutsadılar Cudi’yi
bir kez daha
Gelecek tufanlarda da
Görkeminden hiçbir şey
yitmemesi için.

Ey kutsal toprak ana
Sen her şeyinle ihtişamlısın,
Bağrında
Kutsal yaşamın tohumu
Sonsuzdur

Cudi seni her zaman
Görkemiyle koruyacak
Yaşamın atardamarı gibi
Yanı başında olacak

Sen ey aşkın ve bereketin
Tanrıçası İştâr
Göster kudretini bir kez daha
Şafak erken doğsun
Yaşam yeniden kurulsun
Bu Cudi’nin yanı başında.

İnsanlar yine cıvıl cıvıl
Şenlensin
Ve üretmeden zevk alsınlar
Tanrılar yüreklerde
Aşk sevgisinde
Yer tutsun
Kirden ve sevgisizlikten
Uzak dursunlar
Yürekler sevinç çığlığı atsın
Halaylar çekilsin
Dicle şafağın ısıltısıyla
Parıldasın
Ve bağrını yeni yaşama açsın.

Sen ey etten kemikten
yaratılan insan
Sen ölümsüzlük şerbetinden iç
Tanrının kudretini ruhuna
yedir
Ve ölüm senden
Sonsuzluğa dek uzak dursun
Etrafın ölüm
suyuyla örülecek.

Ve ölümlüler sana
ulaşamayacaktır

Yaşam sende özüyle buluştu
Yaşam sensin
ve sen varolacaksın
Sancılar olacak
Ama yaşam
Hep yeni bir ruhla
Şamaşın ışınlarıyla yıkanarak
parılayacak
Aşk İştâr’da berekete
Dönüşecek
Ve hepsinin özünden
Şerbet yaparak sana içirdim.

Sen ölümsüzlük adasına
Biz de mekan-ı diyarımıza.

Gökyüzü berraktı
kristal parlaklığında
Çünkü yaşam yeniden
vermişti
Cennet bahçesinden
Yaşam boy atınca
Ölüm ile ölümsüzlük de
Sis ve güneş misali
Dünyanın üzerinde
görünmeye başladı
Ölüm tanınsallaşmayan
İnsana özgüyen
Ölümsüzlük tanrısal bir
kudretin ifadesiydi
Gılgamış yarı tanrısal
bir güce sahip
Ama etten kemikten
yaratılmış bir insandı

Can yoldaşı sırdaşı
Enkidu’yu yitirince
Gözleri kapanmaz oldu
Yaşamı çekilmez
acılara büründü
Acısı yüreğine
Yüreği toprağa sığmazdı
Gılgamış’ın
Ve ölümsüzlük serüveni
böyle başladı.

Dağları
Ovaları
Nehir ve etrafını
Mesken edindi
Gecesi gündüzüne karışmış
Ve gözleri uyku tutmaz
olmuştu
Günler değil aylar değil
Yıllar aşmıştı Gılgamış’ın
Ölümsüzlük arayışı

Ve nihayet acılarla dolu yüreği
Ermişti muradına
Nuh’un kuryesine ulaşmıştı

Ama o da ölüm saçan
Suyu alt etmenin
kolay olmadığını
Beklemek gerektiğini
söylüyordu
Zaman yaşam suyuyla
yıkanmıştı
Ve her an zamana
Yeni bir tarih not düşüyordu
Sonuçta ölüm suyunu
Yaşam çubuğunun kırılması
pahasına
Aşarak ölümsüz adaya
Ayak basmasını başardı.

Ama ölüm bir kez daha
ölümsüzlüğe
Galebe çalmıştı
Çünkü o insandı nihayetinde
Ve uzun yolculuğun ağırlığı
Onun ölümsüz bedenine
Bir kez daha çöktü
O insandı

Zayıf yönleri vardı
Ve bundan dolayı bedeni
Onu Nuh tufanı anlatırken
Ölüm uykusuna daldırttı
Ve ölümsüzlük sırrını
Kaçırmasını sağladı

Uyandığında Gılgamış
Bir anlık uykuya daldığını
düşünürken
Duvara asılı ekmek
Bir anlık ölüm gafletine
değil de
Ayları bulduğunu
Ölüm uykusuna
Yenik düştüğünü gösteriyordu

Gençlik otuyla
Ömrünü uzatma umuduyla
Yetinmek zorunda kalmıştı
Gılgamış
Ama ölümsüzlük adasını
Terk edişinin üzerinden
Uzun bir zaman geçmemişti ki
Yine insani yönüne
yenik düştü
Ve su içmek için
Kuyuya indiğinde kendisini
değil de
Yılanın yaşamasını sağladı
Ve ölümsüzlük serüveni
Yeni acılarla sürüp giderken
Acının içinden Gılgamış
Yeni bir ölümsüzlük
sırrını buldu
Adı ülkenin yaşama
ulaştırılması oldu.

Mezopotamya
Ey güzelim Mezopotamya
Tarihin şanlı yaratıcısı
Kaçınıcı tufana tutulduğun
bilinmez
Ama Nuh tufanından sonra
İkinci tufanı tarih
çoktan altın harflerle
Not düştü
Her yer ölüm sisine bürünmüş
İnsan ölümlü
iskelete dönmüştü

Hani derler ya Ölüyü rüyada
canlı görmek
Tam da öyle bir hikayedir.

Ölüm korkusu insan
yüreğine girmesin
Girdi mi kefen başa
geçirilmiş sayılır
Mezopotamya’nın bu güzelim
Coğrafyasında
Yaşayan insanlar yüreklerinde
ölümü beslediler
Ve kimliklerini yitirdiler
Güney’den
Kuzey’e
Kuzey’den Doğu’ya
Doğu’dan Batı’ya
Yetmedi okyanusun
ötesine kaçtılar
Ama kimlikleri yüreklerinde
Ölüm kefeni olarak asılı kaldı.

Kirlenmişti her şey
Kır bir sis perdesi gibi
Gökyüzünü kaplamış
Ve her şeyi karanlığa
boğmuştu
Bu güzelim coğrafya
Işığa hasret kalmıştı
Ne Cudi’nin kudreti
Ne de Fırat ve Dicle’nin
Asiliğinden eser kalmıştı
Her şey sis perdesi altına

gizlenmişti
Ta ki bir sarsıntı Ve ardından
bir ateş topağının
İbrahim’in mesken-i diyarı Ri-ha,
Fırat’ın öteki yakasına
Ama tam da Nemrut’un kar-sısına düşene dek
Gök ve toprak sarsıldığında
Yıldız parıltılı yaşam çığlığı
yükseldi
Şafak söktüğünde
Çığlık çoktan
Yaşam suyuna dönmüş ve
toprak emmişti

Yaşam çığlığı topraktan
beslendi
Ve büyüdü
Güneşle örtülmüştü
Elinde işlenmiş asasıyla
yılanla mücadeleye girişti
Çünkü toprağın bereketi
Zehirden artmayla artacağını
biliyordu
Yılanlarla mücadele gücü
artıyor
Yüreklerdeki kefeni eritme
kudretine erişiyordu

Artık güneş tüm doğaya
hükmetmeli diyerek
Işınlarını güçlendirdi
Ve tüm coğrafyayı sarmaladı

Yörüngesi büyüdükçe bir tufan
yaratma
Kudretine ulaştı
Ve Nuh’un ruhundan besle-nenlerden bir gemi inşa ettirdi
Ve Cudi’ye doğru yönünü
belirledi
Gemi Fırat ve Dicle’yi aştığında
Cudi’nin yamacına dayandı
Gökyüzü kapandı
Bulutlar sarmıştı dört bir yanı
Ve göbek bağında bir ateş to-pu
Ve bir kükreyiş
Ve ardından bir patlama

Ve bir tufan koptu
Tufan Mezopotamya’yı
sarsmayla yetinmedi
Etkisi tüm cihana yansıdı
Ve her yerde sarsıntı ve
şaşkınlık yaşandı
Kavurucu sıcakta tufan
Akıl karı işi değildi
Tanrılar “çıldırılmış ol-maydılar”
Sarsıntı yürekleri çözdü,
Kimisi felce uğradı
Ve kir ve bataklıkla beslenerek
“Yaşamını” sürdürmeye
çalıştılar
Çünkü tufan onlar için bir cıl-gınlıktı
Tufan son bulduğunda
Cudi güneşin ışınları altında
Kudretli günlerini
anımsatırcasına
Parıldamaya başlamıştı
Tufan toprağı yıkamış
Ona yaşam suyu vermişti
Güneş toprağı ışınlarıyla
besledi
Ve yeni yaşam filize durdu

Her şey yıkanmıştı
Kefen yüreklerde eridi
Ölüm anahtarı çözüldü
Ama nihayetinde insandılar

Ve
zafiyetlerine yenik düşüyorlardı
Güneş yılanı ininde
öldürürken
İnsan yaşam suyu veriyordu

Etten kemikten olmuştu insan
Ve güneşin ışınlarını emiyordu
Ama yaşama dönüştürme
Kudretine ulaşamıyorlardı
Güneş ışınlarında yaşam
otunu yarattı
Ve yedirdi
Ölümsüzleşmeyi ölüme üstün
kılmak için
Ölümsüzlük ölüme galebe
çalmıştı
Gılgamış yeni yaşam
Ete kemiğe bürünmüştü

Cudi, Zap, Zagros
Ölümsüzlük diyarı olarak
Yürekleri cezbediyor
Başlar dik, gözler Cudi’nin do-ruklarında
Parıldayan güneşe kilitlenmişti

Etten kemikten örülmüş insan
Güneş ve topraktan beslense
de
Bedenlerinin bir köşesinde
Günahkarlık yer edinip durdu
Ve yaşam yüreklerde
köklesemiyordu

Çünkü ölüm ölümsüzlüğün
yanı başındaydı
Aşk tanrıçası İştâr da
ölümsüzlüğü
Yaşama dönüştüremedi
Kudretliydi aşk ateşi
düştüğü yerde
Büyük bir sevgi bereketine
dönüşürdü

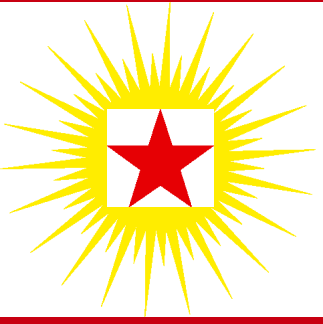
Besledi toprağı sevginin
soluklarıyla
Ama ölüm süzülüyordu
Ölümsüzlük diyanna
Çünkü insandılar ve
günahkardılar
Güneşin ışınlarından avuçlayıp
içmiş, yüreklerini yı-kamışlardı
Ama günah zulasında saklıydı

Güneşin yıldızları olmak
zaman tünelini iğne ucuyla
kazmak
Ve ışık hızında yürümek
Güneşle yoldaş olmak
kolay mı?

Saf temizdiler
Ve ışınlarla yıkanmıştılar
Ama ışık yansıtacak
kudretleri yoktu
Sadece güneşin ışınlarını
Cılız da olsa alınlarında
yansıtabiliyorlardı

Güneş yörüngeden parıltılar
karanlıklarda
bulutlarla örülmüş sisle
örtülmüştü güneş
Ve yörüngeden koptular zuhal
yıldızının yolcuları
Ve yalnız kaldılar
Işınları cılızdı
Karanlık tam da aydınlığa ga-lebe çaldığının çığlığını
atacakken
Güneş ışınlarıyla yıldızları bes-ledi
Ve onlar ölümsüzlük ışınlarını
karanlığın sis perdesini
yırtarak yansıtılar

Ve böylece
Yörüngelerinde yaşamın
ateşinin sırrını yakaladılar...

Partiya Karkerên Kurdistan

27 Kasım 1978

Kürt halkı için bir milattır

Yurtsever Kürdistan halkı!

PKK'nin 23. kuruluş yılı dönümü Kürt ve Türk halkına, Ortadoğu halklarına ve tüm ilerici insanlığa kutlu olsun!

PKK'yi yaratarak Kürt halkına düşünce, dil gücü veren ve Kürt halkını insanlığın onurlu bir üyesi haline getiren Başkan Apo'yu saygıyla selamlıyoruz.

PKK'nin kuruluşu Kürdistan tarihi açısından bir milattır. Kürt halkı PKK'nin kuruluşuyla çağdaş özgürlük düşüncesine sahip olmuş, böylece kendisi için yanlış olanı reddetme, doğru olan için mücadele verme yeteneğine kavuşmuştur.

Kapitalist ve sosyalist kampa dayalı iki kutuplu dünya düzeni Kürt halkını kendi çıkarları için feda etmişti. Kürt halkı üzerinde egemenlik kuran ülkeler Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğmak için kendi aralarında anlaşmışlardı. Kürt halkı da bu boğucu tecrit ve baskı ortamında köleliği bir kader kabul eden bir çaresizlik içindeydi. Kendi içinde ve dışında sahipsiz; yabancı bir yazarın tanımlamasıyla “*avukatsız halk haline gelen Kürtler*” lanetli tarihin bitiriciliğine terk edilmişti. Türkiye açısından ise hayali Kürdistan mezarı gömülmüştü.

1960 ve '70'lerde çağdaş düşünceli önderliğe sahip ulusların özgürlük mücadelesi zafere ulaşırken, Kürt halkı feodal önderliği aşamadığından özgürlük mücadelesini geliştirememiştir. PKK, Kürt halkına umutsuzluğun ve teslimiyetin dayatıldığı bu dönemde Başkan Apo şahsında aydınlatan güneş gibi Kürdistan coğrafyasında doğmuştur.

Başkan Apo zorlukların ve imkansızlıkların hakim olduğu bu koşullarda istenirse kurtuluşunun mümkün olacağını söyledi. İlk önce bir grup aydın gençlik Başkan Apo etrafında kenetlenerek bu inancı kendinde somutlaştırdı. Yalnızca halk ve vatan için yaşamayı esas alan bu küçük grup, hem Kürt halkında içselleşmiş tüm geriliklerle, hem de sömürgecilikten daha geri bir yaşam ve bitiriliş dayatan egemen sistemle bağını kopararak mücadeleye atıldı.

Düşüncede kazanılanın yaşamda mutlaka kazanılacağına inanan bu grup, bir inanç ve kendine güven seferberliği başlattı. İşbirlikçi Kürt egemen güçlerinden kaynaklanan teslimiyetçi siyasetlerin ve sömürgeci egemenlerin zihinlerde yarattığı karakolları kısa bir sürede önemli düzeyde yerle bir etti. Apocu yaşam ve mücadele felsefesi, özgürlüğe ekmek ve sudan daha fazla ihtiyaç duyan Kürt halkı arasında hızla yayılmaya başladı. Kürt gençliği, halkının acısının öfke gücü olarak fedai militan bir ruhla Kürt halkını tarihten silmek isteyen egemen güç ve feodal gericiğe karşı özgürlük ve demokrasi savaşına girdi.

Kürdistan işçi sınıfı, özgürlüğün yalnızca sosyalist düşüncenin yön verdiği bir mücadeleyle kazanılacağını söyleyen PKK'nin yanında saf tutarak ulusal demokratik mücadeleye katıldı. Yüzyılların feodal baskısı altında çağ dışı yaşam içinde tutulan Kürt köylülüğü, PKK'nin öncülüğünde aşiretçi feodal düzene isyan bayrağını açtı. Bitiriliş yatırılan Kürt halkı mücadelenin sarsıcı etkisiyle canlanarak, özgürlük tohumlarının yeşerdiği doğurgan bir toprak haline geldi.

Kürdistan'ı tekrar ölü toprağına çevirmek isteyen 12 Eylül rejimi, yeşeren özgürlük tohumlarının kökünü kazımak için PKK'yi yok

etme seferberliğine girişti. Bunun için Kürdistan halkına o güne kadar benzeri görülmemiş bir baskı uyguladı. Ancak Kürt halkının tarih bilinci olan PKK, Başkan Apo'nun yurt dışındaki amansız ve zamanla yarışan çabası ve zindan şehitlerinin ölümsüz direnişleriyle 12 Eylül'ün bu politikasını yenilgiye uğrattı. Büyük komutan Mahsum Korkmaz yoldaşın komutasında gerçekleşen 15 Ağustos hamlesi, 12 Eylül'ün yenilgiye uğratılmasının dünyaya ilan edilmesiydi.

Her türlü ezme operasyonlarına rağmen Başkan Apo'nun inanç veren örgüt çalışmasıyla her gün yeniden daha güçlü biçimde üretilen

rolünü fazlasıyla oynamış ve temel hedeflerine ulaşmıştır. Ulusal demokratik devrimin - tamamlanmış olmasa da- bu kapsamda yapılmış olması, PKK'nin ilk çıkışında önüne koyduğu hedefleri büyük oranda başarıyla gerçekleştirdiğinin tartışmasız ifadesidir. Başkan Apo, “*Öyle bir devrim ve halk gerçeği ortaya çıkardık ki, bu yalnız bugünü değil, yüzyılları kazanmıştır. Bu gücüyle yalnız Kürdistan'a değil, tüm Ortadoğu'ya özgürlük ve demokrasi getirecektir*” tespitini yıllar önce yapmıştır. Bu boyutta ve derinlikte bir devrimi geriye götürmeye hiçbir gücün kudretinin yetmeyeceğini bilen Başkan Apo,

Kürdistan'daki ulusal demokratik devrim ve Türkiye'nin demokrasi birikimine dayanan demokratik özgür birlik için demokratik siyasal mücadele stratejisi daha şimdiden olumlu sonuçlarını vermeye başlamıştır. Kürt sorununu çözme ve demokratikleşme mücadelesi veren güçlerle antidemokratik ve gerici güçler arasında, hem derinden, hem de kendini açığa vuran bir mücadele sürmektedir. Ancak bazen yükselip azalsa da, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü bir daha gündemden çıkmayacak biçimde siyasal arenadaki yerini almıştır. Statükoculuğun ve inkarcılığın Türkiye'de uzun yıllara dayanan

Türkiye halkına ve demokratik güçlere!

En azından kırk yıldır sürdürdüğünüz özgürlük ve demokrasi mücadelenizle demokratik Türkiye'yi gerçekleştirmede önemli birikim yarattınız. Bu birikim Kürt halkının demokratik gücüyle birleştiği taktirde özgür ve demokratik Türkiye'de yaşayacağımız günler yakınlaşacaktır. Türkiye'nin siyasal, ekonomik ve sosyal sorunları, ancak Kürt halkıyla demokratik özgür birlik yaratıldığında çözüme kavuşacaktır. Bunun için mücadele etme ve başarıma imkanları her zamankinden daha fazla artmıştır. Gerekli olan somut demokratikleşme ve eylem planı temelinde bir demokrasi ittifakı ertelenmeden yaşama geçirilmelidir. Bu aynı zamanda demokratik devrim şehitlerine ve bugüne kadar yapılan fedakarlık ve çekilen acılara karşı tarihsel sorumluluğumuzun yerine getirilmesi olacaktır.

Türkiye'nin sorumlu siyasi güçlerine!

Partimizin demokratik özgür birlik stratejisi, demokratik temelde güçlenecek Türkiye'nin de 21. yüzyıl stratejisidir. Kürt kimliğini tanımak ve özgür birliği anayasal ifadeye kavuşturmak en fazla da Türkiye'ye güç katacak ve tüm sorunların çözümünü beraberinde getirecektir. Yeni Türkiye'nin kuruluşunda Kürtler nasıl ki kuşay millie rolünü oynadırlarsa, bugün de gerçekleşecek Demokratik Cumhuriyetin kuşay demokrasi gücüdürler.

Partimiz sorunlarını dış güçlere dayanarak değil, kardeş Türkiye halkıyla çözmek istemektedir. Türkiye'nin asli kurucu üyesi olan Kürt halkıyla kuruluştaki olduğu gibi Kürt kimliğini inkar etmeden birleşmek, Türkiye'nin siyasal ve sosyal ihtiyacının zorunlu bir emri haline gelmiştir. Acılı ve çalkantılı Türkiye tarihi yerine, barış ve refahın çekici ülkesini yaratmak fırsatını yakalamış bulunuyoruz. O halde Türk ve Kürt halkının bizlerden beklediği demokratik Türkiye'yi yaratmak için güçlerimizi birleştirelim!

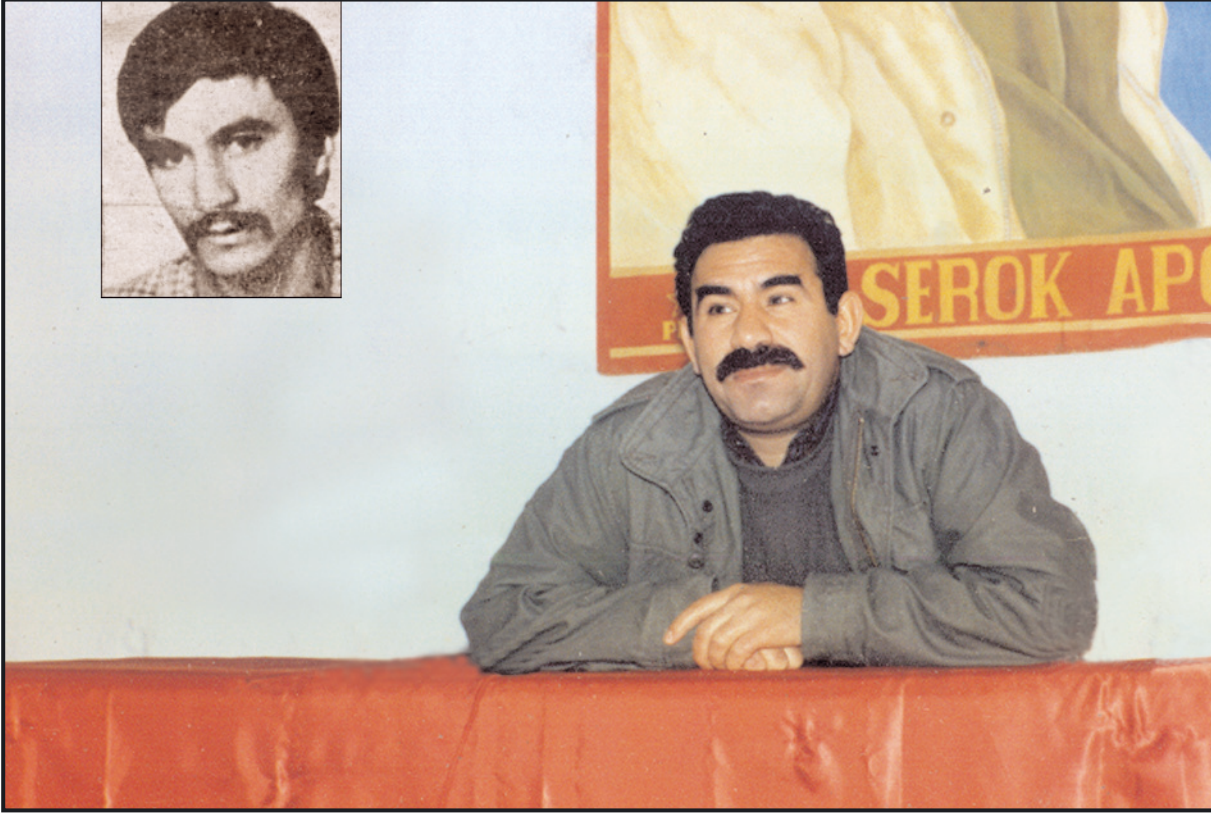
Uluslararası demokratik güçlere!

Özgürlük ve demokrasi çağı olacak 21. yüzyılda Kürt halkı temel haklarından mahrum bırakılmıştır. Bunda Kürt halkını egemenlik altında tutan ülkelerle birlikte, başta Avrupa olmak üzere büyük devletlerin de sorumluluğu vardır. Uluslararası kompoda bu suç ortaklığı kendini açık bir biçimde göstermiştir. Kürt halkının özgürlüğü önünde engel olan tüm güçleri geriletmek için partimiz ve Kürt halkıyla dayanışmanızı artırın! Kürt halkının özgürlüğü, Türkiye ve Ortadoğu'yu da özgürlük ve demokrasi çağı içine sokacak, böylece demokratikleşme ve özgürlük dünyada daha da gelişecektir.

–*Yaşasın fedailemiş Kürt halkının yaratıcısı Başkan Apo!*

–*Yaşasın Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan mücadelemiz!*

–*Yaşasın Kürt halkının ve insanlığın tarih bilinci PKK!*

ve mücadeleye sokulan gerilla, '90'lı yıllara ulaştığında yenilmezliğini kanıtladı. Yarattığı serhildanlarla ulusal demokratik devrimi gerçekleştirecek, hem inkarcı egemen devlet, hem de aşiretçi feodal düzene karşı zafer kazandığını ispatladı. Kürt halkının köleliğinin temel nedeni olan parçalanmışlık ve örgütsüzlük zaafının tarihin karanlıklarına gömülmesi, Kürt halkı açısından bir diriliş devrimi niteliğindedir. Diriliş devrimini tamamlayan Kürt halkı için kurtuluşun kapısı ardına kadar açıldı. Bu diriliş devrimi yalnız Kuzey Kürdistan'ı değil, tüm parçaları kurtuluşa götürecek yeni bir tarih sayfası açtı. Bu diriliş ve ulusal demokratik devrimden etkilenmeyen tek bir şehir, tek bir köy ve tek bir birey kalmadı. Özgürlük ve demokrasi Kürt halkının yüceltiği yükselen değerler olurken, ihanet ve işbirlikçilik yaşam şansını yitiren bir ur olarak lanetli yerini aldı.

Kürt kadınının ayağa kalkışında derinleşen sosyal ve kültürel devrim, Kürt halkına verilmiş idam fermanını yakarak özgürlüğe aşık halk gerçeğini ortaya çıkardı. Dünyayı arkasına alan Türk devletinin her saldırısı bu devrimin daha da derinleşmesini engelleyemediyse, bunun nedeni, sosyal ve kültürel boyutunun kapsamlı nitelikte gerçekleşmesiyle devrimin yenilmezliğe ulaşmasıydı.

PKK'nin “*gerilla her şeyden önce bir düşünce ve sosyal devrim gücüdür*” tespitinin pratikte gerçekleşmesi başarılmıştır. Dolayısıyla gerilla Kürdistan ve bölge gerçeğinde

devrimin tamamlanması rolünü gerillanın gücünden ve etkisinden daha güçlü hale gelen halkın demokratik siyasal mücadelesine verme stratejisine geçiş çalışmalarını '93 ateşkesiyle başlattı. Bu, gerçekleştirilen devrime ve yaratılan halka güvenin ifadesiydi.

Devrimin geldiği aşamada ve değişen dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistan koşullarında Kürt sorunun çözümü, devrimi bu yeni aşamaya sıçratmakla başarılabacaktır. Demokratik siyasal mücadele, Kürt halkının 21. yüzyıl özgürlük ve demokrasi stratejisidir. Yalnız Kürdistan ve Türkiye'nin değil, Ortadoğu'nun da 21. yüzyıl özgürlük ve demokrasi stratejisidir. Bu strateji temelinde demokratik özgür birlik çözümü, 21. yüzyıl Kürt halkının yüzyılı haline getirecektir. Dolayısıyla mücadelesizliğin değil, mücadelesiz kalmanın stratejisidir. Özgürlük ve demokrasi yürüyüşünün durmasının değil, durmadan ilerletilmesinin stratejisidir.

Partimiz, Önderliğinin esaretiyle sonuçlanan uluslararası kompoya rağmen, Roma yürüyüşüyle geliştirilen bu stratejiyi pratiğe geçirme kararlılığını sürdürdü. Esaretinden önce de onlarca defa dile getirdiği bu politik yaklaşımın, Önderliğimiz tarafından İmralı Savunmalarıyla ideolojik, teorik, politik ve pratik yönleriyle çözümlemesini, partimizin Olağanüstü VII. Kongresi karar düzeyine çıkararak programlaştırdı. Halk Savunma Kuvvetleri gerillalarımızın öz savunması ve güvencesi altında bu stratejiyi pratikleştirme mücadelesi başlatıldı.

köklü geçmişi olması, bu mücadeleyi birkaç yıllık zamana yaysa da; demokrasi ve özgür birlik çözümünün, verilecek mücadele ile başarılabacağı kesindir.

Özgürlük ve demokrasi gücü yığit halkımıza!

15 yılı silahlı savaşla süren 30 yıllık ulusal demokratik mücadelenizle demokrasi ve Kürt sorununun Kürdistan gerçeğinde çözdünüz. Demokratik özgür birlik çözümünün Kürt ayağını başarıyla yarattınız. Şimdi bu çözümü Türkiye'ye taşıma göreviyle karşı karşıya bulunuyoruz. Demokrasi kuvveti olarak Türkiye'nin demokrasi güçleriyle birleşerek demokratik Türkiye ve özgür Kürdistan'ı yaratma dün olduğu gibi bugün de mücadele ile gerçekleşecektir. Bunun için her alanda zengin yöntem ve biçimlerle milyonların örgütlenmesini sağlayın! Örgütlü gücünüzle Olağanüstü VII. Kongremizin ilan ettiği **Barış Projesi ve Demokratikleşme ve Barış İçin Acil Eylem Planı**'nda ortaya konan talepler için her fırsatta eyleme geçin! Büyük şehidimiz Kemal Pir'in, “*Yaşamı uğruna ölecek kadar seviyorum*” sözlerinde ifadesini bulan ve Başkan Apo'nun İmralı'da tekrarladığı “*Olacaksa özgür bir yaşam, yoksa onurlu bir ölüm*” şiarını özgürlükteki kararlılığınızla ortaya koyun! Özgürlük ve demokrasiyi herkesten daha fazla hak ettiğinizi tüm dünyaya gösterin!